

ΚΛΟΥΗ

11
195

Χρόνια πολλά

Ευτυχισμένο το 1955

ΠΛ. ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ 5

ΤΟΜΟΣ
ΙΑ'

ΕΚΛΟΓΗ

ΤΕΥΧΟΣ
111

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ἡμέρα Ἀγάτης	C. E. Carpenter	33
Κάλαντα στή Μάνη		35
Θρησκεία καὶ Ἡθική στὶς πρωτόγονες κοινωνίες	A. D. Ritchie	37
Χριστούγεννα καὶ Πρωτοχρονιά στὴν ἐλληνικὴ ποίηση		43
Οἱ Τρεῖς Μάγοι	J. Ratler	49
Οἱ ἐρωτευμένοι τοῦ Πενὲ γυρίζουν τὸν κόσμο		51
Τὰ Χριστούγεννα στὸν χάριτη	M. Patton	61
Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες	N. Λάσκαρη	63
Ἡ ἐπ'στήμη τῆς ἀγάτης	H. Whitman	55
Κορτιζόνη	C. Vanades	63
Τὸ παράθυρο	M. Soldati	72
Ὁ ἄνθρωπος ποὺ μετράει τὸν χρόνο	J. O'Reilly	77
Τὸ νέο παγκόσμιο Ἡμερολόγιο	J. Rassot	80
Ὁ Μαῦρος Πιερρότος		
Κινέζικοι καθρέφτες	Παραμῦθ. τῶν ἀδελφῶν Γκρίμ	83
Ἡ νύχτα τῶν Χριστουγέννων στὰ χωριά	A. Walet	87
Ἡ δημιουργικὴ δύναμις τῆς Εὐρώπης	A. Καρκαβίτσας	93
Μάθετε νὰ ἀναπνέετε	J. C. de Beus	97
Λαπωνία	W. R. Knowles	104
Μιλάτε μόνοι σας		107
Κάρολος Ντίκενς	R. Bass	111
Ἀρσενικοὶ ζητοῦν ἰσοπολιτεία		114

Διαγωνισμὸς χρονογραφημάτων 58, «Ποὸς θὰ βρῇ τὰ περισσότερα;» 92.
«Τί ἐννοεῖτε ὅταν λέτε;» 137.

ΤΟ ΒΕΛΟΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ἀστυνομικὸ μυστήριον τοῦ Α. Ε. Μαίησον (σελ. 117)

Τὸ ἐξώφυλλό μας: «Τὰ καινούργια παιχνίδια».

Φωτογραφία τοῦ κ. Α. Βέροβερ.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἄρθρων καὶ ἐκδόσεων τῆς «Ἐκλογῆς»
χωρὶς τὴν ἀδεία τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν.

"Ἐκλογὴ"

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, Μουρούζη 1

Υπεύθυνος τυπογραφείου: Κ. ΖΑΓΟΡΙΑΝΙΤΗΣ, Νεοπολέμου 14

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57, ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 57.081

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ἐσωτ.	Ἐτησ.	72	Ἐσωτ.	Ἐτησ.	\$ 4.40
Ἐσωτ.	Ἐξαμ.	35	Ἐσωτ.	Ἐτησ.	£ 1.16.0

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

ΘΕΑΤΡΑ

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Πανεπιστημίου 48
Τηλ. 614.592
Έντός του μηνός

«Φαῦλος κύκλος»

Κωμωδία του Δ. Ψαθά

Παίζουν: Απ. Αύδης, Βούλα Ζουμπου-
λάκη, Τζόλλυ Γαρμπή, Τζέννη Καρέζη,
Παντ. Ζερβός, Θ. Μορίδης, Δ. Βεάκης και
άλλα μέλη του θιάσου.

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ίπποκράτους 7
Τηλ. 614.454
Συνεχίζει το έργο

«Τρίτη και 13»

Κωμωδία του Γ. Ρούσσου

Παίζουν: Βασ. Λογοθετίδης, Ίλια Λι-
βυκού, Σμαράγδα Στεφανίδου, Χάρης Κα-
μίλη, Ντίνα Σταθάτου, Ε. Πρωτοπαππάς,
Δ. Νικολαΐδης, Θ. Τζεβεράλης.

INTEAA

Έλευθ. Βενιζέλου 36
Τηλ. 614.596
Συνεχίζει το έργο

«Ταξίδι αναψυχής»

Κωμωδία της Αίμε Στιούαρτ

Παίζουν: Κατερίνα, Κ. Θεοχάρη, Εύα
Εξαγγελίδου, Μ. Μιχαήλ, Έλλη Βοζικιά-
δου, Άγνη Βλάχου, Χρ. Τσαγανέας, Δ.
Σταρένιος, Ήλ. Σταματίου, Κ. Οικονομί-
δης, Γ. Φαρμάκης κ.ά.

ΕΘΝΙΚΟ

Άγίου Κωνσταντίνου
Τηλ. 53.242
Συνεχίζει το έργο

«Έρωτικά τεχνάσματα»

Κωμωδία του Μαριώ

Παίζουν: Μαίρη Άρώνη, Καίτη Λαμ-
προπούλου, Α. Ραυτοπούλου, Β. Άρωνης,
Α. Μαλλιαγρός, Τ. Γαλανός, Άλ. Άλε-
ξανδράκης, Μ. Καλογιάννης, Θ. Άνδρια-
νόπουλος, Π. Λοχαΐτης.

Μετάφρασις: Δ. Μπόγρη.
Σκηνοθεσία: Κ. Μιχαηλίδη.
Σκηνογραφίες: Κλ. Κλώνη.
Ένδυμασις: Άντ. Φωκά.

ΜΟΥΣΟΥΡΗ

Πλατ. Άγίου Γεωργίου
Τηλ. 27.248
Συνεχίζει το έργο

«Αν ήθελα ν' αρέσω...»

κωμωδία των

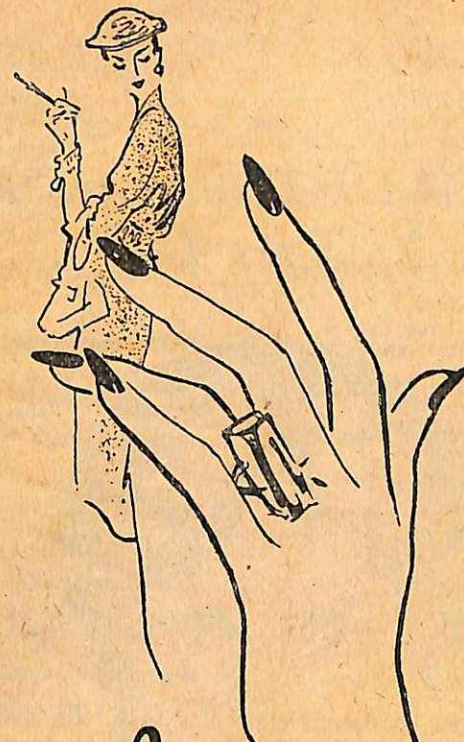
Πώλ Ζεραλντ και Ρ. Σπίτζερ
Παίζουν: Κ. Μουσαύρης, Βάσω Μανω-
λίδου, Έλένη Χατζηαργύρη, Ν. Τζόγιας,
Άθαν. Μιχαηλίδου, Κική Ρέππα, Στ. Ξε-
νίδης, Δ. Παπαγιαννόπουλος, Γ. Λευτερί-
ωτης κ.ά.

Έντός του μηνός

«Η ώρα των ονείρων»

Κωμωδία της Άννας Μπανάτι

Παίζουν: Βάσω Μανωλίδου, Κώστας
Μουσαύρης, Έλένη Χατζηαργύρη, Νίκος
Τζόγιας, Άθηνά Μιχαηλίδου, Κική Ρέππα,
Διον. Παπαγιαννόπουλος, Σταύρος Ξενί-
δης, Γ. Λευτεριώτης.
Σκηνογραφίες: Μάριου Άγγελουπούλου.
Μετάφρασις: Στόθη Σπηλιωτόπουλου.

Peggy Sage

...Τό θερνίκι πού χαρίζει πολλών
ήμερών διάρκεια στην MANICURE
σας... νύχια μακριά, στερεά,
τέλεια θαμμένα, πού κάνουν κάθε
κίνησι του χεριού σας μιά
αίσθητική απόλαυσι.

Οι κομψότερες γυναίκες του
κόσμου... εκείνες πού πάντα
ζητούν τό τέλειο... διαλέγουν
PEGGY SAGE.

SALONS: PARIS • NEW YORK • LONDON

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ: ΦΙΛ. Α. ΓΕΩΡΓΑΚΗΣ
ΟΔΟΣ ΛΑΜΑΧΟΥ 3α -- ΑΘΗΝΑΙ -- ΤΗΛ: 32-936

ΘΕΑΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ

Γιάν Σμάτς 10
Τηλ. 35.524
Έντὸς τοῦ μηνὸς

«Ἡ Φλόρανς τρελλάθηκε»

Κωμωδία τῶν

Ἀλεξ. Ζοφὲ καὶ Ζωρζ Ζιλαϊν
Παίζουν: Βασ. Διαμαντόπουλος, Μαρία Ἀλκαίου, Ἄννα Παϊτατζή, Ἀλ. Πέτσος, Γ. Δήμος, Ι. Κατσούλης, Φ. Ταξιάρχης, Ι. Πελεκούδας.

Μετάφρασις καὶ σκηνοθεσία: Μάριου Πλωρίτη.

Σκηνογραφίες: Μαριλένας Ἀραβαντινοῦ.

ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΥ

Πατησίον
Τηλ. 55.262
Συνεχίζει τὸ ἔργο

«Πάμε γιὰ τὴν Κύπρο»

Ἐπιθεώρησις τῶν Ἀσ. Γκιλαμά — Ι. Θισβίου — Γ. Οικονομίδη — Κ. Πρετεντέρη
Παίζουν: Ρ. Ντόρ, Μπελίντα, Γ. Βασιλειάδου, Κυρ. Μαυρέας, Β. Αὐλωνίτης, Ὁρ. Μακρῆς κ.ά.
Μουσική: Ζακ Ἰακωβίδης — Τάκη Ἀθηνάϊου.

Σκηνοθεσία καὶ χορευτικά: Μ. Καστρινοῦ.

Σκηνοθεσία καὶ κοστούμια: Γ. Ἀνεμογιάννη.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Πειραιῶς
Τηλ. 41.351
Συνεχίζει τὸ ἔργο

«Ὁ μπαμπᾶς ἐκπαιδεύεται»

Κωμωδία τοῦ Σπ. Μελά

Παίζουν: Χριστόφορος Νίξερ, Ἄννα Συνοδινού, Μιράντα, Ι. Αὐλωνίτης κ.ά.

Σκηνοθεσία: Κ. Μιχαηλίδης.

Σκηνικά: Κλ. Κλώνη.

Κοστούμια: Ἄντ. Φωκά.

ΚΕΝΤΡΙΚΟ

Πλατ. Κολοκοτρώνη
Τηλ. 21.559
Συνεχίζει τὸ ἔργο

«Τὸ σπίτι

τῶν τεσσάρων κοριτσιῶν»

κωμωδία τοῦ Δ. Γιαννουκάκη

Παίζουν: Ντίνος Ἡλιόπουλος, Μ. Φωτόπουλος, Βίλμα Κύρου, Νίτσα Τσαγανέα, Περ. Χριστοφορίδης, Ἑρ. Κοντρίνης, Α. Καπελαρή, Μ. Ἑγυπίδου, Β. Ἀνδρεοπούλου, Μ. Μιχαλοπούλου, Α. Κουκούλη.

Σκηνοθεσία: Πέλου Κατσέλη.

Σκηνογραφίες: Γ. Βακαλό.

ΜΟΥΣΙΚΗ

«ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ»

3)1: Ρεσιτάλ τραγουδιοῦ τῆς κ. Παλαίστη.

16)1: «Ὁ σύλλογος τῶν Ἀθηναίων» δι-
οργανώνει τὴν ἑτησία συναυλία Ἀθηναϊκῶν
τραγουδιῶν μετὰ τὴν χορωδία τῆς Πλάκας.

17)1: Συναυλία ὀργανουμένη ἀπὸ τὴν
κ. Τριβέλα.

20)1: Ρεσιτάλ τραγουδιοῦ τῆς δίδας
Κοκκίνου.

29)1: Συναυλία μουσικῆς ὀργανουμένη
ἀπὸ τὴν Πανεπιστημιακὴ Λέσχην.

30)1: Μαθητικὴ συναυλία τοῦ Ἐθνικοῦ
Ὁδείου.

«ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ»

7)1: Τετάρτη συνάντησις τῶν μελῶν τῆς
«Λέσχης Γραμμοφῶνου».

14)1: Ρεσιτάλ μουσικῆς μετὰ τὸ ὀκτέτο
Ἀθηνῶν καὶ ἔργα τῶν Περσέλ, Μπούς,
Ἑλγκαρ καὶ Χόλστ.

28)1: Πενμπτη συνάντησις τῶν μελῶν τῆς
«Λέσχης Γραμμοφῶνου».

ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

«ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ»

13)1: Διάλεξις ὀργανουμένη ἀπὸ τὸ «Ἐ-
θνικὸ Συμβούλιο Ἑλληνίδων, μετὰ ὁμιλήτριες
τῆς κ. κ. Καίτη Στασινοπούλου καὶ Ἀλε-
ξάνδρα Μαντζουλίνου μετὰ θέμα «διὰ τὸ συνέ-
δριο τοῦ Διεθνoῦς Συμβουλίου Ἑλληνίδων»
στὸ Ἐλσίνκι καὶ περιγραφή τῆς Φινλανδίας
καὶ τῶν Σκανδιναβικῶν Χωρῶν.

18)1: Διάλεξις τοῦ Μεταψυχικοῦ Συ-
δέσμου Ἀθηνῶν.

22)1: Διάλεξις ὀργανουμένη ἀπὸ τὴν Ἱ-
στορικὴ καὶ Λαογραφικὴ Ἑταιρίαν τῶν Θε-
σσαλῶν.

Χρησιμοποιώντας λίγες ἀπὸ τὶς ἐλεύθερες ὥρες σας

ΜΑΘΕΤΕ ΣΚΙΤΣΟ, ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΧΡΩΜΑ

Προσωπογραφικὸ σχέ-
διο μαθητῆας μας
Μαριάννας Παπαγιάν-
νη — ποῦ σήμερὰ εἶ-
ναι πιά καλλιτέχνης
ἐπαγγελματίας — ἐκ-
τελεσμένο ἐπείτα ἀπὸ
λίγους μῆνες σπουδῆς

Σπουδὴ στὸ σπίτι σας, ἀκριβῶς ὅπως σπουδάζουν καὶ οἱ μα-
θηταὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ἰδρύματός μας Α.Β.С. τοῦ Παρισίου, μετὰ τὴ
διαρκὴ καθοδήγησι βαθεῖα μορφωμένων καλλιτεχνῶν, ὅπουδήποτε
καὶ ἂν μένετε, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ἡλικία σας. ΖΗΤΗ-
ΣΕΤΕ ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ ΔΩΡΕΑΝ καὶ ὅρους ἐγγραφῆς
εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε στέλλοντάς μας ὄνομα, διεύθυνσι, ἡλι-
κία καὶ ἀσχολία.

ΣΧΟΛΗ Α. Β. С.

Σχεδίου — Ζωγραφικῆς

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 10

ΑΘΗΝΑΙ (Ἐπίδοδος Linguaphone)

"Σε 3 μήνες μίλησα 'Αγγλικά..."

...τά έμαθα μόνη μου στο σπίτι μου

γράφει η παριζιάνα Δις VIGNEAU, πρὸς τὸ Ἰδρυμα τοῦ Παρισιοῦ καὶ προσδίδει: "Ἢ καταφέρνοντας νὰ μάθω τίποτα μὲ διάφορες μεθόδους, ἀποφάσισα νὰ δοκιμάσω τὸ Σύστημα LINGUAPHONE. Μένω ἀκόμα κατὰπληκτη ἀπὸ τὸ πόσο εὐκόλα πέτυχα μέσα σὲ λίγους μῆνες νὰ καταλαβαίνω καὶ νὰ μιλῶ Ἀγγλικά,,.

Νὰ γιατί τὸ Σύστημα LINGUAPHONE εἶναι τὸ μόνο μέσο γιὰ νὰ μάθῃ νὰ μιλάη κανεὶς Ἀγγλικά ὅπως τὰ μιλοῦν στὴν Ἀγγλία:

Οἱ ὁμιλοῦντες δῖσκοι τοῦ LINGUAPHONE σὰς φέρνουν σὲ ἀπ' εὐθείας ἐπαφὴ μὲ Καθηγητὰς πού σὰς ἀπευδύνονται στὴ μητρικὴ τους γλῶσσα, μὲ προφορὰ τελεία. Ἔτσι μαθαίνετε μὲ τὸν πιὸ φυσικὸ τρόπο καὶ μέσα στοῖς σύντομο χρονικὸ διαστήματα. Ἐπαναλαμβάνετε τὰ μαθήματα ὅσες φορές δεληάσετε, ἔχοντας πάντα κοντὰ σας τοὺς Καθηγητὰς σας, πρόθυμους νὰ σας βοηθήσουν. Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μεταφέρεσθε στὸ περιβάλλον τῆς ξένης χώρας, ζήτε τὴ ζωὴ τοῦ τόπου, καὶ 60 ὥρες ἀρκοῦν γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ πάρετε μέρος σὲ συνδιαλέξεις γύρω σὲ θέματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, μὲ προφορὰ ἀψογῇ.

Ἐπὶ πλέον, ἡ μελέτη, ὄχι μόνον δὲν ἔχει τίποτα τὸ κουραστικόν, ἀλλὰ σὰς κάνει νὰ περνάτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας.

ΕΠΙΔΕΙΞΙΣ ΔΩΡΕΑΝ

"Ἄν θρῖσκεσθε στὰς Ἀθῆνας ἐλάτε νὰ παρακολουθήσετε ἓνα «μάθημα ἐπιδείξεως» χωρὶς νὰ ἀναλάβετε καμμίαν ὑποχρέωσι, χωρὶς νὰ καταβάλετε τίποτα. Τὰ Γραφεῖα μας εἶναι ἀνοικτὰ ὅλες τὶς ἐργασίμες ὥρες ἀπὸ 8½, —1 καὶ 3½, —8.

Ἐάν μένετε σὲ ἐπαρχία, ταχυδρομήστε μας τὸ κατωτέρω δελτίον γιὰ νὰ ἐπωφεληθῇτε τοῦ δικαιώματος τῆς δωρεάν δοκιμῆς.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ 29 ΓΛΩΣΣΕΣ

ΑΓΓΛΙΚΑ - ΓΑΛΛΙΚΑ - ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ - ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΚΑ
ΙΣΠΑΝΙΚΑ - ΙΤΑΛΙΚΑ - ΡΩΣΙΚΑ - ΣΟΥΗΔΙΚΑ - Κ.Τ.Λ.

ΔΩΡΕΑΝ ΔΟΚΙΜΗ

Ζητήστε μας αὐτὸ τὸ εἰκονογραφημένο τεῦχος πού παρέχομε δωρεάν. — Περιλαμβάνει ὅλες τὶς πληροφορίες γιὰ τὸ περίφημο Σύστημα LINGUAPHONE, καὶ αἰτῆσι γιὰ τὴν δωρεάν Δοκιμὴ τῶν ὀκτῶ ἡμερῶν στὸ σπίτι σας χωρὶς καμμίαν ὑποχρέωσι σας.

Πρὸς τὸ **ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ LINGUAPHONE**
Πανεπιστημίου 10, Ἀθῆνας

Παρακαλῶ στείλτε μου χωρὶς καμμίαν ὑποχρέωσι τὸ ἀναλυτικὸ τεῦχος καὶ κάδε πληροφορία γιὰ τὴν δωρεάν δοκιμὴν.

ΟΝΟΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

«ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ»

11)1: Διάλεξις μὲ ὁμιλητὴ τὸν κ. Ρότζερ Χίνκς μὲ θέμα: «Ἐλισαβετιανὲς μορφὲς καὶ πορτραῖτα». (Θὰ προβληθοῦν slides μικρογραφιῶν τῶν Ν. Χίλλιαρντ καὶ Ἰσαὰκ Ὀλίβερ).

18)1: Διάλεξις μὲ ὁμιλητὴ τὸν κ. Τζῶς Κάρν καὶ θέμα: «Ὁ κόσμος τοῦ συγγραφέως».

21)1: Διάλεξις μὲ ὁμιλητὴ τὸν κ. Τζῶς Κάρν καὶ θέμα: «Τὸ μυθιστόρημα σὰν ἀλήθεια».

25)1: Τὸ ἔργο τοῦ Ὁσκαρ Οὐάιλντ «The Importance of being Earnest» ἀπὸ δίσκου.

κῆς τῶν ἔργων τοῦ κ. Ἀρμένο Ματεόλι.

4—23)1)55: Ἐκθεσις ζωγραφικῆς τῶν ἔργων τοῦ κ. Γεωργίου Μούγιου.

24)1—12)2: Ἐκθεσις ζωγραφικῆς τῶν ἔργων τοῦ κ. Γεωργίου Δοβλέτη.

«Μικρὴ αἴθουσα»

19)12)54—7)1)55: Ἐκθεσις τῶν ἔργων τῆς ζωγράφου κ. Χαρὺς Βιέννα.

8)1—27)1)55: Ἐκθεσις ἔργων ζωγραφικῆς τῆς κ. Δώρας Καραῖα.

28)1)55—16)2)55: Ἐκθεσις «γκομπλὲν» τῆς κ. Γεωργίας Μαρμαροκόπου.

«ΒΡΕΤΑΝΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ»

24)1: Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκθέσεως ἀεροφωτογραφιῶν τῶν Βρεταννικῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ «ΚΩΤΣΑΚΗ» (Δαιδάλου 1)

Συνεχίζεται μέχρι τῆς 5ης Ἰανουαρίου ἡ ἐκθεσις τῶν ἔργων τοῦ ζωγράφου κ. Στεφ. Κατσαμπῆ.

«ΖΑΧΑΡΙΟΥ» (Ἀκαδημίας 28)

Συνεχίζεται μέχρι τῆς 8 Ἰανουαρίου ἡ ἐκθεσις ζωγραφικῆς τῶν ἔργων τοῦ κ. Δημ. Γιολλάση.

«ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ»

«Μεγάλῃ αἴθουσῃ»

19)12)54—3)1)55: Ἐκθεσις ζωγραφι-

ΕΚΔΡΟΜΕΣ

ΦΥΣΙΟΛΑΤΡΙΚΟΣ

ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

(Ἀκαδημίας 58—Τηλ. 614.330)

- 1)1: Πεντέλη.
- 2)1: Στὸ φυσιολατρικὸ χωριό.
- 6)1: Νέα Μάκρη.
- 9)1: Πάρνηθα.
- 16)1: α) Σαλαμίνα, 6) Μονὴ Ἀκ. Νικολάου (Ὀροπός).
- 23)1: Τρίκερι — Μελετάκι — Μεγ. Πεδο.
- 30)1: Κακοσάλεσι.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Κυριακή 9 'Ιανουαρίου: Φωτογραφικοί περίπατοι στην 'Ακρόπολι — Θησαύριον — Πνύκα — Κεραμεικό — 'Αστεροσκοπείο, για όλα τα μέλη. Συγκέντρωση 8.30 ξεχαροπλαστείο «Πικαντίλλου», άρχηγός κ. Σπύρος Μελετζής. Δεν απαιτείται προηγούμενη δήλωση.

Τετάρτη 12 'Ιανουαρίου, ώρα 8.15: Στις αίθουσες της Ε.Φ.Ε. 'Ομιλία για προχωρημένους: «Εισαγωγή στην έγχρωμη φωτογραφία» από τον κ. Παν. Ρούτση.

Παρασκευή 14 'Ιανουαρίου, ώρα 8.15: Μάθημα για άρχαίους «Στοιχεία τεχνικής σκοτεινού θαλάμου. Μεγεθύνσεις, Τρυκάς» από τον κ. Ν. Μαυρογένη.

Τετάρτη 19 'Ιανουαρίου, ώρα 8.15: Προβολή έγχρωμων slides ανήκόντων σε διάφορα μέλη. Γενική συζήτηση και κρίσεις. Την προβολή θα παρουσιάσει και θα σχολιάσει ο κ. Δ. Χαρισιάδης.

Παρασκευή 21 'Ιανουαρίου, ώρα 8.15: Μάθημα για άρχαίους: «Κυριότερα θέματα για τον 'Ερασιτέχνη» από τον κ. Μ. 'Αλτσέχ.

Κυριακή 23 'Ιανουαρίου: 'Ημερησία έκδρομη στην Πάρνηθα. Πληροφορίες και έγγραφες στά γραφεία της Ε.Φ.Ε. ('Αρχηγός κ. Διαμαντής).

Τετάρτη 26 'Ιανουαρίου, ώρα 8.15: 'Ομιλία για προχωρημένους: «Μικρό, φορμά και φεγάλο φορμά, αντίστοιχα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους. Πρωτότυπη δημοσία συζήτηση μεταξύ των κ. κ. Ρουκάνη και Ρούτση.

Παρασκευή 28 'Ιανουαρίου, ώρα 8.15: Μάθημα για άρχαίους «'Η σύνθεσις στην φωτογραφία» από τον κ. Σπύρο Μελετζή.

Κυριακή 30 'Ιανουαρίου: Φωτογραφικοί περίπατοι για προηγμένους και άρχαίους σε τόπους της έκλογής του άρχηγού κ. Ν. Μαυρογένους. 'Εκκλήσεις από ξεχαροπλαστείο «Πικαντίλλου».

ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ

'Ιπποδρομιακές ημέρες 'Ιανουαρίου 1955
(Ώρα έναρξεως 2 μ.μ.)

ΣΑΒΒΑΤΟΝ:	1	'Ιανουαρίου
ΚΥΡΙΑΚΗ:	2	»
ΠΕΜΠΤΗ:	6	»
ΚΥΡΙΑΚΗ:	9	»
ΤΕΤΑΡΤΗ:	12	»
ΚΥΡΙΑΚΗ:	16	»
ΤΕΤΑΡΤΗ:	19	»
ΚΥΡΙΑΚΗ:	23	»
ΤΕΤΑΡΤΗ:	26	»
ΚΥΡΙΑΚΗ:	30	»

Ραδιοφωνικοί Σταθμοί 'Ελλάδος

	Μήκ. κύμ. Μέτρα
'Αθηνών (μεσαίων)	412
» (Β' Πρόγραμμα)	451
» (Γ')	211
» (βραχέων)	31,23—48,56—49,38—42,01
» ('Ενόπλων Δυνάμεων, μεσαίων)	230,7
» () βραχέων)	40,43
Βόλου (μεσαίων)	202
Θεσσαλονίκης (μεσαίων)	288
» (Φωνή 'Αμερικής, μεσαίων)	379
» ('Ενόπλων Δυνάμεων, μεσαίων)	298,21
» ('Ενόπλων Δυνάμεων, βραχέων)	42,86
'Ιωαννίνων ()	42,1
Καβάλας ()	39,3
Κοζάνης ()	37,74
Κομοτινής (Ε.Ι.Ρ.)	213
Λαρίσης ('Ενόπλων Δυνάμεων, βραχέων)	44,43
Πατρών (μεσαίων)	198,5
Ρόδου (Ε.Ι.Ρ.)	211,52
Τριπόλεως ('Ενόπλων Δυνάμεων, βραχέων)	47,85
Χανίων (Ε.Ι.Ρ.)	198

'Ο αγρότης μας δεν έχει
πάγο για να την κρυώσει
και την μύρα του αφήνει
στην πηγή για να παγώσει!

Και οι άνδρωποι του υπαίθρου ξέρουν ότι:

η ΜΠΥΡΑ ΚΑΝΕΙ ΚΑΛΟ!

ΑΔΕΛ

Είναι πραγματικά ή καλύτερη
κουζίνα που κατασκευάζεται
σήμερα στην Ευρώπη.

Αυτή είναι η γνώμη όλων των τεχνι-
κών για την ηλεκτρική κουζίνα ΑΤ

Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ

Το προϊόν της ελληνικής βιομηχανίας έχει το πρόσθετο
πλεονέκτημα να συντηρείται από τον ίδιο τεχνικό που το κατασκεύασε.

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ

ΤΟ ΦΘΗΝΟΤΕΡΟ

ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΔΩΡΟ

Η "ΕΚΛΟΓΗ" ΤΟΥ 1954

ώραία δεμένη σε δύο τόμους

Παίρνοντας την «Εκλογή» του 1954
έχετε ολόκληρο το συναρπαστικό μυθιστόρημα:

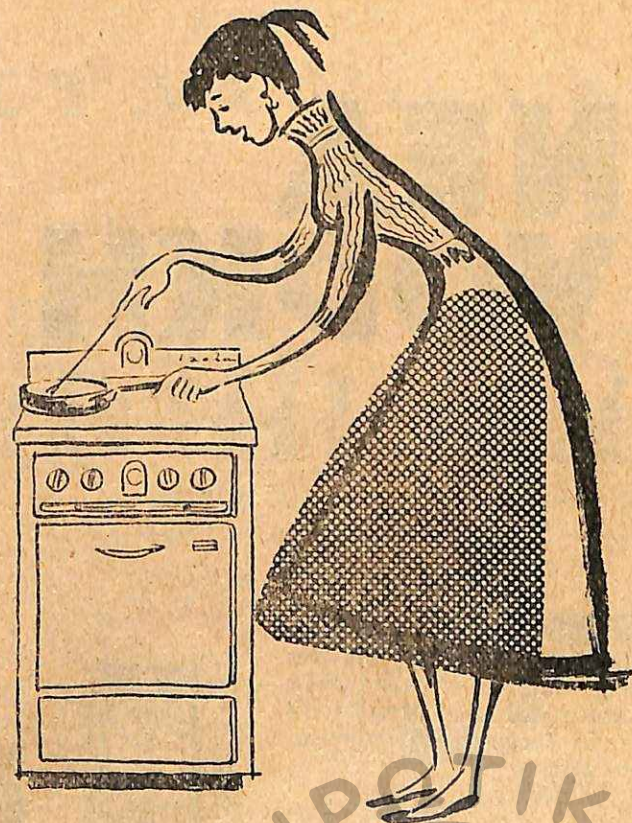
"Η ΚΥΡΙΑ ΤΗΣ ΜΑΛΑΙΣΙΑΣ"

Οι 2 τόμοι της «Εκλογής» του 1954 πωλούνται στα
γραφεία της, οδός Σωκράτους 57

Με 95 δραχμές έχετε 12 μικρά βιβλία και ένα μυθιστόρημα

Θ. Σεργίου
ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 7

Μπορείτε να μαγειρεύετε ένα νόστιμο φαγητό, την ώρα που το ΤΡΙ-ΤΡΙ δα πλένει μόνο του τα ρούχα, χωρίς να τα φθείρη.

ΤΡΙ-ΤΡΙ

ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΓΙΑ ΠΛΥΣΙΜΟ

ΕΝΑ ΑΚΟΜΗ ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ "ΒΙΟΧΡΩΜ" Α.Ε.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Καθυκεριναι αναχωρήσεις από τόν
αερολιμένα του Έλληνικού για την
Νέα Υόρκη και 60 μεγάλες πόλεις
των Ηνωμένων Πολιτειών μέσω Ρώμης,
Γενεύης (είτε Ζυρίχης) και Παρισίων.

*Για ένα ιδανικό ταξίδι
ταξιδεύετε με την*

TWA
TRANS WORLD AIRLINES

ΑΠΟΤΑΘΗΤΕ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΑΞΕΙΔΙΩΝ Ή ΕΙΣ ΤΗΝ

TWA

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ — ΤΗΛΕΦ. 30-965

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Ένα ανώτατο αξίωμα.
2. Ίταλός ζωγράφος, γνωστός ιδίως ως Γκουίντο, ένας εκ των ονομαστοτέρων μαθητών του Καρράτσι (1575 — 1642). — Μουσικόν όργανον. — Άνθη.
3. Μία δημοτική λέξις για τὸ ναυπηγείο.
4. Ἡ γενέτειρα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. — Ὅστις ἀκριβῶς.
5. Τρὼς ἥρωες, τιμηθεῖς ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος (ἐνάθρως). — Πρόθεσις.
6. Μὲ αὐτὸ ἐτράφησαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐπὶ 40 ἔτη. — Ἀμερικανικὴ συγκατάθεσις.
7. Ξενικὸ μέτρο ἐπιφανειῶν. — Ὁ ἕκτος μὴν τοῦ δημοκρατικοῦ ἡμερολογίου κατὰ τὴν Γαλλικὴ Ἐπανάστασι, τοῦ ὁποῦ ἡ ἐναρξίς συνέπεσε μεταξὺ τῆς 19ης καὶ 21ης Φεβρουαρίου.
8. Λέγεται ἐπὶ ἀπορίας (δημ.). — Πρόθεσις.
9. Τὸ τέλος τοῦ σταυρολέξου μας... — Διάσημος γλύπτης ἀνταγωνιστὴς τοῦ Φειδία (αἰτ.).
10. Εἶδος ξίφους, ἀναφερόμενον συχνὰ στὴν Ὀδύσειαν. — Φροῦδικὸς ἡμερος... (ξεν.).
11. Ντραβέρια (δοτ.).
12. Τρώγονται καὶ ὡμά. — Φυτό.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Μία μεγάλη ἐορτὴ (δημ.).
2. Μουσικὸς φθόγγος. — Βασιλεὺς τῶν Βησιγύθων, φονευθεὶς στὴ μάχη τοῦ Πουατιέ.
3. Ὄνομα πολλῶν Γάλλων διακεκριμένων ζωγράφων καὶ ἰδίαν χαρακτηριστῶν ἀπὸ τοῦ 1600—1700, ἀλλὰ καὶ ὄνομα ἑνὸς γνωστοῦ Γάλλου συνθέτου ὀπερεττῶν (1842—1901). — Σῶζω, ἀπαλλάσσω.
4. Μία ὄχι πολλὴ γνωστὴ ὀνομα-

σία τῆς σουμάδας ποὺ θυμίζει... ἠθοποιούς. — Ἄρθρο. — Τελικὸς σύνδεσμος.

5. Ἰταλὸς φιλέλληνας, ὑπασπιστὴς τοῦ Φαβιέρου.
6. Χαρτοπαικτικὸς δρος. — Μονὰς μετρήσεως (δημ.).
7. Παραπέμπει. — Ἡ 12α' ὀριζοντίως εἰς τὴν γενική του. — Ἐνα ἀγώνισμα, ἀντιστρόφως.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

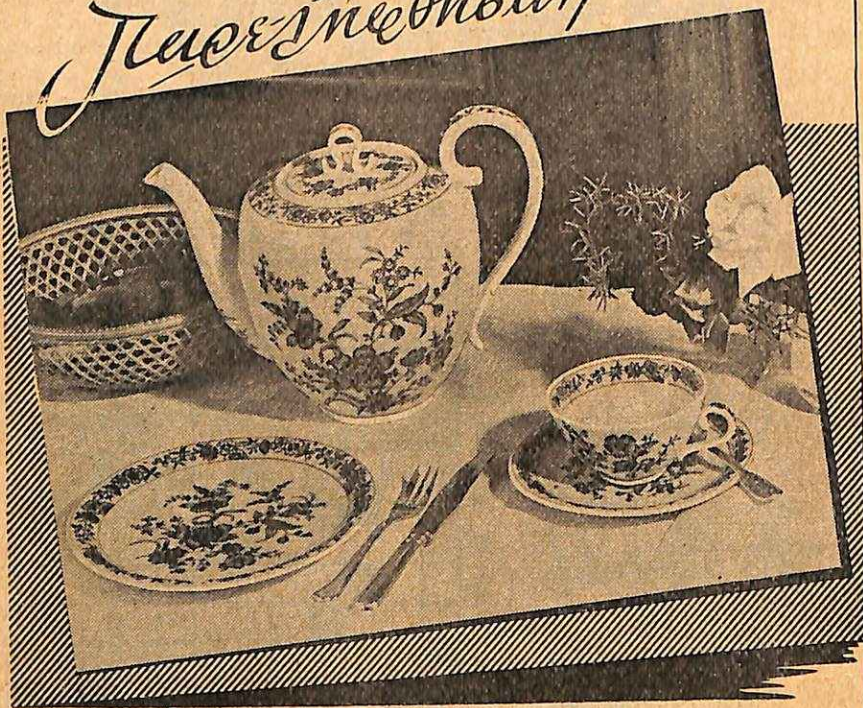
8. Δίδει στὸ σῶμα νέες δυνάμεις (αἰτ.). — Γνωστὴ σὲ πολλοὺς Ἕλληνας πόλιν τῆς Φλωρίδας.
9. Ἡ ἀκανθὰ τῶν γαλλογερμανικῶν σχέσεων (ἀντίστρ.). — Γνωστοτάτη ἀπὸ μία τῶν συνθηκῶν τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου πόλιν τῆς Γαλλίας (ἐνάθρως).
10. Βελγικὴ λουτρόπολις. — Ἐμποροβιομήχανος ἐκ Θεσσαλονίκης, διατελέσας ὑπουργὸς τῆς Ἀεροπορίας μέχρι τοῦ 1923 (γεν.).
11. Ἄρθρο. — Ἀρχικὰ μεγάλης ὁμοσπονδίας μας. — Θηλ. ἀναφορικὴ ἀντανουμία.
12. Περίφημο ἀγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος, ἔργο τοῦ Πραξιτέλους, σχετικὸ μὲ ἕνα ἔρπετό.

Ι. Χ.

Λύσις στὴ σελίδα 143

Krautheim PORZELLAN

Παρεστηθιακή

ΦΙΛΕΛΛΗΝΩΝ 23

Διονάτος

ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ & ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΥΣ

1954

Κάθε χρόνος που φεύγει, ακόμη και αν είναι ο χειρότερος της ζωής μας, βλέπεται με συμπάθεια που εκπηγάει από την έλπιδα για καλύτερες ημέρες. Στην εποχή μας, εκτός από τις προσωπικές αναμνήσεις και τα συναισθήματα με κάθε χρόνο που συμπληρώνει τον κύκλο στα φύλλα του ημερολογίου, μας συνδέει η αγωνία της ανθρωπότητας για τα προβλήματα που την απασχολούν, και η προσπάθεια του ελεύθερου κόσμου για ειρηνική συμβίωση των ανθρώπων. Η «Εκλογή» συνοδεύει τις σελίδες της προς τους αναγνώστες της για τον καινούριο χρόνο με μία αναφορά του 1954, κατά την διάρκεια του οποίου σε πολλά διεθνή προβλήματα δόθηκε λύση.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

3. Ο Δήμος Αθηναίων επιδίδει στους Βασιλείς το ανώτατο μετάλλιο της Πόλεως.
5. Ο Ιταλός πρωθυπουργός κ. Γκιουζέππε Πέλλα υποβάλλει προς τον πρόεδρον της Δημοκρατίας κ. Εϊνάουντι την παραίτησιν της υπ' αὐτὸν Κυβερνήσεως.
6. Φθάνει στὰς Ἀθήνας ἡ Γαλλία ἡθοποιὸς Μαρτὶν Καρόλ με τὸν μνηστήρα της Κριστιάν Ζάκ.
8. Ἀνταρτικὲς δυνάμεις τοῦ Βιετμίνχ περικυκλώνουν πλήρως στὴν Ἰνδοκίνα τὸ γαλλικὸ ὄχυρὸ Ντιέν Μπιέν Φού.
11. Φθάνει στὰς Ἀθήνας ὁ Γάλλος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἐδγάρ Φώρ.
12. Σπείρα παραχαρὰκτῶν κυκλοφορεῖ στὸν Βόλο πλαστὰ χαρτονομίσματα τῶν 50.000 δραχμῶν.
13. Ἐξ χωριὰ τῆς Αὐστρίας πρὸς τὴν ἐλβετικὴ μεθόριον καταπλακώνονται ἀπὸ χιονοστιβάδες.
15. Ἡ Κύπρος ἐορτάζει με δοξολογίες καὶ ἐθνικὲς ἐκδηλώσεις τὴν τέταρτὴν ἐπέτειον τοῦ ἱστορικοῦ δημοψήφισματος.
16. Ἀναλαμβάνει τὰ καθήκοντά του ὁ νέος πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δη-

Διὰ τὴν πλέξιν ὅλων τῶν
αἰσθιῶν χειροπλεκτικῆς καθὼς
καὶ διὰ τὴν πλέξιν τοῦ χόρτου, δια-
θέτομεν τὸν τύπον PASSAR-D

ΖΗΤΗΣΑΤΕ ΠΕΡΙΓΡΑΦΑΣ ἢ ΕΠΙΣΚΕΦΟΝΤΕ
ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΑΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ :

ΑΘΗΝΑΙ: ΘΩΜ. ΜΠΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ-ΝΙΚΗΣ 21
ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ

ΒΕΡΡΟΙΑ: Ν. ΛΙΟΛΙΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Η. ΜΠΕΜΠΗΣ, ὁδὸς Χρήστου Εὐθυμίου

ΚΡΗΤΗ: Γ. ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΙΣ, ὁδ. Κανταναλέων, Ἡράκλειον

ΚΑΡΔΙΤΣΑ: Δ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, Ὑψηλάντου 88

ΚΕΡΚΥΡΑ: Ν. Β. ΜΠΑΧΙΛΑΣ Ο. Ε.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1955, ἡ τιμὴ τῆς
PASSAR M201 ὀρίζεται εἰς δρχ. 2.600.

μοκρατίας κ. Ρενέ Κοτύ.

18. Λήγει ἡ ἰταλικὴ κυβερνητικὴ κρί-
σις μὲ τὴν ἐκ μέρους τοῦ προέδρου
Ἐινάουντι ἐγκρίσι τοῦ καταλόγου
τῶν ὑπουργῶν τῆς νέας Κυβερνή-
σεως τοῦ κ. Φανφάνι.

— Ὁ στρατάρχης Παπάγος ἀναχω-
ρεῖ γιὰ τὸ Παρίσι κατόπιν ἐπισή-
μου προσκλήσεως τῆς γαλλικῆς
Κυβερνήσεως.

21. Γαλλοϊσπανικὴ διένεξις. Οἱ ἡγέ-

τες τοῦ ἰσπανικοῦ Μαρόκου ἀπο-
κηρύσσουν τὴν πολιτικὴ τῆς Γαλ-
λίας στὸ Γαλλικὸ Μαρόκο.

25. Ἀρχίζουν οἱ ἐργασίες τῆς Δια-
σκεψέως τῶν Τεσσάρων ὑπουργῶν
τῶν Ἐξωτερικῶν — Τζὼν Φόστερ
Ντάλλες, Μπιντώ, Ἦντεν καὶ Μο-
λότωφ — στὸ μέγαρο τοῦ Συμμαχι-
κοῦ Συμβουλίου Ἐλέγχου τοῦ Βε-
ρολίνου.

31. Ἀνατρέπεται ἡ ἰταλικὴ Κυβέρ-
σις τοῦ κ. Φανφάνι.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

1. Οἱ κομμουνισταὶ ἀντάρται τῆς Ἰν-
δοκίνας ἐξαπολύουν αἰφνιδιαστικὴ
ἐπίθεσι ἐναντίον τοῦ κράτους τοῦ
Λάος.

2. Ὁ πρόεδρος Ἀϊζενχάουερ ἀποκα-
λύπτει στὸ Κογκρέσσο ὅτι τὸ 1952
ἔγινε στὸ Ἐνιβετόκ ἡ πρώτη πλή-
ρης ὑδρογονικὴ ἐκρηξις.

8. Ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ ὁ
πρωθυπουργὸς στρατάρχης Παπά-
γος.

10. Ἀνακοινοῦται ἡ ἀπόφασις τῆς
Κυβερνήσεως περὶ αὐξήσεως τῶν
μισθῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων
καὶ τῶν συντάξεων κατὰ 20—25%.

12. Ὁ Ἀριστοτέλης Ὁνάσης θέτει ὑ-
πὸ τὸν ἑλεγχόν του τὶς μεταφορὰς
τῶν ἀραβικῶν πετρελαίων ἀνὰ τὸν
κόσμον κατόπιν μυστικῆς συμφω-
νίας μὲ τὴν Κυβέρνησι τῆς Σαου-
δικῆς Ἀραβίας.

17. Ὁ πρόεδρος Ἀϊζενχάουερ ζητεῖ
πλήρη ἐξουσιοδότησι γιὰ τὴν ἀν-
ταλλαγή τῶν ἀτομικῶν μυστικῶν
μὲ τὰ σύμμαχα κράτη.

18. Ἡ Διάσκεψις τῶν Τεσσάρων τερ-
ματίζεται ἀδόξως. Κανένα ἀπὸ τὰ
ζητήματα μὲ τὰ ὁποῖα ἀσχολήθηκε
δὲν ὤρθηκε τὴν λύσι του. Ἀπεφα-
σίσθη μόνον νὰ συγκληθῇ νέα Διά-
σκεψις τὴν 26ην Ἀπριλίου διὰ νὰ

συζητηθῇ τὸ Κορεατικὸ καὶ ἡ Ἰν-
δοκίνα.

22. Ἀναγγέλλεται ἐπισήμως ὅτι ἡ
Ἀγγλικὴ Βασιλικὴ Ἀεροπορία θὰ
ἐφοδιασθῇ μὲ ἀτομικὰ ὅπλα.

— Ἡ Βουλὴ τῶν Λόρδων συζητεῖ τὸ
θέμα τῆς Κύπρου καὶ δηλώνει ὅτι
θεωρεῖται «κλειστό».

— Φθάνουν στὴν Ἡγουμενίτσα 468
ὄμηροι ποὺ εἶχαν ἀπαχθῇ ἀπὸ τοὺς
κομμουνιστὰς κατὰ τὴν διάρκεια
τοῦ συμμοριτοπολέμου καὶ ἐκρά-
τούντο στὴν Οὐγγαρία.

24. Φθάνουν στὴν Ἡγουμενίτσα ἄλλοι
807 ὄμηροι.

25. Στὴν Αἴγυπτο ὁ στρατηγὸς Νεγ-
κίμπ ἀνατρέπεται ἀπὸ τοὺς συνερ-
γάτες του. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πραξί-
κοπήματος συνταγματάρχης Νασέρ
ἀναλαμβάνει τὴν πρωθυπουργία.

— Ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ἀναγορεύεται
ἐπίτιμος διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφι-
κῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθ-
ηνῶν.

27. Ὁ στρατηγὸς Νεγκίμπ τίθεται
καὶ πάλιν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Αἰγύ-
πτου ὡς πρόεδρος τῆς Δημοκρα-
τίας, ἐνῶ ὁ συνταγματάρχης Να-
σέρ παραμένει πρωθυπουργός.

— Ὅμαδες φοιτητῶν κάνουν στάς Ἀθ-
ήνας διαδηλώσεις ὑπὲρ τῆς Κύ-
πρου.

ΜΑΡΤΙΟΣ

1. Τέσσερις Πουερτορικανοί, γιὰ νὰ
ἐκδηλώσουν τὴν ἀγανάκτησί τους
γιὰ τὴν «ὑποδούλωσι» τῆς χώρας
τους στὶς Ἡνωμένες Πολιτείες, πυ-
ροβολοῦν μέσα στὴν αἴθουσα τῆς
ἀμερικανικῆς Βουλῆς καὶ τραυμα-
τίζουν πέντε βουλευτὰς.

— Αἰματηρὲς συγκρούσεις στὸ Χαρ-
τοῦμ, πρωτεύουσα τοῦ Σουδάν, με-
ταξὺ τῶν ὁπαδῶν τῆς ἐνώσεως μὲ
τὴν Αἴγυπτο καὶ τῶν ὁπαδῶν τοῦ

κόμματος τῶν Οὔμπα, κεκηρυγμέ-
νου ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ
Σουδάν.

6. Σοβαρὰ διάσπασις στὸ γαλλικὸ
Κομμουνιστικὸ κόμμα μὲ πρωταγω-
νιστὰς τὸν Ντυγκλό καὶ Ὡγκίστ
Λεκέρ.

— Ἀποκαλύπτεται ὅτι ὁ Μπόμπ Κά-
ουελ, πρῶν πιλότος τῆς Βασιλι-
κῆς Πολεμικῆς Ἀεροπορίας τῆς
Ἀγγλίας, ἔλλαξε φύλο καὶ μετωνο-

Ο χειμάνας

και ή κακοκαιρία είναι έχθροι της όμορφιάς σας, διότι μειώνουν την άντοχή του δέρματος και σκοτώνουν την φρεσκάδα του προσώπου.

● Γι' αυτό βοηθήστε το δέρμα σας ν' άμυνθῇ αποτελεσματικά, χρησιμοποιώντας, πρίν βγῆτε έξω, την μοναδική προστατευτική κρέμα προσώπου Λανολίνη Μελπάν.

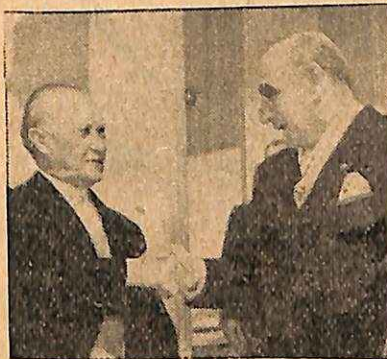
● Η Λανολίνη Μελπάν είναι ειδικώς μελετημένη γιά τό Μεσογειακό κλίμα. Διατηρεῖ την ἐπιδερμίδα άπαλή, νεανική, βελούδινη, ακόμη και στις χειρότερες καιρικές συνθήκες.

ΜΕΛΠΑΝ

Ο ΦΥΛΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ
ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΑΣ

μάσθη Ροβέρτα Έλίζαμπεθ Μάρσαλ Κάουελ.

9. Φθάνει στὰς Ἀθήνας ὁ πρωθυπουργός

Ὁ δρ Ἀντενάουερ με τὸν Στρατάρχη Ἀλ. Παπάγο.

γὸς τῆς Ὁμοσπόνδου Γερμανικῆς Δημοκρατίας δόκτωρ Κόγραντ Ἀντενάουερ.

10. Ὁ «δράκος» τοῦ Καβουρίου Μιχ. Στεφανόπουλος τιμωρεῖται με τὴν ποινὴ τοῦ θανάτου.

12. Τὸ ἀμερικανικὸ ὑπουργεῖο Στρατιωτικῶν θέτει ὑπὸ κατηγορίαν τὸν γερουσιαστὴ Μὰκ Κάρθυ.

— Στὴν Ἰταλία ἡ «ὑπόθεσις Μοντέζι» ἐξελίσσεται σὲ πολιτικὸ σκάνδαλο.

— 30.000 ἀντάρτες Βιετμὶνχ ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ γαλλικοῦ ὄχυρου Ντιέν Μπιέν Φού.

— Ρωσικὰ καταδιωκτικὰ τύπου «Μιγκ» ἐπιτίθενται αἰφνιδίως ἐναντίον δύο ἀμερικανικῶν πολεμικῶν ἀεροπλάνων καὶ ρίχνουν τὸ ἓνα.

14. Ἡ Μεγ. Βρεταννία δηλώνει ὅτι ἀρνεῖται νὰ δεχθῇ ὅποιαδήποτε συζήτησι σχετικὰ με τὸ Κυπριακόν.

— Τὸ πλήρωμα ἑνὸς ἰαπωνικοῦ ἀλιευτικοῦ πλοιαρίου, τοῦ «Φουκουρίου Μαρου», προσεβλήθη ἀπὸ τὴν «εραδιενεργὸ τέφρα», ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν ἔκρηξι ὑδρογονοδόμβας στὰ νησιά Μάρσαλ τὴν 1η Μαρτίου.

19. Ἀντιαγγλικές ἐκδηλώσεις στὴν Ρόδο.

29. Στὴν Αἴγυπτο τὸ Ἐπαναστατικὸ Συμβούλιο ἀπορρίπτει τὴν πρότασι τοῦ στρατηγοῦ Νεγκίμπ περὶ ἐπανόδου στὸ κοινοβουλευτικὸ καθεστῶς. Ἀποφασίζεται νὰ παραμείνῃ ἡ Ἐπανάστασις μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1956.

Α Π Ρ Ι Λ Ι Ο Σ

1. Στὸν Πειραιᾶ καὶ τὴν Δράμα συγκροτοῦνται διαδηλώσεις σπουδαστῶν ὑπὲρ τῆς Κύπρου.

2. Ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησι ὁ κ. Μαρκεζίνης καὶ ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸν κ. Καψάλη.

5. Ὁ Γάλλος πρωθυπουργὸς κ. Λανιέλ καὶ ὁ ὑπουργὸς Ἀμύνης κ. Πλεβέν ραπίζονται καὶ λακτίζονται ἀπὸ ἐξαγριωμένους Γάλλους διαδηλωτὰς οἱ ὅποιοι ἀποδοκιμάζουν τὸν εὐρωπαϊκὸ στρατό.

7. Ὁ κ. Σοφ. Βενιζέλος ἐγκαταλείπει τὴν συναρχηγίαν τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων καὶ ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὴν ἐνεργὸ πολιτικὴν.

— Στὸν Εἰρηνικὸ γίνεται νέα θερμοπυρηνικὴ ἔκρηξις.

— Τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων δέχεται τὴν ἡγεσίαν τοῦ κ. Γ. Παπανδρέου.

9. Ἐπιβατικὸ ἀεροπλάνο τύπου «Κομήτης» πέφτει στὰ ἀνοικτὰ τῆς νήσου Κάπρι καὶ φονεύονται οἱ 21 ἐπιβάται του.

10. Ἀνασχηματίζεται ἡ Κυβέρνησις.

13. Ὁ κατασκευαστὴς τῆς πρώτης βόμβας ἀτόμου, διάσημος καθηγητὴς Ὁππενχάιμερ, ἀπολύεται ἀπὸ

Ὁ δρ Ὁππενχάιμερ

ΠΑΛΤΑ ΤΑΓΙΕΡ ΦΟΡΕΜΑΤΑ
ΜΕ ΜΙΚΡΕΣ ΔΟΣΕΙΣ

Τελευταία
Παρισινά
μοντέλλα

Στην στοά 'Αρσακείου 12
ΑΤΕΛΙΕ

TARR

ΕΤΟΙΜΑ ΑΛΛΑ ΟΧΙ ΕΤΟΙΜΑΤΖΙΔΙΚΑ

1927

- την θέσι του, κατηγορούμενος για φίλια πρὸς τοὺς κομμουνιστάς.
14. Ανακαλύπτεται στήν Αυστραλία εὐρύτατο δίκτυο κατασκοπείας τῆς Ρωσίας.
18. Ἰσχυρότατοι σεισμοὶ στήν Κορινθία.
21. Ἡ βασίλισσα Φρειδερίκη καταθέτει τὸν θεμέλιο λίθο τῆς Ἀγροτικῆς σχολῆς τυφλῶν.
- Φθάνει στὰς Ἀθήνας ὁ νέος πρεσβευτὴς τῆς Ἰσπανίας Λουὶ Μαρτίνες μαρκήσιος τοῦ Λὸς Ἀρκος

22. Ὁ λοχαγὸς τῆς Ἐμ Βὲ Ντὲ Νικόλα Εὐγενιέβιτς Κοκλώφ παραδίδεται στὶς ἀμερικανικὰς ἀρχὰς καὶ ἀποκαλύπτει ὅτι ἐστάλη ἀπὸ τὴν Μόσχα γιὰ νὰ δολοφονήσῃ τὸν ἀρχηγὸ τῆς ἀντικομμουνιστικῆς ὁργανώσεως στὴν Φραγκφούρτη.
- Θάνατος τοῦ ἐφοπλιστοῦ Εὐγενίου Εὐγενίδη.
27. Ἀρχίζουν στὴν Γενεύη οἱ ἐργασίαι τῆς Διασκεψέως τῶν πέντε γιὰ τὰ ἀσιατικὰ ζητήματα.

ΜΑΪΟΣ

1. Ἰσχυροὶ σεισμοὶ στὴν Θεσσαλία

Ἀπὸ τοὺς σεισμοὺς τῆς Θεσσαλίας.

- προκαλοῦν μεγάλες καταστροφές.
- Κυκλοφοροῦν νέα χαρτονομίσματα, χωρὶς τὰ τρία τελευταῖα μηνενικά.
7. Τὸ θρυλικὸ ὄχυρὸ Ντιέν Μπιέν Φού καταλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς κομμουνιστάς ὕστερα ἀπὸ ἡρώικη ἀντίστασι 55 ἡμερῶν.
14. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ.

Παπαγιάννης καταθέτει στὴν Βουλὴ σχέδιο νόμου «περὶ συνολογήσεως ἐθνικοῦ παραγωγικοῦ λαχειοφόρου δανείου μέχρι 300 ἑκατομμυρίων δραχμῶν νέας ἐκδόσεως».

19. Ἡ Βουλὴ ἐγκρίνει παμψηφεί τὸ νομοσχέδιο περὶ ἐκδόσεως τοῦ ἐθνικοῦ παραγωγικοῦ λαχειοφόρου δανείου.
21. Ἐρχεται στὰς Ἀθήνας ὁ ἀρχηγὸς τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων τοῦ Ν. Α.Τ.Ο. τῆς Ν.Α. Εὐρώπης ναύαρχος Φέχτελερ.
- Ἡ Διάσκεψις τῆς Γενεύης ἀποδέχεται σχέδιο συζητήσεως γιὰ τὴν κατὰπανσι τῶν ἐχθροπραξιῶν στὴν Ἰνδοκίνα.
- Σοβαρὲς ἀντιβρετανικὲς ἐκδηλώσεις στὴν Κέρκυρα ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Κυπριακοῦ.
- Ὑπογράφεται στὸ Παρίσι κοινὴ ἐλληνοβουλγαρικὴ δήλωσις περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν διπλωματικῶν σχέσεων.
25. Στὴν Αἴγυπτο συλλαμβάνονται 15 ἀξιωματικοὶ μὲ τὴν κατηγορίαν ὅτι ὠργάνωσαν συνωμοσίαν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως.

ΙΟΥΝΙΟΣ

2. Ἐρχεται στὰς Ἀθήνας ὁ πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Γιουγκοσλαβίας στρατάρχης Τίτο.
5. Τὸ ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν ἐκδίδει ἐπίσημο ἀνακοινωθὲν γιὰ τὴν συμμαχίαν Ἀθηνῶν — Βελιγραδίου — Ἀγκύρας.
7. Φθάνει στὰς Ἀθήνας ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Τουρκίας κ. Μεντερές.
8. Στὴν Γουατεμάλα κηρύσσεται ὁ στρατιωτικὸς νόμος ἐν ὧσιν παραχῶν.

9. Κυκλοφοροῦν οἱ ὁμολογίαι τοῦ ἐθνικοῦ παραγωγικοῦ δανείου.
- Λήγει ἡ Β' Σύνοδος τῆς τρίτης βουλευτικῆς περιόδου. Οἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς θὰ ἐπαναληφθοῦν τὴν 15ην Νοεμβρίου.
11. Ἐρχονται στὰς Ἀθήνας ἐκπρόσωποι τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ἀρχηγείου πρὸς διεξαγωγὴν συνομιλιῶν γιὰ τὸν καθορισμὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χερσαίων ἐλληνικῶν δυνάμεων.
12. Στὴν Γαλλίαν ἀνατρέπεται ἡ Κυβέρνησις Λανιέλ.

Αυτό είναι το Ψ

Οι περίφημες
Γαλλικές πέτρες
αναπτήρων

Δοχ. 1,50

ΤΟ ΦΑΚΕΛΛΑΚΙ
ΜΕ 4 ΜΕΓΑΛΕΣ
Ή 6 ΜΙΚΡΕΣ ΠΕΤΡΕΣ

Κατάλληλες για κάθε
μάρκας αναπτήρα,
καθώς και για τους
αναπτήρες "RONSON",
"DUNHILL", "FLAMINAIRE", //

ΑΠΟΚΛ. ΕΙΣΑΓΩΓ. **"ΟΝΟΜΑ"** ΜΕΓΑΡΟΝ ΜΕΤ. ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ
ΣΤΑΔΙΟΥ 4 (Α'. ΟΡΟΦΟΣ)

Ο Βασιλεύς Παύλος με τον Στρα-
τάρχη Τίτο.

14. Ο πρόεδρος της Γαλλικής Δημο-
κρατίας ανέθεσε την έντολη σχημα-
τισμού Κυβερνήσεως στον κ. Μαν-
τές Φράνς.
15. "Ερχεται στὰς Ἀθήνας ὁ πρωθυ-
πουργὸς τοῦ Πακιστὰν κ. Μωχάμετ
"Αλυ.
17. Ὁ κ. Μαντὲς Φράνς λαμβάνει τὸ
χρῖσμα τοῦ πρωθυπουργοῦ τῆς Γαλ-
λίας.
18. Στὴν Αἴγυπτο ἐορτάζεται ἡ ἐπέ-
τειος τῆς Δημοκρατίας.
— Ταραχὲς στὴν Γουατεμάλα. Ἐπα-
ναστατικὸ κίνημα ἐναντίον τῆς ἐ-
ρυθρὰς Κυβερνήσεως.
23. Λύεται τὸ πρόβλημα τῆς ὑδρεύ-
σεως τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τὴν διοχέ-
τευσι τῶν ὑδάτων τῆς Ὑλίκης.
— Ἀνακοινούται ἐπίσημως ὅτι τὸ
Ἀρχηγεῖο τῶν ἀγγλικῶν δυνάμεων
Μέσης Ἀνατολῆς θὰ μεταφερθῇ ἀ-
πὸ τὸ Σουέζ στὴν Κύπρο.
30. Ὁ στρατάρχης Παπάγος ἀναχωρεῖ
ἀεροπορικῶς εἰς Δυτ. Γερμανίαν.

ΙΟΥΛΙΟΣ

2. Πτώσις τοῦ φιλοκομμουνιστικοῦ
καθεστώτος τῆς Γουατεμάλας καὶ
ἀποκατάστασις τῆς τάξεως στὴν
χώρα.
6. Ἐπιστρέφει ἀπὸ τὴν Γερμανία ὁ
στρατάρχης Παπάγος.
15. Θάνατος τοῦ διασήμευ Ἰσπανοῦ
δραματουργοῦ Ὑακίνθου Μπεναβέν-
τε.
18. Ἀρχίζει τὶς παραστάσεις του στὸ
Στάδιο ὁ Διεθνὴς Ὀμίλος Παγο-
δρόμων.
20. Φθάνουν στὴν Ἑλλάδα τὰ πρῶτα
ἑξ ἀεροπρωθυόμενα «Φ.86», τὰ ὁ-
ποῖα παραχωρεῖ ὁ Καναδὰς, σύμ-
φωνα μετὰ τὸ πρόγραμμα ἀμοιβαίας
βοηθείας τῶν κρατῶν τοῦ Ν.Α.Τ.Ο.
— Στὴν Ἀλβανία ὁ Ἐμβερ Χότζα
παρατείνεται ἀπὸ τὸ πρωθυπουργι-
κὸ ἀξίωμα ὑπὲρ τοῦ ἀναπληρωτοῦ
τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Σέ-
χου.
22. Στὴν Γενεύη τερματίζονται οἱ συ-
νομιλίες καὶ ὑπογράφονται πολιτι-
κὲς συμφωνίες περὶ καταπαύσεως
τοῦ πυρός στὴν Ἰνδοκίνα.
— Οἱ σοβιετικὲς ὑπηρεσίες κατασκο-
πείας ἀπάγουν στὸ Ἀνατολικὸ
Βερολίνο τὸν ἀρχηγὸ τῆς ὑπηρεσί-
ας ἀντικατασκοπείας Ὅττο Γιόν.
— Τὸ Συνέδριο Νεολαίων τοῦ Ν.Α.Τ.
Ο. τάσσεται ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως
τῆς Κύπρου μετὰ τὴν Ἑλλάδα.
23. Κινεζικὰ κομμουνιστικὰ ἀεροπλά-
να καταρρίπτουν στὴν θάλασσα νο-
τίως τῆς νήσου Χαϊνὰγκ ἓνα βρε-
τανικὸ ἀεροπλάνο τῆς πολιτικῆς
ἀεροπορίας.

Ο Βασιλεύς Παύλος με τὸν Χαϊλὲ
Σελασίε.

184

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΩΡΑ

ΖΗΤΗΣΤΕ ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΩΡΕΑΝ
ΤΟΝ ΠΛΗΡΗ «ΟΔΗΓΟ ΔΩΡΩΝ 1955»
ΠΟΥ ΜΟΛΙΣ ΕΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ Η ΓΝΩΣΤΗ
ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

ΡΑΔΙΟ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΥΤΣΗ • ΤΗΛ. 23.213

26. 'Αμερικανικά αεροπλάνα δέχονται επίθεσιν στὰ ανοικτὰ τῆς νήσου Χαϊνὰν, ἀνοίγουν ὅμως πῦρ καὶ ρίχνουν δύο κινεζικὰ καταδιωκτικά.
28. 'Ο Αὐτοκράτωρ τῆς Αἰθιοπίας Χαϊ-λὲ Σελασιέ φθάνει στὴν Ἑλλάδα.

29. 'Η Ἐθναρχία τῆς Κύπρου ἀπορρίπτει τὸ προσφερόμενο ἀπὸ τὴν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ Σύνταγμα καὶ διαδηλώνει τὴν θέλησιν τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τὴν Ἑλλάδα.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

2. Λαμβάνονται ἀπὸ τὴν Μεγ. Βρεταννίᾳ ἑκτακτὰ μέτρα με σκοπὸ τὴν τρομοκράτησιν τοῦ κυπριακοῦ λαοῦ.
3. Θάνατος τῆς διασημοῦ Γαλλίδος μυθιστοριογράφου Γαβριέλλας Σιδωνίας Κολέτ.
4. 'Η δίκη γιὰ τὸ δημοσιευθὲν στὴν ἐφημερίδα «Ἀστυνομικὰ Νέα» ἀνθελληνικὸ ἄρθρο περὶ Κύπρου.
7. Θάνατος τοῦ προέδρου τοῦ «Παρνασσοῦ» Ἱπποκράτους Καραβία.
9. Ὑπογράφεται στὸ Μπλὲντ τῆς Γιουγκοσλαβίας 20ετῆς συμμαχία μετὰ τὴν Ἑλλάδος, Γιουγκοσλαβίας καὶ Τουρκίας.
17. Μεγάλαις φοιτητικῆς διαδηλώσεως ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου μετὰ τὴν Ἑλλάδα.
- Ἐπαναπατρίζονται 922 Ἕλληνες ὄμηροι ἀπὸ τὴν Ρουμανίᾳ.
- Ἀρχίζει τὶς ἐργασίας τῆς στὶς Βρυξέλλαις ἡ Διάσκεψιν τῶν ἑξ ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν χωρῶν - μελῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀμυντικῆς Κοινότητος γιὰ νὰ συζητήσῃ τὶς προτάσεις τοῦ κ. Μαντὲς Φράνς ἐπὶ τῆς συγκροτήσεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ.
20. Ἐθνικὸ συλλαλητήριον γιὰ τὴν Κύπρον στὴν πλατεία Συντάγματος.
- Κατατίθεται στὴν Γενικὴ Γραμματεία τοῦ Ο.Η.Ε. ἡ ἑλληνικὴ προσφυγὴ γιὰ τὴν Κύπρον.
- Θάνατος τοῦ Ἰταλοῦ πολιτικοῦ Ἀλσίντε ντὲ Γκάσπερι.

21. Ἀρχίζει ἡ «βασιλικὴ κρουαζιέρα» στὶς ἀκτὲς τῆς Ἑλλάδος. Συμμε-

Ἀπὸ τὸ συλλαλητήριον γιὰ τὴν Κύπρον.

τέχουν 90 περίπου μέλη βασιλικῶν οἰκογενειῶν τῆς Εὐρώπης.

24. Αὐτοκτονεῖ ὁ πρόεδρος τῆς Βραζιλίας Βάργκας.
27. Φθάνουν στὰς Ἀθήνας 20 ἑφεδροι ἀξιοματικοὶ ἀπὸ τὴν Ἡλεία μετὰ δύο φιαλίδια αἵματος γιὰ νὰ δείξουν συμβολικὰ τὶς θυσίες στὶς ὁποῖες εἶναι ἔτοιμοι νὰ υποβληθοῦν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Κύπρου.
30. Ἡ γαλλικὴ Ἐθνοσυνέλευσις ἀπορρίπτει τὴν συνθήκην περὶ δημιουργίας εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

7. Φθάνει στὰς Ἀθήνας ὁ γνωστὸς Γάλλος καλλιτέχνης τῆς ἐπιθεωρήσεως κ. Μαρίς Σεβαλιέ, προσκληθεὶς ἀπὸ τὸν ἐφοπλιστὴ κ. Νιάρχο.
8. Νέα ἐπεισόδια μετὰ τὸν ἐρυθρὰς καὶ ἐθνικιστικῆς Κίνας.
6. Ἐκρηκτικὴ κατάστασις στὴν Ἀπὼ Ἀνατολὴ συνεπείᾳ τῆς ἀποκλήτου καταρρίψεως ἀμερικανικοῦ στρατιωτικοῦ αεροπλάνου ἀπὸ δύο ρωσικὰ καταδιωκτικά «Μίγκ» στὴν ἰαπωνικὴ θάλασσα καὶ τοῦ ἀενάου βομβαρδισμοῦ τῆς νήσου Κεμόϊ ἀπὸ

- κινεζικὰ κομμουνιστικὰ πυροβόλα.
9. Τρομακτικὸς σεισμός στὸ Ἀλγέριο μεταβάλλει τὴν Ὁρλεανσβίλ σὲ ἐρείπια. Οἱ νεκροὶ ὑπερβαίνουν τοὺς 1.200.
11. Θάνατος τῆς μεγάλῃς Ἑλληνίδος τραγουδοῦ Μαρίκας Κοτοπούλης.
12. Οἱ Βασιλεῖς καὶ ὁ Διάδοχος ἀναχωροῦν γιὰ τὴν Αὐστρία μέσω Βενετίας.
13. Ἐρχεται στὰς Ἀθήνας ὁ Ἀμερικανὸς φιλέλληνας κ. Ραϋμόνδος Ντάνκαν, χορογράφος, ποιητής, ζωγράφος καὶ θεατρικὸς συγγραφεὺς.

16. Φθάνουν στὰς Ἀθήνας ὁ πρῶν πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας κ. Ζωρὲ Μπιντῶ καὶ ἡ σύζυγός του.
18. Ὁ γνωστὸς Ἀμερικανὸς ραδιοσχολιαστὴς κ. Σέντρικ Φόστερ μιλεῖ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου μετὰ τὴν Ἑλλάδα.
23. Ἡ ἐλληνικὴ προσφυγὴ γιὰ τὴν Κύπρο γίνεται δεκτὴ ἀπὸ τὴν 15μελὴ Γενικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ο.Η.Ε. μετὰ 9 ψήφους ὑπὲρ, ἐναντὶ 3 ἀρνητικῶν καὶ 3 οὐδετέρων. Ὑπὲρ τῆς ἐγγραφῆς ἐψήφισαν ἡ Ἐθνικιστικὴ Κίνα, ἡ Σοβιετ. Ρωσία, ἡ Τσεχοσλοβακία, ἡ Συρία, τὸ Σιάμ, ἡ Βιρμανία, ἡ Κούβα, ἡ Ἰσλανδία, ὁ Ἰσημερινὸς. Κατὰ τῆς ἐγγραφῆς ἐψήφισαν ἡ Μεγάλὴ Βρετανία, ἡ Γαλλία, ἡ Αὐστραλία. Ἀρνήθηκαν ψήφο οἱ Ἡνωμένους Πολιτεῖες, ἡ Ὀλλανδία, ὁ Καναδὰς.
24. Καὶ ἡ Ὀλομέλεια τῆς Συνελεύσεως τοῦ Ο.Η.Ε. δέχεται τὴν ἐλληνικὴν προσφυγὴν μετὰ 30 ψήφους κατὰ 19 καὶ 11 ἀποχές.
28. Ἡ Ἑννεαμελὴς Διάσκεψις ἀποφασίζει κατ' ἀρχὴν τὴν εἰσδοχὴν τῆς Δυτικῆς Γερμανίας στὸ Ἀτλαντικὸ Σύμφωνο.
29. Τὸ Ἑργατικὸ κόμμα τῆς Ἀγγλίας τάσσεται ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς

Κύπρου.

— Ἡ ὑπόθεσις Μοντέζι ἐξακολουθεῖ νὰ συγκλονίζῃ τὴν Ἰταλία.

Ἡ ἀείμνηστος Μαρίκα Κοτοπούλη.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

4. Καὶ οἱ Ἀγγλοὶ Φιλελεύθεροι τάσσονται ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου.
- Ἐπέρχεται ὁριστικὴ συμφωνία γιὰ τὴν Τερζέστη καὶ υπογράφεται σχετικὴ ἰταλογιογκοσλαβικὴ συνθήκη.
- Ἡ Διάσκεψις τῶν Ἑννέα τελειώνει καὶ υπογράφεται στὸ Λονδίνον ἱστορικὴ συμφωνία, μετὰ τὴν ὁποία παγιώνεται τὸ Δυτικὸ Μέτωπο. Ἐνῶ ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα σημεῖα τῆς συμφωνίας εἶναι ἐκεῖνο πού ἀφορᾷ τὸν τερματισμὸ τοῦ καθεστῶτος κατοχῆς τῆς Δυτικῆς Γερμανίας καὶ τὴν ἐνταξί της στὸ Ἀτλαντικὸ Σύμφωνο.
6. Ἰπτάμενος δίσκος θεάται γιὰ πρῶτη φορὰ στὸν ἐλληνικὸ οὐρανὸ (στὴν Μυτιλήνη).
7. Ὁ στρατάρχης Παπάγος ἀναχωρεῖ γιὰ τὴν Ἰσπανία.
11. Ἡ Ρωσία καὶ ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα μετὰ κοινὲς δηλώσεις τῶν ζητοῦν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Φορμόζα ὁ 7ος ἀμερικανικὸς στόλος.
- Τίθενται σὲ κυκλοφορίαν τὰ μεταλλικὰ κέρματα.
12. Ἡ γαλλικὴ Βουλὴ μετὰ συντριπτικὴν πλειοψηφίαν ἐγκρίνει τὴν συμμετοχὴ τῆς Δυτικῆς Γερμανίας στὴν κοινὴ ἀμυνα τῆς εὐρωπαϊκῆς Ἡπείρου.
- Ἐπιστρέφει ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος.
16. Λαμβάνεται ἀπόφασις γιὰ τὴν μεταφορὰ ἀλλοῦ τῶν στρατιωτικῶν μονάδων καὶ ἐγκαταστάσεων τοῦ λεκανοπεδίου Ἀττικῆς.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1. Τρομοκρατικὲς πράξεις στὴν Ἀλγερία ἐναντίον τῶν Γάλλων.
- Ὁ πρίγκιψ Ἀλφ. Ρεζά, ἀδελφὸς καὶ διάδοχος τοῦ Σάχου τῆς Περσίας, δρίσκεται νεκρὸς μέσα στὰ συντρίμματα τοῦ ἀεροπλάνου του,
- 40 μίλλια βορείως τῆς περσικῆς πρωτεύουσας.
2. Στὴν Ἀμερικὴ διεξάγονται ἐκλογὲς καὶ ἐπικρατοῦν οἱ Δημοκρατικοί.
- Ὁ στρατάρχης Παπάγος ἐπιστρέ-

ΕΔΠ

ΕΝΩΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ

Εἶναι συγκινητικὸ τὸ πλῆθος τῶν αἰτήσεων καὶ τῶν ἐπιστολῶν πού φθάνουν γιὰ τὴν νεοσύστατὴ Ε.Δ.Υ.Π. Ὁ χῶρος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ δημοσιεύσουμε ὅλα ὅσα μᾶς γράφουν αὐτοὶ πού ζητοῦν νὰ γίνουν μέλη. Δημοσιεύουμε μόνον ἐλάχιστα ἀποσπάσματα ἀπὸ μερικοὺς ἐπιστολές.

Μετὰ τὴν βοήθεια τῶν εἰλικρινῶν τῆς φίλων καὶ μετὰ τὴν συνεργασίαν τοὺς σὺν ἰδανικὸ πού θέτει, ἡ Ε.Δ.Υ.Π. θὰ προχωρήσῃ σὺν ἔργῳ τῆς. Τὸ ἰδρυτικὸ Συμβούλιον τῆς Ε.Δ.Υ.Π. ἀσχολεῖται σήμερον μετὰ τὴν τυπικὴν τῆς ἀναγνώρισιν ὡς Σωματείου καὶ ἐλπίζει πῶς τὸν προσεχῆ μῆνα ὁ Σύλλογος θὰ μπορῇ πλέον νὰ λειτουργῇ κανονικῶς.

Ἀπὸ τὰ γράμματα πού παίρνει ἡ Ε. Δ. Υ. Π.

...Ἐπὶ τέλους: Μία ἐπιθυμία τῶν Ἑλλήνων γίνεται πραγματικότητα. Νὰ σὲ ἀδικοῦν γιὰ τὰ μικροπράγματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς — τὰ πολὺ ἀπλά, ἀλλὰ πού ἔχουν τόση σημασία γιὰ τὴν ψυχὴ σου ἡρεμία — καὶ νὰ ἔξερῃς πῶς κάποιος, μὲ Ε.Δ.Υ.Π., βοήσεται πρὸς τὴν νὰ συμμεριστῇ τὴν ἀδικίαν σου ἢ τὴν ταλαιπωρίαν σου, νὰ σὲ βοηθήσῃ. Νὰ σοὺ συμπαρασταθῇ, ὅχι γιὰ ρουσφέτι, μὰ γιὰ κάτι πού σοὺ ἀνήκει, πού ἡ νόμιμη πολιτεία σὺν ἔχει χρεώσῃ γιὰ δικαίωμα καὶ σοὺ ζητᾷ τὴν ἀντίστοιχον ὑποχρέωσιν. Ἀπὸ τὸ μοιάζει σὰν νὰ γίνεται ἀλήθεια ἡ νὰ ὄνειρο καὶ ἀξίζει κάθε ἔπαινο καὶ κάθε βοήθεια.

Πάνος Παπαδόπουλος
Ἀθήναι

...Πιστεύω πῶς θὰ εἶναι κάτι ὑπεροχὸν στὴν πραγματοποίησίν του καὶ θέλω νὰ εἶμαι μετὰ τῶν πρωτεργατῶν αὐτῆς τῆς κινήσεως γιὰ τὴν πρόοδον τῆς Ε.Δ.Υ.Π.

Δ. Χ.
Πειραιεύς

...Με ἐνθουσιασμὸ εἶδα τὴν ἀναγγελίαν τῆς ἰδρύσεως τῆς Ε.Δ.Υ.Π. Εἶναι κάτι πού μαζί με τοὺς ἄλλους φίλους σου περμέναμε ἀπὸ καιρὸ, κάτι πού πραγματικὰ λείπει ἀπὸ τὸν τόπον καὶ ὅλοι ἐλπίζουμε πῶς εἶναι μὴ καλὴ ἀρχὴ γιὰ τὴν βελτιώσιν του.

Π. Κ.
Καλαμάτα

...Ἡ Ε.Δ.Υ.Π. πραγματοποιεῖ ἕνα πόθο δικό μου, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων. Σὰς συμπληρώνω τὸ ἐντυπο γιὰ νὰ γίνῃ ἀρχὴ καὶ γιὰ τὴν ἐπαρχία. καὶ γιατί δὲν εἶναι μόνον ἡ Ἀθήνα Ἑλλάς, ἀλλὰ καὶ γιατί στὴν ἐπαρχίαν ὑπάρχει μὴ φλόγα γιὰ ἐργασία καὶ πρόοδον.

Γ. Π.
Λαμία

...Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ χώρα μας θὰ ἰδῇ καλύτερες ἡμέρας ἀν' ὅλοι μας γίνουμε καλοὶ πολῖτες, γνωρίζοντες τὴν ἀποστολὴν μας καὶ τίς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ δικαιώματά μας.

Απ. Β.
Βόλος

Γιὰ νὰ γίνετε μέλος τῆς Ε. Δ. Υ. Π.
ΣΤΕΙΛΑΤΕ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΙ ΤΗΣ σελ. 30

Ο ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΚΑΘΕ ΚΑΛΟΥ ΠΟΛΙΤΟΥ

ΑΙΤΗΣΙΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΙ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΟΥ

Όνομα

Επώνυμο

Όνομα πατρός ή συζύγου

Αριθμός εκλογικού βιβλιαρίου

Διεύθυνσις

Επάγγελμα

Παρακαλώ να εγκριθῇ ἡ αἴτησίς μου νά γίνω μέλος τῆς Ε.Δ.Υ.Π., γιατί συμμερίζομαι τοὺς σκοπούς της καὶ θέλω νά βοηθήσω στὸ ἔργο της.

Ἐν Ἀθήναις τῇ

Μετὰ τιμῆς

Ὁ αἰτῶν Ἡ αἰτοῦσα

- φει στὰς Ἀθήνας ἀπὸ τὸ ταξίδι του στὴν Ἰσπανία.
4. Θάνατος τοῦ διασήμου ζωγράφου Ἑρρίκου Ματίς.
6. Ἔρχεται στὰς Ἀθήνας ὁ Ἀμερικανὸς συγγραφεὺς κ. Τζὼν Στάινμπεκ.
9. Στὴν Περσία τυφεκίζεται ὁ τέως ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Χουσεῖν Φατεμί, ἡλικίας 37 ἐτῶν γιὰ προδοσία ἐναντίον τοῦ Σάχου.
10. Ὁ στρατάρχης Παπάγος ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ πρῶν ὑπουργὸς Συντονισμοῦ κ. Σ. Μαρκεζίνης ἀνέλαβε δεσμευτικὰς ὑποχρεώσεις ἐναντί τῆς Γερμανίας ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τοῦ προέδρου τῆς ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὅτι ἀπέκρυψε τὰ σχετικὰ ἔγγραφα - ἐπιστολάς.
- Ὁ ὑπουργὸς τοῦ Συντονισμοῦ κ. Θ. Καψάλης ὑποβάλλει παραίτησιν συνεπείᾳ τῶν ἀποκαλύψεων τοῦ στρατάρχου Παπάγου.
- Ὁ κ. Μαρκεζίνης ἀποχωρεῖ ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν Συναγεμνόν.
11. Παραιτοῦνται ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Ἰονίων νήσων κ. Γ. Ρωμανὸς καὶ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Παπαγιάννης.
- Ἀναλαμβάνει τὸ ὑπουργεῖο Συντονισμοῦ ὁ κ. Παπαληγούρας καὶ τὸν κ. Παπαγιάννη ἀντικαθιστᾷ ὁ κ. Εὐταξίας.
13. Ὁ πρωθυπουργὸς καὶ τὰ μέλη τοῦ Συντονιστικοῦ Συμβουλίου μετὰ κοινὴ ἀπόφασί τους θεσπίζουν ὅτι ὁ κ. Μαρκεζίνης εἶχε ἀποκρύψει τὰς δεσμευτικὰς ἐπιστολάς.
- Οἱ ἑνορκοὶ ἀθωώνουν τοὺς κατηγορουμένους Νίτσο καὶ Καραῖσκο, ἡ ἀπόφασίς τους ὅμως κηρύσσεται πεπλανημένη.
- Θάνατος τοῦ διασήμου σχεδιαστοῦ μόδας Ζὰκ Φάθ.
- Ἡ Ρωσία μετὰ διακοίνωσί της πρὸς ὅλες τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας καὶ τὴν Ἀμερικὴν ζητεῖ νὰ συγκληθῇ μέσα στὸν Νοέμβριο Διάσκεψις — μετὰ συμμετοχῇ καὶ παρατηρητῶν τοῦ Πεκίνου — γιὰ νὰ συζητηθῇ τὸ ζήτημα τῆς πανευρωπαϊκῆς ἀσφαλείας.
- Ἔρχεται στὰς Ἀθήνας ὁ Γερμανὸς ὑπουργὸς τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας δόκτωρ Ἐρχαρτ γιὰ τὸ θέμα τῶν ἐπιστολῶν Μαρκεζίνη.
15. Ἐπιστρέφει στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ ταξίδι του στὸ ἐξωτερικὸ ὁ Βασιλεὺς Παῦλος.
- Ἐπαναλαμβάνονται οἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς.
18. Στὴν Αἴγυπτο ὁ στρατηγὸς Νεγκίμπ κατηγορεῖται ἐπίσημως γιὰ συνωμοσίαν μετὰ τοὺς Ἀδελφοὺς Μουσουλμάνους πρὸς ἀνατροπὴν τῆς Ἐπαναστάσεως.
19. Ἐπέρχεται οὐσιαστικὴ ἑλληνογερμανικὴ συμφωνία καὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπαλλάσσεται τῶν δεσμεύσεων ποὺ ἐδημιούργησαν οἱ ἐπιστολὲς Μαρκεζίνη.
21. Διεξάγονται δημοτικαὶ ἐκλογαί.
22. Θάνατος τοῦ μονίμου ἀντιπροσώπου τῶν Σοβιέτ εἰς τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη Ἀντρέι Βυσίνσκι.
24. Ἡ Βουλὴ ἀσχολεῖται μετὰ τὰς ἐπιστολάς Μαρκεζίνη.
29. Ἀσθενεῖ ὁ Πάπας Πῖος 12ος.
- Ὁ κατηγορούμενος γιὰ τὴν δολοφονίαν τῆς οἰκογενείας Ντράμμοντ, Γκαστὸν Ντομινισί, καταδικάζεται εἰς θάνατον.
30. Ὁ σὲρ Οὐίνστον Τσώρτσιλ ἐορτάζει τὴν 80ὴν ἐπέτειον τῶν γενεθλίων του.
- Ἡ βασίλισσα Φρειδερίκη ἐπιστρέφει εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

4. Στὴν Αἴγυπτο, τὸ ἑκτακτὸ δικαστήριον ποὺ ἐδίκασε 19 μέλη τῆς Μουσουλμανικῆς Ἀδελφότητος γιὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς δολοφονικῆς ἀποπειρᾶς κατὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ συνταγματάρχου Νάσερ, ἐκδίδει ἀπόφασιν τοῦ διὰ τῆς ὁποίας καταδικάζονται σὲ θάνατον ὁ ἀρχηγὸς καὶ ὁ ἐπιτελεὴς τῆς Μουσουλμανικῆς, Ἀδελφότητος.
7. Ὁργανοῦνται φοιτητικαὶ διαδηλώσεις ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου.
- Ἡ κατάστασις τῆς υγείας τοῦ Πάπα Πίου ΙΒ' βελτιώνεται.
8. Ἐνα στρατιωτικὸ ἀεροπλάνο «Ντακότα» μετὰ 19 ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλίτας συντρίβεται στὸ ἀεροδρόμιον τῆς Ἐλευσίνας καὶ ὅλοι οἱ ἐπιβάτες τοῦ εὐρίσκουν οἰκτρὸ θάνατον.
10. Τὰ ἐγκαίνια τῆς λειτουργίας τοῦ νέου Μαιευτηρίου «Ἀλεξάνδρα».
14. Ἡ Πολιτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ο.Η.Ε. ἀποφασίζει νὰ μὴ γίνῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος συζήτησις γιὰ τὸ θέμα τῆς Κύπρου. Ἡ νομικὴ συνέπεια τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς εἶναι ὅτι τὸ κυπριακὸ ζήτημα παραμένει «ἀνοικτό».
- Ζωηρὲς φοιτητικὰς διαδηλώσεις στὴν Ἀθήναν ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῆς Κύπρου.
15. Ἀνασχηματίζεται ἡ Κυβέρνησις.

Ἀπὸ τὰ καλύτερα δημοσιεύματα ὅλου τοῦ κόσμου

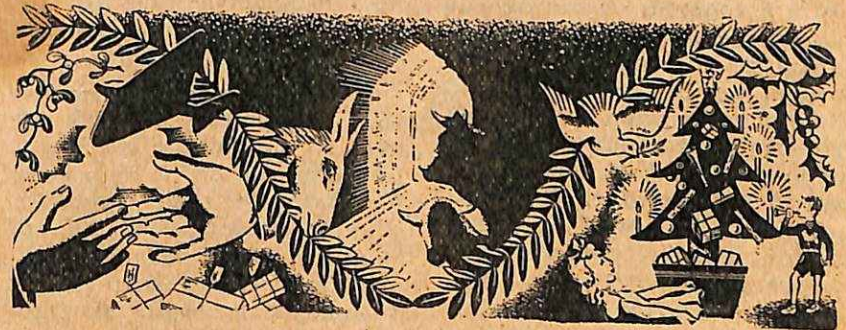
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Τί θέλω, μ' ἐρωτᾷς, νὰ μοῦ χαρίσεις,
μικρούλα μου; Μὰ τόσα ἀγαπῶ,
ποῦ εἶναι φόβος μὴ χρεοκοπήσεις
ἂν δώσεις ὅλα ὅσα θὰ σοῦ πῶ.

Θέλω τὰ κασιανὰ σου τὰ ματάκια,
θέλω τὰ ξέπλεκά σου τὰ μαλλιά,
θέλω τὰ γελασιά σου τὰ χειλάκια,
θέλω τὴν ἀπαλή σου ἀγκαλιά,

θέλω... —μὰ τί; κακιώνεις; Στάσουν
τί; κλαῖς; Ἔτσι σὺ εἶπα, χωρατό.
Γέλασε πάλι, γέλα σὺ τὰ σωσιὰ σου
αὐτὸ τὸ δῶρο μόνο σοῦ ζητῶ!...

Ἡμέρα ἀγάπης

Τοῦ

CANON EDWARD CARPENTER

Ηπροετοιμασία γιὰ τὰ Χριστούγεννα εἶναι μεγάλη δουλειά. Χίλια πράγματα πρέπει νὰ γίνουν καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἀπόφασί μας νὰ τὰ ὀργανώσουμε ὅλα μὲ τὴν ὥρα τους, ὅσο πλησιάζει ἡ ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων τόσο ἡ φασαρία μεγαλώνει.

Καὶ ὁμως, ὅλοι παραδεχόμεστε πὼς οἱ προσπάθειες νὰ εἰμαστε ἔτοιμοι μὲ τὴν ὥρα μας ἀξίζουν τὸν κόπο, γιατί ἂν κυττάξουμε στὸ βάθος τῆς καρδιάς μας θὰ δοῦμε πὼς δὲν μπορούμε νὰ ζήσουμε χωρὶς Χριστούγεννα. Σπεύδουμε θέβαια νὰ ποῦμε ὅτι ὅ,τι κάνουμε τὸ κάνουμε γιὰ τὰ παιδιά, ἀλλὰ καὶ ἐμεῖς δὲν χαιρόμαστε λιγώτερο ἀπ' αὐτά.

Ἄν μᾶς ρωτοῦσαν γιατί περι-

μένομε μὲ τόση λαχτάρα τὰ Χριστούγεννα, κι' ἐγὼ δὲν ξέρω τί θὰ βρίσκαμε νὰ ἀπαντήσουμε. Θὰ λέγαμε ἴσως ὅτι μᾶς θγάζουν γιὰ λίγο ἀπὸ τὶς καθημερινὲς σκοτοῦρες καὶ τὴ ρουτίνα καὶ μᾶς δίνουν δύναμι νὰ συνεχίσουμε τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Κἀπὼς ἔτσι φαίνεται πὼς θὰ σκεπτόταν καὶ ἓνας γνωστὸς συγγραφέας τῆς ἐποχῆς μας, ὅταν πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια ἔγραφε μετὰ τὰ Χριστούγεννα ἓνα ἄρθρο μὲ τὸν τίτλο: «Ἐπιστροφή στὴν πραγματικότητα».

Ναί! Νομίζω πὼς γιὰ μερικοὺς ἀπὸ μᾶς τὰ Χριστούγεννα εἶναι μιὰ φανταστικὴ φυγὴ ἀπὸ τὴν σκληρὴ πραγματικότητα τῆς ζωῆς, μιὰ

«δικλείς ασφαλείας» που ανοίγει την πιο κρίσιμη στιγμή για να μας χαρίσει συναισθήματα αγάπης και καλωσύνης. Μια τέτοια προσμονή είναι νομίζω κατανοητή, ιδίως όταν ζη κανείς την τραχύτητα των γεγονότων του χρόνου που φεύγει. Ωστόσο, αυτή η έρμηνεία γίνεται άφορμή να παρεξηγηθῇ τὸ νόημα τῆς μεγάλης χριστιανικῆς γιορτῆς. Τὴν στιγμή που δὲν σκεπτόμαστε τὰ Χριστούγεννα παρὰ σὰν μιὰ εὐχάριστη ἡμέρα, μιὰ σύντομη ἀπομάκρυνσι ἀπὸ τὸ συνηθισμένο καὶ τὸ καθημερινό, τὴν ἴδια στιγμή χάνομε τὸ νόημά τους. Καὶ ἐκεῖνο ποὺ ἔχει σημασίαν στὴν γιορτῇ τῶν Χριστουγέννων εἶναι τὸ ὅτι σὲ ἓνα μελαγχολικὸ κόσμο μὲ πρόσφυγες καὶ πολιτικὰ πάθη, γεννήθηκε πραγματικὰ ἓνα παιδί ποὺ ὁ ἐρχομὸς του εἶναι τὸ μεγαλύτερο γεγονὸς στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος.

Στὴν γέννησι αὐτοῦ τοῦ Παίδιου καὶ στὴν ζωὴ του δείχνεται σὲ ὅλη της τὴν μεγαλοπρέπεια ἡ δύναμι καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Τὰ Χριστουγεννιάτικα κάλανδα,

οἱ γιορτὲς ποὺ ὀργανώνουμε, τὰ εὐχάριστα συναισθήματα ποὺ μᾶς κατέχουν, ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς ἀγάπης δὲν εἶναι μιὰ σύντομη φυγὴ ποὺ κάνει πρὸ ἀνεκτὴ τὴ ζωὴ, εἶναι τὰ ἴδια ἐκεῖνα στοιχεῖα ποὺ ἀποτελοῦν τὴν οὐσίαν τῆς ζωῆς. Εἴμαστε τίποτε λιγώτερο τίποτε περισσότερο ἀπὸ «ἄνθρωποι» ὅταν μπαίνομε στὸ πνεῦμα τῆς γιορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

Ἐπειδὴ προσπαθοῦμε νὰ περνᾶμε τὰ Χριστούγεννα στὸν κόσμο τῶν παραμυθιῶν καὶ θέλομε νὰ πιστεύωμε ὅτι ἡ ἀγάπη καὶ ἡ εὐσπλαχνία εἶναι ἀδυναμίες, γι' αὐτὸ φτωχαίνουμε τὴ ζωὴ καὶ δημιουργοῦμε οἱ ἴδιοι τὴν ἀπογοήτευσιν ἀπὸ τὴν ὁποία μάταια ἀγωνιζόμαστε ὕστερα νὰ ξεφύγουμε. Τὸ νὰ εἴμαστε ἀγνοῖ σὰν τὰ παιδιὰ καὶ νὰ θρίσκουμε χαρὰ στὰ ἀπλὰ πράγματα, καὶ νὰ τὰ δεχόμαστε σὰ νὰ ἐρχονται ἀπὸ τὴν Μεγάλῃ Καρδίᾳ τοῦ Αἰωνίου Θεοῦ — αὐτὸ εἶναι ἀληθινὴ ζωὴ καὶ αὐτὸ μᾶς δίνει τὴν ἱκανότητα νὰ νοιώθουμε τὸ νόημα τῶν Χριστουγέννων.

ΚΑΛΑΝΤΑ στὴν Μάνν

Ἀρχιμηνιὰ καὶ ἀρχιχρονιὰ καὶ ἀρχὴ τοῦ Γενναρίου.

Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρεία,
βασιάει εἰκόνα καὶ χαρτί, χαρτὶ καὶ καλαμάρι.

Τὸν οὐρανὸν ἔχει χαρτί, τὴ θάλασσα μελάνι,
καὶ τὸ μικρὸ του δάχτυλο τῷ χειρὶ ὠραῖο κοντύλι.

— Βασίλη, ποῦθεν ἔρχεσαι καὶ ποῦθε κατεβαίνεις;

— Ἀπὸ τὴ μάννα μου ἔρχομαι καὶ σὶς σχολεῖο πηγαίνω.

— Κάτσε νὰ φᾶς, κάτσε νὰ πιῇς, κάτσε νὰ τραγουδήσης.

— Ἐμένα οἱ καλοὶ γονιοὶ δὲν μ' ἐμάθαν τραγούδια
παρὰ μὲ μάθαν γράμματα καὶ ψαλμωδιὰς μεγάλες.

— Κάτσε νὰ εἰπῇς τὴν ἀληθινήν, νὰ εἰπῇς τὸν Ἅγιον Βασίλη.
Καὶ τὸ ραβδί του ἀκούμπησε νὰ εἰπῇ τὸν Ἅγιον Βασίλη.

Ἐρὸς ἦσαν τὸ ραβδί καὶ του, χλωροὺς βλαστοὺς πετάει
καὶ ἀπάνω σιτὸς χλωροὺς βλαστοὺς πουλάκια κελαδοῦσαν.
Δὲν εἶν' περὶ δίκια μοναχά, μόν' εἶν' καὶ περισιτέρια.

Χρυσὸν ἀπὸ τὸν ἀπάντησαν κάτω σὶς σταυροδρομῆς,
στέκουν καὶ διαλογίζονται πῶς νὰ τὸν χαιρετήσουν.

Ἐδῶ μᾶς εἶπαν καὶ ἤρξαμε, ναρκοῦμε καὶ τοῦ χρόνου,
ὁποῦνε σπύτια τριπτα καὶ αὐλὲς μαρομαρωμένες,
τὰ παραθύρια φιλντισὶ καὶ οἱ πόρτες δομημένες.

Χρυσὸς ἀπὸ τὸν μπαινόβγαίνει καὶ χρυσοφτερουγάτος,
σιτὶς πόρτες ποὺ μπαινόβγαίνει ραγίστη τὸ φτερό του,
καὶ ἔκαστε καὶ διαλάλησε σ' ὅλες τὶς ροῦγες γύρω:

Η μεγάλη μου ἀδελφὴ μιλάει μόνῃ της.
— Τὸ ἴδιο καὶ ἡ δική μου. Ἀλλὰ δὲν τὸ καταλαβαίνει! νομίζει πῶς τὴν ἀκούω ἐγώ!

Up.

☆

Κύριε, Παῦλο, εἴστε ὁ πρὸ εὐσυνειδητος λογιστὴς ποὺ ἔχουμε σ' αὐτὴν τὴν ἐπιχείρησι. Γιὰ νὰ ἀμείψουμε αὐτὴ τὴν εὐσυνειδησίαν σας θὰ σᾶς δώσουμε 1.000 δραχμὲς τὸ μῆνα περισσότερο. Μόνον θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὴν τὸ πῆτε σὲ κανένα.
— Μπορεῖτε νὰ βασίσετε στὴν ἐχεμύθειά μου, κύριε! Δὲν θὰ τὸ μάθῃ οὔτε ἡ γυναικί μου!

Ποιός ἔχει ἀσῆμι καθαρό καὶ καθαρό λογάρι
 νὰ χύσῃ τὴ φτεροῦγα μου, τὸ χρυσοφτέρονό μου;
 Θέ ν' ἀνεβῶ σὶν οὐρανό, νὰ κατεβῶ σὶν Ἀδῇ
 νὰ βγάλω χέρια σταυρωτὰ καὶ μάτια σφαλισμένα,
 νὰ βγάλω χεῖλι κόκκινο σὰν τὸ μαράνι ὁ Ἀδῆς.

Ἐσένα πρέπει ἀφέντη μου, καρέκλα καρυδένια
 γιὰ νὰ ἀκουμπᾷς τὴ μέση σου, τὴ μαρογιαταρένια.
 Πολλὰ εἶπαμε τοῦ ἀφέντη μας, ἄς ποῦμε τῆς κυρᾶς μας.
 Κυρὰ ψηλὴ, κυρὰ λιγνὴ, κυρὰ καμαροφρύδα,
 ὅταν σεισιτῆς καὶ λυγιστῆς καὶ πᾶς στήν ἐκκλησίᾳ,
 θάνεις τὸν ἥλιο πρόσωπο, καὶ τὸ φεγγάρι ἀσιτῇ
 καὶ τοῦ κοράκου τὸ φτερό θάνεις καγκελοφρύδι.
 Σωματικὰ καὶ ψυχικὰ νὰ εἶστε πλουτισμένοι,
 ὁσὸτε μας καὶ τὸν κόπο μας ὅ,τι εἶναι ὀρισιμός σας.

Σ' ἓνα ἀριστοκρατικὸ ἐστιατόριο τῆς Νέας Ὑόρκης μπαίνει κάποιος,
 βγάξει τὸ σακκάκι του καὶ κάθεται.

—Κύριε, τὸν πλησιάζει ἓνα γκαρσόνι, αὐτὸ πού κάνετε ἀπαγορεύεται.

—Λυπούμαι, κύριε, ἀλλὰ ἔχω τὴν ἀδεια τῆς Βασιλείσης τῆς Ἀγγλίας!

—Πῶς εἶπατε; Θὰ μιλήσω στὸν διευθυντή.

Πλησιάζει ὁ διευθυντής:

—Κύριε, λυπούμαι πάρα πολύ, ἀλλὰ δὲν μπορούμε νὰ σᾶς τὸ ἐπιτρέψουμε.

—Σᾶς εἶπα, ὅτι ἔχω τὴν ἀδεια τῆς Βασιλείσης τῆς Ἀγγλίας...

—Ἀνοησίες!

—Καθόλου ἀνοησίες! Πρὶν ἀπὸ λίγο καιρὸ ἦμουν καλεσμένος σὲ μιὰ
 δεξίωσι στὰ Ἀνάκτορα τοῦ Μπάκιγχαμ. Ἐπειδὴ ἦταν τρομερὴ ζέστη, ἔβγα-
 λα τὸ σακκάκι μου. Τότε μὲ πλησίασε ἡ Βασίλισσα καὶ μοῦ εἶπε: «Αὐτὸ
 κύριε, μπορεῖτε νὰ τὸ κάνετε στὶς Ἠνωμένες Πολιτείες, ἀλλὰ ὄχι ἐδῶ!...»

Constellation

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΟΓΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Τοῦ

A. D. RITCHIE

Οἱ πρωτόγονες κοινωνίες εἶναι μικρὲς καὶ ἡ ὑπαρξί τους προσωρινή. Εὐκόλα διαλύονται καὶ καταστρέφονται ἀπὸ φυσικὲς καταστροφές, λοιμό, πείνα ἢ πόλεμο. Γιὰ τὴν ὑπαρξί τους χρειάζεται ἰσχυρὴ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη. Οἱ πρωτόγονες κοινωνίες δὲν ἔχουν θέσι γιὰ τὸν ἀτομισμό, τὸν ἐπαναστατικὸ τύπο ἢ τὸν ἀντικειμενικὸ παρατηρητή, καὶ ὁ πρωτόγονος ἄνθρωπος δὲν φαίνεται νὰ ἀσχολῆται μὲ τέτοιες πολυτέλειες. Ἡ πρωτόγονη ἠθικὴ εἶναι ἀκριβῶς ἡ διατήρησι αὐτῆς τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς δμοιομορφίας στὴν συμπεριφορὰ πού κάνει δυνατὴ τὴν ὑπαρξί τῆς ζωῆς καὶ προφυλάσσει τὴν οἰκογένεια καὶ τὴν φυλὴ ἀπὸ τίς δοκιμασίες τῆς τύχης. Ἐνας συνεισφοράς κρικός ἐθίμων ἐνώνει τὸν πρωτόγονο ἄνθρωπο μὲ τοὺς συνανθρώπους του σὲ κάθε στάδιο τῆς ζωῆς του. Δὲν θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸ του μὴ - ἐλεύθερο γιατί δὲν τὸ σκέπτεται σχεδὸν καθόλου αὐτὸ καὶ δὲν βλέπει ποτὲ τὸν ἑαυτὸ του σὰν ἄτομο ξεχωρισμένο ἀπὸ τὴν οἰκογένεια ἢ τὴν φυλὴ γιατί δὲν γνωρίζει ἄλλο τρόπο ζωῆς.

Ἐχει ὑποστηρικθῇ πῶς στὴν ἀνάπτυξι τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχει ἓνα προ-λογικὸ στάδιο σκέψεως, πού τὸ βλέπουμε στοὺς πρωτό-

γονους λαοὺς καὶ στὰ παιδιά. Σχετικὰ μὲ τὰ παιδιά ἡ θεωρία αὕτη δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα κακῆς παρατηρήσεως, γιατί καὶ ἡ ἐλάχιστη γνωριμία μαζί τους μᾶς δείχνει καθαρὰ ὅτι οἱ λογικὲς τους ἱκανότητες δὲν ὑστεροῦν καθόλου ἀπὸ τῶν μεγάλων. Ἐκεῖνο μόνο πού τοὺς λείπει εἶναι οἱ γνώσεις καὶ ἡ γλώσσα. Τὸ ἴδιο ἴσως νὰ ἰσχύη καὶ γιὰ τὸν πρωτόγονο. Σὲ ὅσους μελέτησαν καλὰ τοὺς πρωτόγονους λαοὺς ἔκαμε ἐντύπωσι ἡ πνευματικὴ τους ἱκανότης μέσα στὸ πλαίσιο τῶν γνώσεών τους. Ὅπως δὲ συμβαίνει καὶ μὲ τὰ παιδιά, ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στοὺς πρωτόγονους καὶ στοὺς πολιτισμένους ἀνθρώπους δημιουργεῖται ἀπὸ τὸ ἐξαιρετικὰ στενὸ περιθώριο τῶν γνώσεών τους καὶ τοὺς περιορισμοὺς τῆς γλώσσας τους.

★

Εἶναι εὐκόλο νὰ υπερβάλλῃ κανεὶς τὴν διαφορὰ ἀνάμεσα στὴν πρωτόγονη καὶ στὴν ἐξελιγμένη ἠθικὴ. Οἱ ἄνθρωποι, σὲ διάφορες χώρες καὶ διάφορες ἐποχές, ἐγνώρισαν ὅλη τὴν ποικιλία τῶν ἐθίμων καὶ τῶν ἡθῶν. Δοκίμασαν, δηλαδὴ, καὶ ἐκεῖνα πού συμβιβάζονται μὲ τὴν ζωὴ, καθὼς καὶ μερικὰ πού σχεδὸν δὲν συμβιβάζονται. Ἀλλὰ ἡ ποικιλία βρῖσκε-

ται περισσότερο στην επιφάνεια και στις λεπτομέρειες, παρά στην ουσία. "Όλοι οι άνθρωποι θαυμάζουν την καλοσύνη, την αλληλεγγύη και την αφοσίωση στους φίλους. Θαυμάζουν ακόμη την σταθερότητα και το θάρρος έναντι στους έχθρους και καταδικάζουν τα αντίθετα. Οι κανόνες έξ' άλλου που ρυθμίζουν τις περιστάσεις στις οποίες οι σεξουαλικές σχέσεις επιτρέπονται ή απαγορεύονται είναι πολλοί, αλλά πάντα κατακρίθηκαν οι πράξεις που έχουν τα στοιχεία της μοιχείας ή της αιμομιξίας. Παντού και πάντα υπήρχε ένας σχετικός κανόνας: Οι άμαρτωλοι ήξεραν πώς άμαρταναν και το βασικό κακό που έκαναν ήταν ή κατάχρησι της έμπιστοσύνης.

Κάτι άλλο που κατακρίθηκε επίσης από τους πρωτόγονους ανθρώπους ήταν ή παραμέλησι των παιδιών από τους γονείς ή των γονέων από τα παιδιά, παρ' όλο που σε ώρισμένες εποχές έγινε δεκτή ή παιδοκτονία και το φάγωμα των γέρον γονέων. Σχετικά με το πρώτο, για δικαιολογία ήταν πάντα ή φτώχεια των γονέων ή ή αναπηρία του παιδιού. "Όσο για το δεύτερο, στις νομαδικές συνθήκες ζωής το σκότωμα των ηλικιωμένων μπορεί να ήταν πράξι έλέους και το φάγωμά τους αξιέπαινη οικονομία και συγχρόνως διατήρησι μέσα στην οικογένεια της «ψυχής» των νεκρών.

Στους πρωτόγονους λαούς, δεν υπάρχουν οι διακρίσεις που κάνουν οι πολιτισμένοι άνθρωποι μεταξύ διαφόρων υποχρεώσεων και ενάρετες πράξεις είναι εκείνες που τις αισθάνεται κανείς υποχρεωτικές.

Η άπουσία των διακρίσεων αυτών μάς δημιουργεί ιδιαίτερες δυσκολίες όταν θελήσουμε να με-

λετήσουμε την θρησκεία. Η πρωτόγονη θρησκεία είναι μίγμα από ένα σωρό πράγματα που για μας σήμερα είναι έντελως διαχωρισμένα. Η θρησκεία για τους πρωτόγονους είναι αναμεμιγμένη με τις αρχές της έπιστήμης (κυρίως της άστρονομίας) γιατί ο καθορισμός των εποχών και ο καταρτισμός ενός ήμερολογίου ήταν κάποτε θρησκευτικά λειτουργήματα και με την πολιτική, γιατί συνήθως τα καθήκοντα του ιερέα και του βασιλιά ή του Θεού και του βασιλιά συνδυάζονταν. Δεν είναι υπερβολή να πούμε πως ο σύγχρονος διαφορισμός Έκκλησίας και Κράτους οφείλεται αποκλειστικά στην ανάπτυξη του Χριστιανισμού μέσα στην έχθρική πολιτική οργάνωσι της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Η πρωτόγονη μουσική είναι αναμεμιγμένη με την τέχνη του χορού, του θεάτρου και της ποιήσεως, που όλες τους σχετίζονται στην κατγωγή τους με τελετουργικές πράξεις. Η σχέση με την ποίησι και τη μουσική συνεχίζεται σε όλες τις εποχές. Η ωραιότερη έκφρασι του θρησκευτικού αισθήματος στάθηκε πάντα ποιητική και ή ωραιότερη ποίησι είναι χρωματισμένη με θρησκευτικό αίσθημα. Η πρωτόγονη θρησκεία συνδέεται με τη μαγεία και, ακόμη και ή ανεπτυγμένη θρησκεία, βρίσκεται κάποτε στους κόλπους της. Η μαγεία είναι ένα πλαστό είδος έπιστήμης και μία πλαστή όψι της θρησκείας. Πλαστό για μας, όχι όμως και για μυαλά άθωα. Η σημερινή μαγεία θέβαια δεν είναι σαν τη μεσαιωνική, που δανειζόταν το κύρος του Χριστιανισμού. Σήμερα δανείζεται το κύρος της έπιστήμης.

Αν πρωτόγονη ήθική είναι το σύνολο των έθιμων που δένει τη

φυλή, τότε πρωτόγονη θρησκεία είναι το κοινωνικό σχήμα για την αισθηματική ζωή της φυλής. Περιλαμβάνει τα τραγούδια της φυλής, τους χορούς και τις τελετουργικές πράξεις, στις οποίες παίρνουν μέρος όλοι. Περιλαμβάνει τον έξευμενισμό των δυνάμεων της φύσεως και των νεκρών. Η στάσι του ανθρώπου απέναντι στους νεκρούς του είναι διττή. Θέλει να τους απομακρύνει από κοντά του και συγχρόνως να διατήρηση τη συνέχεια μ' αυτούς. Η λατρεία των νεκρών γίνεται και για τους δυο σκοπούς.

Η λατρεία των θεών είναι μεταγενέστερη εξέλιξι και σημειώνει την άπαρχή της λειτουργίας της όρθολογιστικής σκέψεως για τη θρησκεία σε αντίθεσι με το πρώτο στάδιο όταν επικρατούσε το αίσθημα.

Εν τούτοις, τίποτε απ' αυτά δεν περιέχει την ουσία της θρησκείας. Αυτή σε οποιοδήποτε στάδιο — ή πρωτόγονο ή ανεπτυγμένο — φαίνεται να είναι ακριβής και περιέχει την έννοια του απολύτου έξαναγκασμού, του έξαναγκασμού που δεν είναι θέμα προνοίας ή ώφελιμότητας, ιδιωτικής ή κοινωνικής. Όταν ένας από τους όμηρικούς ήρωες συγκρατείται από μία πράξι θίαη ή σκληρή «γιατί τον καταλαμβάνει αιδώς», αυτό είναι θρησκεία στην πρωτόγονη μορφή της. Όταν ένας Έβραίος προφήτης καταδικάζει τη διαφθορά των ανωτέρων ή την λατρεία των ειδώλων, λέγοντας «έτσι είπεν ο Κύριος...» αυτό είναι θρησκεία σε ανώτερο επίπεδο. Όταν ο Σωκράτης αρνήθηκε να δωροδοκήση το δεσμοφύλακα και να αποδράση και έμεινε για να πιή το κώνειο και να έναρρύνη τους φίλους του ως την τελευταία στιγμή, και αυτό ήταν θρησκεία, ή-

ταν μάλιστα αποφασιστική στιγμή στην ιστορία της έλληνικής θρησκείας. Όταν ο πρωτόγονος στο μυστηριώδες θρόισμα των φύλλων ενός μεγάλου δένδρου διέκρινε το ψιθύρισμα μιας έντολης, αισθανόταν πως έπρεπε να υπακούσι, και αυτό ήταν θρησκεία — ίσως το ανώτερο σημείο που μπορούσε να φθάση.

Οι έξωτερικές έκδηλώσεις της θρησκείας ήταν αρχικά άκατανόητες και αβόρητες έκδηλώσεις που έκαναν τους ανθρώπους να καταπνίγουν την συνήθη τους διάθεσι και να παραμελούν τα εύνοητα συμφέροντά τους για να κάνουν άλλα πράγματα, άλλοτε όδυνηρά και δύσκολα, άλλοτε σκληρά και φρικιαστικά, άλλοτε μόνο παράξενες τελετουργικές πράξεις, όπως να ζητούν συγγνώμη από ένα ρυάκι προτού το πηδήσουν. Αλλά πολλές φορές έκτελούσαν πράξεις που θεωρούνται γενικά πράξεις άφιλοκέρδειας, ευγένειας, γενναίου ψυχίας και θάρρους. Σιγά-σιγά όμως αυτά άρχισαν να συστηματοποιούνται για να γενικευθούν σε ένα συγκεκριμένο τρόπο ζωής και σκέψεως.

Η θρησκεία πρόποθέτει κατά κανόνα τρεις θέσεις του ανθρώπου απέναντι της: 1) Σεβασμό προς την φυλή ή την οικογένεια, που άργότερα προσωποποιήθηκε και έγινε θεός της φυλής. 2) Δέος απέναντι στα θαύματα της φύσεως που άργότερα πήραν τη μορφή θεών της φύσεως, δαιμόνων ή πνευμάτων και 3) Φόβο και σεβασμό προς τους νεκρούς, που διαμορφώνεται σε πεποιθήσεις όταν πιά λειτουργήση ή σκέψι και ο όρθολογισμός.

Μερικοί θα πουν πως είναι ζήτημα χρόνου για να απογοητευθούν οι άνθρωποι από όλες τις όψεις της θρησκείας και να τις

ἐγκαταλείψουν, αὐτὸ ὅμως, νομίζω, ὅτι εἶναι ἓνα δόγμα θασίζόμενο μᾶλλον σὲ λανθάνουσες ἀντιλήψεις γιὰ τὴν φύσι τοῦ συμπαντος, παρὰ σὲ ἀντικειμενικὴ ἐξέταση τῶν γεγονότων. Τὰ σημεῖα τῆς θρησκείας πού πρέπει νὰ τονιστοῦν τώρα εἶναι: 1) "Ὅτι προϋποθέτει ἓνα αἰσθημα ἀπόλυτου ἐξαναγκασμοῦ. 2) "Ὅτι ὁ ἐξαναγκασμὸς αὐτὸς ἔχει τὸ κέντρο του ἔξω ἀπὸ τὸ ἄτομο καὶ δὲν εἶναι ἰδιοτελῆς, οὐτε ἐξωκεντρικός. Τὰ «ταμπού» εἶναι μιὰ πρωτόγονη μορφή θρησκευτικοῦ ἐξαναγκασμοῦ καὶ οἱ ἀπαγορεύσεις τῶν κατοχυρώνονται μὲ κοινωνικὲς κυρώσεις. Μπορεῖ νὰ προβληθῇ ἐδῶ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι οἱ κοινωνικὲς κυρώσεις τῶν ταμπού παρέχουν τὸ ἐξωτερικὸ ἀνιδιοτελεῖς στοιχεῖο, τοῦτο ὅμως δὲν καλύπτει τὸ θέμα, γιὰ τὴν τὰ ταμπού εἶναι ἐν μέρει μὴ ὀρθολογιστικὰ καὶ οἱ κυρώσεις τῶν κοινωνικῶν ἐθίμων ἀποσκοποῦν στὴν συντήρησι τῶν ἐξωτερικῶν στοιχείων. Ἡ ἐξήγησι αὐτὴ καλύπτει τὴν «κλείστη» θρησκεία, ὅπως τὴν θέλει ὁ Μπερξόν. Τὴν ἐθιμοτυπικὴ δηλαδὴ καὶ αὐστηρὴ θρησκεία. Δὲν ἐξηγεῖ ὅμως τὴν «ἀνοιχτὴ» θρησκεία πού μπορεῖ νὰ εἶναι προοδευτικὴ καὶ νὰ γίνῃ ὀρθολογιστικὴ.

Οἱ ὑψηλὲς θρησκείες ἐπήγασαν ἀπὸ παλαιότερες κλειστὲς θρησκείες ὅταν ἓνας διδάσκαλος κάλεσε τοὺς ἀνθρώπους νὰ γνωρίσουν μαζί του ἓνα καινούριο εἶδος ζωῆς, πού ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι ἀποκάλυψι τοῦ θεοῦ.

"Εἶσι δημιουργεῖται ἡ θρησκευτικὴ κοινότητα πού τὴ συνδέει ἡ κοινὴ ζωὴ, ἡ πίστι καὶ ἡ λατρεία. Οἱ θρησκευτικὲς κοινότητες τείνουν πάντα νὰ γίνουν ἀποκλειστικὲς γιὰ τὴν τάσι τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὴν θρησκεία ποικίλλει, ἀκόμη δὲ καὶ αὐτοὶ

πού εἶναι ἰδιαίτερα θρησκοὶ δὲν ἔχουν ὅλοι τὶς ἴδιες ἀντιλήψεις.

Σχετικὰ μπορεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἀκόμη καὶ οἱ διεστραμμένοι καὶ οἱ φανατικοὶ εἶναι ἱκανοὶ νὰ φτιάξουν θρησκεία μὲ τὸ τίποτε: μὲ παραδοξότητες συμπεριφορᾶς, — ὅπως ἡ φυτοφαγία ἢ ὁ γυμνισμὸς, — μὲ περίεργες γνώμες, ὅπως π. χ. ἡ ἰδέα ὅτι τὸ τέλος τοῦ κόσμου θάρθῃ μιὰ ὀρισμένη μέρα, ἀκόμη δὲ καὶ μὲ ἓνα πολιτικὸ πρόγραμμα.

☆

Ὑποστήριξα πὼς ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στὴν ἠθικὴ τῶν πρωτογόνων καὶ τῶν πολιτισμένων συχνὰ ὑπερβάλλεται, ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ δημιουργήσω τὴν ἐντύπωσι ὅτι δὲν ὑπάρχει καθόλου διαφορὰ, γιὰ τὴν ὑπάρχει μιὰ, ἡ ὁποία, μάλιστα εἶναι σημαντικὴ: ἡ πρωτόγονη θρησκεία συνδέεται μὲ τὴν πρωτόγονη ἠθικὴ, ἐνῶ ἡ ἐξελιγμένη θρησκεία ἔχει ἄμεση σχέσι μὲ τὴν ἐξελιγμένη ἠθικὴ. "Αν σὲ μᾶς ἡ πρωτόγονη θρησκεία φαίνεται ἀνήθικη, τοῦτο δὲν συμβαίνει μόνο ἀπὸ τὴν ἄποψι τῆς ἐξελιγμένης ἠθικῆς, ἀλλὰ ἔχει σχέσι καὶ μὲ τὴν ἐξελιγμένη θρησκεία. Δὲν μπορεῖ δηλαδὴ νὰ ὑπάρξῃ θρησκεία χωρὶς κάποιον ἀντίστοιχο εἶδος ἠθικῆς, ἡ δὲ χαμηλὴ ἠθικὴ συμθαδίζει μὲ κατώτερη θρησκεία. Ὡστόσο μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ὡς ἓνα σημεῖο ἠθικὴ χωρὶς θρησκεία, καὶ αὕτη εἶναι εἴτε μιὰ συνετὴ ἠθικὴ θασισμένη στὴν ἀναγνώρισι ὀρισμένων στοιχείων τῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων εἴτε μιὰ ὀρθολογιστικὴ ἠθικὴ θασισμένη στὴν ἀναγνώρισι ὀρισμένων ἀρχῶν ὅπως π. χ. τῆς δικαιοσύνης ἢ τῆς ἰσότητος.

Στὸν τομέα τῆς θεωρίας τῆς ἠθικῆς ἡ τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν ἔχουν γίνῃ δύο μεγάλες ἀνακαλύψεις, ἡ πρώτη δὲ ἀπ' αὐτὲς ἔχει γίνῃ

ἐξεχωριστὰ τοῦλάχιστον πέντε φορές: στὴν Κίνα ἀπὸ τοὺς πρώτους διδασκάλους τῆς ἠθικῆς, τὸν Λάο-Τσέ — κυρίως — στὶς Ἰνδίες ἀπὸ τὸν Βούδδα, στὴν Παλαιστίνη ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους προφῆτες, στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους, κυρίως τὸν Σωκράτη, καὶ στὴν Αἴγυπτο. ("Ἰσως θὰ ἔπρεπε νὰ προσθέσουμε καὶ τὸν Πέρση Ζωροάστρη). Ἡ ἀνακάλυψι αὕτη εἶναι ὅτι παρ' ὅλο πὺρ ἡ δικαιοσύνη εἶναι θασικὴ ἀρχή, ὁ ἀρχαῖος κανὼνας τῆς δικαιοσύνης, ἡ παλιὰ δηλαδὴ ἰδέα τῆς ἰσότητος πού δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὸ «ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ», δὲν ἀρκεῖ. Εἶναι ὀρθὸ νὰ ἀνταποδίδουμε τὸ καλὸ μὲ τὸ καλὸ καὶ εἶναι ἀκόμη ὀρθὸ νὰ ἀνταποδίδουμε τὸ καλὸ γιὰ τὸ κακὸ ὅπως εἶπε ὁ Λάο Τσέ.

Ἡ δευτέρη ἀνακάλυψι πού τὴν ἀντιληφθήκανε κάπως οἱ Ἑβραῖοι καὶ οἱ Ἕλληνες εἶναι ὅτι ὁ ἠθικὸς νόμος εἶναι καθολικός. Συνέπεια τῆς καθολικότητος τοῦ ἠθικοῦ νόμου εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν προνομιοῦχοι. Αὐτὸ ἀποτελεῖ μὲν καινούρια ἰδέα τῆς ἰσότητος, ἀλλὰ ἀνάγεται εἰς

τὴν περιοχὴν τῶν ἰδανικῶν καταστάσεων. Στὴν πραγματικότητά πολὺ σπάνια τὸ καλὸ ἀνταποδίδεται γιὰ τὰ κακὰ καὶ πολὺ συχνὰ τὸ κακὸ ἀνταποδίδεται γιὰ τὸ καλὸ.

Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι θεωροῦν τὸν ἑαυτὸ τους προνομιοῦχο καὶ ἀρκετοὶ κατορθώνουν νὰ ἐπιβάλλουν τὸν ἰσχυρισμὸν τοὺς στοὺς συνανθρώπους τους. Οἱ ἠθικὲς αὐτὲς ἀνακαλύψεις ἐγίναν ὅλες πρὶν ἀπὸ 2.000 χρόνια καὶ παραπάνω ἀλλὰ ἀργήσαν νὰ δώσουν ἀποτελέσματα. Οἱ ἄνθρωποι δὲν τὶς ἀρνήθηκαν ὡς ἀρχὲς ἀλλὰ ἀπλῶς τὶς ἀγνόησαν. Μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ ὅτι ἡ ἀνθρώπινη φυλὴ θὰ χαθῇ ἀν ἀγνοῇ αὐτὲς τὶς ἀρχὲς.

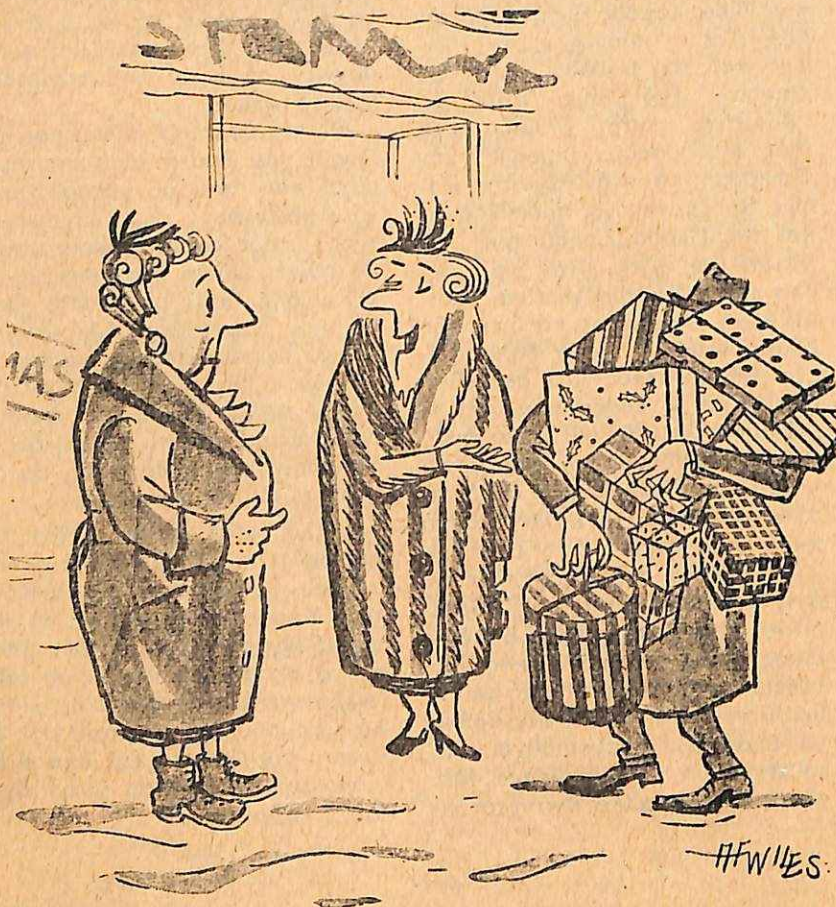
Ἄλλὰ γιὰ τὴν νὰ μὴ χαθῇ; Τὰ περισσότερα γένη τοῦ ζωικοῦ βασιλείου θαθμιαῖως ἐξαφανίζονται. Μπορεῖ πάλι κανεὶς νὰ πῇ πὼς ἡ ἀνθρώπινη φυλὴ δὲν μπορεῖ νὰ προοδεύσῃ ἀν τὶς ἀγνοῇ. Ἄλλὰ γιὰ τὴν νὰ προοδεύσῃ; Πολλὰ γένη τοῦ ζωικοῦ βασιλείου ἐμείναν ἀμετάβλητα ἐπὶ ἑκατὸ ἑκατομμύρια χρόνια, γιὰ τὸ ὅχι καὶ ὁ ἄνθρωπος;

Συνήθως ἔχομε τὴν τάσι νὰ κρίνουμε τὸν ἑαυτὸ μας ἀπὸ τὶς καλὲς τοῦ προθέσεις καὶ τοὺς ἄλλους ἀπὸ τὶς κακὲς τοὺς πράξεις.

G. K. Chesterton

Εγγλέζος: Ὁ ἄνθρωπος πού κάνει κάτι ἐπειδὴ ἔχει ξαναγίνει. Ἀμερικανός: Ὁ ἄνθρωπος πού κάνει κάτι ἐπειδὴ δὲν ἔχει ξαναγίνει πρὶν.

Marc Twain

—Νά σᾶς συστήσω τὸν ἄνδρα μου.

Χρυσέ μου, ἀφοῦ ὅπωςδήποτε θὰ μοῦ κάμῃς ἓνα δῶρο γιὰ τὴν Πρωτοχρονιά πού θὰ τὸ πληρώσης πολὺ ἀκριβά, γιατί δὲν μοῦ δίνεις κάτι πού νὰ τὸ ἔχῃς κάμει ὁ ἴδιος; Νά, λεπτά π.χ.!

Constellation

Ενα γηραιὸ ζεύγος παρακολουθοῦσε μιὰ παράστασι τοῦ Λόεγκριν. Δέκα λεπτά μετὰ τὴν ἐναρξί τῆς παραστάσεως, ὁ σύζυγος, κουρασμένος ἀπὸ τὴ δουλειὰ τῆς ἡμέρας, τὸν εἶχε πάρει. Σὲ μιὰ στιγμή ἓνα φορτίσιμο τῆς ὀρχήστρας τὸν κἀν νὰ πεταχτῇ. Γυρίζει τότε στὴν γυναῖκα του καὶ τῆς λέει: —Αἰμιλία! δὲν τὸ κλίνεις, παιδί μου, αὐτὸ τὸ ραδιόφωνο!

Up

ΜΙΚΡΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Χριστούγεννα καὶ Πρωτοχρονιά στὴν ἐλληνικὴ σοφίᾳ

Κάθε εὐγενικὴ ἰδέα, κάθε ση-
μαντικὴ ὥρα τῆς ἐλληνικῆς
ζωῆς καὶ γενικὰ κάθε τι ὠραῖο
συγκινεῖ, βοηθεῖ γνωστούς καὶ
ἀνώνυμους τραγουδιστὲς τοῦ λα-
οῦ μας καὶ γίνεται ποίησι. "Ετσι
κ' οἱ ἡμέρες αὐτὲς τῶν μεγάλων
χειμωνιάτικων ἐορτῶν, μετὰ τὴ θα-
θειὰ θρησκευτικὴ ὑποβολή καὶ
τὴν γραφικότητά τους, στάθηκαν
ἀφορμὴ γιὰ νὰ γραφτοῦν ὠραιό-

τατα ποιητικὰ κείμενα. Ἀρχίζον-
τας ἀπὸ τὴν ἀσύγκριτη λαϊκὴ μας
Μούσα, πού τις ἔχει χαιρετίσει
μὲ παλιὰ κάλαντα —ἄλλα γνω-
στὰ κ' ἄλλα σὲ σπάνιες παραλ-
λαγές— φθάνουμε στὸ νεώτερο
λυρικὸ λόγῳ. Πλῆθος εἶναι οἱ ποι-
ητὲς μας πού ἔκρουσαν τὶς λύρες
τους γιὰ τὶς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες
καὶ τὶς τραγούδησαν μὲ πίστι,
κατάνυξι καὶ γνήσιο λυρισμό.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ

Τὰ Χριστουγεννιάτικα τριαντάφυλλα
—Θάμα σ' ἄλλα χρόνια περασμένα—
τὰ εἶδα, ἀλήθεια, μὲ τὰ μάτια ὀρθάνοιχτα
μιὰ φορὰ ν' ἀνθίσουν καὶ γιὰ μένα.

Τὰ εἶδα μέσ' στὰ σκόρπια τὰ ξερόφυλλα
νὰ βλασταίνουν ἀπ' τὸ πέρασμά σου
καὶ τὸν παγωμένο ἀέρα εὐώδιασαν
τὰ τριαντάφυλλα — ἢ τὸ ἀνάσασμά σου!

Θάματα παλιῶν καιρῶν δὲ γίνονται,
δὲ γυρίζει πίσω ἡ Πίστη ἡ πρώτη.
Τὰ Χριστουγεννιάτικα τριαντάφυλλα
τ' ἀνθίσε γιὰ μὲ ἡ δική σου Νιότη.

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Ὅλο τὸ Σαραντάμερο
ψαράς στὸ ρημονήσι,
παραμονὴ Χριστοῦγεννα
καὶ πρέπει νὰ γυρίσῃ.

Χρονιάρια μέρα ἀντρώγυνο
νὰ μείνῃ χωρισμένο:
φοῦρνος χωρὶς χριστόψωμα,
τὸ σπῆτι σφαλισμένο!...

Μεσάνυχτα.— Στὴ βάρκα του
παλεύει μὲ τὸν ἄδη:
χαμένος μέσ' στὸ πέλαγος,
τυφλὸς μέσ' στὸ σκοτάδι.

Ξάφνω ἓνα φῶς στὸ δρόμο του
φέγγει ψηλὰ ἀπ' τὸ Κάστρο.
Κάνει σταυρό.— Χριστοῦγεννα!
Νά το τῶν Μάγων τὸ Ἄστρο!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Μέσα στὴ νύχτα, καὶ στὰ χιόνια,
—νύχτα καὶ γύρω μας κι' ἐντὸς μας—
πολὺ παλιὰ ἦτανε τὰ χρόνια
πού, σὰν πουλάκι μέσ' στὰ κλῶνια,
γεννήθηκε ὁ μικρὸς Χριστὸς μας.

Μιά φάτνη στρώμα τοῦ εἶχε στρώσει
στὸ λίγο της ξερὸ χορτάρι.
Καὶ μέσ' στὴ φτώχεια του, τὴν τόση,
τὸ Ἄστρο ἦρθε μόνο νὰ προδώσει
τὴ θεϊκιά του οὐράνια χάρη.

Τὸ εἶδαν τ' Ἀστέρι ὅσοι ἀγρυπνοῦ-
σαν!
Κ' οἱ Ἀγγέλοι μὲ ἀργατεῖες καὶ στά-
νες

δοξολογίες ἀχολογοῦσαν
ἐνῶ τῶν οὐρανῶν χτυποῦσαν
ἀμέτρητες χρυσὲς καμπάνες!

Ἀναγαλλιάζουν, λές, κ' οἱ τάφοι.
Λάμπουν ἀσήμια τὰ πελάγη.
Καί, κατὰ τοῦ ἡ Γραφῆ τὸ γράφει,
σμύρνα, λιβάνι καὶ χρυσάφι,
δῶρα τοῦ φέρουν οἱ τρεῖς Μάγοι.

Κ' ἔτσι μιὰ νύχτα τοῦ χειμῶνα,
γυμνὸ στὴ λύσσα τῶν βοριάδων,
ὁ κόσμος, πέφτοντας στὸ γόνα,
τὸν προσκυνάει, χωρὶς κορώνα,
τὸ Βασιλιά τῶν Βασιλιάδων...

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ

Χριστοῦγεννα, πρωτοῦγεννα,
τώρα ὁ Χριστὸς γεννιέται·
κι ὁ πόχει μάνα κίνησε
κι ὅλον τὸν κόσμο ἀρνιέται.

Στὸ παραγώνι τοῦ τζακιῦ
μιὰ θέση, πού ἦταν ἄδεια,
εὐκὲς καὶ γέλια γιόμισε
καὶ στρώθηκε μὲ χάδια.

Κι' ἡ Παναγιά ἀπ' τὸ κόνισμα
σὰ σπιτικιά χαιρόταν·
σὰ μάνα καλωσόριζε·
σὰ στὸν καιρὸ της, ὅταν...

ΑΘΑΝ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ

ΣΤΟΝ ΞΕΝΩΝΑ ΤΗΣ ΒΗΘΛΕΕΜ

(Ἀποσπάσματα)

Ἐβγαλε διάτα ὁ Καίσαρας, πού πιάνει σ' ὅσους τόπους
ἀπλώνεται ἡ κυβέρνια του, νὰ στείλουν, μὲ σπουδὴ,
ὅλα γραμμένα, τὰ χωριά, τὰ σπῆτια, τοὺς ἀνθρώπους,
νὰ ξεδιαλύνει μόνος του τὸ πρᾶμα, καὶ νὰ ἰδεῖ...

Κι' ἀλὶ σ' αὐτὸν πού στοχαστεῖ τὸ σπλάχνον του νὰ κρύψει!
Τὶ τέτοια πῆγε στὸ στρατὸ ὁλοῦθε διαταγή:
«Κι' ἂν βρεῖ στοῦ κύκνου τὴ φωλιά τὸ αὐγὸ νὰ τὸ συντρίψῃ·
κι' ὅπου δὲ φτάν' ἡ διάτα του νὰ προλαβαίν' ἡ ὀργή!»

Τῆς παραστίας τ' ἀντίφεγγο στὸ δῶμα ὡς δυναμώνει
κι' ἀνάρια ρίχνει ἀναλαμπές μεγάλες τὸ δαυλί,
σὰ νὰ σημάδευε τὸ φῶς σ' ἐκείνη ἀπάνω μόνη,
τῆς Μαριὰμ ξεχύνεται στὴν ὄψη ἀνατολή...

Γοργὰ στὰ μάτια τὸ πλατὺ μαντήλι χαμηλώνει·
δύναμη τόση μέσα τους ἀστράφτει σιωπηλὴ
πού νὰ τὰ σκώσει δὲ βολεῖ καὶ κάτου τὰ στηλώνει·
καί, καθὼς εἶναι ἀσάλευτη, στὸν ἄνθρωπο μιλεῖ:

«Περαστικοὶ διαβαίνουμε σ' ἄλλο χωριὸ πιὸ πέρα,
τὶ ρογιαστήκαμε κ' οἱ δυὸ σὲ μακρινὴ δουλειά...»
«Καὶ τί τὸν ἔχεις— τὴ ρωτᾷ— τὸ γέροντα;» «Πατέρα...»
κι ἄλλη ἀπ' αὐτὴ τὰ χεῖλη της δὲ θγάνουνε μιλιὰ...

Θαρρεῖ τὸ σκότος τρίσβαθο πού ὀλόγυρα τὴ ζῶνει,
σὰν τὰ ποτάμια π' ἄμετρα τραβᾷ ὁ ὠκεανὸς,
στὰ στήθη της ἀτάραχη τὸ πάει καὶ τὸ μαζώνει
ὅλο ἀστραπὲς καὶ σύννεφα, σὰ νά'ταν ὁ οὐρανός...

Τί, πιά, σκιρτᾷ στὰ βάθη της καὶ τῆς ἀνάδει τὸ αἷμα
τὸ δρέφος πού μεσάνυχτα σηκώθη καὶ πατεῖ
τὸ Δαχτυλίδι, τὸ Σπαθί, τὸ Σκήπτρο καὶ τὸ Στέμμα,
καὶ μέσ' στὴ φούχτα του τὴ γῆ χρυσόμηλο κρατεῖ.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΚΑΤΖΑΡΩΝ

Α'

Μὲ καινούργια τώρα χάρη
πάντα ἐμεῖς καλλικατζάροι.

Τὰ κορμιά μας πραξιτέλεια
καὶ τὰ πρόσωπά μας τέλεια
μέσα στὰ νερὰ θωροῦμε
κι ὅλο ἀπὸ χαρὰ σκιρτοῦμε.

Στὰ μαλλιά κι' ἐμεῖς στεφάνια
τῶν κισσῶν, μὲ περηφάνια
φέρνουμε, καὶ κάποια εἰδύλλια
πλέκουμε μέσα στὰ δειλῖα.

Σέρνουμε καὶ τοὺς χοροὺς
μὲ τῆς κρήνης τοὺς ρυθμούς.

Καὶ δονοῦμε τὸν ἀέρα
μὲ βροντόλαλη φλογέρα.

Μὲ τ' ἀπλὰ μας ἡχοσκόπια
πλάσαμε μιὰ τέχνη ντόπια.

Β'

Εἴμαστε οἱ καλλικατζάροι,
τὰ παιδιὰ τῆς Ἀσκημιάς,
σὰν τραγιά καὶ σὰ γαϊδάροι
γιὰ τὸ πείσμα τῆς κυρᾶς.

Ξετρυπῶνουμε τὶς πῆτες,
τὸ παλαιὸ κρασί,
καὶ τὴ νύχτα σὰν τεχνίτες,
στήνουμε ἓνα πατιρντί...

Καλὲ ἐμεῖς, νοικοκυρίτσα,
εἴμαστε ἡσυχὰ παιδιὰ.
Μᾶς φοβοῦνται τὰ κορίτσια
δίχως ἀφορμὴ καμμιὰ.

Καὶ μὲ ξόρκια πού νὰ σκάσουν·
πάντα καὶ μετὰ χαρὰς,
προσπαθοῦνε νὰ χαλάσουν
τοὺς ἀχάλαστους ἐμᾶς.

Ἡ ἀλλόκοτή μας γύμνια,
σύμβολο ἄλλης ὁμορφιάς
ἢ ἀθάνατη ἢ Ἀσκήμια
μᾶς ἐγέννησεν ἐμᾶς.

Μὲ τ' ἀπλά μας ἡχοσκόπια
καὶ μ' ἀρρύθμιστους χορούς,

θὰ πλαστεῖ μιὰ τέχνη ντόπια
μὲ καιρούς!...

Εἴμαστε οἱ Καλλικατζάροι,
τὰ παιδιὰ τῆς Ἀσκημιάς,
σὰν τραγιά καὶ σὰ γαϊδάροι
γιά τὸ πείσμα τῆς κυράς.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΑΤΗΝΗΝ...

Εἰς τὴν φάτην! Εἰς τὴν φάτην! Ἐν τῇ Βηθλεέμ τῇ πόλει,
ἐκεῖ σήμερον συντρέχει ἕκθαμβος ἡ κτίσις ὅλη.
Εἰς τὴν φάτην τῶν ἀλόγων! Ἐκεῖ δόξα, ἐκεῖ αἶνος!...
Καὶ τί μείζον; Ἐκεῖ τίκτει τὸν Θεὸν μήτηρ παρθένος!...

ΠΑΝΑΓ. ΣΟΥΤΣΟΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

—Ἀρχιμηνιά!—Καληχρονιά! Καλῶς τὸν ἄρχοντά μας,
πόχει τὴν τύχην ἀδερφή καὶ τὴν καρδιά του πλοῦτος!
—Βάνω τὸ πόδι τὸ δεξιὸν καὶ ὅλα δεξὰ νὰ πάνε!

—Σπάσε τὸ ρόδι τ' ἄλικο, στὴ μαλλιαρὴ τὴν πέτρα,
πιὲς ἀπ' τ' ἀμίλητο νερὸ τῆς κρυσταλλένιας θρύσης,
σκόρπα τὰ φύλλα τῆς ἐλιάς, πὲς τῆς καρδιάς τραγουδία!

—Ὡσὰν τὴν πέτρα μὲ ριζὰ ἡ ἀγάπη νὰ ριζώσει,
ξόρκι τ' ἀμίλητο νερὸ νὰν στὸ κακὸ τὸ μάτι,
καὶ σὰν τὸ ρόδι μ' ἀγαθὰ τὸ σπίτι νὰ γιομίσαι!

Κ. ΚΑΛΛΟΝΑΙΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

Σὲ μᾶς, μαζὶ μὲ μᾶς, Χριστέ, γεννήθηκες,
στῆς Ἀγροτιάς τῇ φτωχικῇ σπηλιά μας...
Φτωχοί, ἐμεῖς, τὴν πόρτα μας Σ' ἀνοίξαμε,
καὶ διάπλατη, ἐμεῖς, τὴν ἀγκαλιά μας...

Ἐμεῖς φτωχοὶ τσοπάνηδες Σοῦ δώσαμε
τῶν ζώων μας τὸ σανὸ γι' ἀπαλὸ στρώμα,
τὰ χνώτα τους, γιὰ ξεστασιά Σοῦ θέρμαναν
τὸ θεϊκὸ καὶ βρεφικὸ Σοῦ σῶμα...

Τὰ μάτια μας, ἡ λάμψη Σοῦ τὰ γέμισε,
τ' αὐτιά μας τῶν Ἀγγέλων τὸ τραγούδι,
καὶ τὴν καρδιά μας μονομιάς Σ' ἀνοίξαμε,
νὰ Σὲ δεχτοῦμε, Ἐσένα, θεῖο λουλούδι...

Μικροὶ καὶ ταπεινοί, τί ἄλλο μπορούσαμε,
Χριστέ μου, νὰ προσφέρουμε σὲ Σένα;

Πλούσιοι, ὅπως οἱ Μάγοι, ἐμεῖς δὲν εἴμαστε,
νὰ φέρουμε χρυσό, λιβάνι, σμέρνα...

Τὴν Πίστη τὴν ἀγνή, Χριστέ μου, ἐδώσαμε
κ' ἡ Πίστη μας μεγάλωσε κ' ἐστάθη...
Κ' ἐπλήθισαν, κ' ἀπλώθηκε, καὶ σκόρπισε
ὅλες τὶς παλιὲς πλάνες καὶ τὰ λάθη...

Σὰν σήμερο, Χριστέ μου, Ἐσὺ γεννήθηκες,
κ' ἐμεῖς, φτωχὴ ἀγροτιά, σὲ προσκυνᾶμε...
Δός μας, Χριστέ, καὶ πάλι ἐμᾶς τὴ φώτιση
τὴν Ἁγία Σοῦ ζωὴ ν' ἀκολουθᾶμε...

ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ

Τὶς μέρες τοῦτες ποὺ τ' ἀστέρια τοῦ ὁ Θεὸς
πάνω ἀπ' τὰ λίκνα τῶν παιδιῶν, σὰν ἡλιους, στήνει·
ποὺ γόνυ κλίνει κ' ὁ τρανὸς κ' ὁ ταπεινὸς
μπροστὰ στοῦ βρέφους τῇ μεγαλωσύνῃ.

Τὶς μέρες τοῦτες ποὺ σφραγίζει ἡ καλωσύνη
μὲ γάλα κ' ὄνειρο καὶ γέλιο παιδικό,
μὲ τὸν παλμὸ τῆς μάνας ἔχει γίνει
πλατύτερη ἡ ψυχὴ ἀπ' τὸν οὐρανὸ.

«Κοιμήσου, ἀγόρι μου γλυκό,
κ' ὁ καραγκιόζης ποὺ ποθεῖς,
θαρθεῖ, στὸ μαξιλάρι σου, νὰ σὲ καλημερίσει.
Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται...
κ' ἡ μάνα κόβει τὸ ψωμί,
νὰ βάλει στὸ σακκούλι τοῦ καὶ νὰ σοῦ χαρίσει...

Θάχεις καὶ βόλους κ' ἓνα τόπι τόσο δά!
(ἄς μὴ ζηλέψει ἄλλα παιγνίδια, Θεέ μου, πιὸ ἀκριβά).

—Μὴν πείς, Ἀννούλα, πὼς ἡ κούκλα εἶναι παλιὰ
μὲ νέο ἀσήμι τῆς στολίζω τὰ μαλλιά.
Κι' ἂν εἶναι τὸ χεράκι τῆς σπασμένο,
μὲ γάντι πλουμιστὸ τόχω κρυμμένο».

Ἅγιος Βασίλης ἔρχεται...
Ὡ, κείνη τὴν αὐγὴ τὴ μαγική,
παράπονο παιδιοῦ ἄς μὴν ἀκουστεῖ!
Κι' ἂν εἶναι ἀκόμα τὸ ψωμί νὰ λείπει,
ἓνα παιγνίδι, μέσ' στὴ φούχτα τῇ ζεστῇ
ἄς διώξει ἀπὸ τὴν παιδικὴ καρδιά τὴ θλίψη.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ-ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΑΗ ΒΑΣΙΛΗΣ

Ὁ Ἅγιος Βασίλειος πού νάχω τὴν εὐχή του
καὶ τὰ γερὰ ποδάρια του καὶ τὴν ὑπομονή του
πάλλι ἐξέφυγε κρυφὰ ἀπὸ τὴν Καισαρεία
περνὰ ἀδιάβατα βουνὰ καὶ θάλασσα μεγάλη
καὶ κουβαλιέται ἀπρόσκλητος στὸν τόπο μας καὶ πάλι.

Καὶ κρύβει μέσ' στὰ ράσα του καὶ μέσα στ' ἀντεριά του
τὶς πέννες, τὰ κονδύλια του καὶ τὰ γραφὰ χαρτιά του
καὶ τράπουλές πολλές,
γιὰ νὰ τὰ κόβουν μερικοὶ καὶ μερικὲς τρελλές,
καὶ μέσα στὼν τσιγγούνῃδων τὴν ξακουσμένη χώρα
ἔρχεται! κουβαρντὰς αὐτός, νὰ μᾶς μοιράσῃ δῶρα!
Καὶ προβάλλει τῶρα πιά στὰ κάτασπρα ντυμένους
καὶ κρυσταλλιᾶζουν τὰ νερά κ' ἡ μύταις ὄλων πρήσκονται.
Φυσὰ ἀπάνω στοὺς Ρωμηοὺς βορῆς ἀγριεμένους
καὶ τώρα πού τὰ κάρβουνα καλὰ καλὰ δὲ βρίσκονται
—σὰ λύκοι ὅπου χαίρονται εἰς τὴν ἀνεμοζάλη
οἱ φουρναράιοι τὸ ψωμὶ μᾶς ἀνεβάζουν πάλι!

Ἄν Βασίλης ἔρχεται! Ἑλλήνων παῖδες ἴτε
στὸ τέρσο-τίρο ἀκράτητο, σὰν ἥρωες ριχθῆτε
κι' ἀφοῦ ὅ,τι σὰς βρίσκεται στὶς τσέπες σας τὸ χάσετε!
ἀλλήλους ξεκοιλιάσετε!

Καὶ γιὰ τὴν ντάμα τὴν καρὸ καὶ ντάμα κάθε ἄλλη
ὅς φᾶν ἡ μύγα σίδερο κι' ὁ κούνουπας ἀτσάλι!

Ἄν Βασίλης ἔρχεται. Ἡ κάθε κόττα, χήρα,
τὸν κόκκορά της τὸ φτωχὸ θρηνεὶ ἢ κακομοῖρα!
Καὶ γιὰ τὸ χρόνο τὸν καλὸ καὶ τὸν εὐτυχισμένο
ὁ κάθε ἕνας μπουρζουὰ τρώει τὴ Βασίλ ὀπηττα
καὶ μόνο ἐγὼ ὁ φουκαράς, χωρὶς νὰ τὸ προσμένω,
ἔφαγα τὴ...χυλόπηττα!...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΗΣ

Κάποιοι ζωγράφος ρωτᾷ ἕνα κριτικὸ σὲ ποιοῦ ἴδρυμα νὰ δωρήσῃ μερικοὺς
ἀπὸ τοὺς πίνακές του.

—Στὸ ἴδρυμα τῶν Τυφλῶν, ἀπαντᾷ ὁ κριτικὸς.

Up.

Θὰ ἤθελα νὰ μπορέσω κάποτε νὰ ἐπιβάλω σὲ πέντε γυναῖκες πού συζητοῦν
μεταξύ τους ἑνὸς λεπτοῦ σιγῆς.

—Ἀπλούστατο. Ρώτησέ τις νὰ σοῦ ποῦν ποιά εἶναι ἡ μεγαλύτερη.

Tatler

Οἱ Τρεῖς Μάγοι

Τοῦ
J. RATLER

Απὸ ὅλους τοὺς θρύλους πού
κυκλοφοροῦσαν στὴν χριστιανώ-
συνή κατὰ τὸν Μεσαίωνα, κα-
νένας δὲν ἦταν τόσο γνωστὸς ὡς
ἐκεῖνος πού λέει γιὰ τοὺς
Τρεῖς Μάγους, τοὺς σοφοὺς, τοὺς
Τρεῖς βασιλιάδες, ὅπως εἶναι
γνωστοὶ σὲ πολλὰς χώρες. Μὲ
βάσι τὰ ὅσα γράφονται στὸ Εὐ-
αγγέλιο τοῦ Ματθαίου γιὰ τὴν ἀ-
πόφασι τῶν Μάγων νὰ προσκυ-
νήσουν τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ἡ φαν-
τασία τῶν ἀνθρώπων τοῦ Μεσαί-
ωνα δημιούργησε ἕνα θαυμάσιο
θρύλο στὸν ὅποιο φαίνεται ὅτι
ὑπάρχουν λεπτομέρειες πού στη-
ρίζονται σὲ πραγματικὰ γεγονό-
τα.

Σύμφωνα μὲ τὸν Χρυσόστομο,
ὁ Κάσπαρ προσέφερε χρυσάφι, ὁ
Μελχιὼρ λιθωντὸ καὶ ὁ Βαλ-
τάσαρ σμύρνα. Χαμογελώντας τὸ
Θεῖο θρόνος δέχτηκε τὰ δῶρα
καὶ σὰν ἀπὸ θαῦμα ἀκολούθησε
μεγάλῃ γιορτῇ καὶ ἐτοιμάστη-
καν τρία ἀναπαυτικά κρεβάτια
γιὰ τοὺς Μάγους πού ξεκίνησαν
ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου γιὰ
νὰ προσκυνήσουν τὸν Υἱὸ τοῦ Θε-
οῦ.

Ὁ Κάσπαρ, λένε, ἦρθε ἀπὸ
τὴν Ταρσό καὶ ὁ Βαλτάσαρ ἀ-
πὸ τὸ βασιλεῖο Σαβᾶ. Αὐτὴ ἡ
παράδοσις μπορεῖ νὰ δώσῃ ἐν-
δείξεις γιὰ τὴν κοινὴ προέλευσι
καὶ τῶν τριῶν Μάγων. Ἡ Ταρ-
σὸς καὶ τὸ Σαβᾶ βρίσκονται στὸν
δρόμο πού ὁδηγεῖ στὶς Ἰνδίες.
Ὁ Μελχιὼρ, μὲ τὸ σημεῖο τοῦ
ὄνομα, λέγεται ὅτι ἦταν βασι-
λιάς τῆς Ἀραβίας καὶ αὐτὸ δὲν
μοιάζει ἀπίθανο, γιὰτὶ στὴν Ἐ-
ρυθρὰ θάλασσα ἀνθοῦσε κάποτε
ἕνας ἀραβικὸς —προμουσουλμα-
νικὸς βέβαια— πολιτισμὸς, πού
τοποθετεῖται στὴν περιοχὴ τῶν
χρυσωρυχείων τοῦ Ζιμπαμποῦ,
τὸ ὅποιο πολλοὶ ἐρευνῆται θεω-
ροῦν πρωτεύουσα τῆς μυθικῆς χώ-
ρας Ὀφειρ πού ἀναφέρει ἡ Βίβλος
καὶ στὴν ὁποία βρίσκονταν τὰ
χρυσωρυχεῖα τοῦ Σολομῶντος.
Ἀπὸ τὸν πολιτισμὸ αὐτὸ σώζον-
ται τὰ περίφημα ἐρεῖπια τῶν Ζι-
μπαμποῦ. Ὁ πολιτισμὸς αὐτὸς
ἐκπροσωπεῖται σήμερα μὲ τὰ ἐ-
ρεῖπια τοῦ Ζιμπαμποῦ στὴν Ρο-
δεσία.

Ὁ πῶς πειστικὸς θρύλος —γιὰ
τοὺς Ἀγγλοὺς βέβαια— λέει ὅτι
οἱ τρεῖς Μάγοι, παρὰ τοὺς ἀντί-

θετους ανέμους, ἔφθασαν στὸ Σαυθάμπτον ὅταν ἔφυγαν ἀπὸ τὰ Ἅγια χῶματα. Τὰ παλῆα πανδοχεῖα ποὺ εἶναι σκορπισμένα στὴν Ἀγγλία φέρουν τὰ σημάδια ἀπὸ τὰ ὁποῖα μπορεῖ κανεὶς νὰ συμπεράνῃ πὼς ἔμειναν ἐκεῖ οἱ Τρεῖς Μάγοι ὅταν πῆγαν νὰ συναντήσουν τὸν Ἰωσήφ, καὶ νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν βασιλιά Μπράν τῆς Κορνουάλλης, ὁ ὁποῖος εἶχε μείνει στὴν ἴδια ρωμαϊκὴ φυλακὴ μὲ τὸν Ἅγιο Παῦλο καὶ εἶχε γίνεи χριστιανός.

Ἀκόμη καὶ μετὰ τὸ θάνατό τους ὁ Κάσπαρ, ὁ Μελχιὼρ καὶ ὁ Βαλτάσαρ συνέχισαν τὰ ταξίδια τους. Τὰ σώματά τους μεταφέρθηκαν στὴν Κωνσταντινούπολι ἀπὸ τὴν Ἁγία Ἐλένη, ἡ ὁποία ἦταν Ἀγγλίδις πριγκίπισσα (μερικοὶ λένε ὅτι τὰ πῆρε ἀπὸ τὴν Ἀγγλία). Στὴν Κωνσταντινούπολι, τὰ σώματα τῶν τριῶν Μάγων τοποθετήθηκαν σὲ ἕνα περίλαμπρο μανσωλεῖο, ἀλλὰ μιὰ μέρα, ὅταν ὁ Ἅγιος Εὐσθόργιος συζητοῦσε μὲ τὸν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου γιὰ τὴν διακόσμηση τῆς Νέας ἐκκλησίας στὸ Μιλάνο καὶ τοῦ ἔλεγε ὅτι χρειάζονταν ἱερὰ λείψανα, ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ ἔδωσε τὰ σώματα τῶν Τριῶν Μάγων. Στὰ 1162 ὁ Φρειδερίκος Βαρβαρόσσας ἐπέδραμε κατὰ τοῦ

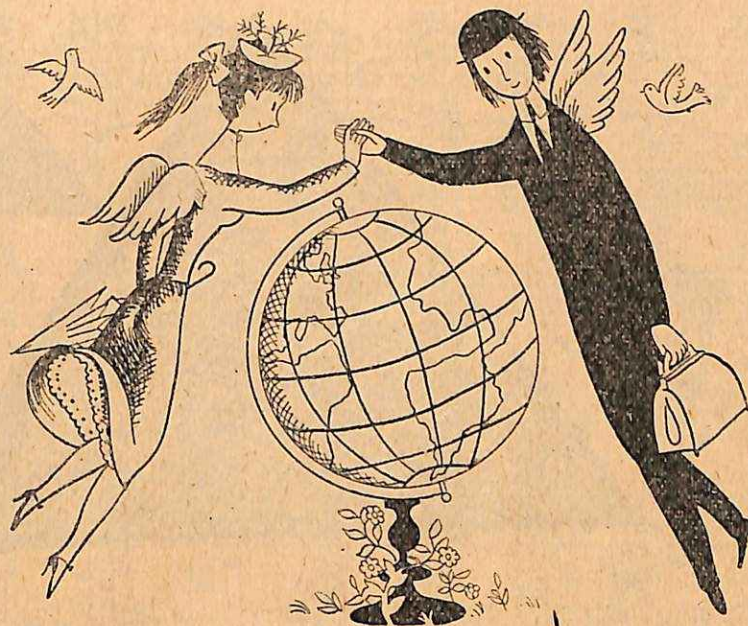
Μιλάνου, καὶ τότε ἔκρυψαν τὰ ἱερὰ λείψανα γιὰ νὰ μὴν καταστραφοῦν. Ὁ Βαρβαρόσσας ὁμῶς τὰ βρῆκε καὶ τὰ ἔστειλε μὲ τὸν καγκελλάριο Ραϋμόνδο στὸν Ἀρχιεπίσκοπο τῆς Κολωνίας, ὁ ὁποῖος τὰ δέχτηκε μὲ εὐχαρίστησι καὶ τὰ τοποθέτησε μαζί μὲ τὰ σώματα τοῦ Ἁγίου Φέλιξ καὶ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Σπολέτο σὲ ἕνα ἱερὸ ποὺ τὸ στόλιζε μὲ σμάλτο, μέσα στὸν καθεδρικό ναὸ τῆς Κολωνίας. Τὸ ἱερὸ αὐτὸ θεωρεῖται ὡς σήμερα ἕνας ἀπὸ τοὺς καλλιτεχνικοὺς θησαυροὺς τοῦ κόσμου. Οἱ στρατιῶτες τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως δὲν κατάρθωσαν, 700 χρόνια ἀργότερα, νὰ συλήσουν τὸ ἱερὸ. Ἕνας κλέφτης ποὺ προσπάθησε κάποτε νὰ πάρῃ μερικὰ κομμάτια σμάλτο, κατελήφθη ἀπὸ πανικὸ καὶ τὰ πέταξε φεύγοντας σ' ἕνα χωράφι. Ἀκόμη καὶ κατὰ τὴν διάρκεια τῶν δύο παγκοσμίων πολέμων, τὸ ἱερὸ παρέμεινε ἄθικτο παρὰ τοὺς μεγάλους βομβαρδισμοὺς τῆς Κολωνίας. Καὶ οἱ θεοσεβεῖς Γερμανοὶ, κυττάζοντας μὲ θαυμασμὸ τὸν καθεδρικό τους ναὸ σχεδὸν ἐντελῶς ἀνέπαφο, καὶ τὰ ἐρείπια ποὺ εἶχε γύρω του, λένε ψιθυριστὰ πὼς οἱ Τρεῖς Μάγοι δὲν ἔπαψαν ποτὲ νὰ προσφέρουν τὰ δῶρα τους...

Γιατρί, θέλω νὰ κόψετε τὴν οὐρὰ τοῦ σκύλου μου.

—Μά, τί λέτε, κύριε; Ἔτσι στὰ καλὰ καθούμενα νὰ κόψω τὴν οὐρὰ αὐτοῦ τοῦ ἀθῶου πλάσματος! Γιατί θέλετε νὰ τοῦ τὴν κόψω;
—Ἡ πεθερά μου πρόκειται νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ καὶ δὲν θέλω κανένα σημεῖο καλωσῳρίσματος!

Pourquoi Pas?

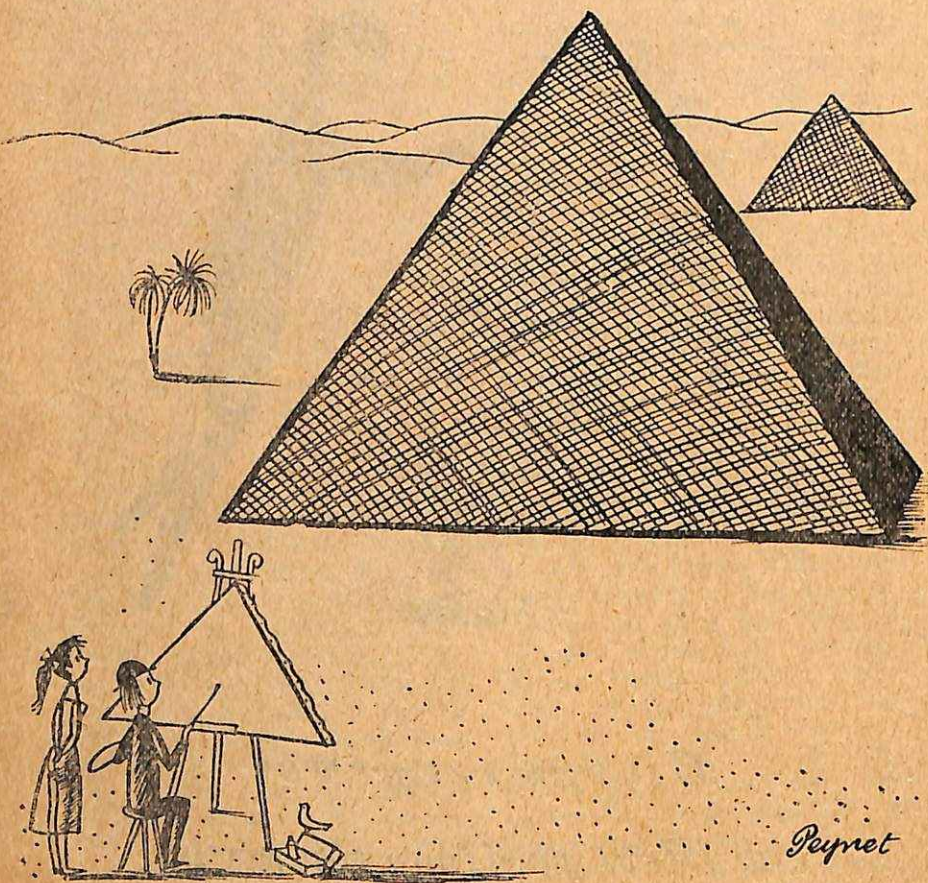

Οἱ ἐρωτευμένοι τοῦ Πενὲ γυρίζουν τὸν κόσμον

Ο Θεὸς ἔστειλε τὸν Πενὲ στὴν γῆ! Σ' ἕνα κόσμο, ὅπου ἄλλοι δοκιμάζουν ἀτομικὲς δόξες, ἡ μᾶς προσφέρουν τοὺς σκοτεινοὺς καρπὸς τῆς σοφίας τους, καὶ ἄλλοι ἐπιμένουν νὰ μᾶς βασανίζουν μὲ τὴν ἀφηρημένη τέχνη, ὁ Πενὲ ἔρχεται σὰν θεῖα παρηγοριά.

Παράξενη περιπέτεια αὐτῆ τῶν δύο ἐρωτευμένων τοῦ Πενέ. Περιφρονώντας κακίες καὶ συμπλέγματα καὶ ψυχικὰ προβλήματα, ὁ Πενὲ δημιουργεῖ, ἀπλούσιατα, δύο ἐρωτευμένους. Ἀγνοεῖ τὰ πάντα καὶ ἐπιμένει νὰ προτιμᾷ ἕνα κομποτεχνίημα, μιὰ καρδιά ποὺ χτυπᾷ.

Γιὰ νὰ δείξῃ πὼς ὁ ἐρωτίας βρίσκεται πάνω ἀπὸ τὸν χρόνο, κάνει τὸν ἥρωά του ποιητὴ καὶ τὸν προικίζει μὲ ἀχτένιστα μαλλιά, λεπτὰ καὶ ἴσια σὰν χορδές. Καὶ ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄνδρες, ἀπὸ τὸν πιὸ φτω-

— Είναι κιόλας ολόγυδια !

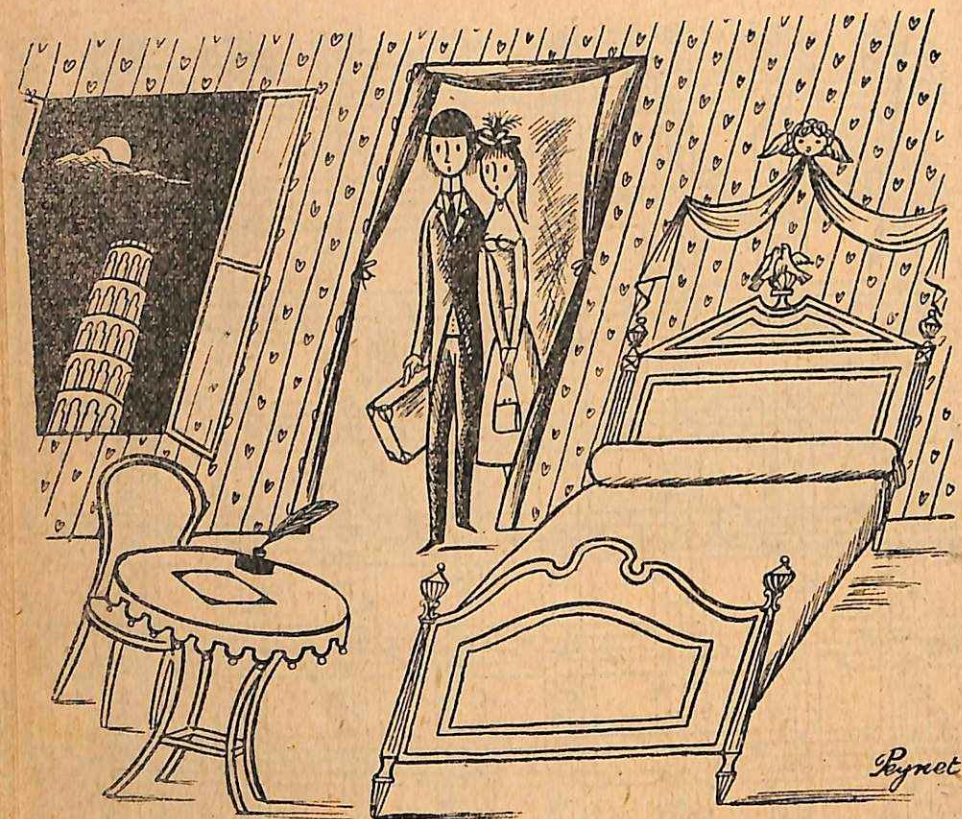
ΑΙΓΥΠΤΟΣ

χό ή τόν πιδ πλούσιο, γυρίζουν άσκεπείς, ό έρωτευμένος τοῦ Πενέ δέν άποχωρίζεται τό ήμίψηλο καπέλλο του. Τό σκληρό κολλάρο καί ή ιδιότροπη γραβάτα του, ή ρεντιγκότα μέ τούς ριχιούς ώμους καί τό στενό παντελόνι, τοῦ χαρίζουν μιá φινέτσα, πού δέν δένεται μέ συγκεκριμένη έποχή. Καί εκείνη... εκείνη, πιστότερη από τόν καλό της στή μόδα τής έποχής, υιοιάζει πιδ πολύ μέ τις άλλες γυναίκες

ΣΚΩΤΣΕΖΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

Έτοι προχωροῦν οι έρωτευμένοι τοῦ Πενέ, σεμνοί, φοβισμένοι, ιρέμονιας τό αιώνιο ψῦχος πού άπειλεῖ τόν κόσμο. Σιγομιλοῦν, εμπιστεύονται ό ένας σιόν άλλον τά μουσικά τους, κοιτάζονται, πειράζονται. Δέν έχουν παρὰ τούς έναντιούς τους σιόν κόσμο. Τό ξέρον καλὰ αὐτό. Σάν δυό πουλάκια στήν πόρτα τής φωληάς τους, μόλις πού τολμοῦν νά προσβάλλουν τά κεφαλάκια τους γιά νά αναπνέουν.

ΠΙΖΑ

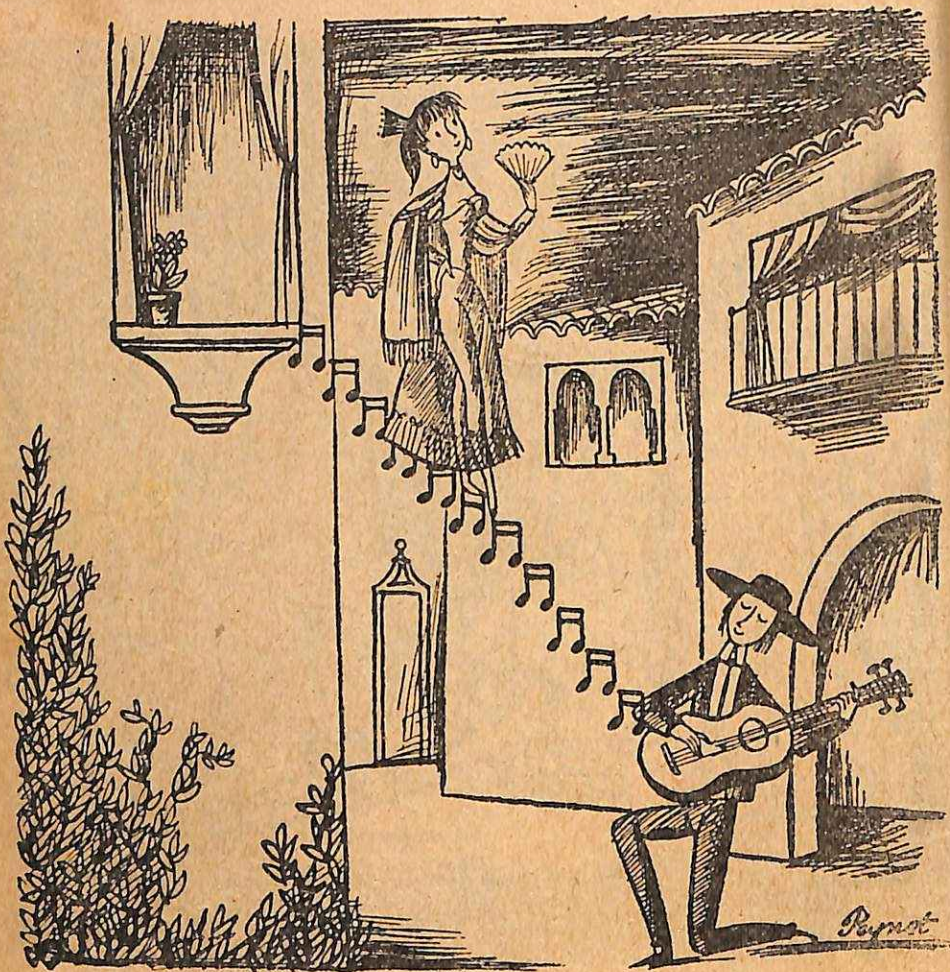
Στὸ βιβλίο αὐτό, ἀπὸ τὸ ὁποῖο πήραμε μερικὲς συμπαθέστατες εἰ-
κόνες, ὁ Πενὲ κάνει σιὸς ἐρωτευμένους τὸν ἰὸν γῆρο τοῦ κόσμου
καὶ τοὺς ἀφίνει νὰ ταιριάζουν τὲς ἰδιοτροπίες καὶ τὰ παράξενα κά-
θε χώρας σὶν ἐρωτά τὸν. Στὴν Ἀμερικὴ πετοῦν ἀπὸ πάτωμα σὲ
πάτωμα ἀνάμεσα σιὸς οὐρανοξύστες καὶ σὶν πέταγμα τοὺς τοὺς
βαστοῦν ἀγγελούδια. Τὰ ἀσσανσέρ δὲν τὰ ἀναγνωρίζουν. Στὸν Κα-

ΜΕΞΙΚΟ

ναδᾶ, πίσω ἀπὸ κάθε δένδρο, περιμένουν νὰ συναντήσουν μιὰ γε-
νὰ ἀρξανιὲ καὶ ἀνακαλύπτουν τὲς Κάτω Χώρες ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς
βάσκειας τοὺς, σὰν νὰ ἦταν σὶν βυθὸ τῆς θάλασσας.

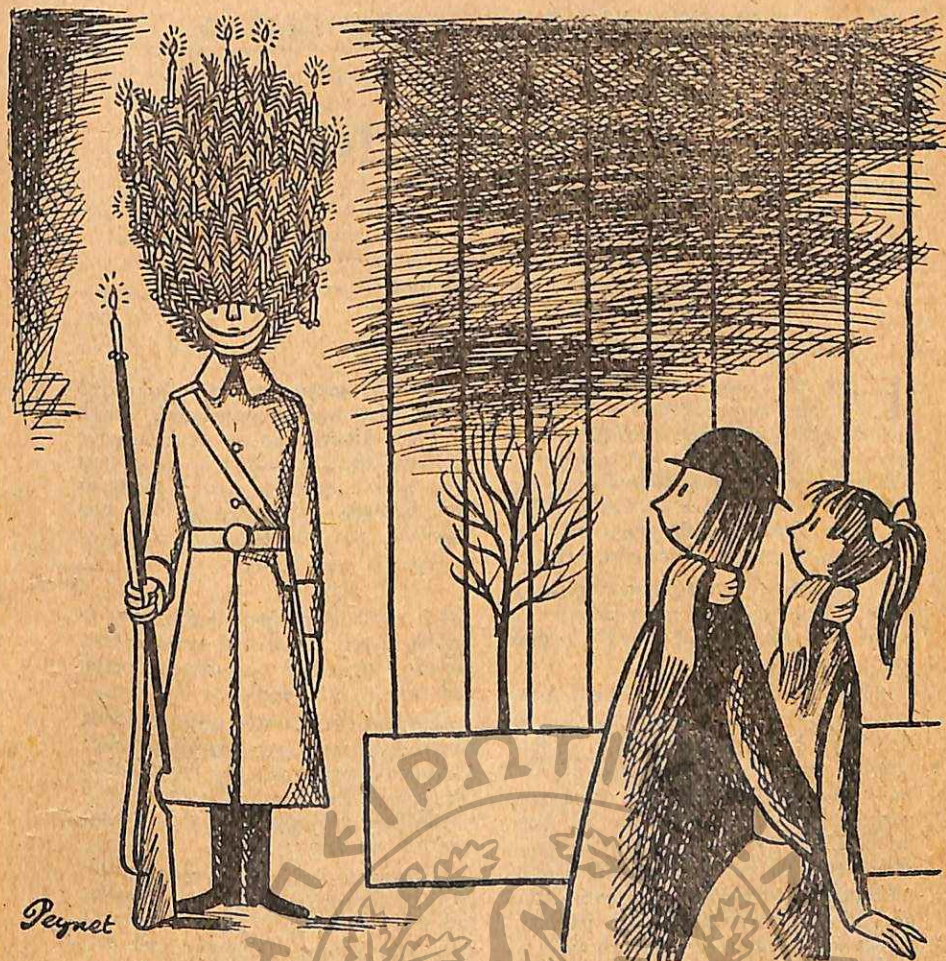
Γιὰ νὰ ζωγραφίσῃ μὴ εὐκόλα τὲς πωραΐδες, ὁ μικρὸς ποιητὴς
ἔκοψε τὸ τινάλ του σὲ σχῆμα τριγωνικό... «Ὀλόιδια!» τοῦ λέει ἐν-
θαροννικὰ ἡ ἀγαπημένη του. Στὴν Ἰσπανίᾳ τὰ σκαλοπάτια ποῦ

ΙΣΠΑΝΙΑ

κατεβαίνει εκείνη είναι οι νότιες της μουσικής που εκείνος παίζει με την κιθάρα του.

Κάτω από τα πόδια τους ο κόσμος είναι γεμάτος θάματα. Στην Αυστρία ή Μπετόβεν στράωσε περνά ανάμεσα σε μουσικές παρτιτούρες: "Η ποιμενική; "Εκτη Συμφωνία δεξιά! λέει ο μικρός ποιητής.

Χοιροτόνισσα.

ΑΙΤΑΛΙΑ

"Όλα είναι δυνατά στον έρωτα. Αλλά το δίδαγμα στέλνει ο Πενέ σ' όλους τους ουρανούς του κόσμου. Κλεισμένοι στα όνειρά τους οι δύο του ήρωες είναι πιο δυνατοί και από τις εκπληκτικές πυραμίδες. Υποτάσσουν τους νόμους της φύσεως στον σκοπό τους και υψώνονται με αφέλεια και απλότητα σ' ένα κόσμο, όπου δεν χωρεί τίποτε άλλο από αγάπη.

ΤΟ ΛΑΧΕΙΟ

Τοῦ

Χ. ΜΑΛΑΜΑ

Εἶναι τὸ ὄνειρο — καὶ ὁ ἐφιάλτης — τοῦ Ρωμηοῦ. Εἶναι ὁ μυστικὸς πόθος καὶ ἡ λαχτάρα του. Σὲ τοῦτο τὸ μικρὸ, χρωματιστὸ καὶ αἰνιγματικὸ χαρτάκι ἔχει ἐναποθέσει ὅλες τὶς ἐλπίδες τοῦ «γιὰ μιὰ καλύτερη ζωή». Βέβαια, παλεύει κάθε μέρα μὲ τὴ δουλειά, ἀγωνίζεται γενναῖα, λέει:

«—Δόξα νὰ 'χῇ ὁ Θεός, πορέψαμε καὶ σήμερα!...» — μὰ αὐτὸ, πάντα τὸν τρώει. «—Ἀχ, μωρέ! καὶ νὰ μοῦ πέσει τὸ λαχεῖο!...»

Πόσα σχέδια κρύβει αὐτὸς ὁ ἀναστεναγμός!... Ὁ μικροῦπάλληλος, ὁ ἐργάτης, ὁ ἐπαγγελματίας, κι' ὁ ἔμπορος ἀκόμα, ὑπολογίζουνε σ' αὐτόν, τὸν ἀστάθμητο, τὸν ἀγνωστο παράγοντα καὶ σχεδιάζουν τὴ ζωὴ τους. Εἶναι ἀνάμεσά τους κι' ἡ γριούλα, ποὺ θὰ τὸ βάλλῃ εὐλαδικὰ στὸ εἰκονοστάσι. Ἡ κόρη, ποὺ ἐτοιμάζει τὰ προικιά της. Εἶναι καὶ μερικὲς ψυχὲς κατατρεγμένες ἀπὸ τὴ μοῖρα, ποὺ περιμένουνε τὴ σωτηρία τους καὶ τὴ γιαιτριά τους. Μὰ πάνω ἀπ' ὅλους, ὁ κλασσικὸς «πάτερ-φαμίλιας», ὁ γραφικὸς Ρωμηὸς μὲ τὴ μoustάκα.

Περνάει ἀπὸ ἀπέναντι τὸ ἀγοράκι, μὲ τοὺς πολύχρωμους χάρτινους μπωναμάδες μάτσο στὴν ἀγκαλιά, καὶ τοῦ καίει τὴν καρδιά:

—Πάρε! 'Εδῶ τὰ σπῆτια καὶ τὰ μέγαρά! 'Εδῶ τὰ λεφτά! Τελευταία καὶ τυχερά!

Εἶναι ἡ «φωνὴ τῶν σειρήνων».

Αὐτὸς — σύγχρονος Ὀδυσσεύς — στὴν ἀρχὴ ἀντιστέκεται. Μιὰ-δυὸ, κάνει πὼς δὲν ἀκούει. Καὶ τ' ἀγοράκι ἀπομακρύνεται. Συλλογιέται ὁ

μῶς τὰ στόματα ποὺ περιμένουν στὸ σπῆτι. Καὶ τοῦ ῥχονται στὸ μυαλὸ ὅλα τὰ ἀπωθημένα — γιὰ λόγους οἰκονομικῆς... στενότητος — ὄνειρα τῆς «φαμίλιας του». Καὶ ἡ φωνούλα ποὺ διαλαλεῖ τὰ «τυχερά» ὅλο μα-κραίνει... καὶ χάνεται!..

Βγαίνει στὸ δρόμο.

—Ψίτ, λαχεῖα!

Ὁ κύβος ἐρρίφθη. Ἡ ἀπόφασί ἐ-πὶ τὸ ἔργον. Ξύνει τὸ κεφάλι του, χώνεται μέσα στὸ χρωματιστὸ σωρὸ καὶ ψάχνει, μέ.. τράκ!

Σχηματίζεται, βέβαια, ἀμέσως, συγκέντρωσις. Ἐρχονται οἱ «ἀπόξω» — αὐτοί, ποὺ ποτὲ δὲν ἀγοράζουν, ἀλλὰ ποὺ εἶναι προθυμότατοι νὰ σοῦ ὑποδείξουν τὸν τυχερὸ λαχνὸ ποὺ θὰ κερδίσῃ τὸ ἑκατομμύριο.

Ἐρχονται καὶ οἱ «ἀγανακτισμένοι», οἱ ἀσπονδοὶ φίλοι τῆς «τυφλῆς θεᾶς» ποὺ παίζει μὲ τὴν ἀγωνία τους ἀπὸ χρόνια. Ἐρχονται νὰ ἐνισχύσουν τὸν «συνάδελφο».

Μὰ ἐκεῖνος στὴν ἀρχὴ δὲ δέχεται τὴ βοήθεια κανενός.

—Ἀφήστε με, μωρὲ παιδιά.

Καὶ συνεχίζει, συγχισμένος ἀλλὰ στωϊκός, τὸ ψάξιμο.

Τοῦτο δὲν τοῦ ἀρέσει. Τ' ἄλλο εἶναι γεμᾶτο μηδενικά. Κι' ἕνας πι-τσιρίκος — «τὰ παιδιά εἶναι τυχε-ρά» — δείχνει, μὲ τὸ εὐλογημένο χεράκι του:

—Κύριος — αὐτὸ ἐδῶ!

Κάνει πὼς δὲν ἀκούει. Ἀλλὰ, τσιγαρίζεται... ἀπὸ μέσα! Τὰν σκο-τώνει ἡ σκέψις πὼς μπορεῖ νὰ διαλέ-ξῃ τὸ «ἄτυχον» — καὶ νὰ χτυπήσῃ τὸ κεφάλι του.

Ρίχνει λοξὴ ματιά.

—Τί εἶπες, βρὲ σύ;

—Αὐτὸ νὰ πάρης, λέω, μάστορα.

Γυρνάει στὸν πωλητὴ.

—Ἐσὺ τί λές; θὰ πῆσῃ;

Πετάγεται ὁ φρόνιμος:

—Διάλεξε μοναχὸς σου, κύριος.

Μὴ... νοθεύεις τὴν τύχη σου!

Καὶ τ' ἀγοράκι διαλαλεῖ:

—'Εδῶ τὰ τυχερά! 'Εδῶ τὰ λεφτά. Ὅλα κερδίζουμε, πάρε κό-σμε!

Τὸ 'βαλε πιὰ — μ' εὐλάβεια σχεδὸν — στὸ πορτοφόλι του. Τὸν ζεσταίνει. Ἀρχισε κιόλας νὰ διαγρά-φεται στὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντα τ' ὄ-νειρό του: Ν' ἀγοράσῃ ἕνα γραφικὸ, ἐλληνικὸ σπιτάκι — τὸ σπιτάκι του. Προίκα γιὰ τὸ κορίτσι του. Ἀπο-κούμπι γιὰ τὰ γεράματά του. Κι' ἀρχίζει ἡ ἀγωνία.

☆

Ἀνάμεσα στοὺς ἐκάστοτε «κερ-δισμένους» καὶ «χαμένους» ξεχωρί-ζουν οἱ αἰώνιοι, οἱ «κλασσικοὶ» δύο τύποι τῶν παικτῶν. Ὁ αἰώνιος ἄ-τυχος — κι' ὁ ἀνεξήγητος τυχερός.

Ἀγοράζει «γιὰ τελευταία» φορὰ ὁ πρῶτος. Συνιστοῦν χορὸ — δίκην ἀρχαίου δράματος (περὶ δράματος ρόκεται!) — οἱ γνωστοί, καὶ τοῦ ρί-χνονται:

—Πά λ ι, καημένε Ἀριστείδη;

Καὶ «ἐμπιστευτικῶς», στοὺς πλα-τῖνους:

—Χρόνια ξοδεύεται ὁ φουκαρὰς. Οὔτε μιὰ φορὰ δὲν κέρδισε!

Ρωτοῦν οἱ ἄλλοι:

—Καὶ ποῦ βρίσκει τὸ κουράγιο;

—Συνήθισε! Τοῦ ἀρέσει νὰ πε-ριμένη τὴν κλήρωσι — τοῦ φτάνει νὰ περιμένη!

Ὁ Μενέλαος, ὁ τυχερός. Ὁ...ἐξ ἐπαγγέλματος τυχερός!

Καὶ δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς «μεγά-λους τυχεροὺς» ποὺ εἰσπράττουν τὰ χιλιάρια, τοὺς βλέπεις γιὰ μιὰ στιγμή στὴν ἐφημερίδα κι' ὕστερα... ἐξαφανίζονται..

Ὁχι σπουδαία, σκανδαλώδη πο-σά. Ἀλλὰ ταχτικὸς. Ἡ τύχη τοῦ «ἔχει κάψι» μηνιατικῶς.

Φθάνει ἡ «ἐπαύριον» τῶν κληρώ-σεων:

—Τὰ 'μαθες;

—Ὁ Μενέλαος;

—Πάλι!!

Ἐγινε καὶ τὸ ἐξῆς καταπληκτικὸ — ἀπὸ τὸν ἀπελπισμένο, στὴν πα-ραμονὴ τῆς κληρώσεως:

Τὸν πλησιάζει μὲ χίλιες προφυλά-ξεις.

—Μενέλαε.

Ἄπορεί ὁ «τυχερός».

—Μενέλαε, τό... πουλᾷς;

—Ποιό;

—Κάνεις πὼς δὲν ξέρεις; «Τὸ τυ-χερό». Μὴ μοῦ ἀρνηθῇς αὐτὴ τὴ χά-ρι. Τὸ 'χω μεράκι νὰ κερδίσω καὶ μιὰ φορὰ, βρὲ ἀδερφέ! Καὶ θὰ σοῦ πληρώσω τὴν ἀξία τοῦ διπλή!

Ὁ εὐνοούμενος τῆς τύχης χαμο-γελά.

—Καλὰ βρὲ παιδί μου, νὰ σοῦ τὸ πουλήσω. Μὰ εἶσαι σίγουρος πὼς... θὰ σοῦ πῆσῃ ἐ σ ἔ ν α ;

☆

«—Τελευταία μέρα! Αὔριο κλη-ρώνονται!»

Αὐτὸ σὲ λυγίζει τὴν τελευταία στιγμή.

Σὰς ἐμπιστεύομαι, πὼς ἂν μά-ζευσά τα λεφτά μου, ἀπὸ τότε ποὺ ἄρ-χισα νὰ παίρνω λαχεῖο, δὲ θὰ χρει-αζότανε... ν' ἀγοράσω σήμερα!

Σὰν ψέγματα, καὶ σὰν ἀλήθεια...

Ἀλλὰ, ἂς ἀφήσουμε τ' ἀστεῖα : Σὰν δὲν ἔχεις καρδιά νὰ φτιάξης τὴ ζωὴ σου ὅπως θέλεις, σύμφωνα μ' αὐτὸ ποὺ μ π ο ρ ε ῖ σ... σὰν ἡ ψυχὴ σου δὲ βασταῖ τὴ ζωὴ ὅπως ἔρχεται — τί περιμένεις ἀπὸ τὰ λαχεῖα;

Αὐτὰ τὰ ἀπλὰ λόγια βοηθοῦν νὰ φτάσουμε συντομώτερα στὴν οὐσία καὶ στὸ νόημα τῆς ζωῆς — ὅπως τὴ θέλουν ὅσοι πιστεύουν στὸν ἑαυ-τό τους.

«Νὰ κερδίξῃς τὴ ζωὴ σου κάθε—μέρα». — δὲν εὐχομαι νὰ κερδίσε-τε στὸ λαχεῖο.., γιατί θὰ χάσετε ἴ-σως τὴν ἀληθινὴν χαρὰ τῆς ζωῆς:

—Νὰ κερδίξῃς αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ

ζωή, με τὰ χέρια σου, κάθε μέρα...
Και νὰ χαρίζης ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀπλή,
τὴ φτωχικὴ εὐτυχία σ' ὅποιον ἔχει
ἀνάγκη. Ν' ἀγαπάς καὶ νὰ πονᾷς με

τὴν καρδιά. Καὶ νὰ λογαριάζεις ὄχι
με ἀριθμούς. Αὐτὸ εἶναι τὸ ὠραιότε-
ρο λαχεῖο — καὶ τὸ 'χουμε χάρι-
σμα...

Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν συνεργασία τους τοὺς ἀναγνώστες μας:

Σταύρο Μυκονιάτη ἐνταῦθα, Τατιάνα Συγκελάκη Κρήτη, "Αννα Ἀλεβιζάκη Πειραιά, Α. Γουλιμή ἐνταῦθα, Μαρία Γκίτα ἐνταῦθα, Κ. Πάνου ἐνταῦθα, Στάθη Πετράτο ἐνταῦθα, Δημήτριο Χατζηαντωνίου, Ἐμμ. Καραμανώλη ἐνταῦθα, Μιμικά Μπενέτη ἐνταῦθα, Δημήτριο Πλατανίτη ἐνταῦθα, Γιώργο Καφέτσιο Κόνιτσα, Μιχαὴλ Μπούγια ἐνταῦθα, Γεώργιο Γιαννούση Τρίκαλα, Ἑλλη Ἀσημένιου ἐνταῦθα, Γ. Γόντο, Σ. Τσενέ ἐνταῦθα, Στέλ. Ἀράπη, Γιάννη Καραλή Πάτρα, Ἑλένη Καρόλου, Ἡλία Ἀνδρίτσο ἐνταῦθα, Κωστή Λειβαδέα ἐνταῦθα, Κώστα Δαδικο Πειραιά, Νίκο Παπαθεοφιλόπουλο ἐνταῦθα, Ἰάκωβο Τσαούση Βέρροια, Δημ. Νικολάκη Ἐλευσίνα.

Μία φορά, σὲ μιὰ τελευταία κλήρωσι ἐνὸς μεγάλου ἰσπανικοῦ λαχείου, μιὰ γριά σκοτώθηκε νὰ βρῇ καὶ ν' ἀγοράσῃ τὸ γραμματίο μετὸν ἀριθμὸ 47, γιατί, καθὼς ἔλεγε, εἶχε μεγάλη προαίσθησι πὼς θὰ κέρδιζε μ' αὐτὸ τὸν πρῶτο ἀριθμὸ. Μετὰ τὰ πολλὰ κατάφερε καὶ τὸ βρῆκε γυρίζοντας ὅλα τὰ πρακτορεῖα τῆς Μαδρίτης. Γίνεται ἡ κλήρωσι καὶ ὦ τοῦ θαύματος! πρῶτος ἀπὸ τὴν κληρωτίδα βγήκε ὁ ἀριθμὸς 47! Χιλιάδες «πετσέτες» ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ καλύψουν ὁλόκληρη τὴν Ἰσπανία...

Πάταγος στὴ χώρα τῶν ταυρομάχων! Τ' ἀλάνθαστα προγνωστικὰ τῆς γριάς εἶναι τὸ γεγονός τῆς ἡμέρας. Ἑκατοντάδες δημοσιογράφοι πολιορκοῦν τὸ φτωχικὸ της καὶ τὴν ρωτοῦν νὰ τοὺς διηγηθῇ πὼς εἶχε αὐτὴ τὴν προαίσθησι—κ' ἡ γριά τοὺς διηγῆθηκε τὴν παρακάτω ἱστορία:

Μιὰ βραδιά εἶδα στὸν ὕπνο μου ἑπτὰ ἀγγέλους νὰ πετοῦν πάνω ἀπὸ τὸ προσκεφάλι μου ψέλνοντας μελωδικούς ὕμνους. Ευπνῶ, κάνω εὐχαριστή-
μένη τὸ σταυρὸ μου καὶ δοξάζω τὸ Θεὸ γιὰ τὸ ὁμορφο ὄνειρο ποὺ μοῦστει-
λε. Σὲ λίγο μετὰ ξαναπαίρνει ὁ ὕπνος καὶ βλέπω πάλι ἄλλους ἑπτὰ ἀγγέ-
λους νὰ κάνουν τὸ ἴδιο πράγμα. Νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, αὐτὸ γίνθηκε ἑ-
πτὰ φορές. Ὅπως λοιπὸν εἶχα κάνει μερικὲς οικονομίες ἐκεῖνες τὶς μέρες κ'
ἤθελα ν' ἀγοράσω λαχεῖο, σκέφτηκα πὼς ὁ καλὸς Θεὸς μοῦδειχνε τὸν ἀρι-
θμὸ ποὺ θὰ κέρδιζε, γιατί ἑπτὰ οἱ ἑπτὰ κάνει σαράντα ἑπτὰ!

Ἐνῶ ἄν ἤξερε τὴν προπαίδεια...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΥΚΟΝΙΑΤΗΣ

Τὰ

Χριστούγεννα

στὸν χάρτη

Τῆς

MOLLIE PATTON

Όταν ὁ πλοίαρχος Κούκ, ὁ ἀ-
τρόμητος θαλασσοπόρος, ἀ-
νακάλυψε ἕνα νησί στὸν Εἰρηνικὸ
Ὠκεανό, στὶς 25 Δεκεμβρίου
1777, τὸ ὠνόμασε Νησί τῶν Χρι-
στουγέννων. Ὁλὴ τὴν ἡμέρα
σχεδὸν τὴν πέρασαν αὐτὸς καὶ
τὸ πλήρωμά του προσπαθώντας
νὰ ἀποβίβαστοῦν στὴν ξηρὰ. Ἦ-
ταν δύσκολο τὸ ἔργο τους, γιατί
τὰ κύματα ἔσπαζαν ἀφρισμένα
στὴν ἀκτὴ. Ὁ ἴδιος ὁ Κούκ ἀπο-
βίβαστηκε μόλις ὕστερα ἀπὸ
τρεῖς μέρες ἀλλὰ, ὅπως γράφει
ὁ ἴδιος, ἡ ζέση ἦταν τόσο μεγά-
λη ὥστε δὲν μπόρεσε νὰ μείνῃ
στὴν ξηρὰ περισσότερο ἀπὸ 45
λεπτά.

Υπάρχει καὶ ἕνα ἄλλο νησί
τῶν Χριστουγέννων, στὸν Ἰνδικὸ
Ὠκεανό, καὶ ἀνήκει στὴν Ἀγ-
γλία. Δηλαδή ὁλόκληρο τὸ νησί
ἀνήκει σὲ μιὰ Βρετανικὴ ἑται-
ρία ποὺ ἐκμεταλλεύεται τὰ κοι-
τάσματα φωσφορικοῦ ἁλατος τοῦ
νησιοῦ. Καὶ ἡ Ἐπαρχία Νατάλ,
στὴν νότιο Ἀφρική, ἀνακαλύφθη-
κε τὴν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων
ἀπὸ τὸν μεγάλο θαλασσοπόρο
τοῦ 15ου αἰῶνα Βάσκο ντὰ Γκά-
μα. Τὸ ὄνομα αὐτὸ τῆς ἔδωσε ὁ
ντὰ Γκάμα γιὰ νὰ θυμίσῃ τὴν γέν-
νησι («νατιβιτέ») τοῦ Χριστοῦ.
Καὶ πολλοὶ ἄλλοι τόποι ἔχουν

πᾶρει τὸ ὄνομά τους ἀπὸ τὰ Χρι-
στούγεννα. Ὑπάρχει τὸ Λιμάνι
τῶν Χριστουγέννων στὸ Κεργουέ-
λεν Λάντ, ἕνα νησί χαμένο στοὺς
πόλους τοῦ Ἀνταρκτικοῦ, ποὺ ὅ-
λο τὸ χρόνο τὸ δέρνουν οἱ κακο-
καιρίες. Ὑπάρχει ἀκόμη τὸ «Κρί-
στιμας Σάουντ» ἕνα στενὸ πέρα-
σμα ἀνάμεσα σὲ δύο νησιά κοντὰ
στὸ Ἀκρωτήριο Χόρν ποὺ εἶναι
μία πραγματικὴ παγίδα γιὰ τοὺς
ἀπροειδοποίητους ναυτικούς.

Υπάρχουν καὶ οἱ καταρράκτες
τῶν Χριστουγέννων, στὸν ποτα-
μὸ Μπέρμπις τῆς Βρετανικῆς
Γουϊνάνας, ποὺ φημίζονται γιὰ τὴν
ὁμορφιά τους. Στὴν Ἀγγλία ὑ-
πάρχει ἕνα μόνον «Χριστουγενιά-
τικο τοπωνύμιο, τὸ Κρίστιμας
Κόμμον, στὸ Ὁξφορντσαίρ.

Ἕνας τόπος, ποὺ ἀνταποκρίνε-
ται στὸ ὄνομά του εἶναι ἕνα χω-
ριὸ τῆς Ἀμερικῆς ποὺ λέγεται
«Σάντα Κλάους» (δηλαδή Ἅγιος
Βασίλης ὅπως θὰ λέγαμε στὴν
Ἑλλάδα). Ἐπὶ ἑνδεκα μῆνες τὸ
χρόνο μένει στὴν ἀφάνεια, ἀλλὰ
τὸν μῆνα τῶν Χριστουγέννων ἀ-
ποκτᾷ ζωηρότατη κίνησι, γιατί
χιλιάδες γονεῖς ἀπὸ ὅλο τὸν
κόσμο γράφουν γράμματα ποὺ
περιλαμβάνουν εὐχές ἢ ὑποσχέ-
σεις δώρων καὶ ὕστερα τὰ στέλ-
νουν στὸ Σάντα - Κλάους. Τὰ
γράμματα αὐτὰ ξαναταχυδρο-
μοῦνται ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ φθά-
νουν στὰ χέρια τῶν παιδιῶν μετὰ
τὴν σφραγίδα «Σάντα Κλάους».

Τὸν ἴδιο σκοπὸ ἐξυπηρετεῖ τὸ
Νησί τῶν Ταράνδων τοῦ Κανα-
δᾶ. Ἕνα ἄλλο ἱστορικὸ ἐπεισό-
διο συνέβη τὴν παραμονὴ τῶν
Χριστουγέννων τοῦ 1513, ὅταν ὁ
Βάσκο Νουνέλ ντὲ Μπαλμόα τα-
ξιθεύοντας μέσα ἀπὸ τὸν Πανα-
μᾶ θρέθηκε στοὺς πρόποδες ἐνὸς
πολὺ ψηλοῦ βουνοῦ. Ἀποφάσισε
νὰ περάσῃ ἐκεῖ τὴν νύχτα καὶ νὰ
ἀνέβῃ στὴν κορυφὴ τῆς ἄλλης μέ-
ρας. Ἀνήμερα τῶν Χριστουγέννων
ἄρχισε τὴν μεγάλη καὶ δύσκολη

άνάβασι στην κορυφή. Καί όταν έφθασε, είδε με έκπληξι του δε-
ξιά καί αριστερά μεγάλες έκτά-
σεις θάλασσας. Ήταν ο 'Ατλαν-
τικός καί ο Ειρηνικός 'Ωκεανός.
Γιά νά γιορτάση την 400ή επέ-
τειο τής ανακαλύψεως του Ειρη-
νικού, ο Παναμάς εξέδωσε τό
1915 ένα ειδικό γραμματόσημο
σχετικό με τό γεγονός αὐτό.

Στούς νεώτερους χρόνους θρί-
σκουμε πολλά αξιοσημείωτα
Χριστούγεννα πού τὰ ἔζησαν
σπουδαῖοι ἄνθρωποι ὅπως ὁ 'Ε-
θανς καί ὁ Σκώτ. Ὁ πρῶτος πέ-
ρασε τὰ Χριστούγεννα τοῦ 1902
στήν 'Ανταρκτική καί ὅταν τό
πλοῖο του περνοῦσε τόν 'Ανταρ-

κτικό τήν παραμονή τῶν Χριστου-
γέννων τό πλήρωμα, μαζεμένο
στό κατάστρωμα, τραγουδοῦσε
Χριστουγεννιάτικα τραγούδια.
Τήν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων
ἀντίκρυσαν ξηρά καί ἀποθιβά-
στηκαν γιά νά ὑψώσουν τήν 'Αγ-
γλική σημαία σέ ἕνα ἄγνωστο
ὡς τότε νησί πού τό ὠνόμασαν ἀρ-
γότερα «Σκῶτ» 'Αἴλαντ πρὸς τι-
μήν τοῦ μεγάλου ἐξερευνητοῦ.

“Ὅσο γιά τόν πλοίαρχο Σκῶτ
πέρασε τὰ τελευταῖα Χριστούγεν-
να τῆς ζωῆς του στόν Νότιο Πό-
λο, ἀλλά τό ἡμερολόγιο του λέει
πῶς οἱ σκέψεις του θρискόνταν
στήν πατρίδα του.

Ὁ Μπῶμ στόν φίλο του: Σήμερα ἔπιασα ἀπό μιὰ σκάλα με 65 σκαλο-
πάτια.

Ντίκ: Καί πῶς δέν ἔπαθες τίποτα;...

Μπῶμ: Ἐπιασα ἀπό τό πρῶτο σκαλοπάτι.

Constellation

Ὁταν ὁ Στάλιν πέθανε, φθάνοντας στήν αἰώνια του κατοικία, ἔβαλε τό
κεφάλι ἀπό τήν πόρτα, κύτταξε γύρω του καί εἶπε:
—Ποτέ δέν φανταζόμουν πῶς ὁ Παράδεισος θά ἔμοιαζε τόσο πολὺ με τήν
Ρωσία.

Ὁ φύλακας τόν κύτταξε καί γρύλλισε:

—Καί ποῖός σου εἶπε πῶς εἶναι ὁ Παράδεισος ἐτούτος;

* A.M.

Η μικρή: Ὁ δάσκαλος μᾶς εἶπε πῶς τό ψάρι τρέφει τό μυαλό.
Ὁ μικρός: Ἐγὼ τρώω κάθε μέρα ψάρια!

Ἡ μικρή: Αὐτό δείχνει πῶς καί οἱ δάσκαλοι κάνουν λάθη!

Constellation

Τί θά ἔλεγε ἡ γιαγιά σου, Γιαννάκη, ἂν ἤξερε πῶς ἔσπασες αὐτήν τήν
κερασιά;

—'Ασφαλῶς, ὅτι τὰ δέντρα στα χρόνια της ἦταν πιό γερά!

Up.

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Τοῦ

ΝΙΚΟΥ ΛΑΣΚΑΡΗ

Η Ὀλυμπία εἶχε ὅλα
τά προσόντα τοῦ
τελείου θηλυκοῦ. Ἡ-
το χήρα καί τριακον-
ταέτις. Ὁμορφογυναί-
κα καί πλουσία παι-
γνιδιάρισσα. Ἐτρελλαί-
νετο νά παίξῃ τὰ χαρ-
τιά καί πρὸ πάντων νά
τά... παίξῃ με τόν νοι-
κάρη της τόν κ. Μι-
λανομένον, ὅστις εὑρι-
σκε ὅτι τό μόνον ἐ-
λάττωμα τῆς Ὀλυμπί-
ας ἦτο ἡ ἀνελλιπής καί
ἀκριβής αἰτησις τῶν ἐ-
νοικίων της.

Εἰς κάθε πρώτην
τοῦ μηνός, ὁ δυστυχῆς
Μιλανομένος, ἐκτός ἐ-
αυτοῦ πάντοτε καί στε-
νοχωρημένος, ἐκραύ-
γαζε πρὸ τῆς θέας τῆς
ὕπηρετριάς ζητοῦσης
τό ἐνοίκιον:

—“ὦ! πού νά τήν
πάρῃ ὁ διάβολος!...
ἡ καλλίτερα νά τήν...
ἐπαιρνα ἐγὼ κι ἔτσι
θά ἡσυχάζα κι ἐγὼ κι
αὐτή!

Ἀλλά ἡ κυρία Ὀλυμπία πε-
ριωρίζετο νά παίρῃ μόνον τὰ ἐ-
νοίκια. Ἐν τούτοις δέν ἀπέκρυ-
πτεν ὅτι ἐνοσιμεῖετο κάπως τόν

Ὁ Νίκος Λάσκαρης
εἶναι ὁ πρῶτος ἱστο-
ρικός τοῦ θεάτρου
μας. Με ἀίσθησι τῆς
εὐθύνης, με ἀγάτη
γιά τήν ἀλήθεια, με
φανατικό πάθος γιά
τό ἑλληνικό θέα-
τρο, συστηματοποίη-
σε, ὁργάνωσε καί
ταξινόμησε τὰ πρῶ-
τα στοιχεῖα πού συν-
θέτουν τήν ἀρχή καί
τίς βάσεις τῆς ἱστο-
ρίας τοῦ θεάτρου
μας. Παράλληλα ὁ-
μως, καθὼς καί ὁ
ἴδιος ἦταν προκι-
σμένος με πλούσιο
δημογραφικό ταλέν-
το, ἐγραφε ἀνεκτά
θεατοκὰ ἔργα —
μονόπρακτα, ἀξιόλο-
γα ἀφηγήματα, με-
λέτες κ.ά. Ἡ «Ε-
κλογὴ» στή σειρὰ
τοῦ «Ελληνικοῦ Εὐ-
θυμογραφημάτων»
πού ἔχει καθιερω-
σε καί πού με τό-
σον ἐνδιαφέρουν τήν
παρακολουθοῦν οἱ ἀ-
ναγνώστες της, πα-
ρουσιάζει σήμερον ἕ-
να χαρακτηριστικό
καί ἐπικαιρὸ εὐθυμο-
κείμενο τοῦ Ν. Λά-
σκαρη, τοῦς «Ὀλυμ-
πιακοὺς ἀγῶνες».

Μιλανομένον, πλὴν εἴ-
χε καί στερεάν ἀπό-
φασιν νά περιμένῃ τοὺς
Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας
καί νά προτείνῃ ἑαυτὴν
εἰς γάμον εἰς τὸν πρῶ-
τον Ὀλυμπιονίκην.

—Τελείωσε, ἔλεγε
συχνά πρὸς τὸν ἐρωτῶ-
ληπτον Μιλανομένον,
ἢ θά πάρω Ὀλυμπιο-
νίκην ἢ δέν παίρνω
κανένα.

—Μὰ τόσον καιρὸν
νά μένετε χήρα, δέν
εἶναι ἀδίκον; τῆς ἔλε-
γεν ἐκεῖνος.

—Ἀδίκον εἶναι καί
φοβερὸν, μὰ ἔλα καί
πάλι πού δέν μπορῶ
νά κάμω ἄλλοιῶς! Ἴ-
διοτροπία βλέπετε εἶν'
αὐτή...

Ὁ κ. Μιλανομένος
περιωρίζετο τότε νά
θαυμάζῃ, καθόσον πρῶ
τὴν φορὰν ἔβλεπε χή-
ραν μὴ βιαστικῇ.

☆

Τὴν παραμονὴν τῆς
πρωτοχρονιάς ἡ κυρία
Ὀλυμπία ἐξήτησε ἀπὸ πρῶτας τό
ἐνοίκιον τοῦ Μιλανομένου, τὸν ὁ-
ποῖον προσεκάλεσε διὰ τό ἐσπέ-
ρας νά τὰ κόψουν.

—Πές της πώς θά τὸ φέρω ὁ ἴδιος τὸ θράδυ, εἶπεν εἰς τὴν ὑπηρέτριαν.

Τὸ ἑσπέρας, ἑνωρίς - ἑνωρίς, πρὶν ἀκόμη ἔλθουν ἄλλοι προσκεκλημένοι, ὁ κ. Μιλιανομένος, οἰκονομήσας μὲ χίλια - δυὸ θάσσανα τὰς τετρακοσίας δραχμὰς τοῦ ἐνοικίου του, μετέβη παρὰ τῇ ὥρᾳ αἰα χήρᾳ.

—Κάτι ἑνωρίς, κύριε Μιλιανομένε;

—Ἀχ! τί νὰ κάμω, ἀπήντησε, μονάχος...

—Ἐλᾶτε, ἐλᾶτε, ἀφῆστε τὰ πάλι αὐτὰ καὶ ἐλᾶτε νὰ παίξωμε καμμιὰ κοντσίνα.

—Κοντσίνα! εἶπε καὶ ὡς ἀστράπη διῆλθε τοῦ νοός του φαεινὴ τις ἰδέα.

—Κοντσίνα, μάλιστα.

—Παίζουμε εὐχαρίστως. Καὶ ξέρετε τί νὰ παίξωμε;

—Τί;

—Τὸ νοῖκι ποὺ σὰς χρεωστῶ.

—Μὰ δὲν εἶναι πολὺ;

—Καλὲ δὲν θαριέστε! Ἄφου ξημερώνει πρωτοχρονιά ἄς δοκιμάσωμε τὴν τύχη μας.

—Ἄς εἶναι!

Εἶπε καὶ κάθησαν κοντὰ σ' ἓνα τραπέζι καὶ ἄρχισαν τὸ παιχνίδι. Ἡ Ὀλυμπία ἔχανε καὶ ἐβυσσανασχετοῦσε.

—Καλέ, μὴν κάνετε ἔτσι, τῆς ἔλεγε ὁ Μιλιανομένος, ὅποιος χάνει στὰ χαρτιά κερδίζει ἄλλου.

—Καλὲ οὔτε στὰ χαρτιά κερδίζω γώ, οὔτε ἄλλου.

—Ἐννοια σας καὶ θά ἰδῆτε.

Ἐπὶ τέλους ἡ Ὀλυμπία ἔχασε.

—Ἐχασα! εἶπε καὶ ἠγέρθη.

—Σταθῆτε, σταθῆτε, εἶπεν ὁ σύντροφός της, ἂν ἐχάσατε εἰς τὰ χαρτιά, ἐκερδίσσατε ἄλλου, καθὼς σὰς εἶπα.

—Τί ἔκαμε λέει!

—Μάλιστα, μάλιστα... ἐκερδίσσατε ἐμένα.

—Πῶς;

—Δὲν εἶπατε ὅτι θά πάρετε τὸν πρῶτον Ὀλυμπιονίκη;

—Ναί.

—Αἶ, ὁ πρῶτος εἶμαι ἐγώ.

—Δὲν σὰς καταλαβαίνω.

—Μὰ δὲν σὰς ἐκέρδισα τὸ νοῖκι;

—Καί;

—Μὰ ὅποιος κερδίσῃ τῆς Ὀλυμπίας τὸ νοῖκι δὲν εἶναι Ὀλυμπιονοίκης!

.....

Ἄγνωστον ὑπὸ ποίαν αἰσθημάτων ὁρμωμένη ἡ Ὀλυμπία, ἀνήγγειλεν εἰς τοὺς προσκεκλημένους τὴν ἰδίαν αὐτὴν ἑσπέραν, τοῦτε ἄρραβῶνας της μετὰ τοῦ κυρίου Μιλιανομένου.

Ὅλοι μας λέμε πὼς ἀγαπᾶμε, ἀλλὰ ποῖός ξέρει τὸ πραγματικὸ νόημα τῆς λέξεως: ἀγάπη;

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Τοῦ

HOWARD WHITMAN

Ἡ ἐπιστήμη κατάρθωσε νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν ἀγάπην. Οἱ ψυχίατροι ἔφθασαν στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ κυρία αἰτία τῶν ψυχικῶν ἀσθενειῶν εἶναι ἡ ἔλλειψις ἀγάπης. Ὅπαδοί ἢ ἀντίπαλοι τῆς αὐστηρῆς ἢ τῆς ἐλεύθερης δίαίτας καὶ τῶν σωματικῶν ποιῶν, καθὼς καὶ οἱ εἰδικοί τῆς παιδικῆς ψυχολογίας, συμφωνοῦν ὅτι ἡ μέθοδος τῆς ἀνατροφῆς τοῦ παιδιοῦ δὲν ἔχει τόση σημασίαν, ἐφ' ὅσον τὸ παιδί βρίσκει γύρω του ἀγάπην.

Στὴν ἀγάπην οἱ κοινωνιολόγοι ὤρῃσαν τὴ λύσιν τοῦ προβλήματος τῶν ἀδικημάτων καὶ οἱ ἐγκληματολόγοι τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἐγκλήματος.

Δὲν πρόκειται γιὰ τὴν ἀγάπην ποὺ μὰς ζωγραφίζουν συνήθως τὰ φιλμ καὶ τὰ ρομάντσα. Πρόκειται γιὰ τὴν ἀγάπην ποὺ ἤξερε ἀπὸ διαίθησιν ὁ Χριστός, γιὰ τὸ πιὸ ἀπλὸ καὶ τὸ πιὸ περίπλοκο συγχρόνως ἀνθρώπινο αἶσθημα. Καὶ τὸ πιὸ παρεξηγημένο.

Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο χρῴσθαι μποιοῦμε τὴ λέξιν «ἀγάπη» δείχνει πόσο ἀσχημα καταλαβαίνουμε τὸ νόημά της. Λέμε π. χ. «Ἀγαπῶ τὰ πορτοκάλια, ἀγαπῶ τοὺς περιπάτους, ἀγαπῶ τὴ γυναῖκα μου.» Χρῴσιμοποιοῦμε πάντα τὴν ἴδιαν λέξιν. Θέλουμε ὅμως νὰ ποῦμε τὸ ἴδιο πράγμα;

Μιὰ μέρα ἤμουν στὸ γραφεῖο ἐνὸς φίλου μου γιатpоῦ.

—Ἐμεῖς οἱ γιатpоῖ, μοῦ εἶπε, μαθαίνουμε τώρα νὰ θεραπεύωμε μὲ τὴν ἀγάπην. Αὕτῃ εἶναι ἡ σπουδαίω-

τερη θεραπευτικὴ. Ἡ δυσκολία εἶναι ὅτι οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι—ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι ποὺ φαντάζονται πὼς εἶναι εὐτυχισμένοι στὴν οἰκογένειαν— ἀγνοοῦν τί εἶναι ἡ ἀγάπη.

Τὸ νὰ ἀγαπᾷ κανεὶς δὲν σημαίνει νὰ οἰκειοποιῇται ἓναν ἄνθρωπον. Δὲν σημαίνει νὰ πλάθῃ τὸν ἄλλον σύμφωνα μὲ τὸν ἑαυτό του. Ἀγάπη δὲν εἶναι ὑποταγὴ στὸν ἄλλον, οὔτε αὐταπάρνησις, ἂν καὶ συχνὰ ἡ ἀγάπη ζητάει θυσίας.

Ἡ ἀνθρωπίνη ἀγάπη δὲν προϋποθέτει τὴν «κτῆσιν» τοῦ ἀγαπημένου προσώπου. Ν' ἀγαπᾷ κανεὶς σημαίνει νὰ χαρίζῃ μὲ τὴν καρδίαν του στὸν ἄλλον τὴν πλήρη ἀνθιστὴ τῆς προσωπικότητός του. Δὲν ἀγαπᾶμε ἓναν ἄνθρωπον ὅταν προσπαθοῦμε νὰ τὸν κάνουμε σκλάβον μας.

Τὸ ν' ἀγαπᾷ κανεὶς κάποιον προϋποθέτει πὼς φροντίζει, πὼς νιώθει ὑπεύθυνος γιὰ τὴ ζωὴ του, γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἀκμὴ ὅλων τῶν ἱκανότητων του, λέει ὁ γιатpоῦ Ἐρικ Φρόμ.

Οἱ σεξουαλικαὶ σχέσεις δὲν εἶναι καθόλου ὁ μόνος, οὔτε ὁ κυριώτερος τρόπος ἐκφράσεως τῆς ἀγάπης, ἀνάμεσα σ' ἓναν ἄνδρα καὶ σὲ μιὰ γυναῖκα. Οἱ ψυχολόγοι συμφωνοῦν ὅτι στὴν ἐποχὴ μας τὰ περισσότερα ζευγάρια δὲν γνωρίζουν τὴν πραγματικὴν ἀγάπην, ἀλλὰ μιὰ ψευδοἀγάπην. Οἱ σχέσεις ἀνάμεσα στὰ δυὸ φύλα περιορίζονται τις περισσότερες φορές στὸ σεξουαλικὸ πεδίο, στὴν πρόκλησιν, στὴν ἐκμετάλλευσιν, δηλαδὴ

Διὰ τρελλοὶ συμφωνοῦν νὰ παραβγῶν στὰ 100 μέτρα δρόμο.

—Καὶ πὼς θὰ ξέρωμε ποῖος ἔφθασε πρῶτος; ρωτᾷ ὁ ἓνας.

—Ἀπλούστατα. Ἄν φθάσῃ πρῶτος ἐγώ, θὰ κάνω στὸ χῶμα ἓνα σταυρό. Καὶ ἂν φθάσῃ πρῶτος ἐσύ, θὰ τὸν σβήσῃς.

στην «χρησιμοποίησι» του ενός από μου από το άλλο.

Στο 616λίο του περι άρραβώνος και γάμου, ο καθηγητής Φράνκ Χόφφερ, του Πανεπιστημίου της Βιρτζίνια, έγραφε άπευθυνόμενος στους φοιτητές: «Υπάρχει μιá άμορφη οικειότητα ανάμεσα σε δυό ανθρώπους, όταν άλληλοσυμπληρώνονται και ανταλλάσσουν τις σκέψεις τους, όταν καθένας ενδιαφέρεται με πάθος για τις ιδέες, τις έλπίδες και τις προσδοκίες του άλλου και σέβεται την άξιοπρέπεια και την άξία του».

Πιστεύεται γενικά, ότι ο ύψηλότερος βαθμός οικειότητας βρίσκεται στην έκφρασι των σεξουαλικών σχέσεων. Αυτό μπορεί να είναι αληθινό ως ένα σημείο, αλλά θα ήθελα να τονίσω ότι μπορεί να δημιουργηθή βαθύτατη οικειότητα ανάμεσα σε δυό ανθρώπους σε μιá συζήτηση που γίνεται με άνοιχτη καρδιά, όταν χαίρονται μαζί έναν περίπατο ή ένα γεύμα. Η πραγματική οικειότητα δεν είναι μιá άπλη φυσική επαφή. Είναι περισσότερο ψυχική, παρά σαρκική.

Μπορούμε να αντικρύσουμε την αγάπη σαν ένα πεδίο όπου αναπτύσσεται το αγαπημένο πρόσωπο. Η αγάπη είναι λοιπόν βασικά ένα δώρο και όμως συχνά δεν βλέπουμε σ' αυτήν, παρά μιá οικειοποίησι.

Η σύγχρονη ιατρική θεωρεί όλο και περισσότερο την αγάπη σαν ένα θεραπευτικό μέσο. Αυτό που προσφέρουν στους ψυχικά άσθενείς, οι γιατροί μιás κλινικής του Κάνσας, είναι ή «στοργή που δεν ζητείται». Είτε το αξίζουν, είτε όχι, οι γιατροί δείχνουν ιδιαίτερη στοργή στους άσθενείς που ή περίπτωσηί τους δείχνει ακριβώς ότι υποφέρουν από έλλειψι αγάπης. Ένας άνδρας, παιδί γονέων που δεν ήθελαν παιδιά, άνίκανος να άφροσιωθή σε κανέναν, είχε καταντήσει ένα είδος μοναχικού ζώου και ζούσε σε έναν κόσμο από τον όποιον έλειπε έντελώς ή αγάπη. Μπήκε στην κλινική σε ηλικία 35 ετών, σχιζοφρενής. Στην άρχή αρνιόταν να έγκαταλείψη το δωμάτιό του. Οι γιατροί κατέφυγαν στην θεραπεία της στοργής. Το προσωπικό άρχισε να του φέρεται με γλυκύτητα.

Όταν τον έδλεπαν δεν παρέλειπαν να του λένε πόσο καλά φαινόταν ή πόσο ευχάριστο ήταν να κουβεντιάξη κανείς μαζί του.

Ένα πρωί ο νέος αυτός βγήκε στον κήπο. Η στοργή που τον περιέβαλλε του είχε άποκαλύψει ότι ο πραγματικός κόσμος δεν ήταν και τόσο τρομερός. Σε λίγο άρχισε να συνέρχεται.

Σε ένα παιδικό αναμορφωτήριο, κοντά στη Νέα Υόρκη, είδα να εφαρμόζεται ή ίδια μέθοδος με διαφορετικό τρόπο. Ένα άγόρι 15 ετών είχε μπη στο αναμορφωτήριο με ένα σημείωμα του δικαστηρίου άνηλίκων, που τον χαρακτήριζε «άδιόρθωτο». Είχε κλέψει λεπτά από τους γονείς του, μιλούσε χυδαία και φερόταν σαν άγριος.

Ο Ρόμπερτ Έστον, ένας καθηγητής της φυσικής άγωγής, που είχε τη διεύθυνσι του τμήματος όπου ήταν ο μικρός, άρνήθηκε να παραδεχθή ότι το παιδί αυτό ήταν άδιόρθωτο. Το πήρε να κάνουν έναν περίπατο, αλλά αυτό άρχισε να μιλά χυδαία.

—Σε μερικούς ανθρώπους άρέσουν οι χυδαίες έκφράσεις, μικρέ μου, του είπε ο έπόπτης, αλλά σε μένα όχι. Θέλεις να μ' ευχαριστήσης;

—Έκπληκτος για τον φιλικό τόνο του ανθρώπου που είχε μπροστά του ο μικρός, κοκκίνισε λίγο και έμεινε σιωπηλός. Ύστερα άλλαξε θέμα.

—Έχω φέρει μαζί μου μπότες ίππασίας, είπε, και θα τις φορέσω στο τραπέζι.

—Αν θέλεις. Δεν βλέπω να είναι κακό.

—Όχι κακό! Έτσι λέτε; Είπε ειρωνικά ο μικρός. Μόνο που θα μου τις κλειδώσετε.

—Όχι. Δεν κλειδώνουμε τίποτε εδώ.

—Μα τότε... Δεν θα είστε στα καλά σας!

—Ίσως, είπε ο έπόπτης. Άλήθεια, για πάρε αυτά τα κλειδιά. Είναι του αυτοκινήτου μου. Να μου τα φυλάξης σε παρακαλώ, γιατί τρύπησε ή τσέπη μου.

Όταν γύρισαν από τον περίπατο, ο Έστον είπε στο μικρό:

—Μπορείς να έρχεσαι να με βλέπης όποτε θέλεις.

Ύστερα από έξι μήνες ξαναείδα

τον «άδιόρθωτο». Η δόσι της στοργής που του είχαν προσφέρει είχε καρποφορήσει, το στήθος του μικρού Τσάρλς ήταν στολισμένο με το μετάλλιο της συναδελφώσεως.

—Οι άνθρωποι νομίζουν ότι τίποτε δεν είναι πιό εύκολο από την αγάπη, είπε ο Δρ. Φρόμμ. Κάθε άλλο. Κάθε άνθρωπο να είναι ικανός να αγαπήσει, αλλά ή πραγματοποίησι της αγάπης είναι από τα δυσκολότερα πράγματα.

Ένας άνδρας μπορεί να φαντάζεται πως αγαπά τη γυναίκα του, γιατί είναι όμορφη, έξυπνη, προικισμένη με χαρίσματα. Στην περίπτωση αυτή όμως, δεν πρόκειται για αγάπη αλλά για θαυμασμό. Η αγάπη δεν εξαρτάται από τα προσόντα του αγαπημένου προσώπου, μα από την ικανότητα για αγάπη, που έχει αυτός που αγαπά.

Οι άνθρωποι πρέπει να αναπτύξουν την ικανότητά τους να αγαπάνε. Δεν είναι πάντα φυσικό δώρο, όπως πιστεύουν γενικά. Το καλύτερο που έχουν να κάνουν οι γονείς είναι να μάθουν τα παιδιά τους να αγαπούν. Και ο μόνος τρόπος να τους το μάθουν είναι να τους δίνουν το παράδειγμα. Αναπτύσσοντας τη δική μας ικανότητα για αγάπη διδάσκουμε αυτούς που ζουν γύρω μας πως ν' αγαπούν. Πρέπει να αγαπούμε τα παιδιά, για να μπορούν αυτά άργότερα να σκορπίσουν γύρω τους την αγάπη.

Να αγαπούμε τα παιδιά δεν σημαίνει να άγρυπνούμε κοντά τους και να σπεύδουμε να ίκανοποιήσουμε κάθε τους ανάγκη. Αυτό το κάνουν και τα ζώα για τα μικρά τους. Ός ποιά σημείο όμως αναγνωρίζουμε ότι τα παιδιά δεν είναι ανθρώπινα όντα; Σεβόμαστε την προσωπικότητά τους; Τα βοηθούμε να άνθουν έλευθερα, αντί να τα καταπνίγουμε, ώστε να μπορούμε να κυριαρχούμε καλύτερα επάνω τους; Αυτά είναι τα κριτήρια της αγάπης.

Η υπερβολική επίεικα άπέναντι στα παιδιά είναι μιá επικίνδυνη μορφή ψευδαγάπης. Στο «παιδικό χωριό» Ντόμπς Φέρρυ της Νέας Υόρκης εκπαιδεύονται για να γίνουν καλοί πολίτες 400 άγόρια, που τα περισσότερα δεν γνώρισαν παρά αυτή την ψεύτικη αγάπη, που στηρίζεται στην έ-

πιείκεια. Έφαρμόζοντας αυτή την έγκληματική μέθοδο οι μεγάλοι δεν κατορθώνουν παρά να διώξουν τα παιδιά από κοντά τους άντι να ευνοήσουν την ανάπτυξί τους και να τους τονώσουν το αίσθημα της ευθύνης.

—Έργο μας είναι να διορθώνουμε κάθε μέρα τη ζημιά που έκαναν οι γονείς, συγχέοντας την αγάπη με την επίεικα, έλεγε ο διευθυντής του χωριού.

Με τον τρόπο αυτό οι έπιστήμονες ανακάλυψαν την άξία της αγάπης: δηλαδή το γεγονός ότι πρέπει να αγαπάμε τον έαυτό μας για να μπορούμε να αγαπάμε τους άλλους.

—Όσες περισσότερες περιπτώσεις μελετώνται, τόσο πιό φανερό γίνεται ότι οι ψυχικές άσθένειες όφειλονται σε έλλειψι αγάπης προς τον έαυτό μας, έγραψε ο μεγάλος ψυχίατρος Δρ. Άλεξάντερ Ρήντ Μάρτιν. Άν οι άνθρωποι αγαπούσαν τον έαυτό τους με μιá υγιεινή αγάπη, άντι να σηκώνουν το βάρος της περιφρονησεώς τους, το έργο των ψυχιάτρων θα ήταν πολύ εύκολότερο.

Άλλά τί θα πη αγαπάω τον έαυτό μου;

—Θά πη: έχω συνειδησι της άξιοπρέπειας μου, των δυνάμεων που διαθέτω, της άξίας της ζωής αυτής, για την όποία είμαι φτιαγμένος και όλα αυτά τα συμπληρώνω με ένα σωτήριο αίσθημα ταπεινοφροσύνης.

Όταν φθάση στην ώριμη ηλικία ένας υγιής άνθρωπος που έχει το χάρισμα να μπορεί να αγαπά, δεν «αγαπάει» μόνο τη γυναίκα του και μερικούς φίλους του. Αγαπάει άπλως. Άν αυτό που ονομάζουμε αγάπη δεν αύξάνει την καλή μας πρόθεσι άπέναντι σε όλους τους συνανθρώπους μας, είναι άμφίβολο άν αίσθανόμαστε αληθινή αγάπη.

Το μέλλον του κόσμου εξαρτάται από τον αριθμό των υγιών ανθρώπων που θα κατορθώσουμε να διαπλάσουμε. Από τον αριθμό των ανθρώπων που είναι ικανοί να αγαπήσουν, να δούν τα προβλήματα του κόσμου μας από τη σκοπιά της αγάπης και όχι του μίσους.

Οι έπιστήμονες λοιπόν, υιοθετούν τη διδασκαλία του Χριστού που πρην από δυό χιλιάδες χρόνια έλεγε: «Αγαπάτε αλλήλους.»

ΚΟΡΤΙΖΟΝΗ

Τοῦ
G. VANADES

Τὸ μελλοντικὸ γόρμαζο τοῦ συναχιού;

Πρὶν ἀπὸ λίγους μῆνες μπήκε σὲ ἓνα νοσοκομεῖο τοῦ Παρισιοῦ ἓνας ἄνθρωπος σοβαρὰ ἄρρωστος. Οἱ ἐξετάσεις καὶ οἱ ἀκτίνες εἶχαν ἀποκαλύψει πὼς ἔπασχε ἀπὸ καθολικὴ φυματίωσι ὀξείας μορφῆς. Ἐναντίον τῆς μορφῆς αὐτῆς τῆς φυματίωσης, ποὺ ὁ ὁργανισμὸς δέχεται σὰν ἀπὸ κόσκινο χιλιάδες φυματιώδη μόρια, διαθέτουμε σήμερα ἰσχυρὰ ὅπλα, τὴν στρεπτομυκίνη καὶ τὸ ριμφόν. Ἀλλὰ παρ' ὅλη τὴν ἰσχυρὰ αὐτὴν θεραπεία, ὁ ἄρρωστος χειροτέρεψε. Ἡ ἐπίθεσι προχωροῦσε ταχύτερα ἀπὸ τὴν ἀντεπίθεσι. Σαράντα ὀκτὼ ὧρες μετὰ ἀπὸ τὴν εἰσοδὸ τοῦ στοῦ νοσοκομεῖο, ὁ ἀσθενὴς ἀσφυκτιῶντας καὶ μὲ τὸ πρόσωπο καὶ τὰ ὄκρα μελανιασμένα, τὸν σφυγμὸ ἄρρυθμο καὶ τὴν καρδιὰ ἐξασθενημένη, θρискόταν στὰ πρόθυρα τοῦ ἐπιθανάτιου κόματος. Στὴν ἀπελπισία τοῦ ὁ γιατρὸς διέταξε νὰ τοῦ δώσουν κορτιζόνη. Παίζοντας τὴν παρτίδα κορώνα γράμματα, κέρδιζε. Τὴν ἄλλη μέρα ὁ μελλοθάνατος τῆς προηγούμενης, καθισμένος στὸ κρεβάτι, ὑποδέχτηκε τὸ γιατρὸ χαμογελώντας.

ΔΙΚΟΠΟ ΜΑΧΑΙΡΙ

Ηπερίπτωσι αὐτὴ φαίνεται θεέ-θια ἐκπληκτικὴ γιὰ ὅσους ἀκοῦνε τοὺς μεγαλύτερους ἐπι-

στήμονες τοῦ κόσμου νὰ συνιστοῦν στοὺς γιατροὺς προσοχὴ στὴ χρησιμοποίησι τῆς κορτιζόνης, ποὺ τὴν θεωροῦν δίκοπο μαχαίρι. Γιατὶ μ' αὐτὴν κινδυνεύουν νὰ ἐλευθερώσουν τὰ μικρόβια, νὰ ἀνοίξουν διὰ πλάτα τὴν πόρτα πίσω ἀπὸ τὴν ὁποία ἦταν κλεισμένα καὶ νὰ τοὺς δώσουν τὴν εὐκαιρία νὰ μολύνουν τὸν ὁργανισμό ὁλόκληρον. Εἶναι ἀναρίθμητες οἱ περιπτώσεις στίς ὁποῖες ἡ κορτιζόνη ἀναξωγόνησε μιὰ παλιά ἐστία φυματίωσης ποὺ δὲν εἶχε ἐπουλωθῇ καλὰ, ἢ ἔφερε ἐπιπλοκὴ σὲ πνευμονίες περνώντας τοὺς πνευμονόκοκκους στὸ αἷμα ἢ μόλυνε μὲ σταφυλόκοκκο ἓναν κοινὸ δοθιῆνα. Πὼς ἐπενεργεῖ λοιπὸν τὸ περίφημο αὐτὸ φάρμακο ποὺ μπορεῖ νὰ κἀν καὶ καλὸ καὶ κακό;

ΠΟΛΕΜΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΩΝ

Γιὰ νὰ καταλάβουμε τὸ θέμα μας πρέπει πρῶτα νὰ ἀναλύσουμε τὸ μηχανισμό τῆς μολυσματικῆς ἀσθένειας ποὺ δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα μόνο ἑνὸς μικροβίου ὅπως νομίζουμε συνήθως. Γιὰ νὰ ὑπάρξῃ «ἀρρώστεια», ὅπως καὶ γιὰ νὰ ὑπάρξῃ «πόλεμος», πρέπει νὰ ὑπάρχουν δυὸ παράγοντες. Ὁ ὁργανισμὸς δημιουργεῖ τὴν ἀρρώστεια καταπολεμώντας τὸ μικρόβιο. Οἱ ἀνατριχίλες, ὁ πυρετός, οἱ πονοκέ-

φαλοι, εἶναι περισσότερο ἀντιδράσεις τοῦ σώματος ποὺ ἔχει ὑποστῇ μιὰν ἐπίθεσι, παρὰ τοῦ ἴδιου τοῦ ἐπιτιθεμένου. Γύρω ἀπὸ μιὰ πληγὴ μολυσμένη, ἢ ἀπὸ ἓναν πνεύμονα ποὺ ἔχει ὑποστῇ ἐπίθεσι μικροβίων, παρουσιάζεται ἀμέσως μιὰ φλεγμονή. Πρόκειται γιὰ διαστολὴ τῶν μικρῶν τριχοειδῶν ἀγγείων, γιὰ τὴ μεταφορὰ τῶν λευκῶν αἰμοσφαιρίων ποὺ θὰ περικυκλώσουν καὶ θὰ «χωνέψουν» τὰ μικρόβια, γιὰ τὸν ὁρμὸ ποὺ διογκώνει τὰ ἀγγεῖα. Ἡ φλεγμονὴ αὐτή, ποὺ διακρίνεται εὐκόλα, ἂν ἡ μάχη δίνεται στὴν ἐπιδερμίδα, χαρακτηρίζεται ἀπὸ διογκωσι, κοκκίνισμα καὶ πόνο. Αἰτία τῆς ἀνωμαλίας εἶναι τὸ μικρόβιο, ὑπεύθυνος ὅμως εἶναι ὁ ὁργανισμός.

Τί συμβαίνει ὅταν ἓνας ἐχθρικός στρατός, ποὺ μποροῦμε νὰ τὸν συγκρίνουμε μὲ τὴν στρατιὰ τῶν παθογόνων μικροβίων, εἰσβάλλῃ σὲ μιὰ χώρα; Ὑπάρχουν δυὸ περιπτώσεις: ἂν ἡ χώρα αὐτὴ δὲν ἀντιδράσῃ, ἂν ἀφεθῇ νὰ καταληφθῇ παθητικὰ, πεθαίνει ὑποταγμένη στὸν ἐχθρό. Γι' αὐτὸ ἡ ἔλλειψις ἀντιδράσεως σημαίνει κίνδυνο θανάτου μὲ μόνη ἐλπίδα τὴ θαυματουργὴ ἀποχώρησι τῶν μικροβίων, ἂν κληθῶν σὲ ἄλλα μέτωπα. Ἀλλὰ ἡ μεγαλύτερη πιθανότης εἶναι νὰ ξεσηκωθῇ ὁλόκληρη ἡ χώρα ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ, ὁ ὁργανισμὸς ἐναντίον τῶν μικροβίων. Ὅσο ἰσχυρότερος εἶναι ὁ ὁργανισμός, τόσο ἰσχυρότερη ἡ ἀντίδρασις. Ἐνὰ παιδί ὑπομένει πολὺ εὐκόλα ἓναν ὑψηλὸ πυρετό, συνέπεια μιᾶς μολύνσεως, χωρὶς μεγάλη σημασία, ἐνῶ ὁ γέρος καὶ σὲ σοβαρὰς μολύνσεις ἀκόμη δὲν ἀντιδρά σχεδὸν καθόλου καὶ ὁ πυρετός του μόλις ποὺ ἀνεβαίνει.

Ἡ ἀντίστασι ποὺ φέρνει τὴ νίκη ἐξαναγκάζει τὸν ἐχθρό νὰ

σταματήσῃ τὴν ἐπίθεσι καὶ νὰ ὑποχωρήσῃ. Στὸ πεδίο τῆς ἱατρικῆς, ἀντίστασι εἶναι ἡ φλεγμονή. Χωρὶς ἀντίστασι τὸ μικρόβιο δρᾷ ἐλεύθερα.

ΟΙ ΘΡΙΑΜΒΟΙ ΤΗΣ ΚΟΡΤΙΖΟΝΗΣ

Ηκορτιζόνη εἶναι ἡ πιὸ ἰσχυρὴ ἀπὸ τὴν ὁρμόνη ποὺ ἐκκρίνει ὁ φλοιὸς τῶν ἐπινεφριδίων, τῶν μόνων ἀδένων ποὺ εἶναι ἀπαραίτητοι γιὰ τὴ ζωὴ. Οἱ σεξουαλικοὶ ἀδένες π. χ. εἶναι ἀδένες πολυτελείας ποὺ χρησιμεύουν γιὰ τὴν ἀναπαραγωγὴ τοῦ εἶδους. Τὰ ἐπινεφρίδια εἶναι ἀδένες «ζωτικοί». Στὴν χειρότερη ἀσθένεια, ὁλόκληρος ὁ ὁργανισμὸς δουλεῖ ὅσο μπορεῖ περισσότερο καιρὸ γιὰ νὰ συντηρήσῃ ἐν λειτουργίᾳ τὰ ἐπινεφρίδια. Ὅταν τὰ ἐπινεφρίδια κλονισθοῦν, τὸ τέλος εἶναι κοντά.

Ἡ κορτιζόνη ἐπιτρέπει τὴν διατήρησι τῆς ἰσορροπίας τοῦ ὁργανισμοῦ σὲ ἄνθρωπους ποὺ τὰ ἐπινεφρίδιά τους δὲν λειτουργοῦν πιά — ὅπως στὴν ἀσθένεια τοῦ Ἀντισον — ἢ σὲ ἄνθρωπους ποὺ τὰ ἐπινεφρίδια ἔχουν ἀφαιρεθῇ μὲ ἐγχείρησι. Ἐχει ὅμως ἀνακαλυφθῇ καὶ μιὰ ἄλλη περίεργη ιδιότης τῆς κορτιζόνης, ἡ ιδιότης τῆς νὰ ἐξαλείψῃ τὴ φλεγμονή. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ χρειάζονται δόσεις δέκα φορές ἰσχυρότερες ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ἐξασφαλίζουν τὴ διατήρησι τῆς ζωῆς σὲ ἄτομα χωρὶς ἐπινεφρίδια.

Ἡ κορτιζόνη ἔχει ἐπίσης παρουσιάσει πολλὰς ἐπιτυχίας στὴν θεραπεία τῶν ὀξέων ρευματισμῶν ποὺ τοὺς ἐξαλείφει ὅπως ἡ γομαλάστιχα τὴ μολοβία. Ὁ πόνος καὶ ἡ δυσκαμψία χάνονται. Δυστυχῶς ὅμως ἡ ἀρρώστεια θρискεται πάντα ἐκεῖ, ὁ ἐχθρὸς δὲν ἔχει ἐκκενῶσαι τὸ πεδίο. Μόλις σταματήσῃ ἡ θεραπεία μὲ τὴν κορτιζόνη ἡ ἀσθένεια συνεχίζει

τήν πορεία της. Καί ἡ θεραπεία μὲ κορτιζόνη δὲν μπορεῖ νὰ συν-εχιστῇ ἀδιάκοπα, γιατί ἐμφανί-ζεται ἀρτηριακὴ πίεσις, καρδια-κὲς καὶ ψυχικὲς διαταραχὲς πο-λὺ ἐνοχλητικὲς.

Μιά ἄλλη περίπτωσις στὴν ὁ-ποία ἐνδείκνυται ἡ κορτιζόνη εἶ-ναι τὸ ἄσθμα. Ἐδῶ χρειάζονται μικρότερες δόσεις ἀπὸ τοὺς ρευ-ματισμοὺς καὶ ἔτσι ἡ δυνατότης τῆς ἐφαρμογῆς μιᾶς μακροχρό-νιας συντηρητικῆς θεραπείας ἐ-πιτρέπει μιὰ κανονικὴ ζωή.

ΟΙ ΔΥΟ ΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΡΤΙΖΟΝΗΣ

Ὅταν χορηγῇται κορτιζόνη, τὸ φάσμα πού τρομάζει τὸ γι-ατρὸ εἶναι ἡ ἐμφάνισις μιᾶς φυματι-ώδους μολύνσεως πού μπορεῖ νὰ ἀναπηδῇ ἀπὸ τὸν παθητικὸ ὁρ-γανισμό. Ἄν ὅμως μὲ τὴν κορ-τιζόνη ὑπάρχει ὁ κίνδυνος νὰ παρουσιαστῇ καμμιὰ φυματίωσις, πῶς ἐξηγεῖται ἡ θεραπεία μιᾶς ὀξείας φυματιώσεως μὲ κορτιζό-νη, ὅπως στὴν περίπτωσι πού ἀ-ναφέραμε προηγουμένως; Ἄν ὁ ἀσθενὴς αὐτὸς πέθαινε ἀπὸ ἀ-σφυξία, αὐτὸ θὰ γινόταν γιατί γύρω ἀπὸ τοὺς φυματιώδεις κόκ-κους εἶχε ὀρθωθῇ ἓνα φλεγμονῶ-δες φράγμα γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐπέκτασι τῆς μολύνσεως, ἀλλὰ πού συγχρόνως ἐμπόδιζε τοὺς πνεύμονες νὰ ἀναπνεύσουν. Ὁρ-γανώνοντας τὴν ἀντίστασί του ὁ ὁργανισμὸς θὰ ἐξύφαινε τὸ θά-νατό του. Ἀλλὰ ὁ γιαιτρὸς πού χορήγησε κορτιζόνη γιὰ νὰ σπά-σῃ τὰ φράγματα τῆς φλεγμονῆς συνέχισε πολὺ σωστὰ νὰ δίνει συ-νεχῶς ἀντιφυματικά ἀντιβιοτικά καὶ ἔτσι ὁ ἄρρωστος συνήλθε. Ἡ κορτιζόνη τὸν ἔσωσε ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ του καὶ ἡ στρεπτο-μυκίνη ἀπὸ τὸ θάκιλλο τῆς φυ-ματιώσεως.

ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΗΣ ΚΟΡΤΙΖΟΝΗΣ

Μερικὲς σοβαρὲς περιπτώσεις φαίνεται πῶς θὰ μᾶς ἀποδεί-ξουν ὅτι μπορούμε νὰ προχωρή-σουμε περισσότερο καὶ νὰ θερα-πεύσουμε ἐπικίνδυνες μολύνσεις μὲ μόνη τὴν κορτιζόνη.

Ἐτσι ἡ κορτιζόνη, ἡ σημαντι-κώτερη ἀνακάλυψι τῶν τελευταί-ων χρόνων, περιορίζει τὴν ἀντί-στασί μας, πού τόσο τὴν ἐπιθυ-μούμε ἰσχυρή, καὶ ἐξάσθενεῖ μὲ μυστηριώδη τρόπο τὰ μικρόβια. Ὑπονομεύει συγχρόνως τὶς δυ-νάμεις τοῦ ἐπιτιθεμένου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀμυνομένου.

Ἀνάμεσα στὶς πολλὲς ἐποχι-κὲς μολύνσεις πού δυσκολεύουν τόσο τὴ δουλειά μας καὶ εὐθύ-νονται γιὰ τόσες χαμένες ἡμέ-ρες δουλειᾶς, στὴν πρώτη γραμ-μὴ ἔρχεται ὁ ἐγκεφαλικὸς κα-τάρρους, τὸ κοινότατο συνάχι. Τὸ δημιουργεῖ βέβαια κάποιο μικρόβιο, ἀλλὰ ἓνα μικρόβιο πού τὸ ἀναπνέουμε ὅλη τὴν ὥρα. Τὸ συνάχι δὲν ἐκδηλώνεται, παρὰ ὅταν εὐνοηθῇ ἀπὸ μιὰ ἀλλεργία, ἓναν ξαφνικὸ κλονισμό τοῦ ὁρ-γανισμοῦ καὶ ἡ ἐκδήλωσί του ἐπι-ταχύνεται ἀπὸ ἓνα κρύωμα, μιὰ συγκίνησι, μιὰ νύχτα ἀϋπνίας. Στὸν κλονισμό αὐτὸ ὁ θλεννογό-νος τῆς μύτης ἀπαντᾷ μὲ δυσ-ανάλογη ἀντίδρασι. Ὁ θλεννογό-νος διαστέλλεται, τὰ φτερνίσμα-τα ἀρχίζουν, ἡ μύτη φράζει.

Μήπως ἄραγε θὰ τολμούσαμε στὸ μέλλον νὰ ἀντιμετωπίζουμε τὸ συνάχι μας μὲ χάπια κορτιζό-νης, ἱκανὰ νὰ ἀναχαιτίζουν τὶς τοπικὲς μας ἀντιδράσεις καὶ νὰ ἀποδίδουν στὸ θλεννογόνο τῆς μύτης τὴν ξηρότητα καὶ τὴ δια-περατότητά του; Μήπως ἡ αὐρια-νὴ κορτιζόνη ἐκθρονίσῃ τὴ χθεσι-νὴ ἀσπρίνη;

ΠΑΡΑΣΠΟΝΔΙΑ

—Ἀδελφὲ Βαρνάβα, ὑποσχέθηκες νὰ τραβᾷς μὲ τὸ ἓνα χέρι!

MARIO SOLDATI

ΤΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

Διήγημα

Είκοσι χρόνια είχα νά πάω στο Λονδίνο. Είκοσι χρόνια είχα νά δώ την Τουήνκλ, την αγαπητή μας Τουήνκλ, δηλ. την «Σπίθα» όπως τη λέγαμε για την πονήρη φλογίτσα που έλαμπε στα μάτια της όταν γελοούσε. Έγώ ήμουν Ίταλός, εκείνη ήταν Άγγλιδα. Ο πόλεμος και πολλά άλλα γεγονότα μās είχαν χωρίσει. Πολύ λίγο είχε αλλάξει. Τα μαλλιά της μόνο είχαν άσπρίσει πολύ.

—Τουήνκλ... εσύ είσαι... πάντα ή ίδια, είπα σφίγγοντάς την με συγκίνησι στο στήθος μου.

Την είχα αγαπήσει πολύ και ήθελα πάντα τόσο πολύ νά την κάνω γυναίκα μου, αλλά εκείνη έμενε πάντα για μένα μια τρυφερή και άφοσιωμένη φίλη χωρίς ποτέ νά θελήση νά μου δώση τίποτε άλλο. Είχε μείνει χήρα πολύ νέα χάνοντας έναν άνδρα που θά τον λάτρευε, αφού δεν θέλησε πια νά δεχθῇ άλλον στη ζωή της. Τουλάχιστον σ' αυτό το συμπέρασμα είχα έλπίσει πως θά την έπειθα, αλλά μάταιος κόπος. Είχαμε μείνει μόνο καλοί, θαυμάσιοι φίλοι. Και πάλι τώρα, ύστερα από είκοσι χρόνια, τώρα που ή ήρεμία της ηλικίας μās είχε τυλίξει και τους δύο, είχα

ξρθει στο Λονδίνο με την έλπίδα νά την κάνω σύντροφο των τελευταίων χρόνων της ζωής μου.

Δέν ύποφιαζόμουν βέβαια τι μου έπεφύλασσε αυτό το ταξίδι. Την έπομένη της άφίξεώς μου στάθηκε ξαφνικά μπρός στην διαφήμισι της Έκθέσεως που γίνεται κάθε χρόνο, την άνοιξι, στο Μπέρλινγκτον Χάους.

—Θέλεις νά μπορούμε μέσα; ρώτησα την Τουήνκλ. Θυμάσαι, πάνε είκοσι χρόνια, την τελευταία φορά που συναντηθήκαμε πήγαμε νά δοῦμε αυτή την έκθεση.

Περνούσαμε άργά άργά από τη μια αίθουσα στην άλλη, μπροστά από τους πίνακες, όταν ξαφνικά ένιωσα το χέρι της νά θαρραίνει πάνω στο δικό μου και ύστερα νά κλονίζεται σαν νά έπρόκειτο νά λιποθυμήση.

—Κύτταξε αυτό τον πίνακα εκεί άπέναντι, μου είπε ψιθυριστά.

Τά μάτια της γυάλιζαν και έμοιαζε σαν μαγνητισμένη από τον πίνακα. Ήταν μια εικόνα ένάμισυ μέτρο επί ένα και παρίστανε ένα παράθυρο, ή μάλλον αυτά που έβλεπε κανείς από ένα άνοιχτό παράθυρο: τις έσωτερικές αὐλές μίας μικροαστικής συνοικίας του Λονδίνου, στο θάθος συνέχεια στέγες, στέγες, και

ανάμεσά τους καμινάδες που μίκραιναν όσο μίκραιναν.

—Είναι το παράθυρό του μικρού μου διαμερίσματος στην όδo Φούλαμ. Τό θυμάσαι; Δέν μπορεί νά είναι παρά δικό του έργο, είπε ή Τουήνκλ με άναστατωμένη φωνή.

—Δηλαδή ποιανού;

—Μά εκείνου... του Τζίνο Πετρούτσι. Εκείνου που εξαφανίστηκε. Και νά το πρώτο του ίχνος, ύστερα από είκοσι χρόνια. Ζή, καταλαβαίνεις; Ζή και θρίσκεται έδω, στο Λονδίνο!

Ναί, βέβαια. Θυμόμουν πολύ καλά το παράθυρο και προσπαθώντας λίγο έφερα στη μνήμη μου κι' αυτόν τον Τζίνο Πετρούτσι: ένας μοσέμ από την Τοσκάνη, ένας κακομοίρης ζωγράφος, που ή Τουήνκλ τον είχε αναλάβει υπό την προστασίαν της και μου τον είχε συστήσει πολύ θερμά την έποχή εκείνη. Όπως ήμουν ύμπρεσσάριος και οργάνωνα μια σειρά θεαμάτων στη Βενετία, ύπακούοντας στην έπιμονή της τον είχα προσλάβει για νά φροντίξη τά πανώ της σκηνής. Αυτός όμως δούλευε όποτε του άρεσε και δέν έκανε τίποτε. Μία μέρα μάλιστα έφυγε ξαφνικά δίνοντας κάτι άόριστες δικαιολογίες. Λίγους μήνες άργότερα (πριν από είκοσι χρόνια, στο τελευταίο τότε ταξίδι μου στο Λονδίνο) ή Τουήνκλ είχε πάλι έπιμείνει νά τον συναντήσω άλλη μια φορά και νά προσπαθήσω νά του βρω δουλειά. Μάταια τον περιμέναμε στο σπίτι της τρεις ώρες, ένω για τελευταία φορά και χωρίς πολλές έλπίδες της μιλούσα για τά αίσθήματά μου μπροστά στο περίφημο παράθυρο που τώρα την είχε συγκινήσει τόσο.

—Εκείνος θά έχη ζωγραφίσει αυτόν τον πίνακα, έλεγε και ξα-

νάλεγε σά νά θρискόταν σέ έκστασι. Πρέπει νά μάθωμε ποῦ θρίσκεται, ποῦ μένει.

Άλλοτε είχα βέβαια ύποπτευθῇ πως ό μέτριος αυτός ψευτοκαλλιτέχνης έπαιρνε κάποια σημασία στα μάτια της αγαπητής μου Τουήνκλ, αλλά ποτέ δέν τό είδα τόσο ζωηρά όσο μπροστά σ' εκείνο τον πίνακα ύστερα από είκοσι χρόνια.

—Τόν πίνακα δέν τον είχε στείλει στην έκθεση ό ίδιος ό Πετρούτσι, αλλά κάποια μίς Ντόουν Βάρουϊκ, που έμενε στην πολυσύχναστη συνοικία του Κένσινγκτον.

Η Τουήνκλ θέλησε νά πάη άμέσως νά την βρῇ και μέσα στο ταξί έμαθα με έκπληξι από τό στόμα της, ότι τό παράθυρο που εικόνιζε ό πίνακας ήταν ακριβώς ό δρόμος που είχε διαλέξει ό Τζίνο Πετρούτσι για νά εξαφανισθῇ στο άγνωστο, έδω και είκοσι χρόνια, την ίδια έποχή με μένα.

Είχε πάει στο ραντεβού μας στο σπίτι της Τουήνκλ και όσο πλησίαζε ή ώρα που θά πήγαινα και γώ έδειχνε σημεία νευρικότητας. Στο τέλος πήδηξε από κείνο τό παράθυρο που ή γκριζωπή του θέα των μαγνητίζε και που την είχε ζωγραφίσει πολλές φορές. Έτρεξε από στέγη σέ στέγη σά νά έπαιζε, και ξαφνικά χάθηκε. Η Τουήνκλ δέν είχε τολμήσει νά μου τό πῇ. Την έπομένη με άποχαιρέτησε στο σταθμό και έγώ έφυγα για την Ίταλία χωρίς καμμιάν έλπίδα νά την πάρω μαζί μου. Εκείνη μάταια είχε προσπαθήσει νά ξαναβρῇ τον Τζίνο.

Και τώρα, πάλι αυτό τό παράθυρο, ζωγραφισμένο από τον Πετρούτσι, έρχόταν σαν πρώτη μαρτυρία ότι ζούσε για νά συγκινήσει τόσο την αγαπημένη μου Τουήνκλ.

Είχαμε φθάσει μπροστά σ' ένα θρόνικο γκρίζο σπίτι. Μιά μικροκαμωμένη γυναίκα με ρόμπα, με ρυτιδωμένο και φοβισμένο πρόσωπο μάς άνοιξε την πόρτα.

—Θά θέλαμε να μιλήσωμε στην μίς Ντόουν Βάρουικ, είπε η Τουήνκλ με συγκινημένη φωνή.

—Εγώ είμαι. Απάντησε μιά άλλη φωνή, θραχνή και πρόστυχη, από την άλλη άκρη του δωματίου.

Μιά πελώρια γυναίκα με άχτένιστα κόκκινα μαλλιά σηκώθηκε από ένα ντιβάνι.

—Τί με θέλετε;

Η Τουήνκλ εξήγησε ότι ζητούσε έναν Ιταλό ζωγράφο, τον Πετρούτσι, και ότι της είχαν δώσει την διεύθυνση αυτή από την έκθεσι.

—Δεν γνώρισα ποτέ κανένα Πετρούτσι, είπε η χοντρή με μοχθηρό ύφος. Ποτέ.

Η Τουήνκλ ξαφνικά έτρεξε σ' εμένα φωτογραφία που κρεμόταν στον τοίχο.

—Ο Τζίνο! φώναξε. Νά ο Τζίνο! Αυτός είναι!

Πραγματικά ήταν αυτός, με το στριφτό μουστάκι, το μελαγχολικό βλέμμα, το ήδονικό στόμα.

—Είναι εδώ; Πέστε μου! Πέστε!

—Όλα αυτά βρίσκονταν μέσα στο σπίτι όταν τ' αγοράσα, είπε η χοντρή. Η φωτογραφία, ο πίνακας, τ' έπιπλα και όλα τ' άλλα. Δεν ξέρω τίποτα άλλο. Και τώρα, στρίβετε.

Είχε όρθωθή μπροστά μας απειλητική.

Είχαμε φθάσει στη γωνιά του δρόμου όταν ακούσαμε πίσω μας θιαστικά βήματα. Γυρίσαμε. Ήταν η μικροκαμωμένη γυναίκα. Με ξεχτένιστα μαλλιά, τρομαγμένη, ρίχνοντας κρυφά βλέμματα στο δρόμο σ' ένα φοβόταν μήπως

την ακολουθοῦσαν, είπε λαχανιασμένη:

—Θέλετε να δῆτε τὸν Τζίνο Πετρούτσι;

—Ναί, ἀπάντησε ἡ Τουήνκλ με ἀγωνία.

—Τότε νὰ εἰστε αὐριο στὶς τρεῖς καὶ μισή στὸ γαλακτοπωλεῖο, στὴ γωνιά τοῦ Τσάρινγκ Κρός. Λοιπὸν αὐριο... Πρέπει νὰ γυρίσω τώρα.

Ἡ Τουήνκλ πέρασε τὴν ὑπολοιπὴ μέρα σὲ μιά ὑπερδιέγερσι παράξενη πού δὲν τὴν εἶχα ξαναδῆ σ' αὐτήν. Γι' αὐτὸ λοιπὸν εἶχα γυρίσει στὸ Λονδίνο; Γιὰ νὰ δῶ νὰ ὑψώνεται ἀνάμεσα στὴν Τουήνκλ καὶ σὲ μένα τὸ φάντασμα τοῦ σπινθηροβόλου καὶ τεμπέλη αὐτοῦ μποέμ καὶ πού δὲν εἶχε κρατήσει —τουλάχιστον ὅσο ἤξερα— παρὰ μιά μικρότατη θέσι στὴ ζωὴ της;

Τὴν ἐπομένη δὲν ἦρθε στὸ ραντεβού. Ἡ Μαγκνταλένα, ἡ μικροκαμωμένη γυναίκα, ἦταν μόνη. Δὲν εἶχε καταφέρει νὰ τὸν βρῇ, ἀλλὰ κατάφερε νὰ τραβήξῃ δέκα λίρες ἀπὸ τὴν δυστυχημένη τὴν Τουήνκλ. Ήταν δῆθεν γιὰ νὰ ἀγοράσῃ ρούμι γιὰ τὴν χοντρή καὶ νὰ μπορέσῃ ὁ Τζίνο νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὴν κηδεμονία της. Θὰ προσπαθοῦσε νὰ τὸν φέρῃ τὴν ἄλλη μέρα τὴν ἴδια ὥρα.

Τότε φωτίστηκε. Ήταν φανερό ἀπὸ ὅσα μάς εἶχε πῆ ἡ Μαγκνταλένα ὅτι ὁ Τζίνο ζοῦσε με τὶς δύο αὐτὲς γυναῖκες καὶ πιθανώτατα εἶχε στενὲς σχέσεις καὶ με τὶς δύο.

Τὸ ἴδιο θράδυ στὸ ἐστιατόριο πού τρώγαμε, βλέποντας πόσο συγκινημένη ἦταν ἡ Τουήνκλ με τὴ σκέψι τοῦ ραντεβού τῆς ἐπομένης, προσπάθησα νὰ τῆς ἀνοίξω τὰ μάτια, ἀλλὰ τίποτα.

—Ἀκουσε, μοῦ εἶπε ξαφνικά με μιά παράξενη σοβαρότητα. Πρέπει νὰ μάθῃς αὐτὸ πού δὲν

τόλμησα νὰ σοῦ πῶ ποτέ, γιατί φοβόμουν μήπως σὲ λυπήσω. Ἀπὸ τὸν καιρὸ πού πέθανε ὁ ἀνδρας μου μόνο ἕνας ἄλλος ἀνδρας μπῆκε στὴ ζωὴ μου: ὁ Τζίνο. Τὴν ἡμέρα πού ἐξαφανίστηκε ἡμασταν ἤδη συνδεδεμένοι ἀπὸ δύο χρόνια.

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ περίμενα, μὰ συγχρόνως τὰ φοβόμουν καὶ προσπαθοῦσα νὰ ξεγελάσω τὸν ἑαυτὸ μου. Χρειάστηκαν λίγες ὥρες καὶ ἡ ἀπατηλὴ ἡρεμία τῆς ἡλικίας γιὰ νὰ τ' ἀκούσω, ἐνῶ εἶχα ζήσει εἴκοσι χρόνια με τὴν παρηγορητικὴ αὐταπάτη πὼς ἂν ἡ Τουήνκλ δὲν ἦταν δική μου, τουλάχιστον δὲν ἀνῆκε καὶ σὲ κανέναν ἄλλο.

—Πρέπει νὰ σοῦ τὰ διηγηθῶ ὅλα, μοῦ εἶπε δακρυσμένη.

Εἶχαν ἀγαπηθῇ ἀμέσως καὶ με πάθος, ἀλλὰ ἡ ἀγάπη τους ἦταν βίαιη καὶ θυελλώδης. Ὁ τακτικός, λογικός καὶ ἥρεμος χαρακτήρας τῆς Τουήνκλ ἐβρέθηκε ἀμέσως ἀντιμέτωπος με τὴν τεμπέλικη, ξένοιαστη καὶ μποέμικη διάθεσι τοῦ Τζίνο. Ἐτρεχε ἀπὸ γυναίκα σὲ γυναίκα, ἀπὸ περιπέτεια σὲ περιπέτεια, ἀλλὰ πάντα γυρνοῦσε σ' αὐτὴν χωρὶς λεπτὰ καὶ χωρὶς διάθεσι νὰ τὰ ἀποκτήσῃ. Καὶ μιά μέρα, παρ' ὅλη τὴν ἀγάπη τοῦ γιὰ τὴν Τουήνκλ, ἐξαφανίστηκε γιὰ πάντα, φεύγοντας ἀπὸ τὸ παράθυρο πάνω στὶς στέγες τῶν σπιτιῶν.

Γυρίσαμε στὸ σπίτι σιωπηλοὶ ὕστερα ἀπὸ ὅλες αὐτὲς τὶς ἐξομολογήσεις πού εἶχαν γκρεμίσει ἕνα ὥραϊο μου ὄνειρο.

—Εἴκοσι χρόνια τώρα, μοῦ εἶπε στὸ τέλος, δὲν ἔπαψα νὰ τὸν περιμένω. Ἐχῶ ἕνα δωμάτιο δίπλα στὸ δικό μου, πού τὸ λέω «τὸ δωμάτιο τῶν φίλων» μὰ πού πραγματικά ἦταν πάντα τὸ δωμάτιό του. Οἱ πυζάμες του καὶ τὰ μαντήλια του βρίσκονται πάντα

στὰ συρτάρια. Αὐριο θὰ τὰ ἔχῃ ὅλα.

Προσπάθησα νὰ τὴν λογικέψω. Ἀφοῦ ὁ Τζίνο εἶχε ἐξαφανιστῇ χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ νὰ τὴν ξαναδῇ θὰ εἶχε κάποιον λόγο. Θὰ εἶχε φαίνεται φτιάξει τὴ ζωὴ του κοντὰ στὶς δύο αὐτὲς γυναῖκες πού τὶς εἶχε φθείρει ὁ ἔρωτας καὶ τὸ οἰνόπνευμα. Τί μπορούσε νὰ κάνῃ τώρα ἐκείνη;

—Νὰ τὸν τραβήξω ἀπὸ τὴν κατὰπτωσι, μοῦ ἀπάντησε σοβαρά, νὰ τὸν φέρω κοντὰ μου.

Τὸ ραντεβού με τὴν Μαγκνταλένα ἦταν γιὰ τὶς τρισημίσις τὸ ἀπόγευμα. Ἀλλὰ ἡ Τουήνκλ ἦταν ἔτοιμη ἀπὸ τὶς ἑπτὰ τὸ πρωῒ.

Τρεῖς νοικοκυρὲς πού εἶχαν πάει νὰ πάρουν τὸ γάλα τους φλυαροῦσαν μπροστὰ στὸ γκρίζο καὶ μελαγχολικὸ σπίτι.

—Ξέρετε ἂν μένῃ κάποιος Ἰταλὸς σ' αὐτὸ τὸ σπίτι; ρώτησα τὴ μία.

—Ναί, ναί. Ὁ κ. Τζίνο Πετρούτσι.

—Ποῦ εἶναι; ρώτησε ἡ Τουήνκλ ἀνυπόμονη.

—Πῶς πού εἶναι; Μὰ ἔχει πεθάνει!

—Ἐχει πεθάνει!

—Πάνω ἀπὸ δύο χρόνια τώρα, εἶπαν σχεδὸν συγχρόνως καὶ οἱ τρεῖς γυναῖκες.

Κύτταξα τὴν Τουήνκλ. Νόμισα πὼς εἶδα ἕνα φῶς νὰ σβύνη. Ἐμενε σιωπηλὴ καὶ ἀκίνητη.

Τὴν ἄλλη μέρα πῆγα μόνος στὶς δύο γυναῖκες. Κι' αὐτὲς τὸν εἶχαν ἀγαπήσει πολὺ καὶ με ἐλικρίνεια παρ' ὅλη τὴν κατάντια τους, αὐτὸ τὸν Τζίνο πού εἶχε τόσο παράξενη μὴ στὴ ζωὴ τους με τὴν χαρούμενη καὶ πικρὴ ἐξνοιασιά του. Γιὰ νὰ κερδίσουν λίγες λίρες εἶχαν στείλει τὸν πίνακά του στὴν έκθεσι καὶ σκέφθηκαν νὰ μάς κάνουν νὰ πιστέψωμε πὼς ζοῦσε ἀκόμη. Στὸ φτω-

χόσπιτο τῶν δύο γυναικῶν ἔμεναν λίγοι πίνακες, λίγα σκίτσα, λίγα τετράδια μὲ σπουδές. Τὰ ἀγόρασα ὅλα ἀρκετὰ ἀκριβὰ γιὰ νὰ τὰ δώσω στὴν Τουήνκλ. Ἀλλὰ τὸ ἓνα τετράδιο δὲν εἶχε οὔτε σκίτσα οὔτε σπουδές. Ἦταν γεμᾶτο μὲ ἓνα σφικτὸ γράψιμο. Ἦταν ἰταλικά. Καὶ ἀπὸ πάνω ἔγραφε μὲ κεφαλαῖα: ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥΗΝΚΛ. Ἀποφάσισα νὰ τὸ δώσω.

«Μοναδική μου, λατρεμένη μου, παντοταὶν ἀγαπημένη μου Τουήνκλ, ὅταν θὰ διαβάσης αὐτὲς τίς γραμμὲς δὲν ξέρω οὔτε ποῦ θὰ θρίσκωμαι, οὔτε ἂν θὰ ζῶ ἀκόμη. Ἐχουν περάσει πάνω ἀπὸ δέκα χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ ἰδωθήκαμε γιὰ τελευταία φορὰ καὶ ἀπὸ τότε φοβοῦμαι πὼς δὲν ἀκουσες πιά τίποτα γιὰ μένα. Μόνο σήμερα ἀποφασίζω νὰ γράψω....»

Ἔτσι συνεχίζονταν καμμιὰ τριανταριά σελίδες. Ἦταν μιὰ κραυγὴ ἀγάπης καὶ μιὰ κραυγὴ ἀδυναμίας καὶ δειλίας. Ἦξερε πὼς ἡ Τουήνκλ τὸν περίμενε, ἀλλὰ δὲν ἔφυγε πιά ποτὲ ἀπὸ τίς δυὸ γυναῖκες. Τὴν Τουήνκλ ἀγαποῦσε, ἀλλὰ αὐτὴ ἐσήμαινε γάμο, δουλειά. Εἶχε προτιμήσει τὴν ἀμφίβολη, νωχελικὴ ζωὴ κοντὰ στίς δύο γυναῖκες ποῦ τίς εἶχε γοητεύσει τὸ ἐνδιαφέρον ποῦ τοὺς ἔδειχνε αὐτὸς ὁ παράξενος, εἰρωνικός καὶ φιλήδονος καλλιτέχνης.

Ἡ μεγάλη ἐξομολόγησι ὥσπὸς οὐ τελείωνε μὲ μιὰ κραυγὴ ἀγωνίας.

«Θὰ μπορούσα ἄραγε, ἂν αἰσθανόμουνα ποτὲ πὼς θέλω πραγματικά κάτι, νὰ σὲ ξαναβρῶ; Ἀγάπη μου, μ' ἀγαπᾷς ἀκόμη;»

Ἔδωσα στὴν Τουήνκλ τὸ τετράδιο μαζί μὲ τοὺς πίνακες καὶ τὰ σκίτσα. Τὴν ἄλλη μέρα θὰ ἔφευγα γιὰ δουλειές στὴ Σκωτία. Τώρα ποῦ ἔξερε πὼς ὁ Τζίνιο ἦταν νεκρός, τώρα ποῦ θὰ μάθαινε πὼς δὲν εἶχε θρῆ τὸ θάρρος νὰ τὴν ἀγαπήσει πραγματικά ὡς τὸ τέλος, τώρα ποῦ νόμιζα πὼς τὸ φάντασμά του ἦταν ὀριστικά νεκρὸ μέσα της, λογάριαζα νὰ τῆς ζητήσω νὰ γυρίσῃ μαζί μου στὴν Ἰταλία.

Γυρίζοντας ἀπὸ τὴ Σκωτία τῆς τηλεφώνησα ἀπὸ τὸ σταθμό. Μόλις μπόρεσα νὰ γνωρίσω τὴ φωνή της. Ἐμοιάζε ἀκατάληπτη, συγκινημένη.

—Τώρα μπορῶ νὰ πεθάνω εὐχαριστημένη, μοῦ εἶπε. Ξέρω πὼς ὁ Τζίνιο μ' ἀγαποῦσε, πὼς δὲν εἶχε πάψει ποτὲ νὰ μ' ἀγαπᾷ καὶ νὰ μὲ σκέπτεται. Ἀπὸ τώρα κι ὕστερα ὅσο ζῶ θὰ διαβάζω κάθε μέρα, τουλάχιστον μιὰ φορὰ, αὐτὸ τὸ τετράδιο. Σ' εὐχαριστῶ ποῦ μοῦ τὸ ἔρῃκες. Σ' εὐχαριστῶ.

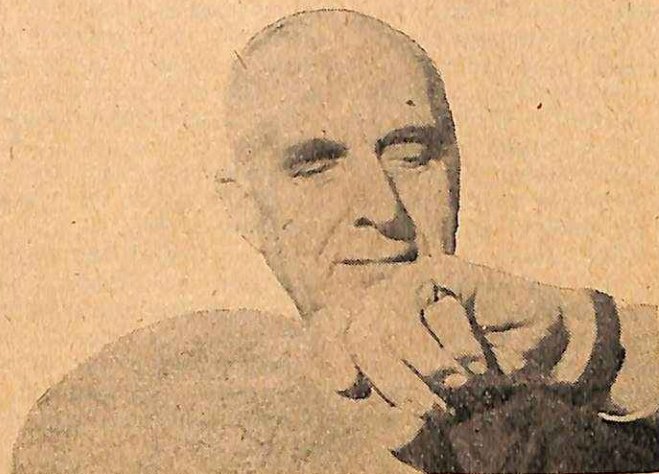
Ἐκλείσα τὸ τηλέφωνο μὲ βαρεῖα καρδιά.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφευγα μόνος γιὰ τὴν Ἰταλία χωρὶς ἐλπίδα νὰ ξαναδῶ ποτὲ τὴν Τουήνκλ, τὴν ἀγαπημένη Τουήνκλ, ποῦ ἔμενε πίσω εὐτυχισμένη μὲ τὸ φάντασμα τῆς ἀγάπης της.

Ενοχλητικός εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποῦ μᾶς στέρει τὴν μοναξιά μας χωρὶς νὰ μᾶς προσφέρει συντροφιά.

B. Russell

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΜΕΤΡΑΕΙ ΤΟΝ ΧΡΟΝΟ

Μὲ αἰῶνες καὶ χιλιετίαι τοῦ δευτερολέπτου,
ὁ Σέρ Χάρολντ Τζῶνς συνθίξει
τὴν ὅρα τοῦ κόσμου

Τοῦ
JOHN O'REILLY

Ανάμεσα στίς ἑκατοντάδες τοὺς ἐπιστήμονες ποῦ παρακολούθησαν τὴν ἔκλειψι τοῦ ἡλίου τὸν περασμένο Ἰούνιο, κανεῖς ἴσως δὲν τὸ ἔκανε μὲ τρόπο τόσο ἐντυπωσιακό, ὅσο ὁ Σέρ Χάρολντ Σπένσερ Τζῶνς, ὁ Βασιλικὸς Ἀστρονόμος τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Σέρ Χάρολντ μέσα σὲ ἓνα ταχύτατο ἀεροπλάνο συναγωνίστηκε τὴ σκιά τῆς σελήνης στὴν διαδρομὴ της ἀπὸ τὴν Ἰσλανδία ὡς τὴν Σκωτία καὶ κέρδισε 22 δευτερόλεπτα σκότους ἐπὶ πλέον, γι' αὐτὸν καὶ γιὰ τὴν ἐπιστήμη.

Ὅταν προσγειώθηκε εἶπε πὼς εἶχε μακρύνει τὸν χρόνὸ τῆς πλήρους ἐκλείψεως ἀπὸ τὸν κανονικὸ τῶν δυόμιου λεπτῶν σὲ δυὸ λεπτά καὶ 52 δευτερόλεπτα. Τὸ κέρδος αὐτὸ εἶναι, κατὰ τὴν γνώμη του, «πολύτιμο».

Τὰ 22 κερδισμένα δευτερόλεπτα μπορεῖ νὰ μὴ μᾶς κάνουν ἐντύπωση, ἀλλὰ ὁ Σέρ Χάρολντ δὲν παίρνει τὸ δευτερόλεπτο ἐπιπόλαιο. Ὁ Σέρ Χάρολντ Σπένσερ Τζῶνς εἶναι διευθυντὴς τοῦ Βασιλικοῦ Ἀστεροσκοπεῖου τῆς Ἀγγλίας, πρόεδρος τοῦ Βρεταν-

νικοῦ Ὁρολογιακοῦ Ἰνστιτούτου καὶ ἀρχηγὸς τῆς Συντεχνίας τῶν Ὁρολογιοποιῶν, μιᾶς ἀπὸ τὶς παλαιότερες τοῦ Λονδίνου. Δουλεῖα τὸν εἶναι νὰ δίνει τὴν ὥρα στὸν κόσμο. Ἄν τὴν στιγμήν πού διαβάζεται αὐτὸ τὸ ἄρθρο εἶναι π.χ. στὴν Νέα Ὑόρκη ἡ ὥρα 3.15, ὑπεύθυνος γι' αὐτὸ εἶναι ὁ Σέρ Χάρολντ. Αὐτὸς ρυθμίζει τὴν ὥρα Γκρήνουιτς καὶ τὴ ὥρα αὐτὴ μετὰ τὴ σειρά τῆς ρυθμίζει τὴν ὥρα ὅλου τοῦ κόσμου.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο, ὅταν συνάντησα τὸν Σέρ Χάρολντ σ' ἓνα μπάρ τῆς Νέας Ὑόρκης, τὸν κύταξα μετὰ πολλὴ προσοχὴ καθὼς σήκωσε τὰ πυκνὰ τὸν φρύδι καὶ μοῦ εἶπε πὼς ἡ γῆ εἶναι μιὰ ἐκτροχιασμένη γέρικη μπάλλα πού στροβιλίζεται γύρω στὸν ἀξονά της, μὰ δὲν μπορεῖ νὰ κρατήσῃ τὴν ὥρα τῆς τόσο σωστά, ὅσο τὰ μοντέρνα ρολόγια τῶν ἀνθρώπων.

— Ἐχει ἀποδειχθῇ, εἶπε ὁ Σέρ Χάρολντ μετὰ κάποια συμπάθεια γιὰ τὸν πλανήτη μας, ὅτι ἡ γῆ εἶναι πολὺ κακὸ ρολοῖ.

Ὁ Σέρ Χάρολντ Σπένσερ Τζὼνς θρискόταν στὴν Νέα Ὑόρκη προσκεκλημένος τῆς Παγκόσμιας Ἐνώσεως Ἡμερολογίων καὶ σκέφθηκα πὼς δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ φύγῃ χωρὶς νὰ μᾶς πῇ μερικὰ πράγματα γιὰ τὸν χρόνον καὶ τὸ διάστημα.

Ἔτσι, πίνοντας τὸ τσάι του, μᾶς ἐξήγησε ὅτι ἡ μέρα σιγά-σιγά γίνεται μεγαλύτερη ἐκ τῆς ἐπιβραδύνσεως τῆς κινήσεως τῆς γῆς ἀπὸ τὴν τριβὴ τῶν παλιρροίων πού ἐνεργεῖ σὰν φρένο στὴν περιστρεφόμενη σφαῖρα. Αὐτὸ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπιμήκυνσιν τῆς ἡμέρας κατὰ δυὸ χιλιοστὰ τοῦ δευτερολέπτου μέσα σὲ ἓναν αἰῶνα. Ἡ παρατήρησι αὐτὴ γιὰ μᾶς δὲν ἔχει μεγάλη σημασία, ἀλλὰ ἀπασχολεῖ ἀρκετὰ

τὸν κορυφαῖο ἀστρονόμος. Ἐχει προβλεῖν πὼς τὸ φαινόμενο αὐτὸ θὰ συνεχισθῇ ὥσπου ὕστερα ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες ἡ γῆ θὰ στρέφῃ πάλιν τὸ ἴδιο πρόσωπον στὸ φεγγάρι καὶ τότε ἡ μέρα θὰ διαρκῇ ὅσο καὶ ὁ σεληνιακὸς μήνας. Κάθε μῆνας θὰ διαρκῇ 47 δικές μας μέρες.

Ὡστόσο, αὐτὸ δὲν εἶναι ὄλο. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι παράγοντες πού ἐπιδροῦν στὴν περιστροφικὴ κίνησιν τῆς γῆς. Ὁ πιὸ μυστηριώδης ἀπὸ ὅλους, ὅπως μοῦ ἐξήγησε ὁ Σέρ Χάρολντ, εἶναι κάτι πού συμβαίνει θαθεῖα μέσα στὴ γῆ.

Δὲν ξέρουμε ἀκριβῶς τί εἶναι, ἀλλὰ προξενεῖ ἀκανόνιστες μεταβολές στὴ διάρκειαν τῆς ἡμέρας, μερικὲς ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶναι πέντε χιλιοστὰ τοῦ δευτερολέπτου μέσα σὲ ἓνα ἢ δυὸ χρόνια. Ἡ μεταβολὴ αὐτὴ εἶναι ἀληθινὰ σημαντικὴ.

Ὑπάρχουν ἀκόμη ἀρκετὰ κανονικὲς ἐποχιακὲς παραλλαγές, πού φθάνουν τὰ δυὸ χιλιοστὰ τοῦ δευτερολέπτου. Αὐτὲς προκαλοῦνται ἀπὸ τὶς παλιρροίες τῆς γῆς (ὅταν ἡ γῆ παραμορφώνεται ἀπὸ τὴν ἑλξιν τῆς σελήνης, ὅπως στὴν περίπτωσιν τῶν παλιρροίων τῶν ὠκεανῶν) ἢ ὅταν ἰσχυροὶ ἀνεμοὶ προκαλοῦν ἐπιτάχυνσιν τῆς κινήσεως τῆς γῆς ἢ μικρὴ ἐπιβράδυνσιν. Γενικὰ ὅλοι αὐτοὶ οἱ παράγοντες καταλήγουν στὸ τέλος σὲ κάποιο λάθος.

— Οἱ πρακτικὲς τοῦ συνέπειες, εἶπε, εἶναι πὼς ἂν εἶχαμε ἓνα τέλειον ρολοῖ θὰ μᾶς φαινόνταν πὼς παρουσίαζε μεταβολές. Τὰ ρολόγια μᾶς μποροῦν νὰ κανονίζουν τὴν ὥρα πολὺ καλύτερα ἀπὸ τὴν γῆ.

Ὅταν ὁ Σέρ Χάρολντ ἔγινε Βασιλικὸς Ἀστρονόμος, πρὶν ἀπὸ 21 χρόνια, τὸ ἀκριβέστερο ὄργανον πού ὑπῆρχε ἦταν τὸ ἐκκρε-

μές, ἡ καλύτερη ὥς τότε δυνατὴ μέτρησις τοῦ ἐνὸς δεκάτου τοῦ δευτερολέπτου. Τώρα χρησιμοποιοῦν τὸ ρολοῖ μετὰ πυριτόλιθον γιὰ νὰ δοκιμάσουν ἄλλα ρολόγια σὲ μιὰ κλίμακα, στὴν ὁποία ἡ μεγαλύτερη μέτρησις εἶναι ἓνα χιλιοστὸ τοῦ δευτερολέπτου. Στους ὑπολογισμοὺς πού κάνει ὁ Σέρ Χάρολντ μπορεῖ νὰ παρατηρήσῃ σφάλματα τόσο μικρά, ὅσο τὸ ἓνα ἑκατοστὸ τοῦ χιλιοστοῦ τοῦ δευτερολέπτου.

Ὡστόσο, καὶ πάλιν δὲν εἶναι ἱκανοποιημένος. Τὸ τέλειον σύστημα χρονομετρήσεως, λέει, θὰ εἶναι τὸ ἀτομικὸ ρολοῖ, πού θὰ χρησιμοποιοῖ τὴν συχνότητα τῶν δονήσεων πού γίνονται μέσα σὸ ἀτομο. Καὶ τότε, ἡ γέρικη γῆ μᾶς θὰ φαίνεται ἀκόμη πιὸ ἀδέξια στὶς προσπάθειές της νὰ κρατηθῇ στὸ σωστὸ ρυθμὸ.

Ἐνα ἄλλο παράξενο σημεῖον πού ἀνέφερε ὁ Βασιλικὸς Ἀστρονόμος ἦταν πὼς δὲν ξέρουμε ἀκριβῶς τί θέσι τοῦ κέντρου τῆς γῆς. Μᾶς ἐξήγησε πὼς ὅταν μετρήσουμε ἓνα τόξον τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς στὴ Βόρειο Ἀμερικὴ, ἓνα ἄλλο στὴν Ἀσία καὶ ἓνα τρίτον στὴν Εὐρώπην καὶ προσπαθῇ νὰ τὰ ταυτίσουμε σὰν ὅμοια τμήματα τῆς γῆς, θὰ δοῦμε πὼς δὲν ταιριάζουν. Αὐτὸ σημαίνει πὼς δὲν ξέρουμε τὸ ἀκριβὲς σχῆμα τῆς γῆς καὶ ὅταν δὲν ξέρουμε τὸ σχῆμα, δὲν ξέρουμε καὶ πού θρίσκειται τὸ κέντρο.

Ἡ θεώρησι τοῦ σύμπαντος θὰ εἶναι ἀσφαλῶς μιὰ ὑγιεινὴ ἀπασχόλησις, γιατί ὁ Σέρ Χάρολντ εἶναι ὁ δέκατος μόνος ἀστρονόμος πού κατέχει αὐτὴ τὴ θέσιν ἀπὸ τότε πού ἱδρύθηκε, στὰ 1675. Παρ' ὅλο πού θρίσκειται στὴ θέσιν αὐτὴ 21 χρόνια, τὸ διάστημα αὐτὸ εἶναι ἐντελῶς ἀνάξιο λόγου γιὰ ἓνα ἄνθρωπον συ-

νηθισμένο νὰ σκέπτεται μετὰ αἰῶνες. Ψηλὸς καὶ γεροδεμένος, στὰ 64 χρόνια του, εἶναι ἓνας ἀνθρώπος γεμάτος ζωντάνια. Ἡ ἐμφανισίς του δίνει τὴν ἐντύπωσιν πὼς ἀσχολεῖται μετὰ τὰ σπὸρ, ἀλλὰ αὐτὸς εἶναι ἀπλῶς ὑγιής. Τὸ μόνον σπὸρ πού ἔχει κάνει εἶναι ἡ πεζοπορία. Καὶ ὅπως εἶναι φυσικόν, εἶναι πολὺ ἀκριβὴς στὴν ὥρα του.

Τὸ ρολοῖ του δὲν ἔχει χάσει περισσότερο ἀπὸ 30 δευτερόλεπτα μέσα σὲ δυὸ χρόνια. Ὅταν ταξίδεψε στὴν Ἀμερικὴ ἄφησε τὸ ρολοῖ πού φοράει συνήθως στὴν Ἀγγλίαν, γιατί ἡ ἀνάγκη νὰ ἀλλάξῃ τὴν ὥρα δυὸ φορὲς θὰ μποροῦσε νὰ ταραχῇ κάπως τὸν ρυθμὸ του. Στὴν Ἀγγλίαν ἐλέγχει τὸ ρολοῖ του κάθε πρωὶ μετὰ τὴν ὥρα τοῦ Γκρήνουιτς πού μεταδίδει τὸ ραδιόφωνον στὶς ὁκτώ.

Μιλώντας γιὰ τὴν περιποίησιν τῶν ρολογιῶν, εἶπε πὼς τὸ θράδυ, ἂν μπαίνει τὸ ρολοῖ σὸ κομοδίνον μᾶς ὄρθιον μετὰ μιὰ μικρὴ κλίσι, χάνει λίγο, ἐνῶ ὅταν εἶναι ἐντελῶς πλαγιαστό, τείνει νὰ κερδίσῃ λίγο. Ὁ καλύτερος τρόπος, κατὰ τὴν γνώμη του, εἶναι νὰ ἀκουμπᾷ τὸ ρολοῖ σὲ κάτι πού σχηματίζει γωνία.

Ὁ Σέρ Χάρολντ Τζὼνς μίλησε ἀκόμη γιὰ τὴν τεράστια ἐργασία τῆς μετακομίσεως τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου Γκρήνουιτς, ἀπὸ τὸ Γκρήνουιτς στὸ Χέρτσμονσε, κάπου 60 μίλλια μακρὰ.

Μετὰ τὸν πόλεμον εἶχε ἀποφασισθῇ νὰ μεταφερθῇ τὸ Ἀστεροσκοπεῖον τοῦ Γκρήνουιτς καὶ τὸ προσωπικόν του σὲ μιὰ πιὸ κατάλληλὴν θέσιν. Γύρω στὸ Γκρήνουιτς εἶχαν ὑψωθῇ ἐργοστάσια. Ὁ ἀέρας ἦταν γεμάτος καπνοὺς καὶ ἡ λάμψις τῶν φωτεινῶν διαφημίσεων ἐμπόδιζε τὴν χρησιμοποίησιν τῶν τηλεσκοπίων. Ὁ Σέρ

Χάρολντ έκανε μιá μακροχρόνια έρευνα και στο τέλος βρήκε μιá καλή τοποθεσία, τον παλιό πύργο του Χέρσμονσε, στα νοτιο-ανατολικά του Λονδίνου, κοντά στη Μάγχη.

Η μετακόμισι δέν ήταν κάτι τó συνηθισμένο, γιατί προϋέθετε την μεταφορά και την έπανατοποθέτησι λεπτοτάτων όργάνων, μεταξύ τών όποιών βρίσκονται και τá τηλεσκόπια τών 95 ίντσών. Η μεταφορά άρχισε τó 1946 και δέν θά τελειώση πριν από τó 1956. Ό πύργος αυτός του 15ου αιώνος διαρρυθμίστηκε έσωτερικά για νά στεγάση γραφεία, ώρισμένα έργαστήρια και την κατοικία του Σέρ Χάρολντ και τών άνωτέρων ύπαλλήλων.

Ό Σέρ Χάρολντ έξήγησε καθαρά πώς άν τó Άστεροσκοπείο μεταφέρεται, ó μεσημβρινός του

Γκρήνουιτς δέν πρόκειται νά αλλάξη θέσι. Άπλως θά γίνωνται μερικοί άκόμη ύπολογισμοί για την άπόστασι πού χωρίζει τó Γκρήνουιτς από την νέα θέσι του Άστεροσκοπείου. Καμμιά έπίσης μεταβολή δέν πρόκειται νά γίνη στην ώρα Γκρήνουιτς.

Στό σημείο αυτό της συνομιλίας ó Σέρ Χάρολντ χαμογέλασε καθώς θυμήθηκε ότι στον τελευταίο πόλεμο οί Ναζήδες σχεδίαζαν νά κλείουν τον μεσημβρινό του Γκρήνουιτς. Κατακτώντας όλη την Εύρώπη και έλπίζοντας ότι θά έπαιρναν και την Άγγλία, είχαν άποφασίσει νά πάρουν τον μεσημβρινό του Γκρήνουιτς και νά τον περάσουν από την Γερμανία. Κάποτε μάλιστα έκαναν ένα συμβούλιο για νά άποφασίσουν σέ ποιό άκριβώς σημείο της Γερμανίας θά τοποθετούσαν τον «μεσημβρινό Ναζί».

Τό Γρηγοριανό άποστρατεύεται;

Τό νέο παγκόσμιο Έμερολόγιο

Τού

JEAN RASSOT

Μαζί με τά άτομικά προβλήματα και τó δύσκολο ζήτημα του άφοπλισμού, ó Ο.Η.Ε. άσχολείται καμμιά φορά και με θέματα λιγώτερο έκρηκτικά. Έβδομήντα Κυβερνήσεις θά άνακοινώσουν την προσεχή άνοιξι τις άπόψεις τους σχετικά με την υιοθέτησι ενός παγκόσμιου ήμε-

ρολογίου πού θά παραμερίση τις έλλειψεις του Γρηγοριανού πού χρησιμοποιείται τώρα στις περισσότερες χώρες από τó 1582, όταν ó Πάπας Γρηγόριος 13ος άργάνωσε την κατανομή τών μηνών και τών ήμερών του χρόνου.

Τό παγκόσμιο ήμερολόγιο, πού ή έφαρμογή του θά άρχιση την 1

Ίανουαρίου 1961, άν γίνη δεκτό από την πλειοψηφία, θά άντι-καταστήση τά διάφορα ήμερολόγια πού χρησιμοποιούνται σήμερα, σ' όλο τον κόσμο: Γρηγοριανό, Ίουλιανό, Κοπτικό, Σεληνοηλιακό, Μουσουλμανικό και Ίσραηλτικό.

ΟΙ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Είναι γνωστό πώς στο ήμερολόγιο πού μετρά τó χρόνο, πού χωρίζει τις μέρες, τις έβδομάδες, τους μήνες, ύπάρχει ένα βασικό σφάλμα, γιατί ή κίνησι της Γης περί τόν έαυτό της είναι βραδύτερη κατά 11 λεπτά, σέ 365 μέρες και 6 ώρες. Έτσι με την πάροδο τών αιώνων προηγούμεθα του πραγματικού κύκλου του χρόνου.

Έπειτα στο Γρηγοριανό ήμερολόγιο, ενώ οί έποχές έρχονται πάντα στην ίδια περίοδο του χρόνου, οί γιορτές άντιθέτως καθορίζονται από τó Πάσχα, πού πέφτει την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο της έαρινής ισημερίας, και κυμαίνεται από τις 22 Μαρτίου ως τις 25 Άπριλίου.

ΤΕΣΣΑΡΑ ΤΡΙΜΗΝΑ 91 ΗΜΕΡΩΝ

Για νά άντιμετωπισθοún αυτές οί άνωμαλίες, τó παγκόσμιο ήμερολόγιο όρίζει τέσσερα τρίμηνα για κάθε έτος από 91 ήμέρες τó καθένα. Οί πρώτοι μήνες τών τριμήνων, δηλαδή ó Ίανουάριος, ó Άπρίλιος, ó Ίούλιος και ó Όκτώβριος, θά έχουν 31 ήμέρες· οί άλλοι μήνες θά έχουν 30 ήμέρες.

Για νά φθάσουμε στο σύνολο τών 365 ήμερών, θά δημιουργηθή μιá «Παγκόσμια Έμέρα», πού θά γιορτάζεται σέ όλο τον κόσμο και θά βρίσκεται, χωρίς ήμερομηνία, ανάμεσα στις

30 Δεκεμβρίου και στην 1 Ίανουαρίου. Τέλος, για τά δίσεκτα έτη προβλέπεται ή παρεμβολή μεταξύ της 30ης Ίουνίου και της 1ης Ίουλίου μιáς άλλης ήμέρας, χωρίς ήμερομηνία έπίσης, πού θά λέγεται «Έμέρα του Δίσεκτου Έτους».

Τό σύστημα αυτό θά έχη τά πρακτικά άποτελέσματα ότι τά Χριστούγεννα θά πέφτουν πάντα Δευτέρα και όλες οί ήμέρες του χρόνου θά είναι στις ίδιες πάντα ήμερομηνίες. Κάθε τρίμηνο θά άρχιζη Κυριακή και οί γιορτές θά επανέρχωνται πάντα την ίδια ήμέρα της έβδομάδος. Ό χρόνος θά άρχιζη πάντα Κυριακή και θά τελειώνη Σάββατο.

ΟΙ ΙΝΔΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΝΕΑ ΠΡΟΤΑΣΙ

Στό Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο τών Ήνωμένων Έθνών, στο όποιο έχη άνατεθή ή μελέτη της μεταρρυθμίσεως του σημερινού ήμερολογίου, φαίνεται πώς ó θερμότερος ύποστηρικτής του νέου συστήματος είναι οί Ινδίες. Πραγματικά, στην χώρα του Παντίτ Νεχρου ύπάρχουν καμμιά δωδεκαριά ήμερολόγια και ή κατάστασις αυτή περιπλέκει πολύ τó έργο της Κυβερνήσεως του Νέου Δελχι πού συχνά άντιμετωπίζει άπίθανά διοικητικά άδιέξοδα.

Τό καινούργιο λοιπόν Παγκόσμιο Έμερολόγιο θά άποτελῆται από τέσσερεις μήνες με 31 ήμέρες και όκτώ μήνες με 30 ήμέρες τόν καθένα. Η έναλλαγή του Φεβρουαρίου πότε με 28 ήμέρες και πότε με 29, θά εξαλειφθή, γιατί ή «Παγκόσμια Έμέρα» θά δίνη την 365η ήμέρα πού χρειάζεται για νά κλείση ó κύκλος.

Είναι πρόωρο άκόμη νά προεξοφλήσουμε την έπιτυχία ή την άποτυχία του νέου ήμερολογίου.

Οι ευρωπαϊκές και αγγλοσαξονικές χώρες δείχνονται γενικώς επιφυλακτικές. Το Βατικανό δεν έχει αντιδράσει ως τώρα, αλλά είναι λογικό να αναμένουμε ότι θα υποστηρίξει το Γρηγοριανό σύστημα, αφού το έχει ορίσει ένας Πάπας του 16ου αιώνα και το έχουν υιοθετήσει τόσες χώρες.

Το μεγάλο πλεονέκτημα του Παγκόσμιου Ημερολογίου είναι ή ένοποίησι που θα επιφέρει σε όλο τον κόσμο, αφού θα καθορίζονται οι εποχές, οι μήνες, οι εβδομάδες και οι ημέρες παντού κατά τον ίδιο τρόπο. Σε όποια

εθνικότητα και αν ανήκη κανείς, το ημερολόγιο, τουλάχιστον, θα είναι το ίδιο. Μόνο που φαίνεται πολύ ωραίο για να είναι και αληθινό. Ο άνθρωπος θέλει πάντα να συναντά δυσκολίες για να μπορεί να τις λύνη.

Η περίφημη φράσι του Λαμότ «Η ανία γεννήθηκε μία ημέρα από την όμοιομορφία», καταδεικνύει θαυμάσια την αστείρευτη ανάγκη ποικιλίας που μας κάνει να βλέπουμε περισσότερες τις χάρες της ζωής και να παραμερίζουμε χωρίς οίκτο την άπλοποίησι.

Ο δικαστής: Παραδέχεσαι ότι έβαλες δηλητήριο στον καφέ του άνδρός σου; Το γεγονός ότι ήταν καταδικασμένος από την αρρώστεια του, δεν σε έκανε να τον λυπηθείς;

Η κατηγορούμενη: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Για μία στιγμή τον λυπήθηκα πολύ.

Ο δικαστής: Και ποιά ήταν αυτή ή στιγμή, κατηγορούμενη;

Η κατηγορούμενη: Όταν μου είπε «δωσε μου ακόμη λίγο».

Constellation

Η στρατιωτική αστυνομία της Βαρσοβίας συνέλαβε ένα γέρο επειδή μοίραζε προκηρύξεις. Πολύ γρήγορα όμως διαπιστώθηκε πως επρόκειτο απλώς περί λευκών χαρτιών.

—Τί σημαίνει αυτό; τον ρώτησε ο αξιωματικός που τον ανέκρινε.

Και ο γέρος μ' ένα πικρό χαμόγελο απάντησε:

—Ο κόσμος ξέρει τι έννω!

Tatler

Ενας θεατρικός παραγωγός έγραψε σε μία ήθοποιό να του πη πόσα θα ήθελε για να παίξει σ' ένα θέατρο του Μπρόντγουαϊ.

—2.000 δολάρια την εβδομάδα, απάντησε ή ήθοποιός.

«Δέχομαι 2.000 δολάρια μετ' εύχαριστήσεως», τηλεγράφησε ο παραγωγός.

«2.000 δολάρια για το παίξιμο —ή εύχαρίστησις έξτρα!» έλεγε ή απάντησις.

Up.

Από τα παραμύθια των αδελφών ΓΚΡΙΜ

Ο Μαύρος Πιερρότος

Χόπι! Άνέβα, Ζασμέν...

Και ο Ζασμέν ανέβηκε...

Ο Ζασμέν —παρατσούκλι— ήταν ένα παιδάκι έξη έφτα χρόνων, άκροβάτης έκ γενετής και καπνοδοχοκαθαριστής, κατά τις περιστάσεις.

Τώρα ήταν καπνοδοχοκαθαριστής και ανέβαινε μέσ' στο μεγάλο τζάκι ενός πύργου, με τη βοήθεια ενός τεντωμένου σχοινοῦ, σαν καλογυμνασμένη μαϊμού.

Αὐτός που τοῦ εἶχε φωνάξει «Άνέβα Ζασμέν!» ήταν ένας άνθρωπος κοντόχοντρος, που μπορούσε να είναι πατέρας, θεῖος, κηδεμών ή και εκμεταλλευτής τοῦ μικροῦ καπνοδοχοκαθαριστή. Η αλήθεια είναι ότι και ο Ζασμέν δεν ήξερε τί απ' όλα τοῦ ήταν ο άνθρωπος αὐτός. Και πρέπει να προσθέσουμε ότι λίγο τον ένοιαζε.

Το καθάρισμα τοῦ τζακιῦ ήταν ένα πολύ σπουδαῖο γεγονός γι' αὐτό τον πύργο, τον χαμένο μέσα στην άπέραντη έξοχή. Όλοι ενδιαφερόντουσαν, μα πιο πολύ απ' όλους ο μικρός Ζού —ή Ζουλιέν— το παιδί των άφεντάδων.

Βλέποντας τον μικρό καπνοδοχοκαθαριστή κατάμαυρο έβγαλε μιὰ φωνή θαυμασμοῦ. Ο Ζασμέν πάλι, σαν βγήκε από την καπνοδόχο, βλέποντας την έντύ-

πωσι που εἶχε κάνει στο μικρό πυργοδεσπότη, διευθύνθηκε πρὸς την πόρτα, περπατώντας με τὰ χέρια κάτω και τὸ κεφάλι ψηλά.

Ο Ζού εἶχε θαμπωθῇ πιά.

—Ω! σκέφθηκε, πρέπει να τοῦ δείξω κι' ἐγὼ πὼς ξέρω να κάνω διάφορα παιχνίδια. Κι' άρχισε να μιμῆται τὴ φωνή τοῦ παπαγάλου, μα ο Ζασμέν άρχισε να μιμῆται τὸ καναρίνι θαυμάσια κι' έτσι ένίκησε τὸ μικρὸ οἰκοδεσπότη.

Τότε αὐτός αποφάσισε να θαμπώσει αλλοιῶς τὸν μικρὸ καπνοδοχοκαθαριστή. Άνοιξε άπλούστατα ένα ντουλάπι και τῶδειξε με τὸ δάχτυλό του στὸν καπνοδοχοκαθαριστή.

Ο θρίαμβος ήταν ανέλπιστος. Ο μικρός καπνοδοχοκαθαριστής εἶχε μείνει με άνοιχτὸ τὸ στόμα. Ήταν αληθινὸ θαῦμα αὐτὸ που έβλεπε μέσ' στο ντουλάπι. Έβλεπε ένα μεγάλο πιερρότο κουκλό, μα πιο ὠραῖο από άνθρωπο...

—Ο μικρός Χριστὸς μοῦ τὸν έφερε τὴν περασμένη νύχτα, περνώντας από τὸ τζάκι, εἶπε. Εἶναι Χριστούγεννα αὔριο.

—Ο Μικρὸς Χριστὸς; έκανε ο Ζασμέν ξαφνιασμένος.

—Σοῦτ'... έκανε ο Ζού. Θα μάς άκούση ή μαμά... νομίζει πὼς δεν τὸ ξέρω ακόμα!

—Ο μικρός Χριστὸς; έτραύλι-

ζε ὁλοένα ὁ Ζασμέν, μὲ τὰ μάτια ἀνοιγμένα διάπλατα.

—Ναί... Δὲν ξέρεις ἐσὺ ὅτι ὁ μικρὸς Χριστὸς γυρίζει τις παρὰ μόνες τῶν Χριστουγέννων καί, κατεβαίνοντας ἀπ' τις καπνοδόχους, ἀφίνει στὰ παπούτσια τῶν μικρῶν παιδιῶν τὰ δῶρα του;

Ἄντι τοῦ Ζασμέν δὲν τὸ ἤξερε αὐτό. Κανεὶς δὲν τοῦ εἶχε μιλήσει ποτὲ γιὰ τὸ μικρὸ Χριστό.

—Τότε, εἶπε, θὰ πηγαίνει τέτοια δῶρα σ' ὅλα τὰ παιδάκια;

—Ναί, τοῦ ἀπάντησε ὁ Ζοῦ.

—Τοὺς τὰ πάει ἀπὸ τις καπνοδόχους;

—Ναί, ξαναεἶπε ὁ Ζοῦ.

Ἄντι τοῦ Ζασμέν ἀρχισε νὰ σκέπτεται κι' ἔπειτα ρώτησε:

—Πηγαίνει καὶ στὰ παιδιὰ ποὺ δὲν ἔχουν οὔτε σπίτι, οὔτε καπνοδόχο;...

Μὰ ἐκείνη τῇ στιγμῇ μιὰ πόρτα ἀνοιξε κοντὰ τοὺς κι' ὁ Ζασμέν βιάστηκε νὰ κλείσῃ τὸ ντουλάπι. Τὴν ἴδια στιγμῇ ἡ μητέρα τοῦ Ζοῦ μπήκε μέσα κι' ὁ μικρὸς καπνοδοχοκαθαριστὴς ἔσπευσε ν' ἀπομακρυνθῇ...

★

Ἡ μέρα ἦταν πολὺ ψυχρὴ καὶ πυκνὴ ὁμίχλη εἶχε πέσει. Τὰ δέντρα ἔκλαιγαν στοὺς ἔρημους ἐξοχικούς δρόμους.

Ἄντι τοῦ Ζασμέν ἀνδρας καὶ ὁ Ζασμέν διευθύνθηκαν πρὸς ἕνα συνοικισμό μὲ χαμηλὰ σπίτια κι' ἀνέβηκαν σ' ἕνα ἀμάξι κίτρινο, μεγάλο σὰν βαγόνι, ποὺ θρυσκόταν στὴ μέση. Αὐτὸ ἦταν τὸ κινητὸ σπίτι τους. Πηγαῖναν μ' αὐτὸ ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ, δίνοντας παραστάσεις ἀκροβατικές ἢ καθαρίζοντας τὰ τζάκια.

—Νομίζω πὺς μποροῦμε νὰ δώσουμε ἀπόψε μιὰ παράσταση, εἶπε ὁ κοντόχοντρος ἄνθρωπος στὸ Ζασμέν. Μὰ ὁ Ζασμέν δὲν τοῦ ἀπάντησε. Φαινόταν πολὺ ἀφηρη-

μένος. Ἐξαφνα ὅμως ρώτησε μὲ ἀλλόκοτο τόνο τὸ σύντροφό του:

—Γιατὶ δὲν ἔχει τζάκι τὸ ἀμάξι μας;

Μὰ βλέποντας ὅτι αὐτὸς δὲν τοῦ ἔδινε καμμιά ἀπάντησι, βγήκε ἔξω...

Ἡ μέρα τελείωνε πιά. Τὸ τοπίο ἦταν πολὺ πένθιμο. Ἐκεῖ κάτω, κάπνιζε ἡ καπνοδόχος ἐνὸς ἐργοστασίου. Μιὰ καπνοδόχος τεράστια, πλατειά, περήφανη, πρὸς ψηλὴ κι' ἀπὸ τὸ καμπαναριὸ τοῦ χωριοῦ. Βλέποντάς την ὁ Ζασμέν ἔνοιωσε μιὰ παράδοξη συγκίνησι. Κατόπιν διευθύνθηκε πρὸς αὐτὴν καὶ ὑπολόγισε μὲ τὸ βλέμμα του τις διαστάσεις τῶν παιχνιδιῶν ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ περάσουν μέσα ἀπὸ τὴν τρύπα της. Ἐπειτα, μὲ τὸ κεφάλι σκυφτό, γύρισε πίσω, κύτταξε τις ἄλλες καπνοδόχους καὶ ἔνοιωσε μιὰ ἐπιθυμία νὰ κλάψῃ καθὼς θυμήθηκε τὸ μεγάλο λευκὸ πιερρότο, ποὺ ὁ Χριστὸς εἶχε πάει στὸ Ζοῦ ἀπὸ τὸν καπνοδόχο.

—Ἄ!.. φώναξε ἔξαφνα, φωτισμένος ἀπὸ μιὰ ἐμπνευσι. Καὶ ἀμέσως, χωρὶς νὰ σκεφθῇ περισσότερο, ἔτρεξε στὸ κίτρινο ἀμάξι. Πλύθηκε, χτενίστηκε, ἔβγαλε τὰ κουρέλια του, φόρεσε τὸ πιὸ ὁμορφο μαῦρο μαγιό του καὶ τὰ κόκκινα σανδάλια του, πέρασε στὸ κεφάλι του τὴν ὥραία του ξανθὴ περούκα μὲ τις τρεῖς μπούκλες, κοκκίνισε τὰ χεῖλη του, πουδράρισε τὸ πρόσωπό του, ζωγράφισε τὴν καλύτερη γκριμάτσα του στὴν ἄκρη τῶν χειλιδῶν του καί, στολισμένος, σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ δώσῃ καμμιά τιμητικὴ παράστασι, διευθύνθηκε πρὸς τὸν πύργο τοῦ Ζοῦ.

Κατὰ τις δέκα ἡ ὥρα, βλέποντας ὅλα τὰ φῶτα νὰ σβύνουν στὸν πύργο, ὁ Ζασμέν σκαρφάλωσε στὴ στέγη του, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα κοντὸ καὶ γερὸ

σκοινί, μπήκε μὲς τὴν καπνοδόχο καὶ κρεμάστηκε σὲ ὕψος δέκα μέτρων ἀπὸ τὸ ἔδαφος.

Ἐκεῖ, περίμενε μὲ γαλήνη, ἀναδιπλώνοντας κάτω ἀπὸ τὸ σῶμα του τὸ ἀριστερό του πόδι, πρᾶγμα ποὺ τὸ εἶχε, κάνει ἑκατὸ φορὲς ὡς τώρα στὶς δημόσιες πλατεῖες.

—Τώρα, εἶπε, ὁ μικρὸς Χριστὸς μπορεῖ νὰρθῇ. Θὰ μοῦ δώσῃ κάτι κι' ἐμένα, καθὼς θὰ περνᾷ ἀπὸ τὴν καπνοδόχο.

Καὶ οἱ ὄρες σήμαιναν, σήμαιναν μακριὰ σ' ἕνα καμπαναριό... Ὁ Ζασμέν τις ἄκουγε νὰ φεύγουν, ἐνῶ τὰ μάτια του κυττοῦσαν ψηλὰ πρὸς τὸ κομματάκι τοῦ οὐρανοῦ, ποὺ φαινόταν πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του καὶ ἀπὸ κεῖ περίμενε νὰ παρουσιαστῇ ὁ μικρὸς Χριστὸς.

—ὦ! δὲν θ' ἀργήσῃ νὰρθῇ! ἔλεγε κάθε τόσο...

Καὶ ἀνυπόμονος ἄλλαζε θέσι, κρεμασμένος καθὼς ἦταν, στὴν ἄκρη τοῦ σχοινοῦ του... Ἐμενε ἐκεῖ μὲ τὸ λαιμὸ τεντωμένο πρὸς τ' ἀπάνω, νοιώθοντας τὰ χέρια του νὰ μουδιάζουν ἀπ' τὸ κρύο... Καὶ σκεφτόταν ὁλοένα:

—Ναί... Καὶ σὲ μένα ὁ μικρὸς Χριστὸς θὰ φέρῃ ἕνα ὥραϊο ἄσπρο πιερρότο ἢ κατὶ ποὺ νὰ τοῦ μοιάζῃ... θὰ τὸν ἔχω σύντροφό μου καὶ θὰ τὸν παίρνω μαζί μου, ὅπου κι' ἂν πηγαίνουμε... θὰ τὸν ἀγαπᾶω καὶ θὰ τὸν κάνω φίλο μου...

Κι' ἐνῶ μονολογοῦσε ἔτσι, χαμογελοῦσε μὲ χάρη... Μὰ τὸ κρύο δυνάμωνε ὁλοένα... Ψηλὰ στὸ κομματί τοῦ οὐρανοῦ ποὺ φαινόταν ἀπ' τὴν τρύπα τῆς καπνοδόχου, ἔλαμπαν μικρά-μικρά τ' ἀστέρια κι' ἔμοιαζαν μὲ λουλουδάκια κρυσταλλισμένα. Ὁ Ζασμέν νοιώθοντας μουδιασμένο τ' ἀριστερό του πόδι, ἄλλαξε στάσι κι' ἀκούμπησε στὸ δεξιόν... Πε-

ρίμενε στὴν καινούρια στάσι του πολὺ, πάρα πολὺ... Ἐπειτα, μὴ μπορώντας πιά νὰ κρατηθῇ, ἀναγκάστηκε ν' ἀκουμπήσῃ στὸν τοῖχο καὶ νὰ λερῶσῃ τὰ χέρια του. Ἐπειτα, ἐπεὶδὴ ἡ περούκα του ξέφυγε ἀπ' τὴ θέσι της, ἀναγκάστηκε νὰ τὴν ἀφήσῃ λοξὰ σὲ τὸ κεφάλι του, γιατί δὲν μποροῦσε πιά νὰ τὴν τακτοποιήσῃ. Τὰ δάχτυλά του εἶχαν κρυσταλλιάσει. Ἐπειτα ἀρχισε νὰ κλαίῃ, γιατί ὁ μικρὸς Χριστὸς δὲν θὰ τὸν εὑρίσκε ὥραϊο σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι καὶ δὲν θὰ τοῦ χάριζε οὔτε ἕνα μικρὸ καραγκιόζη τῆς δραχμῆς.

—Μήπως δὲν ἔρθει; σκέφτηκε. Καὶ τὰ δάκρυα ἀρχισαν νὰ κυλοῦν ἀπὸ τὰ μάτια του, ξεβάφοντας τὸ πρόσωπό του. Μὰ σιγὰ, ἀρχισε νὰ νοιώθῃ μὲς τὸ σῶμα του κατὶ γλυκὸ ἢ ὀδυνηρὸ, ποὺ οὔτε κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν μπορούσε νὰ τὸ ξεχωρίσῃ. Ἦσως ἦταν τὸ κρύο ἢ ἡ πείνα ἢ ἡ ἀπνία ἢ μιὰ μεγάλη εὐτυχία ποὺ ἔμπαινε μέσα του. Καί, μισοκλείνοντας τὰ μάτια του, χαμογέλασε γλυκά.

Γιατὶ εἶχε δῇ, ἐκεῖ ψηλά, ναί! ναί! τὸ μικρὸ Χριστό!.. ὦ, ναί! Ἦταν αὐτὸς ποὺ ἐρχόταν. Τὸ ἐνιωθε καλὰ. Ἐρχόταν... Ἦταν ὥραϊος, λαμποκοποῦσε ὁλόκληρος ἀπὸ φῶς καὶ τὰ μικρά του πόδια, καθὼς περπατοῦσε στὸν οὐρανὸ, ἔκαναν τ' ἀστέρια νὰ τρίβουν, σὰν νὰ ἦταν ἄμμος.. Ἐρχόταν. Κρατοῦσε στὰ χέρια του ἕνα σωρὸ πιερρότους ὁλόλευκους, κόκκινους στρατιῶτες, πολυχρώμους ἀρλεκίνους!.. Κι' ὅλα αὐτὰ ἦσαν γιὰ κείνον, τὸν μικρὸ καπνοδοχοκαθαριστή, τὸν Ζασμέν... Ναί, ναί... Ὁ μικρὸς Χριστὸς πλησίαζε ὁλοένα, εἶδε τὸν καπνοδοχοκαθαριστὴ στὸ τζάκι, χαμογέλασε μὲ τὸ ἀγαθὸ του χαμόγελο καὶ μιλώντας του μὲ τὴν

γλυκειά του φωνή, πού του φαινόταν σάν νά ξυπνοῦσε ὅλα τὰ πουλιά τοῦ κάμπου, τοῦ εἶπε:

—Πάρε, Ζασμέν!...

Καί ὁ Ζασμέν, θαμπωμένος ἀπ' τ' ὄνειρό του, στήν ἄκρη τοῦ σχοινοῦ του, τεντώθηκε στὰ πόδια του, ἀπλώσε τὰ χέρια του καί παραιτήθηκε...

Τὴν αὐγή, ἡ μητέρα τοῦ Ζοῦ, μὲ τὸ λευκὸ πιερρότο στήν ἀγκυλιά της, διευθύνθηκε πρὸς τὸ τζάκι, ὅπου ὁ γιὸς της εἶχε θάλει ἓνα παπούτσι, ὅταν ἔξαφνα ἔβγαλε μιὰ κραυγή!

—Μαμά, τί εἶναι; ρώτησε ὁ Ζοῦ,

ξυπνώντας ἔξαφνα.

—ὦ! δὲς λοιπόν!... τοῦ φώναξε ἡ μητέρα του, ἀνάστατη ἀπὸ τὴν ταραχή της.

—Ὁ Ζασμέν! φώναξε ὁ Ζοῦ. Ζασμέν, εἶσαι σύ;

Μὰ ὁ Ζασμέν δὲν τοῦ ἀπάντησε, γιὰ τὴν πεθαμένον. Καί μολοντί εἶχε τὸ κεφάλι του σπασμένο, χαμογελοῦσε πάντοτε, βλέποντας χωρὶς ἄλλο τοὺς ὠραίους λευκοὺς πιερρότους καί τοὺς πολύχρωμους ἀρλεκίνους, ἀνάμεσα στοὺς ὁποίους ἡ ψυχὴ του περιφερόταν τώρα ἐκεῖ ψηλά, στὸν Παράδεισο...

Η δασκάλα ἑνὸς Κατηχητικοῦ σχολείου τοῦ Νιοῦ Τζέρσεϋ εἶπε στὰ παιδιά νὰ ζωγραφίσουν τὴν «Φυγὴ στὴν Αἴγυπτο». Μιὰ μικρὴ ζωγράφισε μέσα σὲ ἓνα ἀεροπλάνο τέσσερα ἀνθρωπάκια καί ἀπὸ κάτω ἔγραψε τὰ ὀνόματά τους: «Ὁ Ἰωσήφ, ἡ Μαρία, ὁ Ἰησοῦς καί ὁ Πόντιος Πιλότος».

A. M.

Ο πελάτης: Γκαρσόν, ἓνα κοττόπουλο —καί ὅσο μικρότερο, τόσο τὸ καλύτερο.

—Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κύριε, καλύτερα νὰ καταφύγετε στὸ αὐγό.

Up.

Δ οὐ πιτσιρίκοι περνοῦσαν ἔξω ἀπὸ μιὰ κατασκήνωσι γυμνιστῶν, στὴν Ἀμερική. Ὁ ἓνας ἔβαλε τὸ μάτι του σὲ μιὰ τρύπα τοῦ φράχτη καί ἀνέφερε στὸν φίλο του:

—Νὰ δῆς κόσμος, ἐδῶ μέσα!

—Ἄνδρες ἢ γυναῖκες; ρωτᾷ ὁ φίλος.

—Πῶς μπορῶ νὰ ξέρω; Δὲν φορᾶνε τὰ ρούχα τους.

Constellation

Σ ἡμερὰ πῆρα τὸ ωραιότερο γράμμα ἀπὸ τὸν Τζίμ.

—Μά, μοῦ φάνηκε πῶς ἔβγαλες ἀπὸ τὸ φάκελλο ἓνα τσέκ.

—Σωστά. Ἀλλὰ ἓνα τσέκ τῶν 100 δολλαρίων ἀπὸ τὸν Τζίμ σημαίνει ὅτι αἰσθάνεται περίφημα, ὅτι οἱ δουλειὲς πάνε καλὰ καί ὅτι μ' ἀγαπᾷ πάρα πολύ!

Tatler

ΚΙΝΕΖΙΚΟΙ ΚΑΘΡΕΠΤΕΣ

ARTHUR WALEY

Κ αθρέπτες φτιαγμένοι ἀπὸ γυαλισμένο μέταλλο καί ὄχι ἀπὸ γυαλί ἔχουν παίξει μεγάλο ρόλο στὴν κινεζικὴ φιλολογία καί στὶς λαϊκὲς πεποιθήσεις τῶν Κινέζων. Τὶς πεποιθήσεις αὐτὲς τὶς βρίσκουμε σὲ ποιήματα, ἱστορίες καί ἐπιγραφές. Ἀκούστε ἓνα ποίημα τοῦ Πό-Τσοῦ - ἰ, πού ἔζησε τὸν ἑνᾶτο αἰῶνα.

«Ὅταν ἔφυγε ἀπὸ κοντά μου ἡ ὁμορφὴ ἀγαπημένη μου
μοῦ ἄφησε τὸν καθρέφτη της στὸ κοντί του
καί τώρα πού τὸ πρόσωπό της δὲν καθρεφτίζεται πὰ σ' αὐτόν,
ὁ καθρέφτης μοιάζει μὲ φθινοπωριάτικη λίμνη δίχως λωτοὺς.
Τότερα ἀπὸ χρόνον καί παραπάνω ἄνοιξα τὸ κοντί.

Μιὰ ρόδινη σκόνη κάλυπτε τὸν πρόσωπο προδότη.
Καί τώρα πού σκούπισα τὴ σκόνη ἀπὸ πάνω του,
τὸ μόνο πού βλέπω μέσα στὸν καθρέφτη εἶναι τὸ κουρασμένο μου πρόσωπο.
Γυρίζω νὰ τὸν δῶ ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ καί ἡ θλίψη μου μεγαλώνει.
Βλέπω χαραγμένους δυὸ ἀγκυλισμένους δακρυόντες.»

Ἡ γυναῖκα πού χάρισε στὸν Πό-Τσοῦ - ἰ τὸν καθρέφτη θὰ ἦταν ἴσως καμμιά παλλακίδα πού, ἀπὸ τὰ ἔθιμα τοῦ πένθους, ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ τὴν δώδῃ, ὅταν πέθανε ἡ μητέρα του, τὸ 811 μ. Χ.

Πίσω ἀπὸ ἓναν καθρέφτη, πού χρονολογεῖται ἀπὸ τὸν 1ο αἰῶνα ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθη ἐπιγραφή:

«Ἐσὺ ἔχεις τὸ ταξίδι σου, ἐγὼ τὴν θλίψη μου.
Ἡ ἡμέρα πού φεύγεις ἔχει ὀδιστὴ, ὄχι ὅμως καί τὸ πότε θὰ γυρίσεις.
Παρακαλῶ νὰ προσέχης νὰ τρῶς καλὰ.
Νὰ τὸ προσέχης αὐτὸ πολὺ.
Κυττάζω τὸν οὐρανὸ καί ἀναστενάζοντας βαθειὰ λέω:
ὦ! ἂς μὲ σκέπτεται πάντα μὲ ἀγάπη:»

Κάποτε ἡ γυναῖκα ἔστειλε καθρέφτη στὸν ἄνδρα της πού ἔλειπε.
Ὑπάρχει ἓνα παλιὸ τραγούδι πού λέει:

«Ἦθελα μὲ τοῦτο τὸν ἀγγελιαφόρο νὰ σοῦ στείλω τὰ νέα μου.
Ἀλλὰ τὸ μυαλό μου εἶναι ἄδειο. Δὲν μπορῶ νὰ συγκεντρώσω τὴ σκέψη μου.
Γι' αὐτὸ σοῦ στέλνω ἐτοῦτο τὸν καθρέφτη, φωτεινὸ σάν τὸ φεγγάρι,
πού καθρεφτίζει πραγματικὰ τὴν εἰκόνα τῆς καρδιάς μου.»

Κάποτε πίστευαν, πώς ἂν μιὰ γυναίκα κρατοῦσε μαζί της τὴ νύχτα στὸ δρόμο τὸν καθρέφτη πού εἶχε γιὰ νὰ τὴν προστατεύῃ ἀπὸ τὸ κακὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ γάμου της, θὰ ἄκουγε σκόρπια λόγια ἀπὸ τοὺς διαβάτες στὸν σκοτεινὸ δρόμο πού θὰ τῆς ἔλεγαν τὰ νέα τοῦ συζύγου της. Ἀλλὰ προτοῦ φύγῃ ἀπὸ τὸ σπίτι της, ἔπρεπε νὰ ἐκφράσῃ τὴν λατρεῖα της στὸν θεὸ τῆς φωτιᾶς μέσα στὴν κουζίνα καὶ νὰ μὴν τῇ δῇ κανεὶς τὴν ὥρα πού θὰ ἔβγαίνει. Ὁ θεὸς τῆς φωτιᾶς εἶναι κύριος τῆς μοίρας τῶν ἀνθρώπων. «Ἀναστενάζοντας ἑλαφριά», λέει ἓνα ποίημα τοῦ 9ου αἰῶνα, κατεβαίνει τὴ σκάλα τῆς ἐσωτερικῆς αὐλῆς.

«Ὁλομόναχη γονατίζει μπροστὰ στὴ φωτιά καὶ κάνει τὴν προσευχή της.
Τότερα βγαίνει στὸ δρόμο ἐλπίζοντας πὼς δὲν θὰ ἀκούσῃ καμιὰ φωνή
(λυπημένη ἢ λυγρή).

«Ἄς εἶναι ζωντανὸς καὶ τί μὲ νοιάζει ἂν θὰ γυρίσῃ τώρα ἢ ἀργότερα;»

Ἀπὸ τὸ δρόμο πού λούζει τὸ φεγγάρι δὲν περνάει πιά κανένας.

Ἄκουσε καλὰ λόγια, ξανά καὶ ξανά. Οἱ φωνὲς εἶπαν «ἔρχεται».

Ἀνέβάζει τίς κουρτίνες τοῦ κρεβατιοῦ της καὶ πλαγιάζει, μὰ ἡ συγκίνησι
(δὲν τὴν ἀφήνει νὰ κοιμηθῇ.

Κόβει ἓνα ὄρασμα, νὰ τοῦ φτιάξῃ ρούχα νὰ τὰ βρῇ σὰν θὰ γυρίσῃ, μὰ τὸ
(κόβει στραβά.

«Θὰ ἔρθῃ ἄραγε γρήγορα νὰ περάσουμε μαζί τὴν τριήμερη γιορτή;»

Μὲ τὴ χρυσοζέντητη θήκη του γυαλίζει καλὰ τὸν καθρέφτη της.»

Ἡ καλύτερη μέρα — ἂν καὶ ὄχι ἡ μόνη — γιὰ τὴν μαντεία μὲ τὸν καθρέφτη, ἦταν ἡ τελευταία μέρα τοῦ χρόνου. Οἱ τρεῖς πρῶτες μέρες τοῦ χρόνου ἦταν γιορτές, ὅλα ἦταν κλειστὰ καὶ ἡ τριήμερη γιορτὴ πού ἀναφέρεται στὸ παραπάνω ποίημα, δείχνει πὼς πρόκειται γιὰ πρωτοχρονιάτικη μαντεία. Ἀργότερα ἡ γιορτὴ κρατοῦσε πέντε μέρες.

Σὲ ἓνα ἄλλο ποίημα τῆς ἴδιας ἐποχῆς, μιὰ γυναίκα λέει στὸν καθρέφτη της:

«Μπρούντζινο κομμάτι, μπρούντζινο κομμάτι,
ἂν ἔχῃς μαγικὴ δύναμι κάνε νὰ δῶ μέσα σου
τὴν εἰκόνα τοῦ ἀντρα μου πού βρῖσκεται χιλιάδες μίλια μαζουρά.»

Υπάρχει μιὰ ἱστορία ἀπὸ τίς ἀρχές τοῦ 7ου αἰῶνα πού λέγεται «Ὁ παλιὸς καθρέφτης». Στὴν πραγματικότητά πρόκειται γιὰ ἓναν κατάλογο τῶν μαγικῶν ἰδυνάμεων πού ἀποδίδουν στοὺς καθρέφτες οἱ Κινέζοι. Ὁ καθρέφτης αὐτὸς ἀφοῦ καθρέφτιζε μόνο τὴν πραγματικότητα, μπορούσε νὰ δείξῃ στὴν πραγματικὴ τους μορφή τὰ κακὰ πνεύματα πού εἶχαν πάρει ἀνθρώπινη μορφή. Ὁ καθρέφτης εἶχε μιὰ ιδιαίτερη σχέσι μὲ τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι καὶ ὅταν γίνονταν ἐκλείψεις, θάμπωνε. Μποροῦσε ἀκόμη νὰ κλέψῃ τὴν μαγικὴ δύναμι ἐνὸς μαγικοῦ σπαθιοῦ πού ἔλαμπε στὰ σκοτεινά. Μποροῦσε νὰ συγκεντρώσῃ μέσα του ὅλη τὴ λάμψι τοῦ σπαθιοῦ καὶ νὰ γεμίσῃ μὲ φῶς ἓνα ὀλόκληρο δωμάτιο. Ἄν ἄλειφαν τὸν μεταλλινὸ αὐτὸν καθρέφτη μὲ «μεταλλικὸ λάδι», τὸν ἔτριβαν μὲ μαργαριταρόσκονη καὶ τὸν ἔδειχναν στὸν ἥλιο, μπορούσε νὰ καθρεφτίξῃ πράγματα πού βρί-

σκονταν πίσω ἀπὸ ἓναν παχὺ τοῖχο. Ἄν τὸν ἔτριβαν «μὲ χόρτο πού ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ βρεθῇ», μπορούσαν νὰ τὸν μεταχειριστοῦν οἱ γιατροὶ γιὰ νὰ δοῦν τί συνέβαινε μέσα στοὺς ἀρρώστους. Μποροῦσε ἀκόμη, νὰ κοπάσῃ καταιγίδες καὶ νὰ ἀναχαίτῃ τὴν ὄρμῃ μιᾶς παλίσρροιας.

Τὶ ἐννοοῦσαν ἄραγε οἱ Κινέζοι λέγοντας «μεταλλικὸ λάδι»; Δὲν ξέρομε. Εἶναι ὅμως βέβαιον πὼς οἱ μεταλλικοὶ καθρέφτες ἀρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦνται μόλις βρέθηκε τρόπος νὰ στιλβώνεται καλὰ ὁ μπρούντζος. Μεγάλῃ σημασίᾳ εἶχε ἐπίσης καὶ ἡ ἀνακάλυψι πὼς γιὰ τοὺς καθρέφτες χρειαζόταν μεγάλη ἀναλογία κασιτέρου μέσα στὸν χαλκόν. Οἱ Κινέζοι ἤξεραν νὰ «χύνουν» μεταλλινὰ ἀντικείμενα μὲ λεία ἐπιφάνεια ἥδη ἀπὸ τὸν 14ο αἰῶνα π. Χ. Ἀλλὰ οἱ παλαιότεροι μεταλλικοὶ καθρέφτες φαίνεται πὼς χρονολογοῦνται 900 χρόνια περίπου ἀργότερα. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, κάπου τὸν 5ο αἰῶνα π. Χ. ἢ νωρίτερα, ἀνακαλύφθηκε ἓνα κατάλληλο στοιχεῖο γιὰ τὸ γυάλισμα. Στὰ παλαιότερα χρόνια τὸ ὀνόμαζαν «μυστηριώδη κασί-τερο». Ἦταν σκόνη καὶ ὅπως λένε ἐπρόκειτο γιὰ ὀξειδιο τοῦ ὕδραργυρου. Οἱ Ἰάπωνες τὸν Μεσαίωνα χρησιμοποιοῦσαν μιὰν οὐδραργύρου. Οἱ πολλὰ συστατικά — ὕδραργυρο, σκόνη ἀπὸ σμυριδόπετρα, καμμένη στύψι καὶ χυλὸ ἀπὸ καπνισμένα ἄγουρα δαμάσκηνα. Τὸ παιδί πού γύριζε ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι καὶ γυάλιζε τοὺς καθρέφτες τὸ περιέβαλλε μυστήριο.

Ἡ πρακτικὴ χρῆσι τοῦ καθρέφτη γιὰ τὸ χτένισμα, τὸ πουδράρισμα κ.λ.π. ἀναφέρεται μερικὲς φορὲς σὲ ἐπιγραφὲς πάνω σὲ καθρέφτες. Συνήθως ὅμως οἱ ἐπιγραφὲς αὐτὲς ἀναφέρονται σὲς μαγικὲς ἰδιότητες τοῦ καθρέφτη πού τὸν εἶχαν σὰν φυλαχτὸ γιὰ τὴν ἐξασφάλισι πολλῶν ἀπογοῶν, τὴν ἐπιτυχία σὲς δουλειές, τὴν εἰρήνη καὶ τὴν εὐτυχία τοῦ τόπου.

Ἀντίθεσι μὲ τοὺς κλασικοὺς χρόνους

Ὅλα αὐτὰ ἔρχονται σὲ μεγάλη ἀντίθεσι μὲ τίς ἀντιλήψεις πού ἐπικρατοῦσαν γιὰ τοὺς καθρέφτες στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα καὶ στὴ Ρώμη. Ἑλληνικοὶ καὶ ἐτρούσκικοι καθρέφτες βρέθηκαν διακοσμημένοι μὲ μυθολογικά θέματα, συνήθως ἐντελῶς ἀσχετα μὲ τὸν καθρέφτη καὶ στὴν κλασικὴ φιλολογία οἱ καθρέφτες δὲν ἀναφέρονται, παρὰ μόνο σὰν σκεῦος τῆς γυναικείας τουαλέτας. Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὑπάρχει καὶ μιὰ ἄλλη ἀντίθεσι μὲ τὸν κόσμον τῆς Κίνας, ὅπου οἱ ἄνδρες εἶχαν συχνὰ πολὺπλοκες κομμώσεις καὶ καλύμματα τοῦ κεφαλιοῦ πού χρειαζόνταν περιποίηση. Στὴν ἱστορία τοῦ παλιοῦ καθρέφτη, πού ἀναφέραμε πρὶν πάνω, ὁ ἥρωας θέλοντας νὰ τακτοποιήσῃ τὸ κοστούμι του ἔβγαλε τὸν καθρέφτη του καὶ μὲ ἐκπληξί του εἶδε πὼς τὸ πρόσωπό του εἶχε ἀλλάξῃ ἔκφρασι. Ὁ πρῶτος καθρέφτης πού χρησιμοποιήθηκε στὴν Κίνα ἦταν μιὰ κούπα, ἀπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία μιὰ γυναίκα μπορούσε πολὺ ὥραϊα νὰ πουδράρῃ τὸ πρόσωπό της. Ἀλλὰ ἓνας ἄνδρας χρειαζόταν ἓνα πολὺ μικρὸ πιατάκι μὲ νερὸ γιὰ νὰ τὸ κρατᾷ μὲ τὸ ἓνα του χέρι καὶ μὲ τὸ ἄλλο νὰ ἱσιώνῃ τὰ στολίδια τοῦ κεφαλιοῦ του. Ἄν ἔσκυβε πάνω ἀπὸ μιὰν κούπα μὲ νερό, ὅπως ἔκαναν οἱ γυναῖκες, τὸ κάλυμμα τῆς κεφα-

λῆς του θά στράβωνε. Αὐτοὶ οἱ μικροὶ μετάλλινοι δίσκοι στάθηκαν οἱ πρόδρομοι τῶν μικρῶν κατόπτρων ποὺ χρησιμοποιοῦν μὲ ὕσκα γιὰ νὰ ἀνάβουν φωτιά καὶ τῶν μικρῶν κατόπτρων τῆς τουαλέτας.

Εἶναι γνωστὸ πὼς καθρέφτες εἶχαν, ἀνάμεσα στὰ ἄλλα τους ἐφόδια, οἱ σαμάνοι—δηλαδή οἱ μάγοι-ἱερεῖς ποὺ μεσολαβοῦσαν ἀνάμεσα στὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἀνθρώπους, στὴ Μογγολία καὶ στὴ Σιβηρία—καὶ οἱ καθρέφτες αὐτοὶ προέρχονταν συνήθως ἀπὸ τὴν Κίνα. Πραγματικὰ, κινέζικοι καθρέφτες τοῦ 1ου π. Χ. αἰῶνα ἔχουν βρεθῇ ἀκόμη καὶ σὲ τάφους τῆς δυτικῆς Σιβηρίας. Σὲ πολλοὺς ἀπ' αὐτοὺς ἔχουν σωθῇ μερικὰ ἀπὸ τὰ πρῶϊμα κινέζικα τραγούδια τῶν σαμάνων, ποὺ μιλᾶνε γιὰ τὸν ἔρωτα ἐνὸς Σαμάν μετὰ μιὰ θεά. Μιλώντας γιὰ τὸν καθρέφτη, ὁ Σαμάν ἀπευθύνεται στὴν θεότητα:

«Σ' αὐτὸν βλέπω ὅλες τὶς λαμπρὲς οὐσες γιὰ νὰ ἀντανάκῃ τὴ λάμψη σου. Τὸ φῶς τους εἶναι σὰν τὴ λάμψη τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ φεγγαριοῦ, καὶ ἡ καρδιά σου εἶδε νὰ περιφρονῇ τὴν ἐπιπολαιότητα καὶ νὰ μείνῃ γιὰ (πάντα εὐλογικῆς.

Ἀλλὰ δὲν μποροῦσα νὰ τὶς κρατήσω νὰ μὴ χαθoύν.

Ἐξάγνισα τὴν ψυχὴ μου γιὰ νὰ ἀρροισιῶ σὲ σένα.

Ἀλλοίμονο ὅμως: ἄλλες χαρὲς θάμπωσαν τὸ φῶς σου.

Καὶ ὅπως τὸ γυάλισμα τοῦ καθρέφτη χαλάει τὴ λαμπρόδα του

ἔτσι καὶ σὺ γίνεσαι ξένη καὶ κάθε μέρα μὲ ξεχνᾷς πρὸς πολὺ.

Μελαγχολῶ στὴ σκέψη τῆς τρισαχαιτωμένης ἀγαπημένης μου ποὺ ἀπολαμ-
(βάνει ἄλλοι χαρὲς εὐτυχισμένες.

Νοσταλγῶ τὴ θεϊκὴ σιὰ τῆς ὁραίας ἀγάπης μου.

Καὶ στὸ ποίημα αὐτὸ βλέπουμε τὴν ταύτιση τοῦ καθρέφτη μετὰ τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι (ποὺ τὰ καλοῦν συχνὰ γιὰ μάρτυρες στοὺς ὅρκους τῆς ἀγάπης) καὶ μετὰ τὴν καρδιά. Καὶ πάλι βρίσκουμε τὴν ἀγάπη ποὺ σβήνει, νὰ συγκρίνεται μετὰ τὸ σβήσιμο τῆς γυαλάδας τοῦ καθρέφτη.

Πλήθος ἀκόμη ἱστορίες ὑπάρχουν ἀπὸ τὴν Κίνα καὶ τὴν Ἰαπωνία σχετικὲς μετὰ τὴν λατρεία τοῦ καθρέφτη σὰν συμβόλου τῆς θεότητος τοῦ ἡλίου. Μιὰ φορὰ ἕνας ζητιάνος πούλησε ἕνα σιδερένιο καθρέφτη στὸν Βάνγκ Τσουνγκ-σού, ἕναν ἀνώτερο Κινέζο ἀξιωματοῦχο τοῦ 10ου αἰῶνα, ποὺ σπούδαζε τὰ μυστήρια τοῦ Ταοϊσμοῦ, καὶ τὸν διαβεβαίωσε πὼς ὁ καθρέφτης εἶχε μεγάλη μαγικὴ δύναμι. Ὁ καθρέφτης εἶχε μιὰ σκοτεινὴ σκουριασμένη ἐπιφάνεια ποὺ δὲν καθρέφτιζε ἀπολύτως τίποτε καὶ ὁ Βάνγκ δὲν εἶχε διάθεσι νὰ τὸν ἀγοράσῃ. Ἀλλὰ ἡ τιμὴ ἦταν πολὺ χαμηλὴ καὶ γι' αὐτὸ πῆρε τὸν καθρέφτη καὶ προσπάθησε νὰ τὸν γυαλίσῃ. Τὸν ἔτριψε, τὸν ἔτριψε, μὰ ὁ καθρέφτης ἔμενε σκοτεινὸς καὶ σκουριασμένος. Τὸν ἔβαλε λοιπὸν σὲ ἕνα κουτί καὶ τὸν ἔξεχασε. Μιὰ μέρα, ξαφνικὰ, ἕνα φῶς ἔφεξε ἀπὸ τὸ κουτί. Τὸ ἄνοιξε καὶ εἶδε μέσα στὸν καθρέφτη τὴν εἰκόνα ἐνὸς παιδιοῦ μετὰ γαλάζιο κοστούμι ποὺ καθόταν μονάχο στὴν ἀγορά. Ὁ Βάνγκ ἔστειλε ἕναν ὑπηρέτη στὴν ἀγορὰ καὶ σὲ λίγο τὸν εἶδε νὰ γυρίζει, φέρνοντας μαζί του τὸ ἀγόρι ποὺ ἡ εἰκόνα του εἶχε φανῇ στὸν καθρέφτη.

—Ὁ καθρέφτης αὐτὸς εἶναι δικός μου, εἶπε τὸ παιδί. Τὸν ἔχασα πρὶν ἀπὸ πολὺ καιρὸ. Καλύτερα νὰ μοῦ τὸν δώσετε, γιὰτὶ ἀλλιῶς

ὅπωςδήποτε θὰ ἱεταίξῃ μακριὰ καὶ θὰ πάψῃ νὰ εἶναι δικός σας.

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὸ ἀγόρι, πῆρε τὸν καθρέφτη, ἔσκισε τὸ στήθος του μετὰ τὸ μαχαίρι, ἔβαλε τὸν καθρέφτη μέσα καὶ ἔφυγε τρέχοντας.

Ἕνας Κινέζος κριτικὸς λέει: «Ὑπάρχουν ποιήματα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ καταλάβῃ κανεὶς καὶ ὅμως τὰ καταλαβαίνει. Τὸ νόημα τους εἶναι τόσο ἄπλοστο, ὅσο ἕνα λουλούδι ποὺ τὸ βλέπουμε σὲ ἕναν καθρέφτη ἢ τὸ φεγγάρι ποὺ καθρεφτίζεται στὴ θάλασσα.» Ἡ ἱστορία τοῦ καθρέφτη τοῦ Βάνγκ μοιάζει μ' αὐτὰ τὰ ποιήματα. Διαισθανόμαστε τὸ νόημά της, ἀλλὰ ἂν προσπαθῇσουμε νὰ τὴν ἀναλύσουμε θὰ χαλάσουμε τὴν ὁμορφιά της. Μποροῦμε νὰ ποῦμε μόνο πὼς ὁ καθρέφτης ἐδῶ, δὲν εἶναι μόνο ἕνα σύμβολο ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ ἕνα εἶδος μαγικῆς καρδιάς.

Μόλις ὁ Μπίλλ ἐγκαταστάθηκε στὸ κρεβάτι του στὸ νοσοκομεῖο, χτύπησε ἡ πόρτα τοῦ θαλάμου. «Ἐμπρός», φώναξε ὁ Μπίλλ καὶ μπήκε μέσα μιὰ ἀγριωπὴ κοντουλὴ γυναίκα:

—Εἶμαι ἡ γιαντρός σας, τοῦ εἶπε σοβαρά. Γδυθῆτε νὰ σὰς ἐξετάσω.

Ὁ Μπίλλ τὴν κύτταξε μετὰ ἕνα τρόπο σὰν νὰ ρωτοῦσε ἂν ἔπρεπε νὰ τὰ βγάλῃ ὅλα.

—Βεβαίωτατα! ἀπάντησε ἡ γιαντρός.

Πολὺ ντροπαλὰ ὁ Μπίλλ γδυθῆκε καὶ ἡ γιαντρός τὸν ἐξήτασε ἐπισταμένως.

Ὅταν τελείωσε τοῦ εἶπε:

—Τώρα μπορεῖτε νὰ κοιμηθῆτε. Ἐχετε νὰ με ρωτήσετε τίποτε;

—Ἕνα πράγμα μόνο, γιαντρός μου, εἶπε ὁ Μπίλλ: Γιατί χτύπησες τὴν πόρτα;

Constellation

Μία κυρία νεοεγκατεστημένη σὲ μιὰ γειτονιά τῆς Νέας Ὑόρκης ρώτησε τὸν μικρὸ τοῦ μπακάλικου πὼς τὸν ἔλεγε.

—Χάμφρεϋ Μπόγκαρτ, ἀπάντησε ὁ μικρός.

—Πολὺ γνωστὸ ὄνομα, εἶπε ἡ κυρία.

—Ἀμ, βέβαια, κυρία, ἐνθουσιάστηκε ὁ μικρός. Τέσσερα χρόνια τώρα δουλεύω σ' αὐτὴ τὴ γειτονιά!

Ποιὸς δὰ βρῆ ἰὰ σερισσόλερα;

Ὅπως βλέπετε παρακάτω, πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν οἱ ἀστερίσκοι τῶν ἑξὶ λέξεων μὲ γράμματα, ἔτσι ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἑξὶ ἀρτίες λέξεις.

Οἱ πιθανότητες σχηματισμοῦ εἶναι, σὲ κάθε σχεδὸν λέξι, πολλές. Ἐκεῖνο ποῦ ἐπιδίδωκε ἡ ἀσκηση αὐτή, ποῦ εἶναι συνάμα μιὰ διδακτικὴ διασκέδασι καὶ γιὰ πολλὰ ἄτομα, εἶναι ὁ σχηματισμὸς λέξεων ποῦ δίνουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσοτέρους βαθμοὺς.

Βάσι γιὰ τὴ βαθμολογία θὰ χρησιμοποιήσετε τὸ ἀλφάβητό μας, ὅπως τὸ βλέπετε παρακάτω. Σὲ κάθε γράμμα ἀντιστοιχοῦν ὅσοι βαθμοὶ ἀναφέρονται στὸν πίνακα.

Βαθμολογοῦνται φυσικὰ μόνο τὰ γράμματα ποῦ λείπουν ἀπὸ τὶς λέξεις. Ἐπιτρέπεται ἡ χρησιμοποίησις μόνον ἀρτίων λέξεων, οὐσιαστικῶν, κυρίων ὀνομάτων, γεωγραφικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὄρων κλπ. Ἐπιτρέπονται ἐπίσης πασιγνώστες λέξεις ξενικῶν ὄρων.

Μετοχές, ρήματα, ἐπιρρήματα, ἀντωνυμίες, πληθυντικοί, γενικές, δοτικὲς κλπ. δὲν ἐπιτρέπονται.

Ἐὰν τὰρὰ δρῆτε γιὰ σύνολο παραπάνω ἀπὸ 220 βαθμοὺς θὰ ἔχετε ἐπιτύχει μιὰ πολὺ καλὴ βαθμολογία.

Στὴ σελίδα τῶν λύσεών μας θὰ θρῆτε ἕνα παράδειγμα μὲ μιὰ ἐπίσης ἀξιόλογη βαθμολογία τὴν ὁποία... εὐχόμεθα νὰ ἔχετε ὑπερβῇ.

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ

1 7 6 5 2 10 8 10 7 2 6 4

Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

8 9 4 3 9 3 5 8 8 9 10 10

Βαθμολογία:

1)	*	*	*	Ο	Π	*	Λ	*	Σ	=	
2)	Μ	Π	Ο	*	*	*	*	*	Α	=	
3)	*	*	*	Τ	Ε	*	*	Ι	Α	=	
4)	Ε	*	Α	*	*	*	*	Ο	Σ	=	
5)	*	*	Α	*	*	*	Ε	Υ	Σ	=	
6)	Α	*	Α	*	Τ	*	*	*	Σ	=	

Σύνολον βαθμολογίας

I. X.

Λύσις στὴ σελίδα 143

Ἡ νύχτα τῶν Χριστουγέννων στὰ χωριά

Τοῦ

ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑ

Ντάγκ! Ντάγκ! τάγκ!
Τὸ χωριὸ γίνεται ἀνάστατο μὲ μιὰς. Οἱ ἤχοι τῆς μικρῆς καμπάνας τῆς ἐκκλησίας σκορπίζονται στὸ σκοτάδι θροντεροὶ κι' ἀδιάκοποι. Μέσ' ἀπ' τὸν ἀγέρα ποῦ σαλεύει μὲ θόρυβο τὰ δέντρα καὶ μέσ' ἀπ' τὴ βροχὴ ποῦ δέρνει δυνατὰ τὰ κεραμίδια καὶ τὰ πορτοπαράθυρα, σιγὰ - σιγὰ δυναμώνουν καὶ φτάνουν στὴν ἀρχὴ σὰν ὄνειρο κι' ἔπειτα σὰν πραγματικότητα στ' αὐτιά τοῦ κοιμισμένου χωρικοῦ. Αὐτὸς ὅμως εἶναι τόσο καλὰ μέσα στὸ καλύβι του, αἰσθάνεται τέτοια ζέστη κάτω ἀπ' τὰ μάλλινα σκεπάσματά του, ποῦ σκέπτεται ἀν' ἀξίζει τὸν κόπο ν' ἀλλάξη τὴ ζεστασιά του μὲ τὸ κρύο τῆς νύχτας ποῦ νιώθει νὰ μπαίνει μέσα ἀπὸ παντοῦ. Ἀλλὰ κι' οἱ ἤχοι τῆς καμπάνας τοῦ φέρνουν τέτοια χαρὰ στὴν καρδιά, τοῦ χύνουν τόση γαλήνη στὴν ψυχὴ, τοῦ ἐμπνούν τόσο ἀγνὴ τὴ θρησκευτικὴ του πίστι, ποῦ ἡ φαντασία τοῦ παρουσιάζει μπροστά του τὸ ἐκκλησιάκι ποῦ ἀστράφτει καὶ λαμπροκοπάει μέσ' στὴν ὁμορφιὰ καὶ στὴ δόξα. Νιώθει γύρω του

νὰ ψάλλωνται τὰ τροπάρια ποῦ δὲν καταλαβαίνει τὰ λόγια τους, γιὰτὶ δὲν ξέρει γράμματα, ἀλλὰ μαντεύει τὴ σημασίαν τους μὲ τὴν καρδιά του. Ἡ ψυχὴ του, ὅλη ἡ ὑπαρξί του κυριεύεται ἀξάφνα ἀπὸ ἀκράτητη ὁρμὴ κι' ἀπὸ πόθο νὰ χαρῇ τὴν ἁγία γιορτὴ καὶ διώχνει ἀμέσως τὴ νύστα του, πηδώντας ὀρθὸς καὶ φωνάζοντας μὲ χαρὰ:

—Γυναίκες, παιδιά, σηκωθῆτε!

Μὰ οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά θρῖσκονται πρὶν ἀπ' αὐτὸν στὸ πόδι. Ἀνάβουν τὸ λυχνάρι ποῦ στέλνει ψηλὰ τὸ μαῦρο καπνὸ καὶ τὴν κατακόκκινη λάμψιν τοῦ φυτιλιοῦ του, καὶ σκαλίζουν τὴ φωτιά ποῦ τρώει λαίμαργη μιὰ καινούργια ἀγκαλιά ἀπὸ φρύγανα. Μεγάλῃ κίνησι καὶ θόρυβος καὶ φωνὲς μέσα στὸ σπίτι. Τὰ παιδιά ζητοῦν ἀνυπόμονα τὰ καινούργια τους ρούχα, ὁ χωρικός βιάζεται νὰ καθάρισῃ τὴ σκονισμένη ἀπ' τὴ δουλειὰ φορεσιά του, ἡ χωρική τρέχει παντοῦ, μὴν ξέροντας τί-νὰ πρωτοκάμῃ. Κι' ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησίας ἀντηχεῖ ξανὰ μέσ' στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας:

—Ντάγκ! Ντάγκ! Ντάγκ!

Στὴν πόρτα τοῦ γειτονικοῦ σπιτιοῦ ἀκούγονται ἀδιάκοπα χτυπήματα καὶ γαυγίσματα σκύλων. Χτυπάει ὁ νεκὸς γιὰ νὰ ξυπνήσῃ τοὺς ἀφεντάδες τοῦ τόπου, πού δὲν τοὺς ξύπνησαν οἱ ἦχοι τῆς καμπάνας. Σηκώνονται κι' ἐκεῖνοι κι' ἐνῶ ἐτοιμάζονται γιὰ τὴ λειτουργία, ρίχνουν λαίμαργες ἀτιές στὸ χουρουνόπουλο πού κρέμεται ἀπ' τὸ ταβάνι, σὰν κανένα μεγάλο στολίδι τοῦ σπιτιοῦ. Ἐθυσιάστηκε κι' αὐτὸ μαζί μ' ὅλους τοὺς ὁμοίους του στὸ χωριὸ καὶ στὰ γύρω τ' ἀπομεσήμερο τῆς περασμένης μέρας γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καὶ γιὰ τὴν τροφή τῶν κυρίων του. Ἀπὸ τὸ πρῶτ' εἶχαν ἀπολυθῇ ὅλα τὰ φυλαγμένα γουρούνια κι' ἔτρεχαν κοπαδιαστὰ στοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ γυαλίζοντας καὶ χάωνοντας τὰ μουστόυνα τους στὴ λάσπη. "Ἄφωνα ὅμως ὁ Βόλας, ὁ καλύτερος σκοπευτὴς τοῦ χωριοῦ, ρίχνει στὸ κοπάδι τὴν πρώτη ντουφεκιά. "Ἐνα καλοθρεμμένο γουρουνὶ μ' ὠραῖο καστανόμαυρο τρίχωμα κι' ὀλοστρόγυλα πσιινά, πέφτει κατάχαμα, κουνώντας ἀργὰ τ' αὐτιά του καὶ πιτσιλίζοντας μὲ τὸ αἷμα του τὴ λάσπη. Κι' ἐνῶ οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, τρομαγμένα ἀπὸ τὸ θλιβερὸ θέαμα, κλείνονται μέσα στὰ σπίτια, οἱ χωρικοὶ μὲ τὰ καρσοφίλλια στὰ χέρια πυροβολοῦν ἀλύπητα τὰ γουρούνια πού φεύγουν. Οἱ γρυλισμοὶ τῶν ζώων πού προαισθάνονται τὸν κίνδυνο, οἱ χαρούμενες κι' ἐνθαρρυντικὲς φωνὲς τῶν ἀνθρώπων πού τὰ κυνηγοῦν, τὰ γαυγίσματα τῶν σκύλων κι' οἱ ἀδιάκοπες ντουφεκιὲς γεμίζουν τὸν ἀέρα μὲ θόρυβο κι' ἀλαλητό. Σὲ λίγο ὅμως παύουν ὅλα. Οἱ γυναῖκες θγαίνουν πεταχτὲς ἀπ' τὰ σπίτια τρέχοντας νὰ ξεστάνουν νερὸ γιὰ τὸ μάδη-

μα, ἐνῶ οἱ ἄντρες περιγράφουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλον κοροϊδευτικὰ τὶς ἀπελπισμένες φωνὲς καὶ τὰ ἀλαλιασμένα τρεχάματα τῶν γουρουνῶν γιὰ νὰ ξεφύγουν τὸ θάνατο, καὶ τὰ παιδιά τρέχουν νὰ ἰδοῦν τὰ ἀγαπημένα τετράποδα τοῦ Ἀγίου Ἀντωνίου, πού ξεψυχοῦν μέσ' στὴ λάσπη... Τώρα καθένα τους κρέμεται στὸ σπίτι τοῦ ἀφεντικοῦ του, μὲ τὰ πόδια μαζεμένα πρὸς τὰ μέσα, σὰν νὰ γυρεῖ ἔλεος, καὶ τὸ κεφάλι σηκωμένο πρὸς τὸ ταβάνι, ἔχοντας μέσ' στ' ὀλάνοιχο στόμα του ἄκερη λεμόνι, πού τοῦ τῶθαλε ἡ νοικοκυρά γιὰ νὰ γίνῃ νόστιμο τὸ κρέας του. Σὲ λίγο θὰ λιανιστῇ, θὰ θραστῇ, θὰ παστωθῇ γιὰ νὰ γίνῃ παστρουμάς καὶ σίγληνη καὶ πηχτή καὶ νὰ θρέψῃ ὅλο τὸ χειμῶνα τὸν ἀφέντη καὶ τὸ σπίτι του. Κι' ὅσο τὸ συλλογίζεται ὁ χωρικός, τόσο περισσότερο βιάζεται νὰ πάῃ στὴ λειτουργία, νὰ μεταλάβῃ τὴν ἁγία κοινωνία καὶ νὰ διώξῃ μαζί μὲ τὰ κρίματα καὶ τὸ σαραντάμηρο τῆς νηστείας.

☆

—Ντάγκ! Ντάγκ! Ντάγκ!

Ἀκούγεται ξανά ἡ καμπάνα πού ἀντηχεῖ δυνατὰ σὰν νὰ τῆς μεταδίνῃ ὅλη του τὴν ἀνυπομονεσία ὁ κωδωνοκρούστης. Ἄλλὰ τὸ νεῖδ ἀνθρώγου δὲν ἀνυπομονεῖ καὶ τόσο. Ἐλεῖ βέβαια νὰ πάῃ στὴν λειτουργία, ἀλλὰ πρέπει νὰ πάῃ καθὼς τοῦ ταιριάζει μιὰ τέτοια ἐπίσημη μέρα. Ἡ λυγερὴ θυμᾶται καλὰ τὰ λόγια πού τῆς εἶχαν εἰπῇ ἀπὸ θραδὶς τὰ παιδιά πού τραγουδοῦσαν τὰ Χριστούγεννα. "Ἦσαν τρία ὀλα-ὀλα. Τὸ ἕνα ἔπαιζε τὸ ντέφι, τ' ἄλλο κρατοῦσε τὸ καλάθι, ὅπου ἔβαναν τ' αὐγά, καὶ τ' ἄλλο, ποῦχε τὴν καλύτερη φωνή, ἔλεγε τὸ τραγούδι γοργὸ κι' ἀπλοϊκὸ σὰν τὴν ἴδια τὴν εἰκόνα τῆς γεν-

νήσεως τοῦ Σωτῆρος. Στὴν ἀρχὴ τραγοῦδῃσε κάμποσους ἔπαι-
νους κι' εὐχὲς γιὰ τὸ νοικοκύρη

τοῦ σπιτιοῦ κι' ἔπειτα γυρνώντας πρὸς τὴ νοικοκυρά, πρόσθεσε σὰν κανέναν γέρος γνωστικός:

Σήκω κυρά μ' νὰ στολιστῇς, σήκω κυρά μ' ν' ἀλλάξῃς,
βάλε τὸν ἥλιο πρόσωπο καὶ τὸ φεγγάρι ἀστήτη
καὶ τὸν καθάριο αὐγερινὸ βάλτονε δαχτυλίδι...

Καὶ συλλογίζοταν τώρα ἡ λυγερὴ πὼς τὰ παιδιά μ' αὐτὰ τὰ λόγια δὲν ἤθελαν νὰ εἰποῦν τίποτ' ἄλλο, παρὰ νὰ τῆς παραστήσουν τί ἐπίσημη μέρα θὰ ξημέρωνε καὶ μὲ πόση μεγαλοπρέπεια ἔπρεπε νὰ πάῃ ἡ νεόνυφη στὴν ἐκκλησιά. Γι' αὐτὸ στέκεται ὀρθὴ μπρὸς ὁ ἕνα μικρὸ κομμάτι ἀπὸ καθρέφτη, κολλημένο μὲ λάσπη στὸν τοῖχο, καὶ θάνει ὅλη τῆς τὴ φροντίδα γιὰ νὰ δώσῃ περισσότερη λάμψη στὸ φυσικό κάλλος τοῦ προσώπου της καὶ μεγαλύτερη λεβεντιά στὸ λυγρό της ἀνάστημα. Τὸ στίμμι πασπαλίζει τὰ καμαρωτὰ φρύδια της καὶ τὰ μαῦρα βλέφαρά της, κάνοντας τὰ μεγάλα μάτια της

ὀγρὰ καὶ γεμᾶτα ἀπὸ ἡδυπάθεια. Τὸ κοκκινάδι θάφει τὰ χεῖλη καὶ τὰ μάγουλα, τὸ μέτωπο πού καθάριστηκε ἀπὸ τὰ χτές μὲ κινὰ γυαλίζει ὀλάκερο σὰν ἐλεφαντοκόκκαλο κι' οἱ μαῦρες σὰν κορακόφτερο πλεξοῦδες περιτριγυρίζουν τὸ κατακόκκινο φέσι πού ἡ φούντα του πέφτει ζερβά, ἀστράφτοντας ἀπ' τὸ χρυσάφι. Κι' ἡ λυγερὴ χαμογελάει μπρὸς τὸν καθρέφτη καὶ συλλογιέται μὲ χαρὰ πὼς θ' ἀναγκάσῃ καὶ πάλι τοὺς χωριανούς της νὰ τῆς ἐκφράσουν τὸ θαυμασμό τους μὲ τὸ ἴδιο δίστιχο, πού κι' ἄλλοτε τὸ εἶχαν εἰπῇ ὅταν τὴν εἶδαν γιὰ πρώτη φορὰ νύφη μὲ τὸ φέσι:

"Ὅταν βάνῃς τὸ παπᾶ μὲ τὴ φούντα τὴ χρυσὴ
τοῦ μὲν ὁ οὐρανὸς νὰ πέσῃ μὲ τ' ἀστέρια τοῦ πατρί.

Καὶ βεργολυγίζει τὸ κυπαρισ-
νέιο κορμί της, περιήφανη γιὰ τὴν ὁμορφίαν της, ἀνυπόμονη νὰ πάῃ στὴν ἐκκλησιά γιὰ νὰ τὴν ἰδοῦν. Μὰ κι' ὁ ἄντρας της ψηλὸς καὶ περιήφανος, λεβέντης μὲ τὸ μαῦρο μουστάκι στριμμένο, μὲ τὸ φέσι τοῦ λίγο στραβά, μὲ τὴ φουσανέλλα τὴ χιονάτη, μὲ τὰ μερεντίτικα μεϊτανόγέλεκα καὶ τὶς κάλτσες, εἶναι ἔτοιμος κι' αὐτός. Φοράει τὰ παπούτσια του καὶ τραβοῦν γιὰ τὴν ἐκκλη-
σιά.

☆

—Ντάγκ! Ντάγκ! Ντάγκ!

"Ἄς ἔρθῃ ὁ κόσμος ὅλος! "Ὁ-
λεως τοὺς προσκαλεῖ ὁ κωδωνο-
κρούστης, ὅλους τοὺς θέλει ἡ

ἐκκλησιά. Κι' ὀλοένα μαζεύνονται ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ ἀπ' ὅλα τὰ μονοπάτια τοῦ χωριοῦ προβάλλουν συντροφίες ἀπὸ γυναῖκες κι' ἄντρες καὶ παιδιά. Κι' ἡ χαμηλὴ καὶ στενόχωρη ἐκκλησιά μὲ τοὺς καπνισμένους τοίχους της καὶ τὶς θαμπόθωρες εἰκόνες της, μὲ τὸ ξύλινο κι' ἀκαλαίσθη-
τα σκαλισμένο ταβάνι καὶ μὲ τὸ πλακόστρωτο χῶμα, ὅλους τοὺς καρτερεῖ καὶ ὁ ὅλους χαμογελά καὶ τοὺς ὑποδέχεται, θαρρεῖς μὲ τὶς προσευχὲς τοῦ παπᾶ καὶ τὶς φωνὲς τοῦ ψάλτη. Κι' ἡ φαντασία τῶν χωρικῶν κι' ἡ ψυχὴ τους ὑψώνεται καὶ φτερουγίζει σὰν ἁ-
θῶα πεταλούδα μπρὸς τὸ ὄρόνο τοῦ Πλάστη. Τὰ πρόσωπα ὅλα γε-

λοῦν, οἱ καρδιές θροντοχτυποῦν στὰ στήθη συγκινημένες, τὸ θρησκευτικὸ αἶσθημα μεγαλώνει. Οἱ κλαψάρικες καὶ παράτονες φωνές τοῦ ψάλτη φαίνονται σάν ἀκατανόητα θεῖα λόγια καὶ ἡ ἔνρινη ἱεροτελεστία τοῦ παπᾶ σάν φύσημα δροσιτικὸ καὶ θαλασμώνει περήφανα τὶς στερήσεις καὶ τοὺς κόπους τῆς καθημερινῆς ζωῆς.

☆

—Ντάγκ! Ντάγκ! Ντάγκ!

Πάλι σημαίνει ἡ καμπάνα. Ἄλλὰ τόσο ἔντονα καὶ δυνατὰ τώρα, ποὺ κουνιέται ὅλο τὸ χτίριο. Ἡ λειτουργία τελείωσε, ἀπόλυσε ἡ ἐκκλησιά. Οἱ χωριανοὶ πηγαίνονται, ἀσπάζονται τὶς εἰκόνες, φιλοῦν τὸ χέρι τοῦ παπᾶ, ἄλλοι μεταλαβάνουν κι' ἄλλοι φεύγουν μασώντας λαίμαργα τ' ἀντίδωρο καὶ κάνοντας τὸ σταυρὸ τους. Καὶ ἐνῶ τρέχουν στὰ σπίτια τους, ἀκοῦν μὲ προσοχὴ κανένα γέρο ἀγωνιστῆ, ποὺ παραβάλλει

τὴ φυγὴ τῆς Παρθένου καὶ τὴ γέννησι τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὰ ἄτυχα ἀνδρόγυνα στὴν ἐποχὴ τῆς Ἐπαναστάσεως. Καὶ ἡ ἀπλοϊκὴ παράστασι τῆς γεννήσεως ἐνὸς Θεανθρώπου τόσο ἀρμονικὰ συνταυρίζεται μὲ τὴ φαντασία καὶ τὰ ἀγνὰ ἔθιμα τῶν χωρικῶν, ποὺ καθένας τους φέρνει ἀμέσως στὸ νου τοῦ τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σταύλου τοῦ καὶ τοποθετεῖ μέσα σ' αὐτὸν μιὰ γυναῖκα πανέμορφη, λυμένη ἀπὸ τοὺς πόνους τῆς γέννας, καὶ ἕναν ἀπλοϊκὸ χωρικὸ γονατισμένο μπροστὰ τῆς, πρόθυμο νὰ τὴν ὑπηρετήσῃ, καὶ ἕνα θρέφος καταγῆς, ποὺ τὶς περισσότερες φορὲς ἔχει τὴ μορφή τοῦ πρώτου γιου τοῦ, καὶ τὰ δεμάτια τ' ἄχυρο τριγύρω καὶ τὸ θῶδι καὶ τ' ἄλογα ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη καὶ δυὸ - τρεῖς γέρους τσοπάνηδες ποὺ τρέχουν νὰ προσκυνήσουν τὸ νεογέννητο Βασιλιά...

Τὸ ἄρθρο αὐτὸ μᾶς τὸ ζήτησε ὁ ἀγνωστὴς μας κ. Λ. Λαμπρόπουλος.

Η ἐπιστολογράφος ἐνὸς περιοδικοῦ πήρε ἕνα γράμμα ἀπὸ μιὰ νεαρῶτάτη ἀναγνώστριά της: Χθὲς ἔμεινα ἔξω ὥς τίς 3 μετὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ ἡ μητέρα μου ἔγινε ἔξω φρενῶν. Ἐκαμα τίποτε κακό; Καὶ ἡ ἐπιστολογράφος ἀπάντησε: «Προσπαθήστε νὰ θυμηθῆτε».

A. M.

Μαρία: Σεῦ φάνηκαν πολὺ δύσκολες οἱ ἐρωτήσεις; Ἐλένη: Μπα! οἱ ἐρωτήσεις ἦταν εὐκολες μὲ τὶς ἀπαντήσεις τί γινόνταν...

Tatler

«ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ»

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Τοῦ

J. G. DE BEUS

Ὁ σύγχρονος Εὐρωπαῖος ὄλο καὶ ἐντονότερα ἀντιμετωπίζει τὸ πρόβλημα: ποῖο θὰ εἶναι τὸ μέλλον ποὺ ἀπλώνεται μπροστὰ του; Ἔως τίς ἀρχές τοῦ αἰῶνα μας τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἦταν μιὰ ἀκαδημαϊκὴ ἀπασχόλησι τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν ιστορικών. Ἡ Εὐρώπη, βέβα ἡ γὰρ τὸν ἑαυτὸ της, πίστευε πὺς μὲ τὸ πνεῦμα της, μὲ τὰ κεφάλαια καὶ μὲ τὰ προϊόντα της θὰ ἐξακολοθούσε νὰ κυριαρχῇ στὸν κόσμον. Σήμερα, ποὺ τὸ ἕνα τρίτο τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς ἐμφανίζεται ἀπὸ ἰδέες ἀντίθετες πρὸς τὴν ἰδεολογία τοῦ Αὐτοῦ Πολιτισμοῦ, τὰ παλὰ ἀξιώματα ἀμφισβητοῦνται καὶ ἀμφιβολίες γεννιῶνται καὶ γ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἐπιδίωξι τοῦ Αὐτοῦ Πολιτισμοῦ. Αὐτὸ ποὺ ἄλλοτε φαινόταν ὑπόθεσι θεωροῦν καὶ ἐνδιαφέροντος, ἔχει σήμερα πάρει μορφὴ ἀγωνώδους ἐρωτήματος. Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ ἀπαντᾷ τὸ βιβλίον τοῦ J. G. de Beus «Τὸ Μέλλον τῆς Δύσεως», ἀπὸ τὸ ὁποῖον δημοσιεύουμε τὸ σχετικὸ μὲ τὴν Εὐρώπην κεφάλαιον.

Η δημιουργικὴ δύναμις μιᾶς κοινωνίας ἐκδηλώνεται μὲ τὴν ἰκανότητά της ν' ἀντεπεξέλθῃ στὶς προκλήσεις ποὺ ἀποτελοῦν γι' αὐτὴν οἱ καινούργιες περιστάσεις. Τέτοιες προκλήσεις εἶναι δυνατόν νὰ ἐμφανισθοῦν σὲ διάφορους τομεῖς τῆς κοινωνίας, λ.χ. στὸν κοινωνικόν, στὸν πολιτικόν, στὸν οἰκονομικόν, στὸν καλλιτεχνικόν κλπ. Συχνὰ ἐφάπτονται πολλῶν τομέων, ἀλλὰ γιὰ λόγους σαφνεῖας θὰ ἐξετάσουμε τίς διάφορες προκλήσεις σύμφωνα μὲ τὴν παραπάνω ταξινόμησι.

Πῶς ὑπερνικᾶται ἡ Πάλη τῶν Τάξεων

Μεταξὺ τῶν διαφόρων χαρακτηριστικῶν τῆς ἐποχῆς μας ἡ πάλη τῶν τάξεων, ὅπως εἶδαμε καὶ προηγουμένως, ἔπαιξε μεγάλον ρόλον στὸν αἰῶνα μας. Τὸ γεγονός αὐτὸ συμπίπτει μ' ἕνα ἀπὸ τὰ συνηθισμένα σημάδια, ἕναν ἀπὸ τοὺς κινδύνους, τῶν μεταγενεστέρων φάσεων ἐνὸς πολιτισμοῦ, δηλαδὴ τὸ σχίσμα ποὺ παρατηρεῖται στὴν κοινωνία. Παραμένει πάντα τὸ ἐρώτημα κατὰ πόσον ἡ κοινωνία μας μπόρεσε νὰ δρῇ μιὰ ἐποικοδομητικὴ ἀπάντησι στὸ πρόβλημα τοῦτο, δηλαδὴ μιὰ λύσι ποὺ νὰ ἐξαφανίσῃ, σὲ ὅσο βαθμὸ εἶναι τοῦτο δυνατό, σὲ μιὰ κοινωνία ἀνθρώπων, τὴν κοινωνικὴ ἀδικία καὶ τὸ μίσος ἀνάμεσα στὶς τάξεις, ἀδικία καὶ μίσος ποὺ προέκυψαν ἀπὸ τὴ Βιομηχανικὴ Ἐπανάστασι.

Μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς, δίχως νὰ κατηγορηθῇ πὺς ὑπερβάλλει, ὅτι πολλὲς εὐρωπαϊκὲς χώρες ἔχουν προχωρήσει ἀρκετὰ στὴν ἀντιμετώπισι καὶ ἐπίλυσι τοῦ προβλήματος τοῦτου, ἐνῶ σὲ ἄλλες χώρες τὸ πρόβλημα παραμένει ἀκόμη σάν ἕνας ὀξὺς κίνδυνος.

ΜΑΘΕΤΕ ΝΑ ΑΝΑΠΝΕΕΤΕ

Τοῦ

W. R. KNOWLES

Τὴν προσεχῇ φορά πού θά θρεθῇτε στήν ἀνάγκη νά σηκώσετε κάποιο βάρος, μεγάλο ἢ μέτριο, δοκιμάστε νά πάρετε μιὰ βαθειά εἰσπνοή καί νά τὴν κρατήσετε ὅσο θά σηκώνετε τὸ βάρος. Ἐνα μεγάλο μέρος του θά ἐξαφανιστῇ κατὰ τρόπο παράξενο. Θά ἔχετε τὴν ἐντύπωσι ὅτι πιάνετε νά σηκώσετε ἕνα κουτὶ νομίζοντας πὼς εἶναι γεμάτο καὶ αὐτὸ εἰναι ἄδειο.

Δίνοντας κάποια προσοχή στὸν ἔλεγχο τῆς ἀναπνοῆς μας καταλαβαίνουμε γρήγορα πόσο χρησιμὴ μπορεῖ νά μᾶς εἶναι ἡ σωστὴ ἀναπνοή στήν καθημερινή μας ζωή. Ἐπειδὴ ἡ λειτουργία τῆς ἀναπνοῆς γίνεται ἀσυνείδητα καὶ αὐτόματα, νομίζουμε πὼς ἐκτελεῖται σωστὰ καὶ ἀφήνουμε τὴν φύσι νά τὴν φροντίσῃ. Ἡ σκέψις ὅμως αὕτὴ ἀναιρεῖται ἀπὸ τὰ γεγονότα.

Συνήθως ἀναπνέουμε χωρὶς ἐκδηλῆ προσπάθεια, 16 φορές τὸ λεπτό, 960 φορές τὴν ὥρα, 23.040 φορές τὴν ἡμέρα. Ἀλλὰ οἱ περιστάσεις ἐπηρεάζουν τὸν τρόπο πού ἀναπνέουμε. Μιὰ ξαφνικὴ ταραχή, ἕνα αἰσθημα πανικοῦ, ἢ τὸ ἀναπάντεχο ἀγγιγμα μιᾶς θερμάστρας, ἀλλάζει τὸν ρυθμὸ τῆς ἀναπνοῆς μας ἀπτόμα, μᾶς φέρνει λαχανιάσμα ἢ γιὰ μιὰ στιγμὴ κόβει τὴν ἀναπνοή μας. Γι' αὐτὸ μιὰ προσεκτικὴ ἀσκήσι καὶ μεταχείρισι τῆς ἀναπνοῆς

μπορεῖ νά μᾶς τονώσῃ σημαντικὰ καὶ νά συντελέσῃ αἰσθητὰ στὴν βελτίωσι τῆς ὑγείας καὶ τῆς ζωτικότητάς μας.

Ἐμαθα πόσο ἀληθινὰ εἶναι αὐτὰ ἀπὸ προσωπικὴ μου πείρα. Ὅταν ἤμουν εἴκοσι ἐτῶν, ἕνας γιαντρός μοῦ εἶπε πὼς ἡ φυματίωσι μὲ ἀπειλοῦσε. «Χρειάζεσαι περισσότερο ὀξυγόνο, εἶπε. Ἡ στάσι σου σὲ ἐμποδίζει νά ἀναπνέῃς μὲ τὸν σωστὸ τρόπο. Θά σοῦ δείξω πὼς θά τὸ διορθώσῃς αὐτό.»

Ἡ πρότασί του μὲ ἐνόχλησε γιατί θαριόμουν νά ὑπομένω τὶς ἀνιάρες προσπάθειες ἐνὸς ἀνθρώπου μὲ καλὲς ἀσφαλῶς προθέσεις. Οἱ προσπάθειες αὐτὲς περιορίζονται συνήθως στὴ συμβουλή νά κρατοῦμε ἴσια τὴν πλάτη καὶ νά ἔχουμε τεντωμένο τὸ στήθος.

Ἀνακάλυψα ὅμως ὅτι ἦταν δυνατό νά ἐπιτύχῃ κανεὶς μιὰ καλὴ στάσι χωρὶς ἐνοχλητικὲς στάσεις τοῦ σώματος. Ὁ ἄνθρωπος συνήθως περπατᾷ μὲ τὶς ὠμοπλάτες του ἀπομακρυσμένες τὴ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ὅταν πλησιάσῃ τὶς ὠμοπλάτες του ὅσο μπορεῖ τὴ μιὰ στήν ἄλλη πραγματοποιεῖ τὸ ποθητὸ ἀποτέλεσμα: κατεβάζει τοὺς ὤμους καὶ ἰσιώνει τὴν πλάτη. Ἀλλὰ πραγματοποιεῖ καὶ κάτι ἄλλο καλύτερο: ἐλευθερώνει ὁλόκληρὴ τὴν κοιλιακὴ χώρα ἀπὸ ἄχρηστο βάρος καὶ πίεσι καὶ δη-

μιουργεῖ τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὶς κανονικὲς κινήσεις τοῦ διαφράγματος. Ἀμέσως ἐλαφρώνει ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἀναπνοῆς γιὰ τὴ συνήθως χρησιμοποιοῦμε ἕνα μέρος τῆς ἀναπνοῆς μας γιὰ νά σηκώνουμε τὸ βάρος τῶν πλευρῶν καὶ τοῦ στήθους. Ὅταν οἱ ὠμοπλάτες ἐνώνονται πίσω αἰσθάνεται κανεὶς ἐλαφρὰ τὴν κοιλιακὴ χώρα καὶ ἀναπνέει θαυότερα.

Ἡ γνώσις τοῦ συστήματος αὐτοῦ μὲ βοήθησε πολὺ στὸν Πρῶτο Παγκόσμιον Πόλεμο. Στὴ μάχη τοῦ Σώμ, τὸ 1916, μᾶς ἔρριξαν ἀσφυξιγόνα καὶ μιὰ ὀδύδα μοῦ πήρε τὸ δεξί μου χέρι. Ἐξ αἰτίας τοῦ κλονισμοῦ αὐτοῦ ἔχασα τὴν ὀμίλιάν μου.

Θυμῆθηκα τότε τὶς ἀρχὲς τῆς ἀναπνοῆς πού εἶχα μάθει πρὶν ἀπὸ λίγα χρόνια. Ἀκόμη καὶ στὸ κρεβάτι τοῦ νοσοκομείου κατὰφερνα νά ἐνώσω τὶς ὠμοπλάτες καὶ νά ἐλαφρύνω τὴν πίεσι τῶν πνευμόνων μου, ἀφήνοντάς τους ἐλεύθερους γιὰ τὴ δουλειά τους, πού ἦταν τότε γιὰ μένα πολὺ σημαντικὴ. Ὑστερα ἀπὸ πολλῶν μηνῶν ἀργὴ ἀνάρρωσι βγήκα ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο καὶ ἀπολύθηκα ἀπὸ τὸ στρατό. Τελευταία, στὰ 61 μου χρόνια, πέρασα ἀπὸ μιὰ λεπτομερῆ ἱατρικὴ ἐξέτασι. Ὅταν τελείωσε ὁ γιαντρός μοῦ εἶπε: "Ἀν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἦταν τόσο ὑγιεῖς ὅσο εἰσεῖς, ἐμεῖς οἱ γιαντροὶ θά μέναμε ἄνεργοι.

Ὅταν καταλάβετε μιὰ φορά τὶ σημαίνει «ἀναπνέω σωστά», τότε θά ἀνταμειφθῇτε κατὰ πολλοὺς τρόπους. Ἀν καὶ ζοῦμε στήν ἐποχὴ τῶν ἀσανσέρ καὶ τῶν κινουμένων κλιμάκων, ἔχουμε πάντα τὴν εὐκαιρία νά ἀνεβοῦμε σκάλες συνήθως λαχανιάζοντας καὶ ξεφυσώντας. Δοκιμάστε ὅμως αὐτό: Ἀνεβαίνοντας τὰ δύο πρῶτα σκαλοπάτια μὲ τεντωμένη τὴν

πλάτη, πάρτε μιὰ εἰσπνοή. Στὰ ἐπόμενα δύο σκαλοπάτια κάνετε μιὰ ἐκπνοή. Συνεχίστε μὲ τὸν ἴδιον ρυθμό, δυὸ σκαλιὰ εἰσπνοή, δυὸ σκαλιὰ ἐκπνοή καὶ θά φθάσετε στὸ τέρμα χωρὶς νά ἔχετε λαχανιάσει.

Τί συμβαίνει; Κανονίζοντας τὸν ρυθμὸ τῆς ἀναπνοῆς καθὼς ἀνεβαίνουμε, θγάζουμε μεγαλύτερη ποσότητα διοξειδίου τοῦ θνθρακος καὶ παίρνουμε μεγαλύτερη ποσότητα ὀξυγόνου.

Ἡ ἀρχὴ αὕτὴ ἐπιβεβαιώνεται ὅταν ἐπιταχύνουμε τὸν ρυθμὸ ἀνεβαίνοντας ἕναν ἀνήφορο. Στὴν περίπτωσι αὕτῃ, πρέπει ἡ εἰσπνοὴ νά γίνεται σὲ κάθε τρία βήματα καὶ ἡ ἐκπνοὴ στὰ ἐπόμενα τρία. Ἐτσι τρία καὶ τρία, μὲ ἐνωμένες τὶς ὠμοπλάτες, ὁποιοσδήποτε μπορεῖ νά ἀνέβῃ ἕνα βουνὸ χωρὶς νά λαχανιάσῃ.

Ἀν πάλι λαχανιάσετε ἀπὸ κάποια κοπιαστικὴ δουλειά, ὑπάρχει ἕνας ἀπλὸς τρόπος νά ξαναθρῆτε τὸν ρυθμὸ σας: ἀναπνέετε ταχύτερα. Ἀναπνεύστε γρήγορα σάν σκυλάκι γιὰ λίγες στιγμές, ὕστερα πάρτε δυὸ θαθεῖες εἰσπνοές. Ἐπαναλάβετε τὸ ἴδιο καὶ θά δῆτε ὅτι εἶσι ἡ ἀναπνοὴ σας θά ἡρεμῇ πολὺ ταχύτερα παρὰ ἂν καταβάλετε προσπάθεια νά ἀναπνεύσετε φυσικά.

Ὁ ἔλεγχος τῆς ἀναπνοῆς περιορίζει τὴν ἀνάγκη τῆς ἐντατικῆς ἀσκήσεως. Ἐνας βασικὸς λόγος τῆς γυμναστικῆς εἶναι ὅτι μᾶς κάνει νά μεταβάλλουμε τὸν ρυθμὸ τῆς ἀναπνοῆς μας καὶ ἔτσι μᾶς φέρνει στοὺς πνεύμονες περισσότερο ὀξυγόνο, τὸ ὁποῖο διοχετεύεται στὸ αἷμα.

Στὸν Δεύτερο Παγκόσμιον Πόλεμο μοῦ ζήτησαν νά καθορίσω μιὰ σειρά πρῶτῶν ἀσκήσεων γιὰ τοὺς ἄνδρες τῶν ΡΑΦ. Τὰ ὑπόστεγα καὶ οἱ αἰθούσες ἦταν κρύες καὶ τὰ καύσιμα ἦταν λίγα. Τὸ

καλύτερο πού είχα να κάνω ήταν να βρω τρόπο να ζεσταθούν οι άνδρες. Ώρνια λοιπόν τὰ ἐξῆς: νὰ εἰσπνέουν καὶ νὰ ἐκπνέουν ἀπὸ τὴ μύτη, γρήγορα στὴν ἀρχή, ἔπειτα ἀργότερα. Γρήγορη, κοντὴ ἀναπνοὴ ἐπὶ 30 δευτερόλεπτα, ὕστερα ἀργή καὶ πλήρης ἀναπνοὴ ἐπὶ ἄλλα 30 δευτερόλεπτα. Ὅταν ἡ ἄσκησις αὐτὴ ἐπαναληφθῇ πολλὰς φορὲς τὸ σῶμα θερμαίνεται θαυμάσια.

Ἐκεῖνο πού χρειάζεται στοὺς περισσότερους ἀπὸ μᾶς εἶναι ἕνα σύστημα ἀναπνοῆς πού νὰ μᾶς βοηθᾷ στὸ γραφεῖο, ἢ στὸ ἐργαστήριον. Ἡ κόπωση, καὶ ἡ κατάπτωσις ἀκόμη, μπορεῖ νὰ καταπολεμηθῇ μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο: Ἐνῶστε ὅσο μπορεῖτε τις ὠμειπλάτες σας χωρὶς νὰ πιέσετε πολὺ τὸν ἐαυτὸ σας καὶ ὕστερα κάνετε θαθεῖα καὶ ἥρεμῃ ἐκπνοή. Σταματήστε. Ὑστερα κάνετε μιὰ θαθεῖα, ἀργή, ἥρεμῃ εἰσπνοὴ ὥσπου νὰ γεμίσουν καλὰ οἱ πνεύμονες. Ἐκπνεύστε ἀπὸ τὴ μύτη ἀργά, χωρὶς νὰ ἀλλάξετε τὴ στάσι τῆς πλάτης. Κάνετε τὸ αὐτὸ 10—12 φορὲς καὶ ἡ κατάπτωσις

σας θὰ ἐξαφανισθῇ. Γιατί; Γιατί θὰ ἔχετε ἐνισχύσει τὸ μυαλό σας καὶ θὰ ἔχετε καταπραῖνει τὴν νευρική ὑπερέντασι παίρνοντας μεγαλύτερη ποσότητα ἀπὸ τὸ ζωγόνο ὀξυγόνο.

Ὁ ἡθοποιὸς πού παθαίνει τράκ φαίνεται συχνὰ νὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ ἀσφυξία. Οἱ ἡθοποιοὶ καὶ οἱ πεπειραμένοι ὀμιλεῖται ξέρουν τὰ εὐεργετήματα τοῦ ἐλέγχου τῆς ἀναπνοῆς. Ὁ καθένας μας μπορεῖ νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὴν συνήθεια τῶν ἡθοποιῶν νὰ στέκωνται στὰ παρασκήνια καὶ νὰ ἐνισχύωνται μὲ ἀρκετὲς θαθεῖες ἀναπνοὲς προτοῦ θγοῦν στὴ σκηνή.

Στις δύσκολες συνθήκες τῆς σύγχρονης ζωῆς ἡ αὐτόματη ἀναπνοὴ δὲν ἀρκεῖ γιὰ τις ἀνάγκες μας. Ἡ καθιστικὴ ἢ μονότονη ἐργασία ἀπαιτεῖ ἀνανέωσι τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἀναπνοῆς μας. Ἄν λάβουμε λίγο ὑπ' ὄψιν μας τὰ παραπάνω θὰ δοῦμε γρήγορα πόσο εὐεργετικά μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσουμε μιὰ δύναμι πού παραγνωρίσαμε.

Ἡ ἱατρικὴ ἐξέτασις πού ἔγινε στὸ σχολεῖο ἀπέδειξε ὅτι Γιαννάκης ἔπασχε ἀπὸ τρομερὴ μυωπία καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ σχολείου τοῦ ἔδωκε ἕνα σημείωμα νὰ τὸ πᾶν στὸν πατέρα του:

«Κύριε, ἡ ἐξέτασις ἀπέδειξε ὅτι ὁ γιός σας παρουσιάζει ἰσχυρὰν τάσιν πρὸς μυωπίαν καὶ παρακαλεῖσθε ὅπως λάβετε τὰ ἐνδεικνύόμενα μέτρα».

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Γιαννάκης κρατοῦσε τὴν ἀπάντησι τοῦ πατέρα του:

«Κύριε διευθυντά, σὰς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἐπιστολή σας. Μετὰ τὸ χθεσινὸ ἐυλοκόπημα, ἐλπίζω ὅτι ὁ γιός μου δὲν θὰ τὸ ἐπαναλάβῃ!»

Constellation

☆

Σπίκερ τοῦ ραδιοφώνου εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού μιλάει ὥσπου νὰ σὰς πιάσῃ πονοκέφαλος καὶ ὕστερα σὰς πουλᾷ μιὰ ἀσπιρίνη γιὰ νὰ σὰς περάσῃ.

Tatler

Ἡ Λαωνία

Πῶς τὴν εἶδε ἕνας Ἕλληνας ζωγράφος

«Εἶναι κάπου ἕνας τόπος, σχεπασμένος ἀπὸ χιόνι καὶ σιωπὴ. Οἱ ἄνθρωποι, κοντοὶ καὶ παχουλοὶ μὲ ἀνασηκωμένες μύτες καὶ σχιστὰ μάτια, προβάλλουν μέσ' ἀπὸ τὴν ὁμίχλη καὶ γλιστροῦν ἐπάνω στὶς παγωμένες ἐκτάσεις σὰν φανταστὲς ἀλλόκοτες ὑπάρξεις...»

Ἔτσι ἀρχίζει συχνὰ τις ἀπλὲς ἱστορίες τῆς ἡ Σέλιμα Λάγκερλεφ. Οἱ ἥρωές της ἐρχοῦνται συνήθως ἀπὸ αὐτὸ τὸν ἀπόμακρο βορρᾶ νὰ μᾶς μιλήσουν γιὰ τὴν παράδοξο ζωὴ τους καὶ νὰ μᾶς μεταδώσουν τὴ βαθύτερη ποιήσι τους. Ἐἵας Ἕλληνας ζωγράφος, ὁ Γ. Ὠργος Μούγιος, τόσο πολὺ γοητεύτηκε ἀπ' ὅσα μᾶς ἔχουν ἱστορήσει γιὰ τὴ λευκὴ χώρα τους καὶ τις συνθήκές τους, ὥστε θέλησε νὰ πᾶν ὁ ἴδιος ἐκεῖ, νὰ ζήσει μαζί τους καὶ νὰ τοὺς γνωρίσῃ καλὰ. Ἡ ἀγνωστὴ μας Λαπωνία ἦταν γι' αὐτὸν ἄδ μακρινὸς τόπος, ὁ σχεπασμένος ἀπὸ χιόνι καὶ σιωπὴ...» Κι' οἱ κάτοικοί της ἦταν οἱ πραγματικοὶ ἥρωες τῆς Λάγκερλεφ, αὐτοὶ πού «...προβάλλουν μέσ' ἀπὸ τὴν ὁμίχλη καὶ γλιστροῦν ἐπάνω στὶς παγωμένες ἐκτάσεις σὰν φανταστικὲς ἀλλόκοτες ὑπάρξεις...»

Ὁ ζωγράφος Μούγιος εἶναι ὁ μόνος Ἕλληνας πού ἐπισκέφθηκε τοὺς Λάπωνες κι' ἔμεινε στὶς πὺλ μακρινὲς περιοχὲς τῆς χώρας τους τις χαμένες μέσα στὴν ἀμειλίχτη λευκότητά τοῦ βορρᾶ. Κι' ἀκόμη, εἶναι ὁ μόνος ζωγράφος πού ἐφθασε ὡς αὐτὴ τὴ βορειότερη ἄκρη τῆς Γῆς γιὰ νὰ κλείσῃ σὲ μιὰ σειρά ἔργων του τὴ γεμάτη θάνατο ζωὴ τῶν κατοίκων τῆς Λαπωνίας.

Δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλο νὰ βρεθῇ κανεὶς ἀνάμεσά τους. Κι' ὅταν ἀκόμη φθάσῃ ὡς τοὺς πὺλ ἀκράτους κατοικημένους σταθμοὺς τῆς Σουηδίας ἢ τῆς Νορβηγίας, δὲ βρίσκεσαι παρὰ μονάχα στὴν ἀρχή. Ἄν ζητήσῃς νὰ δῆς Λάπωνες, κάποια ὄργανωμένη κρατικὴ ὑπηρεσία ἴσως σοῦ δείξῃ μερικοὺς ἀνθρώπους μὲ γραφικὰ πολύχρωμα κοστούμια. Ἄλλ' αὐτοὶ δὲν ἀποτελοῦν τίποτ' ἄλλο παρὰ μιὰ ἡμιεπίσημη... τουριστικὴ ἀτραξιόν. Εἶναι ὅτι, ποῦμε κάτι ἀνάλογο μὲ τις δικές μας τις Σαρακατσάνισσες πού γνωρίζει ἕνας ξένος ὅταν παρευρίσκεται σὲ μιὰ γιορτὴ τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων ὅπου χορεύ-

ουν κοπέλλες τῆς Ἀθῆνας μὲ τοπικὲς φορεσιές.

Μὰ κι' ἂν ἀκόμη ἐπιμείνῃ ὁ ταξιδιώτης πῶς θέλει νὰ δῇ καὶ νὰ γνωρίσῃ γνήσιους Λάπωνες, οἱ Σκανδιναβοὶ δὲ θὰ εἶναι σὲ θεσι νὰ τὸν ἱκανοποιήσουν. Κ' οἱ ἴδιοι συνήθως δὲν ξέρουν γιὰ τὸν λαὸ αὐτὸ πολλὰ πράγματα. Μόνο σὲ καμμιὰ βόρεια μικρὴ πολιτεία ἴσως βρεθῇ κάποιος ντόπιος πού νὰ ἔμαθε ἀπὸ ποῦ πέρασαν οἱ «Σάμπε», ὅπως τοὺς λένε καὶ δεχθῇ, ἀφοῦ πληρωθῇ καλὰ, νὰ ὀδηγήσῃ τὸν πεισματόρη καὶ ριψοκίνδυνο ξένο στὶς περιοχές τους. Τότε ἀρχίζει μιὰ ἐπικίνδυνη ἀναζήτησι στὶς παγωμένες ἐκτάσεις, ὥσπου τέλος, ὅ-

στερα από μεγάλη περιπλάνησι μέσ' από άγνωστα μονοπάτια, άκουσθουνε σε κάποια χαράδρα δυνατά γαυγίσματα σκυλιών. 'Ο ξένος κι' ό οδηγός του είναι θέβαιος τότε — άν ή όμίχλη έχει πέσει πυκνή και δέν μπορούν νά δύν — πώς έφθασαν στο σκοπό τους. Οί Λάπωνες θά βγουν στην μικρή κατασκήνωσί τους και θά τους δεχθούν μ' όλη τή... βόρεια έγκαρδιότητά τους.

Είναι δύσκολο νά μιλήση κανείς με σαφήνεια για τή Λαπωνία. Καί γιατί είναι μία χώρα δίχως καθωρισμένα όρια, αλλά και γιατί δέν άποτελεί μία ιδιαίτερη πολιτική ένότητα. Άρχίζει από τις Νορβηγικές άκτές και φθάνει ως τή Λευκή θάλασσα. Άπλώνεται δηλαδή πάνω σε άπόκριμνα άκρωτήρια, μαγευτικά φιόρδ, ανήλεις κοιλάδες και παραμυθένιες λίμνης τής Νορβηγίας, τής Σουηδίας, τής Φινλανδίας και τής Βόρειας Ρωσίας άκόμη.

Όλη αυτήν τήν παγωμένη έκταση των 400.000 περίπου τετραγωνικών χιλιομέτρων τήν διασχίζουν άνενόχλητοι από άκρη σε άκρη οί κάτοικοι της με τά έλκυθρά τους, γυρεύοντας βοσκές για τά μεγάλα κοπάδια των τάρανδων τους. Έτσι, πολύ συχνά βρίσκονται Σουηδοί ή Φινλανδοί Λάπωνες στη Νορβηγική Φινμαρκία, ή Νορβηγοί κοντά σε άπέραντους βάλτους τής Φινλανδίας.

☆

Κάποιος Γάλλος όδοιπόρος πς έφθασε ως τόν κύκλο του 'Αρκτικού έγραψε στο ήμερολόγιό του πως οί Λάπωνες είναι πλάσμενοι από «πλήξι και από δίψα φυγής». Καί δέν είχε άδικο. Τό ψυχρότατο κλίμα και ή τρομερή χειμωνιάτικη γύμνια τής πατρίδας τους έπιδρά στο χαρακτήρα τους. 'Όταν κατεβαίνη σι-

γά - σιγά ή πυκνή όμίχλη για νά ύψωθί γύρω τους σ' ένα βαρύ τείχος, άδιάπέραστο από τά βλέμματα τους, τότε έρχεται ή πλήξι σά μία κυρίαρχη δύναμι νά τούς άφαιρέσει κάθε πρωτοβουλία και θέλησι ζωής. Στη Λαπωνία θ' άντικρύσει κανείς νέους ανθρώπους νά ξεχνιούνται ώρες όλόκληρες ασάλευτοι, σάν άπολιθωμένοι, στο ίδιο σημείο, δίχως τήν παραμικρή σύσπαι στο πρόσωπό τους, με τά μάτια στηλωμένα στο κενό σά νά δραματίζονται κάτι γεμάτο ένέργεια και κίνησι.. Κι' όταν ή άδιάκοπη νύχτα του χειμώνα φθάνη στα βορειότερα μέρη, τότε ή πλήξι γίνεται άκόμη πιό άμείλικτη, γίνεται ένας άληθινός θάνατος για τήν ψυχή τους.

Θά μπορούσαμε νά πούμε πως οί Λάπωνες συναισθηματικά δέν ζούνε παρά μονάχα τό σύντομο καλοκαίρι τους. Τότε άγρυπνούνε στο ύπαιθρο, τραγουδώντας μακρόσυρτους σκοπούς με μουντούς ήχους, για νά χαιρετίσουν τόν ήλιο όταν μέσα στα μεσάνυχτα θά θρίσκει στην πλήρη όμορφιά του. Άερίζει νά ταξιδέψη κανείς ως τή «Φλεγόμενη γή» όπως άποκαλούν τήν Φινμαρκία, για νά θαυμάση τό πιό έξαισιο φαινόμενο τής φύσεως. Τόν «ήλιο του Μεσονυχτίου» πού άπλάνει στον όρίζοντα τά πιό άπίθανα χρώματα. Πράσινο, κίτρινο, κόκκινο, μώβ όλα μαζί συνθέτουν μίαν ασύλληπτη χρωματική κλίμακα τόν ένάμιση μήνα — από 15 Μαΐου έως τέλη 'Ιουλίου — πού ό ήλιος δύει κι' ανατέλλει μαζί τά θαθεία μεσάνυχτα.

Όταν τό θεσπέσιο αυτό όνειρο σβύνη, ή ζωή στη Λαπωνία γίνεται πάλι για τόν ξένο μιά άμείλικτη πραγματικότητα. Τά θαλασσοπούλια έρχονται πάνω απ' τό κεφάλι του για νά κρώξουν

άπελπισία και θάνατο και μεγάλα σμήνη κουνουπιών σηκώνονται συχνά σάν σκούρο σύννεφο από τά θουρκωμένα έλη.

Οί Λάπωνες, φυσικά, παρ' όλη τήν ψυχρότητα του χαρακτήρος τους, πού όφείλεται όπως είπαμε στις κλιματολογικές συνθήκες, κάνουν ό,τι μπορούν και περιποιούνται με κάθε τρόπο τόν μακρινό ταξιδιώτη για νά περάση όσο πιό ευχάριστα γίνεται στον τόπο τους. 'Η φιλοξενία τους αυτή παίρνει τις διαστάσεις πραγματικής λατρείας για τόν ξένο όταν αυτός είναι 'Ελληνας.. Θά σάς φανή ίσως περίεργο, μά είναι άπόλυτα άληθινό. Οί Λάπωνες πιστεύουν ότι κατάγονται από τους αρχαίους 'Ελληνες. Κι' ένω δέν μπορούν νά σάς μιλήσουν παρά για λίγους λαούς, σάς έκφράζουν τό βαθύτερο θαυμασμό για τους 'Ελληνες, τους αρχαίους και νεωτέρους. 'Ισως, έπειδή, κατά μία έκδοχή, άπόστολοι από τό Βυζάντιο έφθασαν ως τή γή τους και τους έκαμαν Χριστιανούς.

☆

Οί Λάπωνες είναι λαός Μογγολικής καταγωγής πού με τόν καιρό προσαρμόστηκαν στις κλιματολογικές συνθήκες του άρκτικού. Έκεί, ζούν σάν νομάδες, άναζητώντας βοσκότοπους για τά μεγάλα κοπάδια των τάρανδων τους και ψαρεύοντας στις λίμνες και στα κρύα νερά των ποταμών. 'Η ζωή τους είναι λιτή και τραχεία. Άληθινά πρωτόγονη. Κρέας, λίπος για τροφή και για φως, μαλλί, δέρμα για παπούτσια και για ρούχα θά τους τά δώσουν οί τάρανδοι. Αυτοί και τά μεγάλα πυκνότριχα σκυλιά πού κοιμούνται στις ίδιες σκηνές με τους ανθρώπους και τρώνε από τά ίδια ξύλινα πιάτα είναι τά μόνα ζώα πού άντέχουν

στο ψυχρό κλίμα τής στέππας. Τά μόνα ζώα κι' οί μόνοι σύντροφοί τους. 'Όταν αρχίζει νά πέφτει τό χιόνι, κλείνονται μέσα στις σκηνές τους πού μυρίζουν τομάρια και παστωμένα ψάρια και δέν περιμένουν τίποτε άλλο παρά τά κουρασμένα θήματα κάποιου Λουθηρανού 'Αποστόλου πού θά φθάση ως τόν μακρινό συνοικισμό τους. Τότε, θ' αφήσουν παράμερα τά κέρατα των τάρανδων ή τά έλκυθρα πού σκαλίζουν με θαυμάσια σχέδια και θά θελήσουν νά πάρουν θέρμη από τά χείλη του Ιεροκήρυκα. Τά λόγια του θά τά κρατήσουν μέσα τους σά μικρή φλογίτσα λύχνου ώσπου νά έρθουν οί φωτεινές ήμέρες του Πάσχα. Τότε θά βάλουν τά πιό πολύχρωμα κοστούμια τους, θά στολιστούν και θά κατεβούν κάτω στα φιόρδ για νά πάνε στις εκκλησίες, νά παντρευτούν και νά βαπτίσουν τά μωρά, νά μνημονεύσουν εκείνους πού θάφτηκαν κάτω από τό χιόνι... Κι' άκόμη θά δώσουν δέρματα, λίπος, σκαλισμένα κέρατα τάρανδων και θά πάρουνε ζάχαρη, βελόνες, ό,τι χρειάζονται... 'Υστερα, θά κινήσουν πάλι για τήν άγαπημένη γή τους, άφίνοντας πίσω στον άλλο κόσμο μιά έντονη έντύπωσι από τά πολύχρωμα φανταχτερά κοστούμια τους. Γιατί πραγματικά οί φορεσιές τους, πού επάνω τους έχει καρφωθί ό ήλιος μ' όλα τά χρώματά του είναι φορεσιές μέθης και τρέλλας. Τό πράγμα φυσικά έχει τή λογική εξήγησή του. 'Η έηρασία του Λαπωνικού τοπίου με τή χρωματική του μονοτονία τους επέβαλλε νά ρέουν στα ρούχα τους τους τόνους πού δέν υπάρχουν τριγύρω τους. 'Απαραίτητο συμπλήρωμα των φανταχτερών κοστούμιών τους είναι τά καπέλλα τους — πού σχεδόν ποτέ δέν τά βγάζουν — άλλοτε

μέ κάτι τεράστιες κόκκινες φούντες κι' άλλοτε μ' ένα μαύρο άστέρι στην κορφή.

✱

“Οποιος φθάνει στη Λαπωνία, έχει την πρόσκαιρη εντύπωση ότι περνάει στους κόσμους του παραμυθιού. Οί Λάπωνες με το κοντό μπότι τους και με τη κωμική γρήγορη περπατησιά τους μοιάζουν με μεγάλους νάνους αγαπημένων παιδικών παραμυθιών. ‘Η ζωή τους έχει για τον περαστικό ξένο μιιά παράδοξη μαγεία κι' έναν άλλόκοτο ρυθμό. Κι' όμως κι' αυτοί έχουν μέσα τους κάτι όμοιο μ' όλους τους ανθρώπους της Γης. Κι' αυτοί πονούν, κι' αυτοί όνειρεύονται, κι' αυτοί έρωτεύονται και τραγουδούν με λυρικό πάθος την αγάπη τους. Κι' άκόμη, τιμούν τους νεκρούς, να νουρίζουν με στοργή τά μωρά τους πάνω στά ζεστά τομάρια τών ταρανδών, καμαρώνουν τά παιδιά τους καθώς μεγαλώνουν, αγωνίζονται, ζούνε, ακολουθούν

μοιραία τον άναπόφευκτο δρόμο του ανθρώπου.

‘Η γη της Λαπωνίας έκτος από τη σπάνια ζωγραφικότητά της που συγκινεί άμέσως ένα καλλιτέχνη έχει — παρ' όλη την τραχύτητά της — κάτι άόριστο και άστάθμητο που δονεί και γοητεύει τον έπισκέπτη της. Οί Λάπωνες λένε πως όταν χιονίζει τά πνεύματα αγαπημένων νεκρών στήνουν άόρατα μυστικές συνομιλίες μ' όποιον ξένο φτάση ως τη γη τους και τόν μαγεύουν με όσα του ίστορούνε. Οί ίδιοι άλλωστε είναι άφάνταστα φιλόξενοι. Θά προσφέρουν πάντα τó πιό παχύ τομάρι και την πρώτη μερίδα άπ' τη ζεστή σούπα τους στον όδοιπόρο που θά φθάση ως τη σκηνή τους, δίχως καμμιιά άμοιβή. Μόνο προσοχή. “Αν τά θήματά σας σάς έφερναν ως τη μακρινή γη τους, για νά μείνετε για λίγο κοντά τους, μην ξεχάσετε νά δώσετε ένα μικρό φιλοδώρημα στά παιδιά τους. Κολακεύονται και σάς άγαπούνε περισσότερο άκόμη. Μην ξεχάσετε λοιπόν...

Μ' αυτή τη συμβούλη ό ζωγράφος Μούγιος, πού ή άνησυχία της τέχνης του τόν ώδήγησε ως τόν κύκλο του άρκτικού, έκλεισε τίς όδοιπορικές εντυπώσεις του άπό τόν γραφικό κόσμο τών Λαπώνων, έναν κόσμο γεμάτο ύποβολή, καρτερία και ποιήσι.

Τό νεόβγαλτο γιατρούδάκι έπισκέπτεται ένα άρρωστο στο χωριό. Σε μιιά στιγμή του ξεφεύγει ή άλήθεια και λέει στον άσθενή του: Για νά είμαστε είλικρινείς, δέν μπορώ νά πώ περί τίνος άκριβώς πρόκειται. “Ισως τó πολύ πιστό...

—Καλά, γιατρέ μου, λέει τότε ό χωρικός. Σύρε σήμερα στο καλό και έρχεσαι αύριο πάλι, ξεμέθυστος.

A M

ΜΙΛΑΤΕ ΜΟΝΟΣ ΣΑΣ;

Του

RALPH BASS

Οί Κινέζοι κομμουνιστές έμειναν κατάπληκτοι, όταν έβγαλαν τόν αϊχμάλωτό τους άπό την τρύπα της «άπομονώσεως», όπου είχε μείνει πολλές έβδομάδες. Ήταν βέβαιοι πως ό ‘Αμερικάνος θά έπεφτε στά πόδια τους, πρόθυμος νά δεχθή κάθε διαφώτισι. Όστόσο, όσο και άν ήταν καταπονημένος και έξασθενημένος, ή θέλησί του παρέμενε άκαμπτη και τó μυαλό του καθαρό. Οί Κινέζοι δέν έμαθαν ποτέ τó γιατί. Πολλούς μήνες άργότερα ό αϊχμάλωτος διηγήθηκε την ίστορία του: είχε διατηρηθή στά λογικά του μιλώντας με τόν έαυτό του.

Και άλλοι στρατιωτικοί που ύπηρέτησαν στην Κορέα διηγήθηκαν παρόμοιες ίστορίες. ‘Ακόμη και ό αντίστράτηγος Ούιλλιαμ Ντήν είπε ότι την έποχή της μακροχρόνιας αϊχμαλωσίας του άπό τους ‘Ερυθρούς, ανακάλυψε ότι

τό νά μετρά και νά μιλά μόνος του τόν έσωσε άπό τó νά χτυπά τó κεφάλι του στον τοίχο. ‘Η μέθεδος αυτή είχε πετύχει θαυμάσια, ώπου ένας φύλακας είδε τά χείλη του νά κουνιούνται και τόν ύποχρέωσε νά σταματήσει.

✱

Οί ψυχίατροι ξέρουν άπό πολύν καιρό πως αυτή ή «αυτοκουθέντα» άποτελεί συχνά μιιά άσφαλιστική δικλείδα για συγκινήσεις που θά μπορούσαν νά τσακίσουν έναν άνθρωπο. Αυτό όμως δέν σημαίνει πως όποιος μιλεϊ μόνος του είναι και στά καλά του. Σε μιιά πρόσφατη μελέτη, επί 84 περιπτώσεων ανθρώπων με ψυχικές άσθενείες, παρατηρήθηκε πως τά 69% «μιλούσαν δυνατά, ψιθύριζαν καθαρά ή μουρμούριζαν κάτι μοναχοί τους». Οί περισσότεροι άπ' αυτούς φαντάζονταν πως άκουαν κάποια φωνή

νά τους μιλάει. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ἄκουαν πραγματικά φωνές, ἀλλὰ ἦταν οἱ δικές τους.

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι πού μιλοῦν μόνοι τους περισσότερο ἀπὸ ἄλλους. Σ' ἕνα νοσοκομεῖο τῆς Νέας Ὑόρκης ἕνας μορφωμένος ἀσθενὴς μιλοῦσε μοναχὸς του σὲ ἔξι διαφορετικὲς γλώσσες.

Οἱ γιατροὶ λένε πὼς πάρα πολλοὶ ἄνθρωποι ἀπολύτως ἰσορροπημένοι μιλοῦνε μόνοι τους, χωρὶς μ' αὐτὸ νὰ ἀποδεικνύεται ὅτι ὅλοι ὅσοι μιλοῦν μόνοι τους εἶναι ἰσορροπημένοι. Γιὰ τὸν διαχωρισμὸ ὑπάρχουν ὠρισμένα σήματα κινδύνου.

Ἄν δὲν ἔχετε καταλάβει πὼς μιλάτε μόνος σας, ὥσπου νὰ σᾶς τὸ πῇ κάποιος ἄλλος, αὐτὸ σημαίνει πὼς ἔχετε κάπως χάσει τὸν ἔλεγχο τοῦ μυαλοῦ σας.

Ἄν, ὅταν οἱ ἄλλοι σᾶς λένε πὼς μιλάτε μόνος σας, ἐσεῖς δὲν μπορεῖτε νὰ σταματήσετε, τότε χρειάζεστε βοήθεια.

Καὶ τὸ σοβαρώτερο: ἂν μιλάτε δυνατὰ καὶ δὲν μπορεῖτε νὰ ξεχωρίσετε ἂν τὸ πρόσωπο στὸ ὁποῖο μιλάτε εἶναι μπροστά σας ἢ ὄχι, προσέξτε.

Γιὰ τὸν ψυχίατρο ἔχει σημασία πόσο συχνὰ μιλάτε μόνος σας. Ἄν μιλάτε ὅλη τὴν ὥρα, μπορεῖ νὰ εἰσθε νευρωτικὸς τύπος. Ἀλλὰ ἂν κουβεντιάζετε μετὰ τὸν ἑαυτὸ σας πότε-πότε, σὲ μᾶλλον ἐξαιρετικὲς περιπτώσεις, μὴν ἀνησυχεῖτε καθόλου. Τὰ σύνορα ἀνάμεσα στὸ κανονικὸ καὶ στὸ μὴ κανονικὸ εἶναι τόσο ἀόριστα, ὥστε κανένας δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς θεωρήσει ὑποπτό.

Συγκεντρῶνεστε πολὺ ὅταν σκέπτεστε; Ἄν ναι, μὴν παραξενευτῇτε καθόλου, ἂν ἀνακαλύψετε πὼς μιλάτε μόνος σας. Οἱ γιατροὶ ξέρουν πὼς οἱ φωνητικὲς χιρδὲς συχνὰ κινοῦνται ἐλαφρὰ ὅταν ὁ ἄνθρωπος σκέπτεται. Ἐ-

τσι, ὅταν σκέπτεστε ἐντατικά ἢ κίνησι μεγάλωνει καὶ αὐτὸ μπορεῖ νὰ προκαλέσῃ ψῆυχο πού ἀκούεται ἀρκετὰ καθαρά.

Εἶχε παρατηρηθῇ πὼς τὰ χέρια τῶν κωφαλάλων συχνὰ κινεῖνται, ἐνῶ αὐτοὶ σκέπτονται. Παρατηρώντας τὰ δάχτυλα τοῦ κωφαλάλου μπορεῖ κανεὶς ἐπίσης νὰ πῇ πότε ὄνειρεύεται.

Κάθε ἄνθρωπος εἶναι πιθανὸ νὰ μιλά μετὰ τὸν ἑαυτὸ του ὅταν θρίσκεται σὲ κάποια ἔντασι, εὐχάριστη ἢ δυσάρεστη. Ὅταν εἶναι κανεὶς εὐτυχισμένος μπορεῖ καὶ νὰ φωνάζῃ ἀπὸ τὴ χαρὰ του. Ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἂν μιλάτε μετὰ τὸν ἑαυτὸ σας προκαλώντας τον, νὰ εἰστε βέβαιος πὼς θρίσκεστε μετὰ καλὴ συντροφιά.

Ὅπως ὁ ἀπομονωμένος αἰχμάλωτος τῆς Κορέας, πολλοὶ ἄνθρωποι μιλοῦν μετὰ τὸν ἑαυτὸ τους ὅταν ζοῦνε σὲ μοναξιά.

Πολλοὶ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων πού κάνουν μακρινὲς μοναχικὲς διαδρομὲς κρατοῦν συνήθως σταθερὴ κουβέντα μετὰ τὸν ἑαυτὸ τους, κριτικάροντες τοὺς ἄλλους ὁδηγούς καὶ τὴ συγκοινωνία. Ἡ κουβέντα τῶν ὁδηγῶν περιέχει πολὺ συχνὰ θρησιὲς καὶ ἐριστικὲς ἐκφράσεις, ἀλλὰ εἶναι ἕνας καλὸς τρόπος γιὰ νὰ ξεσπᾶνε καὶ συντελεῖ στὴν ἀποφυγὴ δυστυχιμάτων.

Μερικοὶ ἄνδρες μιλοῦν μόνοι τους τὴν ὥρα πού ξυρίζονται ἢ κάνουν τὸ μπάνιο τους. Ἐκδηλώνουν τὴν ἀνυπομονησίαν τους, λένε καμμιὰ θρησιὰ ὅταν κάνουν καμμιὰ στραβοτιμονιά μετὰ τὸ ξυράφι ἢ ἐνθαρρύνουν τὸν ἑαυτὸ τους. Ὁ Μάρκ Τουαὶν διηγεῖται πὼς μιὰ μέρα εἶχε πῇ ἀρκετὲς θρησιὲς τὴν ὥρα πού ξυριζόταν μετὰ τὴν πόρτα τοῦ μπάνιου ἀνοικτὴ καὶ ἡ γυναίκα του τὸν εἶχε ἀκούσει. Ὅταν μπῆκε στὸ δωμάτιό τους, ἐκείνη τοῦ ἐπανέλαβε

ἐπιδεικτικά τὰ ἐκφραστικά αὐτὰ ἐπιθετά. «Τὶς λέξεις τὶς λὲς σωστά, τῆς εἶπε ἐκεῖνος, ἀλλὰ δὲν ξέρεις τὸν τόνο πού τοὺς πρέπει.»

☆

Τὰ παιδιὰ μιλοῦν πολὺ μόνοι τους καὶ συνήθως προσποιοῦνται πὼς ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι παρόντες. Αὐτὸ εἶναι κάτι φυσικὸ στὴν παιδικὴ ἡλικία. Τὸ γεγονὸς ὅτι πολλοὶ ἄνθρωποι κάνουν τὸ ἴδιο ὅταν γεράσουν δείχνει μιὰν ἐπιστροφή στὶς παιδικὲς ἀδυναμίες.

Ἕνας ἀνθοπώλης στὴ Νέα Ὑόρκη μιλάει μετὰ τὰ λουλούδια του. Λέει πὼς τὸ θεωρεῖ σημαντικὸ νὰ πῇ στὰ λουλούδια του πὼς τ' ἀγαπᾷ. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἀποκτοῦν τὴ συνήθεια νὰ μιλοῦν σὲ διάφορα πράγματα πού τοὺς ἀνέχουν καὶ τὰ ἀγαποῦν ἰδιαίτε-
 ρως. Οἱ σκύλοι, οἱ γάτες καὶ ὅλα τὰ κατοικίδια ζῶα ἀκούνε κάθε χρόνο ἑκατομμύρια λόγια, στὰ ὁποῖα δὲν ἀπαντοῦν ποτέ, ἐκτὸς ἂν ἔχουν τύχη νὰ εἶναι παπαγάλοι!

Ἄνομβρία κινδύνευε νὰ καταστρέψῃ ὅλη τὴν συγκομιδὴ. Συγκινημένος ὁ παπὰς ἀπὸ τὴν καταστροφὴ πού ἐβλεπε νὰ συντελεῖται γύρω του ἀποφάσισε νὰ καλέσῃ τὸ χωριὸ σὲ μιὰ δέησι στὴν Ἐκκλησίαν. Τὴν Κυριακὴ στὴν Ἐκκλησίαν δὲν χωροῦσε οὔτε θελόνα ἀπὸ τὸν κόσμον. Καὶ τότε ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ παπᾶ: —Δὲν εἰστε παρὰ ἕνα πλήθος ἀπίστων, δυστυχισμένων μου τέκνα! Μαζευτήκαμε ἐδῶ στὸν Οἶκον τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ δεηθοῦμε νὰ μᾶς στείλῃ μιὰ καλὴ βροχή. Καὶ οὔτε ἕνας ἀπὸ σᾶς —οὔτε ἕνας— δὲν ἔφερε μαζί του μιὰ ὀμπρέλλα νὰ τὴν ἔχῃ στὸν γυρισμό!

☆

Ἡ μικρὴ Μαρία ἦταν ἀτακτὴ τὴν ὥρα τοῦ μαθήματος καὶ γιὰ τιμωρία ἡ δασκάλα τῆς εἶπε νὰ γράψῃ τὴν ὥρα τοῦ διαλείμματος ἕνα κείμενο ἀπὸ 50 λέξεις τουλάχιστον. Ἀλλὰ τὰ παιδιὰ δὲν εἶχαν ἀκόμη καλοβγῇ στὴν αὐλὴ, ὅταν ἡ Μαρία πλησίασε θριαμβευτικὰ τὴν δασκάλα τῆς μετὰ τὸ χαρτί γεμάτο. —«Ἐχασα τὴ γάτα μου. Βγῆκα στὸν κῆπο καὶ ἀρχισα νὰ φωνάζω: Μινιόν, Μινιόν, Μινιόν, Μινιόν...»

A. M.

☆

Σὲ τί χρωστάτε τὴν μακροζωία σας; ρώτησε ἕνας δημοσιογράφος ἕναν ἑκατοχρονιτὴ κάου μπού. —Θυμάστε τὸν Πάντσο Βερέττο πού σκοτώθηκε ἀπὸ μιὰ σφαῖρα; Ἐ! πρῶτα ἀπ' ὅλα λοιπὸν τὴ μακροζωία μου τὴ χρωστῶ στὴν ἀστυνομία πού δὲν ἀνακάλυψε ποτὲ τοῖς τὸν σκότωσε.

C. B. Shaw

Ο αγαπημένος μινιών και μεγάλων

Κάρολος Ντίκενς και Χριστούγεννα, είναι δυο λέξεις συνώνυμες. Σε όλη του τη ζωή ο γίγας αυτός της δημοσιογραφίας και του μυθιστορήματος ανταποκρίθηκε με τόση θερμότητα στο πνεύμα των Χριστουγέννων, ώστε πολλές φορές βρέθηκε σε δυσκολία να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις του αναγνωστικού κοινού. Όταν πλησίαζε τα 30 του χρόνια, αφού είχε πληρώσει τα χρέη του πατέρα του και άρχιζε να δημιουργεί ένα δικό του όνομα, τον βρήκαμε να οργανώνει ένα μεγάλο Χριστουγεννιάτικο πάρτυ για ξηιπτωχούς ταξιδιώτες από το Ρότσεστερ. Και σχετικά μ' αυτό γράφει:

«Εγώ με την κανάτα
ο Μπέν με τη μπύρα
ένα απόρροιο παιδί με ζεστά πιάτα
και άλλο απόρροιο παιδί με ζεστά
πιάτα

ή γαλοπούλα
με καπέλλα με κατσαρόλες
το ψητό.
Ένας που κουβαλάει λαχανικά
και άλλα διάφορα.
Ένας έθελοντής υπηρέτης, υπάλληλος
κάποιου ξενοδοχείου.
μιας ακολουθεί όλο χαμόγελο.

«Όπως περνούσε η παρέα μας από την Χάι Στρήτ, σκορπούσε ευωδιές που έκαναν τον κόσμο να μάς κυττάζει με άπορία. Ποτέ δεν είδα πιο καλοψημένη γαλοπούλα και πιο γαργαλιστικά φαγητά. Οι ταξιδιώτες μου έφάνηκαν αντάξιοι της προσφοράς. Τα καθάρισαν όλα...».

«Όταν ο Ντίκενς παντρεύτηκε, κάθε Χριστούγεννα φερνόταν ακριβώς όπως ο Νεαρός Πατέρας στο βιβλίο του «Ένας Χριστουγεννιάτικος ύμνος».

«Ανέβαινε σε μια καρέκλα, ψαχούλευε στις τσέπες του, έβγαζε

μερικά πακέτα με δώρα, τα έδενε γέρα με την γραβάτα του και χοροπηδούσε σαν τρελλός από την χαρά του.»

Αλλά όταν ο μεγάλος συγγραφέας άρχισε να γερνάει, ο θρύλος που ο ίδιος είχε δημιουργήσει τον περιέζωνε με απαιτήσεις. Το αγαπημένο του αναγνωστικό κοινό ζητούσε κάθε χρόνο και μία καινούρια Χριστουγεννιάτικη ιστορία.

☆

Για να καταλάβουμε το πάθος του Ντίκενς για το μήνυμα των Χριστουγέννων και την χαρά που ένοιωθε όταν ξυπνούσε στους άλλους συναισθήματα αγάπης με τα έργα του, πρέπει να γυρίσουμε πίσω στα παιδικά του χρόνια, που κυλούσαν άδεια στις γεμάτες θλίψη Κυριακές που περνούσε στο πατρικό σπίτι. Είναι χαρακτηριστικό ότι όταν απέκτησε χρήματα, ποτέ του δεν σκέφθηκε να τα άποταμιεύσει ή να τα επενδύσει.

«Όλα τα ξόδεψε σε γιορτές και γλέντια. Το 1837 ο Ντίκενς ήταν ακόμη χωρίς φροντίδες και τα Χριστούγεννα έφθασε στο σπίτι του τόσο μεθυσμένος, που δεν μπορούσε να σταθεί στα πόδια του. Αλλά το 1843 ήταν ο πιο πολυάσχολος οικογενειάρχης. Είχε δέκα παιδιά που τα λάτρευε και για να τα διασκεδάσει είχε αγοράσει όλα τα σύνεργα ενός ταχυδακτυλουργού. «Αν μπορούσατε να δήτε την χαρά τους, έγραφε ο Ντίκενς, και πώς με κυττάζουν όταν βλέπουν χαρτονομίσματα να πετάνε και μαντήλια να πιάνουν φωτιά μόνα τους!»

«Όσο περνούσαν τα χρόνια, τόσο περισσότερο ήθελε να συναναστρέφεται με κόσμο. Η ζωή του ήταν ένα χαρούμενο ταξίδι. Έγραφε νέα βιβλία, έκανε νέους φίλους και μάθαινε νέους χορούς.

Η κόρη του μάς λέει πώς κάποτε που του είχαν μάθει ένα καινούργιο χορό, σηκώθηκε από το κρεβάτι τη νύχτα και σφυρίζοντας δοκίμαζε τα βήματά του. Ήταν ένα άσκεπτο και ιδιότροπο μεγάλο παιδί. Πόσο γρήγορα αποκοτούσε χρήματα, μα και πόσο γρήγορα τα εξώδευε! Ήξερε ότι η υγεία του είχε υποσκαφθεί, αλλά με χαρούμενη αδιαφορία απαντούσε: «Είμαι τρελλός κατά τα τρία τέταρτα και παραληρώ κατά το ένα.» Το δημιουργικό του πνεύμα βρήκε τώρα μια νέα απασχόληση: έγραψε θεατρικούς παραγωγούς και ήθοποιός. Ταξίδευε συνεχώς με μια παρέα από ανθρώπους του είδους του, και έγραφε θεατρικά έργα. Όπου έπληγαινε σκορπούσε το γέλιο. Το σπίτι του πάντα ήταν γεμάτο παιδιά, δέκα τα δικά του και η παρέα τους. Ένας φίλος του Ντίκενς διηγείται ότι μια παγερή χειμωνιάτικη νύχτα, ενώ περπατούσε μαζί του, είδαν στην πόρτα ενός φτωχικού σπιτιού μια μεθυσμένη γυναίκα και ένα παιδάκι μαζεμένο δίπλα της, που έτρεμε. Ο Ντίκενς πήρε στα χέρια του το παιδάκι, το αγκάλιασε για να το ζεστάνει και από κείνη την ημέρα το φρόντιζε τακτικά.

Η ζωή μπορεί να γίνει κωμωδία αν την αντιμετωπίσει κανείς με τον κατάλληλο τρόπο. Και αυτό το ήξερε καλά ο Ντίκενς και οι μικροί του προστατευόμενοι.

Κάποτε όμως η υγεία του τον εγκατέλειψε οριστικά, χωρίς αυτό να γίνει αφορμή να διακόψει το συγγραφικό του έργο. Τα έξοδά του μεγάλωναν συνεχώς και το αδηφάγο κοινό ζητούσε περισσότερα έργα του. Αλλά δεν άρκοιζε αυτό. Ήθελε και να τον βλέπει. Έτσι ο Ντίκενς άρχισε να περιοδεύει και να κά-

νη, διαλέξεις στην 'Αμερική και στην 'Αγγλία. 'Οπουδήποτε και αι πήγαινε, τὸ κοινὸ τὸν ἀπεθέωνε. 'Απὸ τὸ ἐξωτερικὸ ἔγραφε σὲ κάποιον φίλο του στὸ Λονδῖνο: «Μιά γυναίκα με σταμάτησε στὴν Νέα 'Υόρκη καὶ μοῦ εἶπε: Κύριε Ντίκενς, ἀφήστε με νὰ φιλήσω τὰ χέρια σας ποὺ γέμισαν τὸ σπῆτι μου με φίλους....»

'Αλλὰ ἂν ἡ καρδιά τοῦ μεγάλου συγγραφέα ἦταν ἀκόμη ἡ καρδιά ἐνὸς παιδιοῦ, τὸ σῶμα του ἦταν κουρασμένο. «Καὶ ἡ μικρότερη συγκίνησι, γράφει ἕνας φίλος του στὸ ἡμερολόγιό του,

ἔκανε τὰ χέρια του νὰ κοκκινίζουν καὶ πολλές φορές νὰ γίνωνται σχεδὸν μαύρα.» Νὰ φάη δὲν μποροῦσε· διαρκῶς ἀϋπνία τὸν βασάνιζε καὶ τὸ ἀριστερό του πόδι μούδιαζε. «Νομίζω αὐτὸ εἶναι ἤδη νεκρὸ, ἔλεγε.»

Παρ' ὅλα αὐτά, συνέχισε τὴν περιοδεία του τὴν ἀνοιξι καὶ τὸν χειμῶνα τοῦ 1869 καθὼς καὶ τὴν ἀνοιξι τοῦ 1870. Τὸ τέλος τοῦ ὁμῶς πλησίαζε καὶ ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἐβδομάδες ὁ Κάρολος Ντίκενς, ὁ ἀγαπημένος τῶν παιδιῶν, ἔπαψε νὰ ὑπάρχη.

Ο δάσκαλος τῆς κολυμβήσεως ἐξηγοῦσε σὲ μιὰ ομάδα παιδιῶν πὼς τὸ κολύμπι κάνει ὠραία σιλουέττα. 'Ενῶ ὁμως ἔλεγε αὐτά, πρόσεξε μιὰ μικρὴ ποῦ τὸν κυττοῦσε με δυσπιστία.

—'Εσεῖς δὲν παραδέχεστε πὼς τὸ κολύμπι φτιάχνει ὠραῖο σῶμα; τῆς εἶπε.

—Χμ...προσέξατε ποτὲ σας τίς πάπιες;

A. M.

Δ ικό σας εἶναι αὐτὸ τὸ χαριτωμένο μωρό; ρωτάει ἕνας περαστικὸς μιὰ κυρία ποὺ σέρνει ἕνα καροτσάκι.

—'Οχι, τῆς γειτόνισσας, ἀπαντᾷ με ὕφος ἡ κυρία.

—'Α! ὥστε δὲν εἶναι δικό σας! Διηλαδῇ, ἐδῶ ποῦ τὰ λέμε, δὲν ἔχω δὴ φρικτότερο τέρας!

This Week

Ε πὶ τέλους ἀνεκάλυψα ποῦ περνᾷ τὰ βράδια του ὁ ἄνδρας μου! ἔλεγε μιὰ νεαρὰ ἀστὴρ τοῦ Χόλλυγουντ στὴ φίλη τῆς.

—Μπράβο! Καὶ πὼς τὰ κατάφερες;

—Χθὲς βράδυ ἤμουν καλεσμένη σ' ἕνα πάρτυ πολὺ ἀνιάρο. Κατὰ τίς 12 βαρέθηκα καὶ ἔφυγα. Καὶ ὅταν ἔφθασα σπῆτι μου, ἔμαθα τί κάνει ὁ ἄνδρας μου τὰ βράδια: Μὲ τίς πυτζάμες καὶ τὴ ρόμπα του διαβάζει!

Constellation

ΤΟ ΒΕΛΟΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

TOT

A. E. MASON

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΟ ΒΕΛΟΣ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΥΝ

Τὸ δικηγορικό γραφείο τῶν κ.κ. Φρόμπισερ καὶ Χάσλιτ, στὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τῆς πλατείας Ράσσελ, εἶχε ἀνάμεσα στοὺς πελάτες του πολλοὺς ἐγκατεστημένους στὴ Γαλλία. Καὶ τὸ γραφείο ἦταν πολὺ περήφανο γι' αὐτὸν τὸν τομέα τῆς δουλειᾶς του.

—Μᾶς δίνει μιὰ θέσι στὴν ἱστορία, συνήθιζε νὰ λέη ὁ κ. Τζέρεμυ Χάσλιτ, γιὰ αὐτὸ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1806, ὅταν ὁ κ. Τζέμης Φρόμπισερ, ὁ τόσο δραστήριος μεγαλύτερος συνεταῖρος μας, ὁργάνωσε τὴν διαφυγὴ ἐκκτοντάδων Βρετανῶν ὑπηκόων ποὺ εἶχαν ἀποκλεισθῇ στὴ Γαλλία μὲ τὸ διάταγμα τοῦ Ναπολέοντος Α'. Τὸ γραφείο δέχτηκε τίς εὐχαριστίες τῆς βρετανικῆς Κυβερνήσεως καὶ εἶχε τὴν τύχη νὰ διατηρήσῃ τίς σχέσεις ποὺ εἶχαν ἐγκαινισατῇ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο. Τὸν τομέα αὐτὸ τῶν ἐργασιῶν μας τὸν ἔχω ἀναλάβει τώρα ἐγώ.

Ἔτσι, τὸ καθημερινὸ ταχυδρομεῖο τοῦ κ. Χάσλιτ περιελάμβανε κατὰ κανόνα καὶ ἀρκετὰ γράμματα μὲ τὸ σκούρο μπλε γαλλικὸ γραμματόσημο. Τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο ὥστόσο, ἀρχὲς Ἀπριλίου, δὲν εἶχε παρὰ μόνον ἓνα. Ἡ διεύθυνσις ἦταν γραμμένη μὲ ἓνα παράξενο ἀκατάστατο γράψιμο ποὺ δὲν τὸν γνῶριζε ὁ κ. Χάσλιτ. Ἀλλὰ εἶχε τὴν σφραγίδα τοῦ Ντιζὸν καὶ ὁ κ. Χάσλιτ ἀνοίξε τὸν φάκελλο μάλλον βιαστικά. Εἶχε μιὰ πελάτισσα στὸ Ντιζὸν —κάποια κυρία Χάρλοου— καὶ εἶχε μάθει πὼς ἦταν πολὺ ἀσχημα στὴν υγεία της. Τὸ γράμμα ἦταν βέβαια γραμμένο ἀπὸ τὸ σπίτι της, τὴν Βίλλα Γκρενέλ, ἀλλὰ δὲν

ἦταν δικό της. Κύτταξε τὴν ὑπογραφή.

—Βαμπέρσκι; εἶπε σουφρώνοντας τὰ φρύδια του. Μπόρις Βαμπέρσκι; Καὶ ὕστερα καθὼς θυμήθηκε τὸν ἀποστολέα: —Ὦ, ναι, ναι.

Κάθισε στὴν καρέκλα του καὶ διάβασε. Τὸ πρῶτο μέρος τοῦ γράμματος ἦταν ἀπλῶς γεμάτο κομπλιμέντα καὶ στολίδια, ἀλλὰ στὰ μισὰ τῆς δευτέρας σελίδας ὁ σκοπὸς τὸν φαινόταν καθαρῶτα: πεντακόσιες λίρες. Ὁ κ. Χάσλιτ χαμογέλασε καὶ συνέχισε τὸ διάβασμα καὶ συγχρόνως, καθὼς διάβαζε, ἐξακολουθοῦσε μιὰ μογομερὴ συνομιλία μὲ τὸν ἀποστολέα.

—Χρειάζομαι ἀπολύτως τὰ χρήματα, ἔγραφε ὁ Μπόρις, καί...

—Εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό, εἶπε ὁ κ. Χάσλιτ.

—Ἡ ἀγαπημένη μου ἀδελφή, Ζὰν Μαρί... συνέχιζε τὸ γράμμα.

—Ἀδελφὴ ἐξ ἀγχιστείας, διώρθωσε ὁ κ. Χάσλιτ.

—...δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ πολὺ, παρ' ὅλες τίς περιποιήσεις καὶ τίς φροντίδες μὲ τίς ὁποῖες τὴν περιβάλλω, συνέχιζε ὁ Μπόρις Βαμπέρσκι. Μοῦ εἶχε κληροδοτήσῃ, ὅπως ἀσφαλῶς θὰ ξέρετε, ἓνα μεγάλο τμήμα τῆς περιουσίας της. Ὡστε λοιπόν, εἶναι ἤδη δικό μου. Δὲν εἶναι ἔτσι; Αὐτὸ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ πῇ καὶ νὰ ἐλπίσῃ πὼς θὰ τὸν ἀκούσουν μὲ κατανόησι. Πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσω μὲ τὰ γεγονότα μὲ θάρρος. Στείλατέ μου λοιπόν, μὲ συστημένη ἐπιταγή, ἓνα μέρος τῆς περιουσίας ποὺ μοῦ ἀνήκει καὶ δεχθῆτε τὴν ἐκφρασί τῆς ἐκτιμῆσεώς μου.

Τὸ χαμόγελο τοῦ Χάσλιτ πλάτυνε

πολύ. Σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ συρτάρια τοῦ ἀρχείου του εἶχε ἓνα ἀντίγραφο τῆς διαθήκης τῆς Ζὰν-Μαρί Χάρλοου ποὺ εἶχε συνταχθῇ νομίμως ἀπὸ τὸν συμβολαιογράφο τοῦ Ντιζὸν καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ἡ πελάτισσά του ἄνιεν καὶ τὴν τελευταία της πεντάρα στὴν ἀνεψιὰ τοῦ ἀνδρός της καὶ θετῇ του κόρη, Μπέττυ Χάρλοου. Ὁ Τζέρεμυ Χάσλιτ πῆγε νὰ καταστρέψῃ τὸ γράμμα. Τὸ δίπλωσε, τὰ δάχτυλά του τὸ τσάκισαν, ἄρχιζε σχεδὸν νὰ τὸ σκίξῃ, ὅταν ἄλλαξε γνώμη.

—Ὅχι, εἶπε μέσα του. Ὅχι. Μὲ τύπους σὰν τὸν Μπόρις Βαμπέρσκι ποτὲ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ ξέρῃ... καὶ κλείδωσε τὸ γράμμα στὸ ἰδιωτικὸ του χρηματοκιβώτιο.

Εὐχαριστήθηκε πολὺ ποὺ τὸ εἶχε κάνει αὐτό, ὅταν ὕστερα ἀπὸ τρεῖς ἑβδομάδες διάβασε στοὺς «Τάιμς» τὴν ἀγγελία τοῦ θανάτου τῆς κ. Χάρλοου καὶ πῆρε μιὰ κάρτα μὲ μαῦρο περιθώριο ἀπὸ τὴν Μπέττυ Χάρλοου ποὺ τὸν καλοῦσε στὴν κηδεα. Ἡ προσκλησις ἦταν βέβαια τυπική. Δὲν θὰ μπορούσε νὰ φθάσῃ ἐγκαίρως στὸ Ντιζὸν, ἀκόμη καὶ ἂν ἔφευγε τὴν ἴδια στιγμὴ. Ἀρκέστηκε λοιπὸν νὰ γράψῃ ἓνα θερμὸ συλλυπητήριο γράμμα στὴν κοπέλλα καὶ ἓνα ἄλλο στὸν Γάλλο συμβολαιογράφο, στὸν ὁποῖο ἔλεγε πὼς θέτει τίς υπηρεσίες του γράφειν του στὴν διαθέσι τῆς Μπέττυ. Καὶ περίμενε.

—Θὰ ἔχω γρήγορα νέα τοῦ ἀγαπητοῦ Μπόρις, εἶπε. Πραγματικά, τὰ εἶχε μέσα στὴν ἑβδομάδα.

Τὸ γράψιμό του ἦταν ἀκόμη πρὸ στρυφνὸ καὶ ἀκατάληπτο ἀπὸ τὴν ἄλλη φορά. Ἡ ὑστερία καὶ ἡ ἀγανάκτησις εἶχαν βρεθῇ ἀντιμέτωπες μὲ τὰ ἀγγλικά τοῦ Βαμπέρσκι καὶ γι' αὐτὸ εἶχε διπλασιάσει τὴν ἀπαιτήσιν του.

«Εἶναι ἐντελὲς ἀπίστευτο, ἔγραφε. Νὰ μὴν ἀφήσῃ τίποτε στὸν ἀφισωμένο της ἀδελφῷ. Ὑπάρχει ἐδῶ κάτι ποὺ δὲν μοῦ ἀρέσει καθόλου. Πρέπει νὰ μοῦ στείλῃτε χίλιες λίρες μὲ συστημένη ἐπιταγή. Ὁ κόσμος ἦταν πάντα ἐναντίον σου, φτωχέ μου Μπόρις, μοῦ ἔλεγε μὲ δάκρυα στὰ μάτια της, ἀλλὰ θὰ σὲ ἀνταμειψῶ στὴν διαθήκῃ μου. Καὶ τώρα τίποτε!

Ὁ Ἄλφρεντ Ἐντουαρντ Γούντλιν Μαίησον (A. E. W. Mason) γεννήθηκε τὸ 1865 καὶ πέθανε τὸ 1948. Ἐσπούδασε στὸ Τρόντι Κόλλετζ τῆς Ὁξφόρδης. Στὸν Πρῶτον Παγκόσμιον Πόλεμον ὑπηρετήσεως ὡς λοχαγὸς στὸ Σύνταγμα τοῦ Μάντσεστερ καὶ κατόπιν ὡς ταγματάρχης στὸ Βασιλικὸ Σῶμα Πεζοναυτῶν. Ἀπὸ τὸ 1906 ἕως τὸ 1910 δ' ἐτέλεσε δουλειᾶς τοῦ Φιλελευθέρου Κόμματος καὶ τὸ 1943 ἔγινε ἐπίτιμον μέλος τοῦ Κολλεγίου Τρόντιν. Ὁ Ἄλφρεντ Μαίησον ἀσχολεῖται νὰ γράψῃ πολὺ νῆος καὶ τὰ βιβλία του ἦταν κυρίως μυθιστορήματα ἀστυνου καὶ περιπετειώδη. Ἐργασίε ἐπίσης ἀρκετὰ θεατρὰ καὶ ἔργα. Μερίκα ἀπὸ τὰ πρὸ γνωστά ἔργα του εἶναι: «Ὁ Πάτερ Κέλλυ», «Τὰ τέσσερα φτερά», «Ὁ μάστιγς ὑπερασπίσεως», «Ἀνοικτὰ παρόντα», «Ὁ αἰγυμάλωτος τοῦ Ὁπάλ», «Οἱ τρεῖς κύριοι», «Τὸ λαφεῖρι», «Καὶ νικησε», «Ἡ ζωὴ τοῦ Φράνς Ντοαίη», κ.ά. Τὸ «Βέλος τοῦ θανάτου» εἶναι ἀπὸ τὰ καλύτερα ἔργα τοῦ Μαίησον καὶ ἀνήκει στὴν κατηγορίαν τῶν κλασικῶν ἀστυνουκῶν τῆς ἀγγλικῆς σχολῆς.

Μίλησα βέβαια στὴν ἀνεψιὰ μου. Ἀχ, αὐτὴ ἡ σκληρὴ γυναίκα! Οὔτε μοῦ ἔδωσε σημασία. Εἶναι τρόπος αὐτὸς σὰς παρακολῶ; Χίλιες λίρες σὰς παρακαλῶ, κύριε! Ἀλλοιὼς θὰ ἔχουμε φασαρίες. Ναι! Ὅποιος δὲν δίνει σημασία στὸν Μπόρις Βαμπέρσκι παίρνει τὴν πληρωμὴ ποὺ τοῦ ἀξίζει. Λοιπὸν χίλιες λίρες μὲ συστημένη ἐπιταγή ἢ φασαρίες! Αὐτὴ τὴν φορὰ ὁ Μπόρις Βαμπέρσκι δὲν ζήτοῦσε ἀπὸ τὸν κ. Χάσλιτ νὰ δεχθῇ τὴν ἐκφρασί τῆς ἐκτιμῆσεώς του. ἀλλὰ ἔβαζε τὴν ὑπογραφήν του γράζοντις μετὰ θυμὸ τὸ χαρτί.

Ὁ κ. Χάσλιτ δὲν χαμογέλασε μ' αὐτὸ τὸ γράμμα. Ἐτίμω μόνον τὰ χέρια του ἀργά.

«Τότε θὰ κάνουμε καὶ μεῖς λίγη φασαρία», σκέφθηκε βιαστικά καὶ κλείδωσε κι' αὐτὸ τὸ γράμμα μαζί μὲ τὸ ἄλλο. Ἀλλὰ ὁ κ. Χάσλιτ δυσκολεύτηκε νὰ συγκεντρωθῇ στὴ δουλειὰ του. Ἐκεῖνο τὸ κορίτσι βρισκόταν μόνον τοῦ στο μεγάλο σπίτι τοῦ Ντιζὸν καὶ κανένας δικός του δὲν ὑπῆρ-

χε κοντά του! Σηκώθηκε άπότομα άπό τήν καρέκλα του καί διασχίζοντας τόν διάδρομο πήγε στο γραφείο του νεώτερου συνεταίρου του.

—Τζιμ, εἶχες πάει τὸ χειμῶνα στο Μόντε Κάρλο, δὲν εἶναι; ρώτησε.

—Ναί, γιὰ μιὰ ἑβδομάδα, ἀπάντησε ὁ Τζιμ Φρόμπισερ.

—Μοῦ φαίνεται πὼς σοῦ εἶχα πῆ νὰ ἐπισκεφθῇς μιὰ πελατίσσή μας ποὺ ἔχει ἐκεῖ μιὰ βίλλα, τὴν κυρία Χάρλοου.

Ὁ Τζιμ Φρόμπισερ κούνησε καταφατικά τὸ κεφάλι του.

—Ναί, πῆγα. Ἀλλὰ ἡ κυρία Χάρλοου ἦταν ἄρρωστη. Ἦταν μιὰ ἀνεψιά της ἐκεῖ, ἀλλὰ ἔλειπε...

—Δὲν εἶδες κανέναν λοιπόν; ρώτησε ὁ Τζέρεμυ Χάσλιτ.

—Ὁχι, εἶδα, διώρθωσε ὁ Τζιμ. Εἶδα ἕναν παράξενο τύπο ποὺ ἦρθε στὴν πόρτα γιὰ νὰ ζητήσῃ συγγνώμῃ ἕκ μέρους τῆς κ. Χάρλοου... ἕναν Ρώσο.

—Τὸν Μπόρις Βαμπέρσκι, εἶπε ὁ κ. Χάσλιτ.

—Ναί, ἔτσι λεγόταν.

Ὁ κ. Χάσλιτ κάθησε σὲ μιὰ καρέκλα.

—Γιὰ πὲς μου γι' αὐτόν, Τζιμ.

Ὁ Τζιμ Φρόμπισερ κύτταξε ἀφηρημένα μπροστά του γιὰ λίγο. Ἦταν ἕνας νέος ὡς εἰκοσι ἔξι ἐτῶν ποὺ ἔδω καὶ ἕνα χρόνο εἶχε γίνει συνεταῖρος. Παρ' ὅλο ποὺ ἦταν ἀρκετὰ δραστήριος ὅταν παρουσιαζόταν ἀνάγκη, ὡστόσο ἦταν ἀπὸ τὴ φύσι του ἐπιφυλακτικὸς ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἀξιολογήσῃ τὸν χαρακτήρα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Καὶ ὁ σεβασμὸς καὶ τὸ δέος ποὺ αἰσθανόταν γιὰ τὸν Τζέρεμυ Χάσλιτ διπλάσιαζαν τὴν ἐμφυτὴ ἐπιφυλακτικότητά του σὲ ζητήματα τοῦ γραφείου. Στὸ τέλος ἀπάντησε:

—Εἶναι ἕνας ψηλὸς ἀνθρώπος, κάπως σὰν ξεβιδωμένος, μὲ ἀγριεμένα μάτια καὶ ἀραιὰ γκριζὰ μαλλιά ποὺ ὀρθώνονται σὰν σύρματα πάνω ἀπὸ ἕνα στενὸ μέτωπο. Μοῦ θύμισε μαριονέττα ποὺ τὰ μέλη της δὲν εἶναι καλὰ στερεωμένα. Μοῦ φάνηκε πὼς ἦταν ἕνας τύπος ἐκκεντρικὸς καὶ εὐερέθιστος. Διαρκῶς ἔστριβε τὸ μoustάκι του μὲ κάτι δάχτυλα πολὺ μακριὰ καὶ κιτρινωσμένα ἀπὸ τὸν καπνὸ. Ὁ τύπος τοῦ ἀνθρώπου ποὺ θὰ

μποροῦσε νὰ φθάσῃ στὰ ἄκρα ὁποιαδήποτε στιγμῇ.

Ὁ Χάσλιτ χαμογέλασε.

—Αὐτὸ σκέφθηκα καὶ ἐγώ.

—Σὰς ἔκανε καμμιά φασαρία; ρώτησε ὁ Τζιμ.

—Ὁχι, ἀκόμη, ἀπάντησε ὁ Χάσλιτ. Ἀλλὰ ἡ κυρία Χάρλοου πέθανε καὶ μοῦ φαίνεται πολὺ πιθανὸ πὼς θὰ τὴν κἀνῃ τὴ φασαρία. Τὸν εἶδες νὰ παίζῃ στο καζίνο;

—Ναί, καὶ μᾶλλον μεγάλη ποσὰ, φαντάζομαι θὰ ζοῦσε εἰς βάρος τῆς κυρίας Χάρλοου.

—Τὸ ἴδιο φαντάζομαι καὶ ἐγώ, εἶπε ὁ κ. Χάσλιτ καὶ ἔμεινε γιὰ λίγα λεπτά σιωπηλός. Ὑστερα εἶπε: Κρίμα ποὺ δὲν εἶδες τὴν Μπέττυ Χάρλοου. Εἶχα περάσει ἀπὸ τὸ Ντιζόν πρὶν ἀπὸ πέντε χρόνια, ταξιδεύοντας γιὰ τὴν Νότιο Γαλλία, ὅταν ζοῦσε ὁ Σίμον Χάρλοου, ὁ ἀνδρας τῆς κυρίας Χάρλοου. Ἡ Μπέττυ ἦταν τότε ἕνα κοριτσάκι μὲ μακριὰ πόδια, μὲ μαῦρες μεταξωτὲς κάλτσες, χλωμὸ πρόσωπο καὶ καθαρὰ χαρακτηριστικά, σκούρα μαλλιά καὶ μεγάλη μάτια, μᾶλλον ὁμορφῇ.

Ὁ κ. Χάσλιτ κουνήθηκε μὲ ἀμχανία στὴν καρέκλα του. Ἐκεῖνο τὸ παλιὸ σπίτι, ὁ μεγάλος κήπος μὲ τὶς καστανιὲς καὶ τὶς συκομουριὲς καὶ ἐκεῖνη ἡ κοπέλλα μόνη της μὲ ἕναν ἀνθρώπο ὠργισμένο καὶ μισότρελλο ποὺ σκέπτεται νὰ τῆς δημιουργήσῃ ἱστορίες — δὲν τοῦ ἄρεσαν καθόλου.

—Τζιμ, εἶπε ξαφνικά, μπορεῖς νὰ κανονίσῃς τὴ δουλειά σου ἔτσι, ὥστε νὰ εἶσαι ἔτοιμος νὰ φύγῃς ἀμέσως, ἂν χρειασθῇ;

Ὁ Τζιμ τὸν κύτταξε ἐκπληκτός. Ἐκδρομὲς καὶ συναγερμὸι δὲν ἦταν συνηθισμένα πράγματα στὴ φῆρμα «Φρόμπισερ καὶ Χάσλιτ». Ἀν ἡ ἐπιπλοισὶ τοῦ γραφείου ἦταν κάπως ἀπλὴ, οἱ μέθοδοι ποὺ ἀκολουθοῦσε τὸ γραφεῖο ἦταν πατροπαράδοτες. Οἱ πελάτες μπορεῖ νὰ βιάζονταν, ἀλλὰ οἱ λέξεις «βιάζομαι» καὶ «σπεύδω» δὲν ὑπῆρχαν στο λεξιλόγιό τοῦ γραφείου. Ἀσφαλῶς κάποιος παρακάτω θὰ βρισκόταν κάποιος δικηγόρος ποὺ θὰ τὴν καταλάβαινε. Καὶ ὅμως τώρα εἶχε μπροστά του τὸν ἴδιο τὸν κ. Χάσλιτ μὲ τὰ ἄσπρα του μαλλιά,

τὸ ὀλοστρόγγυλο πρόσωπό του, μισοπαϊδιάστικο, μισοπανέξυπνο, ποὺ ἔλεγε πὼς ὁ νεώτερος συνεταῖρος του ἔπρεπε νὰ εἶναι ἔτοιμος νὰ τρέξῃ στὴ Γαλλία, μόλις ἔπαιρνε ἐντολή.

—Ἀσφαλῶς θὰ μπορούσα, ἀπάντησε ὁ Τζιμ.

Καὶ ὁ κ. Χάσλιτ τὸν κύτταξε ἐπιδοκιμαστικά.

Ὁ Τζιμ Φρόμπισερ εἶχε μιὰ ἀσυνήθιστη ἰδιότητα, ἀπὸ τὴν ὁποία οἱ γνωστοί του, ἀκόμη καὶ οἱ στενοί του φίλοι, γινώριζαν μόνο τὰ ἔξωτερικά σημάδια: Ἦταν πολὺ μοναχικὸς ἀνθρώπος. Ὡς τώρα, βαθύτερα εἶχε ἐνδιαφερθῇ γιὰ πολὺ λίγους ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἀκόμη θὰ μπορούσαν νὰ τοῦ λείψουν. Τοῦ ἄρεσε μέχρι πάθους νὰ νοιώθῃ πὼς ἡ ζωὴ του καὶ τὰ μέσα τῆς ζωῆς του δὲν εἶχαν καμμιά ἐξάρτησι ἀπὸ τὴν ἐξαγορασμένη ἰκονότητα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Καὶ εἶχε ἀφιερῶσει πολλοὺς μῆνες τῆς ζωῆς του στὴν ἐκπλήρωσι αὐτοῦ τοῦ πάθους του. Ἕνα μικρὸ κοττεράκι ποὺ μπορούσε νὰ τὸ χειρίζεται ἕνας ἀνθρώπος, ἕνα τουφέκι, τὰ σύνεργα τοῦ ὀρειβάτη, μερικά βιβλία — αὐτὰ μαζί μὲ τὰ ἄστρα καὶ τὶς σκέψεις του εἶχαν σταθῇ οἱ σύντροφοι πολλῶν μοναχικῶν ἐκδρομῶν του. Καὶ ὅπως ἦταν ἐπόμενο, αὐτὸ τοῦ εἶχε δώσει ἕνα ὕφος ποὺ ἔδειχνε ὅτι βρισκόταν μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ τὸν ἔκανε νὰ ξεχωρίζῃ ἀμέσως στὸν κύκλο του.

Τὸ ὕφος ὁμως αὐτὸ ἦταν καὶ παρὰπλανητικὸ, γιὰτὶ προκαλοῦσε ἕνα αἶσθημα ἐμπιστοσύνης, ποὺ ἴσως νὰ μὴν ἦταν ἀρκετὰ δικαιολογημένο. Τὸ ὕφος αὐτὸ ἀκριβῶς εἶχε πείσει τώρα τὸν κ. Χάσλιτ. «Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀνθρώπος ποὺ μπορεῖ νὰ τὰ βάλλῃ μὲ ἀνθρώπους σὰν τὸν Μπόρις Βαμπέρσκι», σκέφθηκε, μὰ δὲν ἐξωτερικέψε τὴν σκέψι του.

—Μπορεῖ καὶ νὰ μὴν χρειασθῇ, εἶπε στὸν Τζιμ. Ἡ Μπέττυ Χάρλοου ἔχει ἕνα Γάλλο δικηγόρο. Ἀσφαλῶς θὰ εἶναι ἀρκετός. Ἀλλ᾽ ὥστε — εἶπε καὶ χαμογέλασε ἔχοντας στὸ νοῦ του μιὰ φράσι ἀπὸ τὸ δεύτερο γράμμα τοῦ Βαμπέρσκι — ἡ Μπέττυ φαίνεται πολὺ ἱκανὴ νὰ φροντίξῃ γιὰ τὸν ἑαυτὸ της. Θὰ δοῦμε.

Ξαναγύρισε στὸ γραφεῖο του καὶ

γιὰ μιὰ ἑβδομάδα δὲν εἶχε καμμιά εἰδησι ἀπὸ τὸ Ντιζόν. Εἶχε σχεδὸν ξεχάσει τὴν ἀνησυχία του, ὅταν ξαφνικά ἔφθασαν ἐκπληκτικὰ νέα καὶ μὲ τὸν πιὸ ἀπροσδόκητο τρόπο.

Τὰ νέα τὰ ἔφερε ὁ Τζιμ Φρόμπισερ. Μπήκε ἀπότομα στὸ γραφεῖο τοῦ κ. Χάσλιτ, στὴν ἱερὴ ἐκείνη στιγμῇ, ποὺ ὁ μεγαλύτερος συνεταῖρος ὑπαγόρευε σὲ ἕναν ὑπάλληλο τὶς ἀπαντήσεις στὰ γράμματα τοῦ πρῶτου ταχυδρομείου.

—Κύριε Χάσλιτ! φώναξε ὁ Τζιμ, μὰ σταμάτησε ἀπότομα βλέποντας τὸν ὑπάλληλο.

Ὁ κ. Χάσλιτ ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὸ πρόσωπο τοῦ Τζιμ καὶ εἶπε:

—Θὰ συνεχίσω μὲ τὰ γράμματα ἀργότερα, Γκόντφρεϋ.

Ὁ ὑπάλληλος ἔφυγε καὶ ὁ κ. Χάσλιτ στράφηκε στὸν Φρόμπισερ.

—Λοιπόν, τί ἄσχημα νέα ἔχεις, Τζιμ;

—Ὁ Βαμπέρσκι κατηγορεῖ τὴν Μπέττυ Χάρλοου γιὰ φόνο.

—Τί;

Ὁ κ. Χάσλιτ πετάχτηκε ὀρθιος. Ὁ Τζιμ δὲν θὰ μπορούσε νὰ πῇ ἂν δυσπιστία ἢ θυμὸς κυριαρχοῦσε στὸ γέρο Χάσλιτ. Ἡ δυσπιστία εἶχε συν-οφρυώσει τὸ μέτωπό του καὶ ὁ θυμὸς πετοῦσε σπίθες στὰ μάτια του.

—Ἡ μικρὴ Μπέττυ Χάρλοου! εἶπε μὲ ἀπορημένη φωνή.

—Ναί. Ὁ Βαμπέρσκι ὑπέβαλε μήνυσι στὴν ἀστυνομία τοῦ Ντιζόν. Κατηγορεῖ τὴν Μπέττυ πὼς δηλητηρίασε τὴν κ. Χάρλοου τὴ νύχτα τῆς 27ης Ἀπριλίου.

—Δὲν φαντάζομαι βέβαια, νὰ συν-έλαβαν τὴν Μπέττυ; φώναξε ὁ κ. Χάσλιτ.

—Ὁχι, ἀλλὰ εἶναι ὑπὸ ἐπιτήρησι.

Ὁ κ. Χάσλιτ κάθησε βαρεῖα στὴν πολυθρόνα του. Ὁ ἀσύδοτος! Αὐτὸ ἦταν τὸ πιὸ ἐπιθετὸ ποὺ μπορούσε νὰ ἀποδώσῃ στὸν Βαμπέρσκι. Αὐτὴ ἦταν μιὰ διαβολικὴ πανουργία ἐν δράσει, ἕνα πάθος γιὰ ἐκδίκηση, τὸ πιὸ ποταπὸ ποὺ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ φαντασθῇ.

—Πὼς τὰ ξέρεις ὅλ' αὐτὰ, Τζιμ; ρώτησε ξαφνικά.

—Εἶχα σήμερα ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ Ντιζόν.

—Ἐσὺ; ρώτησε ἐκπληκτός ὁ κ.

Χάσλιτ καὶ ἡ ἐρώτησι ἔπρεπε πάνω στὸν Τζίμ Φρόμπισερ καὶ τὸν ἔρριξε κι' αὐτὸν σὲ ἀπορίες.

Τὴν πρώτη στιγμή πού πήρε τὴν εἰδησι, ἡ τερατώδης καταγγελία εἶχε δώξει κάθε ἄλλη σκέψι ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Τώρα, ἀναρωτιόταν γιατί ἀλήθεια ἡ εἰδησι εἶχε ἔρθει σ' αὐτὸν καὶ ὄχι στὸν συνεταῖρο του, πού εἶχε ἀναλάβει τὴν ὑπόθεσι Χάρλοου.

—Ναί, εἶναι παράξενο, ἀπάντησε. Καὶ κάτι ἄλλο περίεργο. Τὸ γράμμα δὲν εἶναι τῆς Μπέττυ Χάρλοου, ἀλλὰ μιᾶς φίλης της, τῆς Ἄννας Ἀπκοτ.

Ὁ κ. Χάσλιτ αἰσθάνθηκε κάποια ἀνακούφισι.

—Ὡστε ἡ Μπέττυ ἔχει μιὰ φίλη της κοντά της! Αὐτὸ εἶναι πολὺ καλὸ. Δώσε μου νὰ διαβάσω τὸ γράμμα, Τζίμ.

Ὁ Φρόμπισερ τὸ κρατοῦσε στὸ χέρι του καὶ τοῦ τὸ ἔδωσε. Ἦταν ἓνα πολυσέλιδο γράμμα καὶ ὁ Τζέρεμυ Χάσλιτ τὸ φυλλομετροῦσε μωρμυρίζοντας:

—Ὡστε πρέπει νὰ τὰ διαβάσω ὅλα αὐτά; Καὶ στρώθηκε στὴ δουλειά.

Ὁ Μπόρις Βαμπέρεσκι εἶχε στὴν ἀρχὴ κατηγορήσει τὴ Μπέττυ κατὰμουτρα. Ἡ Μπέττυ εἶχε ἀρνηθῇ μετὰ περὶφρόνησι νὰ τοῦ δώσῃ σημασία καὶ ὁ Βαμπέρεσκι εἶχε πάει κατευθεῖαν στὴν ἀστυνομία. Σὲ μιὰ ὥρα εἶχε γυρίσει χειρονομώντας καὶ μιλώντας δυνατὰ μόνος του. Εἶχε μάλιστα ζητήσει ἀπὸ τὴν Ἄννα Ἀπκοτ νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ. Ὑστερα εἶχε πάρει τὰ πράγματά του καὶ εἶχε πάει σὲ ἓνα ξενοδοχεῖο. Τὸ γράμμα ἀνέφερε ὅλη τὴν ἱστορία με λεπτομέρειες καὶ ἀποσπάσματα ἀπὸ τρελλές καὶ βίαιες κουβέντες τοῦ Βαμπέρεσκι. Καὶ ὅσο ὁ γέρο Χάσλιτ προχωροῦσε στὸ διάβασμα, τόσο ὁ Τζίμ Φρόμπισερ γινόταν ὅλο καὶ πιὸ ἀνήσυχος.

Καθόταν κοντὰ στὸ μεγάλο παράθυρο πού ἔβλεπε στὴν πλατεία περιμένοντας κάποιο ξέσπασμα ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως. Ἀλλὰ εἶδε μόνο μιὰ ἐκφρασι ἀνησυχίας νὰ προβάλῃ στὰ μάτια τοῦ Χάσλιτ καὶ νὰ μένῃ ἐκεῖ. Ἀρκετὲς φορὲς σταμάτησε τὸ διάβασμά του σὰ νὰ γύρευε

κάτι νὰ θυμηθῇ ἢ νὰ ἀνακαλύψῃ.

«Μὰ ὅλη ἡ ἱστορία εἶναι φῶς φανάρη,» σκεπτόταν ὁ Τζίμ με ἀνυπομονησία. Καὶ ὅμως... καὶ ὅμως ὁ κ. Χάσλιτ καθόταν σὲ κείνη τὴν καρέκλα τριάντα χρόνια. Πόσοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες μέσα σ' αὐτὰ τὰ τριάντα χρόνια εἶχαν διασχίσει κάτω τὴν πλατεία καὶ εἶχαν γλυστρήσει μέσα σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο μετὰ τὴς λύπης τους, μετὰ τὴς συμφορῆς τους, μετὰ τὴς ἐξομολογήσεώς τους; Καὶ εἶχαν φύγει πάλι συντελώνοντας καθένας σιγὰ σιγὰ στὸ νὰ συμπληρώνονται οἱ γνώσεις τοῦ γέρο Χάσλιτ καὶ νὰ ἀκονίζεται τὸ μυαλὸ του; Ὡστε ἂν ὁ κ. Χάσλιτ ἦταν ἀνήσυχος, αὐτὸ σήμαινε πὼς ὑπῆρχε κάτι σ' αὐτὸ τὸ γράμμα ἢ κάποιο κρυφὸ μήνυμα πού ἐκείνος μετὰ τὴν ἀπειρία του τὸ εἶχε παραβλέψει. Ἀρχισε νὰ τὸ ξαναδιαβάξῃ νοερά ὅσο τὸ θυμόταν, ἀλλὰ προτοῦ προχωρήσῃ πολὺ, ὁ Χάσλιτ τελείωσε τὸ διάβασμά του.

—Ἀσφαλῶς κ. Χάσλιτ, εἶπε ὁ Τζίμ, πρόκειται γιὰ καθαρὴ ὑπόθεσι ἐκβιασμοῦ.

Ὁ κ. Χάσλιτ τινάχτηκε σὰ νὰ ζύπνυσε ἐκείνη τὴν ὥρα.

—Ἐκβιασμός; Αὐτὸ βέβαια, Τζίμ.

Ὁ κ. Χάσλιτ σηκώθηκε καὶ ἐκλείδωσε τὸ χρηματοκιβώτιο. Πῆρε τὰ δύο γράμματα τοῦ Βαμπέρεσκι καὶ τὰ ἔδωσε στὸν Τζίμ.

—Καὶ ἰδοὺ ἡ μαρτυρία, τόσο καθαρὴ ὅσο θὰ τὴν θέλαμε.

Ὁ Τζίμ διάβασε τὰ γράμματα καὶ ἔδγαλε μιὰ φωνὴ ἱκανοποιήσεως.

—Ὁ παλιάνθρωπος! ἔχει προσδοθῇ σὲ μᾶς.

—Ναί, εἶπε ὁ κ. Χάσλιτ.

Ἀλλὰ ἦταν φανερό πὼς αὐτὸ δὲν ἀρκοῦσε. Ἐξακολουθοῦσε νὰ γυρεύῃ ἀνάμεσα στὶς γραμμὲς τοῦ γράμματος κάτι ἄλλο πού δὲν μπορούσε νὰ τὸ βρῇ.

—Τότε τί σὰς ἀνησυχεῖ; ρώτησε ὁ Φρόμπισερ.

Ὁ κ. Χάσλιτ στάθηκε πάνω στὸ τριμμένο χαλὶ μετὰ τὴν πλάτη γυρισμένη στὸ ἀναμμένο τᾶκι.

—Αὐτὸ Τζίμ, εἶπε καὶ ξέσπασε. Στὰ 95% αὐτῶν τῶν υποθέσεων ὑπάρχει κάτι ἄλλο, κάτι πέρα ἀπὸ τὴν βασικὴ κατηγορία, πού δὲν ἀ-

ναφέρεται, ἀλλὰ πού σ' αὐτὸ στηρίζεται πραγματικὰ ὁ ἐκβιαστής. Συνήθως εἶναι κανένα ντροπιασμένον μουσικὸ, κάποιο στίγμα τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς πού μιὰ δημόσια δίκη θὰ τὸ ἔφερνε στὸ φῶς. Κάτι τέτοιο θὰ ὑπάρχει καὶ ἐδῶ. Ὅσο πιὸ ἀδάσιμη εἶναι ἡ κατηγορία τοῦ Βαμπέρεσκι τόσο πιὸ βέβαιο εἶναι πὼς ξέρεῖ κάτι πού μειώνει τὸ ὄνομα τῶν Χάρλοου καὶ πού ὀλοῖ οἱ Χάρλοου θὰ ἤθελαν νὰ τὸ κρατήσουν μυστικόν. Μόνο πού δὲν ἔχω ἰδεῖ ἀν τί μπορεῖ νὰ εἶναι αὐτὸ τὸ κάτι.

—Μπορεῖ νὰ εἶναι κάτι ἀνάξιο λόγου, εἶπε ὁ Τζίμ, πού ἔνας τρελλὸς σὰν κι' αὐτὸν τὸν ὑπερβάλλει.

—Ναί, συμφώνησε ὁ κ. Χάσλιτ. Αὐτὸ συμβαίνει. Ἐνας ἄνθρωπος πού ἀσχολεῖται μετὰ φανταστικὰ μουσικά... ἕνας ἄνθρωπος ἐκκεντρικὸς καὶ ἀσύνδοτος μάλιστα. Ναί, Τζίμ.

Ὁ Τζέρεμυ Χάσλιτ μίλουσε κάπως ἐλαφρῶμενος.

—Ἄς δοῦμε τώρα τί ξέρουμε γιὰ τὴν οἰκογένεια, εἶπε καὶ τράβηξε μιὰ καρέκλα ἀπέναντι στὸν Τζίμ. Ἀλλὰ προτοῦ προφθάσῃ νὰ καθίσῃ ἀκούστηκε ἓνα διακριτικὸ χτύπημα στὴν πόρτα καὶ ἕνας κλητήρας μῆκε γιὰ νὰ ἀναγγεῖλῃ κάποιον ἐπισκέπτη.

—Ὅχι ἀκόμη, εἶπε ὁ κ. Χάσλιτ.

—Πολὺ καλὰ, σέρ, εἶπε ὁ κλητήρας καὶ ἔφυγε. Τὸ γραφεῖο Φρόμπισερ καὶ Χάσλιτ ἔκανε τὶς δουλειές του μ' αὐτὸ τὸν τρόπο. Ἐτσι ἔπρεπε νὰ γίνεται σὲ μιὰ καλὴ δικηγορικὴ φῆρμα καὶ σ' ὅποιο πελάτη δὲν ἄρεσαν τὰ συστήματά του μπορούσε νὰ δώσῃ τὶς υποθέσεις του στὸν δικηγόρο τῆς παρακάτω γειτονιάς.

Ὁ κ. Χάσλιτ γύρισε πάλι στὸν Τζίμ.

—Ἄς δοῦμε λοιπὸν τί ξέρουμε, εἶπε καὶ κάθησε στὴν καρέκλα του.

ΜΙΑ ΚΡΑΥΓΗ ΓΙΑ ΒΟΗΘΕΙΑ

Ὁ Σίμον Χάρλοου, ἄρχισε, ἦταν ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ περιφημοῦ ἀμπελῶνα Κλὸ ντὺ Πρένς, στὴν Κότντ' Ὀρ, ἀνατολικὰ τοῦ Ντιζόν. Εἶχε ἓνα κτήμα στὸ Νόρφολκ, τὴν βίλλα Γκρενὲλ στὸ Ντιζόν καὶ μιὰ βίλλα στὸ Μόντε Κάρλο. Ἀλλὰ ζοῦσε τὸν περισσότερον καιρὸ στὸ Ντιζόν, ὅπου σὲ ἡλικία 45 ἐτῶν παντρεύτηκε μιὰ Γαλλίδα κυρία, τὴν Ζὰν-Μαρί Ραβιάρ. Νομίζω πὼς τὸν γάμο αὐτὸν τὸν περιέβαλε ὀλόκληρο ρομάντο. Ἡ Ζὰν-Μαρί ἦταν παντρεμένη καὶ ζοῦσε χωρισμένη ἀπὸ τὸν ἄνδρα της καὶ ὁ Σίμον Χάρλοου περίμενε νομίζω δέκα χρόνια ὥσπου ὁ σύζυγος Ραβιάρ πέθανε.

Ὁ Τζίμ Φρόμπισερ κουνήθηκε ξαφνικά καὶ ὁ κ. Χάσλιτ πού φαινόταν νὰ διαβάξῃ τὰ λόγια του σὰν σχέδια τοῦ χαλιῦ σήκωσε τὸ κεφάλι.

—Ναί, καταλαβαίνω τί θέλεις νὰ πῇς, εἶπε ἀπαντώντας στὴν κίνησι τοῦ Τζίμ. Ναί, μπορεῖ νὰ ὑπῆρχε κάποιος δεσμός ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς δύο προτοῦ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ παντρευτοῦν. Ἀλλὰ στὴν ἐποχὴ μας, ἀγαπητέ μου Τζίμ! Ἡ κοινὴ γνώμη

σήμερα παίρνει μιὰ πολὺ πιὸ ἀνθρώπινη στάσι παρὰ στὰ νειάτα μου! Ἀλλῶστε δὲν καταλαβαίνεις; Τὸ μυστικὸ αὐτὸ γιὰ νὰ ἔχῃ κάποια ἀξία γιὰ τὸν Βαμπέρεσκι πρέπει νὰ δρίσκεται ἀρκετὰ κοντὰ στὴν Μπέττυ Χάρλοου — δὲν θέλω νὰ πῶ πὼς θὰ πρέπη νὰ τὴν θίγῃ, ἀλλὰ νὰ κάνῃ τὸν Βαμπέρεσκι νὰ νομίζῃ πὼς ἡ κοπέλλα δὲν θὰ ἤθελε νὰ γίνῃ γνωστὴ. Ἡ Μπέττυ Χάρλοου ὅμως δὲν ἐμφανίζεται καθόλου παρὰ δύο χρόνια ὕστερα ἀπὸ τὸν γάμο τοῦ Σίμον καὶ τῆς Ζὰν-Μαρί, ὅταν πιά τὸ ζευγάρι κατάλαβε πὼς δὲν θ' ἀποκοῦσε δικὰ του παιδιὰ. Οἱ ἐρωτικὲς ἀλλῶστε υποθέσεις τοῦ Σίμον Χάρλοου εἶναι ἀρκετὰ μακριὰ ἀπὸ μᾶς, ὥστε ἂς τὶς ἀφήσουμε.

Ὁ Τζίμ Φρόμπισερ δέχτηκε τὸ γκρέμισμα τῆς ἰδέας του κοκκινίζοντας μετὰ ντροπῇ.

—Ἦμουν ἀνόητος πού τὸ σκέφθηκα, εἶπε.

—Καθόλου, ἀπάντησε μετὰ διάθεσι ὁ κ. Χάσλιτ. Ἄς πάρουμε ὅλα τὰ ἐνδεχόμενα. Αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος τρόπος πού θὰ μᾶς βοηθήσῃ νὰ δοῦ-

με έστω και μία σπίθα της αλήθειας. "Ας ανακεφαλαιώσω: "Ο Χάρλου ήταν συλλέκτης. Είχε το πάθος της συλλογής. Το σαλόνι του στην Βίλλα Γκρενέλ ήταν πραγματικό θησαυροφυλάκειο, όχι μόνο ωραίων, αλλά και περιέργων πραγμάτων. Του άρεσε να ζή ανάμεσά τους και να εργάζεται εκεί. "Η συζυγική του ζωή δεν κράτησε πολύ γιατί πέθανε πριν από πέντε χρόνια, 51 ετών.

"Ο κ. Χάσλιτ γύρεψε πάλι τις ανάμνησεις του ανάμεσα στους μειάνδρους του χαλιού.

—Αυτά είναι όλα όσα ξέρω γι' αυτόν. Ήταν ευχάριστος άνθρωπος, αλλά όχι πολύ κοινωνικός. Φοβόμουν πώς δεν έχουμε κανένα φως απ' εδώ.

"Ο κ. Χάσλιτ έστρεψε τις σκέψεις του προς το παράθυρο.

—Τώρα ή Ζαν-Μαρί Χάρλου. Είναι περίεργο πόσο λίγα ξέρω γι' αυτήν τώρα που το συλλογίζομαι. Και φυσικό βέβαια. Γιατί πούλησε το κτήμα του "Νόρφολκ και από τότε ζούσε στο Ντιζόν και στο Μόντε Κάρλο και —μὰ βέβαια!— και σ' ένα μικρό εξοχικό σπιτάκι στην Κότ ντ' "Ορ, ανάμεσα στα άμπελια της.

—Ήταν πλούσια φαντάζομαι, ρώτησε ο Τζίμ.

—Πολύ εύπορη, απάντησε ο κ. Χάσλιτ. Τὰ κρασιά του άμπελώνα της έχουν μεγάλη φήμη, αν και δεν αξίζουν πολλά πράγματα.

—Ήρθε ποτέ στην Άγγλία;

—Ποτέ, είπε ο κ. Χάσλιτ. Ήταν φαίνεται ευχάριστη μένη στο Ντιζόν, αν και κατά την γνώμη μου οι μικρές Γαλλικές έπαρχιακές πόλεις είναι τόσο ανίερές που μπορεί να σε κάνουν να ξεφωνίσεις. "Ωστόσο είχε συνηθίσει. "Υστερα άρχισε να την ένοχλη ή καρδιά της και τὰ δύο τελευταία χρόνια ήταν διαρκώς άρρωστη. Ούτε και έδω έδωμε τίποτα που να μὰς βοηθή, είπε ο κ. Χάσλιτ και κύτταξε τὸν Τζίμ σαν να γύρευε επιβεβαίωση.

—Τίποτα, είπε ο Τζίμ.

—Τότε δεν μὰς μένει παρὰ ή κοπέλλα, ή Μπέττυ Χάρλου και —μὰ βέβαια— ή επιστολογράφος σου, ή αρκετά φλύαρη "Αννα "Απκοτ.

Ποιά είναι Τζίμ; "Από πού ξεφύτρωσε; Πώς δρέθηκε στην Βίλλα Γκρενέλ; "Ελα, όμολόγησε. Γιατί ο Μπόρις Βαμπέρσκι περίμενε να τὸν υποστηρίξει αυτή;

"Ο Τζίμ σήκωσε τὸς ώμους του.

—Δεν έχω ιδέα, είπε. Ποτέ μου δεν την είδα. Ποτέ μου δεν άκουσα γι' αυτήν. Δεν ήξερα την ύπαρξί της, ώσπου έφθασε τὸ γράμμα με την ύπογραφή της.

"Ο κ. Χάσλιτ σηκώθηκε. Πλησίασε τὸ γραφείο του και δάχνοντας τὰ χυαλιά του κύτταξε τὸ γράμμα.

—Μὰ άπευθύνεται σὲ σένα, Τζίμ. «Άγαπητέ κύριε Φρόμπισερ» λέει. Δεν άπευθύνεται σὸ γραφείο, είπε και κύτταξε τὸν Τζίμ περιμένοντας να πάλι να άρνῆται.

"Ωστόσο ο Τζίμ κούνησε άρνητικά τὸ κεφάλι του.

—Αυτό είναι τὸ πιὸ έκπληκτικό πράγμα τὸ κόσμου, απάντησε. Δεν μπορώ να βρῶ ούτε αρχή ούτε τέλος.

Τὸ ίδιο φαίνεται είχε πάθει και ο κ. Χάσλιτ τώρα που ο νέος του συνεταίρος μιλούσε με τόση ειλικρίνεια και φεινόνταν τόσο άπορημένος.

—Γιατί να γράψῃ σὲ μένα ή "Αννα "Απκοτ; συνέχισε ο Τζίμ. Αυτό τὸ έρώτημα μου τριγυρίζει σὸ μυαλό έδώ και μισή ώρα. Και γιατί να μην γράψῃ σὲ σὰς ή Μπέττυ Χάρλου αφού έσεις φροντίζετε γιὰ τὶς υποθέσεις της;

—"Α!

"Η τελευταία φράση τὸ Τζίμ δοήθησε τὸν κ. Χάσλιτ να βρῇ κάποια εξήγησι. Τὸ πρόσωπό του κάπως φωτίστηκε.

—"Η απάντησι βρίσκεται σὸ δεύτερο γράμμα τὸ Βαμπέρσκι. "Η Μπέττυ ούτε έδωσε σημασία σὴν προειδοποίησί του πὼς θὰ της κάνει φασαρίες. Δεν πήρε τὶς απειλές του σὸ σοβαρά. Θὰ άφηνε τὸ ζήτημα να τὸ φροντίσει ο Γάλλος δικηγόρος. Ναι, μου φαίνεται πὼς αὐτὸ έρμηνεύει τὸ γράμμα τῆς "Αννας "Απκοτ σὲ σένα. Οί νομικὲς διαδικασίες σὲ μιὰ ξένη χώρα είναι φυσικό να τρομάζουν μιὰ ξένη κοπέλλα άπως φαίνεται να είναι αὐτή ή "Αννα "Απκοτ. "Η Μπέττυ Χάρλου δεν

πτοείται τόσο γιατί έζησε εκεί τέσσερα χρόνια. Γι' αὐτὸ ή "Αννα έγραψε άπευθυνομένη σὸ πρῶτο όνομα τὸ δικηγορικό γραφείο, προσωπικά. Αυτό είναι Τζίμ. Και ο γέρο Χάσλιτ έτριψε τὰ χέρια του ευχαριστημένος.

—Μιὰ κοπέλλα φοβισμένη δεν θὰ παρηγοριόταν καθόλου γράφοντας σὲ μιὰ άπρόσωπη φίρμα. Θέλει να ξέρῃ πὼς βρίσκεται σὲ έπαφή με έναν άνθρωπο. Γι' αὐτὸ γράφει «άγαπητέ κ. Φρόμπισερ.» Αυτό είναι, δάξω στοίχημα.

"Ο κ. Χάσλιτ πήγε πίσω στην καρέκλα του μὰ δεν κάθησε. "Εμεινε όρθιος με τὰ χέρια σὶς τσέπες κυττάζοντας έξω από τὸ παράθυρο πάνω από τὸ κεφάλι τὸ Τζίμ.

—Αὐτὸ όμως δεν μὰς φέρνει πιὸ κοντὰ σ' αὐτὸ που μὰς κρύβει ο Βαμπέρσκι. Δεν έχομε κανένα κλειδί σὲ χέρια μας, είπε συνοφρυωμένος.

Και γιὰ τὸς δύο, ή σκέτη και καθόλου διαφωτιστική διήγησί του κ. Χάσλιτ πὸν άνέφερε γεγονότα χωρίς να ρίχνῃ κανένα φῶς σὸς χαρακτήρες, ήταν κάτι έντελῶς άνώφελο. Και όμως ὅλη ή αλήθεια βρισκόταν εκεί, ή αλήθεια όχι μόνο γιὰ τὴν πράξι τὸ Βαμπέρσκι, αλλά και γιὰ ὅλους τὸς παράξενους φόβους και τὰ μυστήρια σὲ ὅποια θὰ βρισκόταν σὲ λίγο μεπερδεμένος ο νεώτερος από τὸς δύο τὸς.

"Ο κ. Χάσλιτ κυττάζοντας έξω από τὸ παράθυρο είδε ένα παιδί τὸ τηλεγραφείου να διασχίζει τὴν πλατεία και να κοντοστέκεται σὴν πόρτα τους.

—Φαντάζομαι ὅτι τὸ τηλεγράφημα είναι γιὰ μὰς, είπε με τὴν γεμάτη έλπίδα άυπομονησία τὸν άνθρώπου που βρίσκεται σὲ άγωνία και έλπίζει πὼς θάρῃ κάτι απ' ἔξω και θὰ τὸν καθησυχάσει.

"Ο Τζίμ γύρισε γρήγορα και κύτταξε. "Ο μικρὸς βρισκόταν ακόμη σὸ πεζοδρόμιο κυττάζοντας τὸς αριθμούς τὸν σπιτιῶν.

—Θὰ έπρεπε να έχωμε μιὰ ταμπέλα κάτω, είπε ο Τζίμ με κάποια άυπομονησία σὴ φωνή του. Τὰ φρύδια τὸ κ. Χάσλιτ άνασκήκωθηκαν με άπορία. Τὸ έπεισόδιο Βαμπέρσκι τὸν είχε πραγματικά τα-

ράξει, αλλά ή πρότασι αὐτή και μάλιστα από έναν συνεταίρο του τὸν ένόχλησε σαν να ήταν έεροσυλία.

—Άγαπητό μου παιδί, τί είναι αὐτὰ που λές; είπε. "Ελπίζω πὼς δεν είμαι σαν και κείνους τὸς στενοκέφαλους γέροντες που άρνούνται να παρακολουθήσουν τὴν εποχή τους. "Οπως ξέρεις βάλαμε τελευταίως τηλεφῶνο σὸ μέσο γραφείο. Νομίζω πὼς τὸ πρότεινα ἐγὼ ο ίδιος. "Αλλά μιὰ ταμπέλα πάνω σὴν πόρτα! "Αγαπητέ μου Τζίμ! "Ας τὰ αφήσωμε αὐτὰ γιὰ τὸς δρόμους τὸν σόνου. Μὰ νά, βίλεω πὼς τὸ τηλεγράφημα είναι πράγματι γιὰ μὰς.

"Ο νεαρὸς διανομέας αποφάσισε επιτέλους και έξαφανίστηκε σὴν κάτω πόρτα. "Εφεραν τὸ τηλεγράφημα επάνω και ο κ. Χάσλιτ τὸ άνοίξε. Τὸ κύτταξε γιὰ μιὰ στιγμή σὰ να μην τὸ καταλάβαινε και ὕστερα χωρίς να πῇ λέξι τὸ έδωσε σὸν Τζίμ, ἐνῶ ή έκφρασι τῆς άγωνίας ξαναγύρισε πιὸ έντονη σὸ πρόσωπό του.

"Ο Τζίμ Φρόμπισερ διάβασε.

«Παρακαλῶ, παρακαλῶ, στείλετε κάποιον με βοηθήση άμέσως. Διευθυντῆς άστυνομίας κάλεσε "Ανώ, μεγάλο ντετεκτιβ Παρισινῆς άσφαλείας. Θὰ με νομίζουν ένοχη. Μπέττυ Χάρλου.»

Τὸ τηλεγράφημα γλύστρησε από τὰ χέρια τὸ Τζίμ και έπεσε σὸ πάτωμα. Ήταν σαν μιὰ κραυγή άγωνίας που ζητοῦσε βοήθεια μέσα σὴ νύχτα, από πολὺ μακριά.

—Πρέπει να φύγω, σέρ, με τὸ νυκτερινὸ βατόρι, είπε.

—Άσφαλῶς, είπε ο κ. Χάσλιτ λίγο άφηρημένος.

"Ωστόσο ο Τζίμ είχε αρκετὸ ένθουσιασμό και γιὰ τὸς δύο τους. "Ο ίπποτισμός του κεντρίστηκε από τὴν εικόνα που σχημάτισε ή φαντασία του. "Η νεαρή κοπέλλα, ή Μπέττυ Χάρλου, πόσων χρονῶν να ήταν; Είκοσι ενός! Ούτε μιὰ μέρα περισσότερα. Ζούσε με ὅλη τὴν περήφανη άδιαφορία τὸ φύλου της και τῆς νεότητος της, ὡσπου ξαφνικά βρέθηκε πιασμένη σὲ μιὰ παγίδα στημένη από έναν κακοῦργο. Κύτταξε γύρω της και τρώαξε. Καί έβγαλε μιὰ

άγρια κραυγή ζητώντας βοήθεια.

—Οί κοπέλλες ποτέ δεν δίνουν σημασία στα σήματα του κινδύνου, είπε. Πέφτουν με τα μούτρα στην καταστροφή. Ποιός θα μπορούσε να πη τί ψευτιάς και πανουργίες μαγεύει στα σκοτεινά ο Βαμπέροσκι για να τις ρίξει την κατάλληλη στιγμή στα πόδια της και να την παγιδέψει; Και με τη σκέψη αυτή τον κυρίεψε μια μεγάλη απογοήτευση.

—Ξέρουμε πολύ λίγα πράγματα από ποινικό δίκαιο, ακόμη και του τόπου μας, σ' αυτό έδω το γραφείο, είπε με λύπη.

—Ευτυχώς, απάντησε ο κ. Χάσλιτ κάπως απότομα.

Το γραφείο Φρόμπισερ και Χάσλιτ δεν ανέλαμβανε ποτέ υποθέσεις ποινικού δικαίου. Οι παραστάσεις σε δικαστήρια δεν τους ήταν καθόλου ευχάριστες. Είχαν θέβαινα ένα μικρό τμήμα του προσωπικού τους με την καθοδήγηση ενός παλιού υπαλλήλου που ανέλαμβανε κάτι τέτοιες υποθέσεις, αλλά τους είχαν στριμωγμένους κάπου στο έπαινο πάτωμα, σαν ανεπιθύμητους συγγενείς. Και δεν έπαιρναν τέτοιες δουλειές παρά μόνο από πολύ παλιούς πελάτες, κι' αυτό σαν μεγάλη εύνοια.

—Ωστόσο, είπε ο κ. Χάσλιτ παρατηρώντας την άμχανια του Τζίμ, δεν άμφιβάλλω καθόλου πως θα σταθείς αντίξιος των περιστάσεων. Να θυμάσαι όμως πως υπάρχει κάτι πίσω από όλα αυτά που δεν το ξέρουμε εμείς εδώ.

Ο Τζίμ γύρισε αλλού το κεφάλι του απότομα. Όλο αυτό παπαγάλιζε ο γέρο Χάσλιτ. Μα ο Τζίμ συλλογίζονταν την κοπέλλα στο Ντιζόν και άκουε την κραυγή της απελπισίας της.

—Είναι ζήτημα κοινής λογικής, έμεινε ο κ. Χάσλιτ. "Ας πάρουμε μια σύγκριση. Ο Μπάθ π.χ. δεν θα άπτευονόταν ποτέ στη Σκότλαντ Γουάρντ για μια τέτοια υπόθεση. Οά έπρεπε να υπάρχει ή βεβαιότητα για ένα έγκλημα πρώτα και ύστερα σοβαρές άμφιβολίες για την ταυτότητα του δολοφόνου. Αυτή είναι υπόθεση αυτοψίας και γιατρών. "Αν φώναξαν αυτόν τον 'Ανώ..., είπε και σταμάτησε.

Σήκωσε το τηλεγράφημα από το πάτωμα και το ξαναδιάβασε.

—Ναί... 'Ανώ, έπανέλαβε και το πρόσωπό του σκοτεινίαζε και φωτιζόταν και ξανασκοτεινίαζε σ' αυτό έπιανε και πάλι να έχανε κάποια φευγαλέα άνάμνηση. Στο τέλος έγκατέλειψε το κυνηγητό.

—Λοιπόν, Τζίμ, καλύτερα να πάρης μαζί σου τα δυο γράμματα του Βαμπέροσκι και το τρίτομο μυθιστόρημα της 'Αννας 'Απκοτ και το τηλεγράφημα της Μπέττυ (Μάριζε τα χαρτιά και τα έκλεισε σε ένα μεγάλο φάκελλο) και θα σε περιμένω να γυρίσης γελαστός σε λίγες μέρες. Θά ήθελα να έβλεπα τον Μπόρις όταν θα του ζητήσουν να δώσει εξηγήσεις για τα δυο αυτά γράμματα.

Ο κ. Χάσλιτ έδωσε τον φάκελλο στον Τζίμ και χτύπησε το κουδούνι.

—Είναι κάποιος που περιμένει να με δει, νομίζω, είπε στον υπηρέτη που μπήκε μέσα.

Ο κλητήρας ανέφερε το όνομα κάποιου μεγάλου κτηματία που έτριζε τα δόντια του έδω και μισή ώρα στην σκονισμένη αίθουσα άναμνης με λίγα νομικά βιβλία σ' ένα ράφι για συντροφιά.

—Πέσουν να περάσει τώρα, είπε ο κ. Χάσλιτ.

Και όταν μπήκε μέσα ο πελάτης τον υποδέχτηκε με μια παρατήρηση.

—Δεν είχατε πάρει ραντεβού, δεν είναι έτσι;

'Αλλά σ' όλο το διάστημα της συνομιλίας, αν και έδωσε τη γνώμη του με τον καθαρό και άκριδη τρόπο που είχε δημιουργήσει μια φήμη για το γραφείο του, το μυολό του κ. Χάσλιτ εξακολούθησε να παίζει κρυφτό με μια άνάμνηση, τσακώνοντας τότε-τότε κάποια σπίθα που έσβυνε άμέσως.

«Η μνήμη είναι γυναίκα, σκέφθηκε. "Αν δεν τρέξω από πίσω της θα έρθει εκείνη να με βρει.»

'Αλλά βρισκόταν στην κοινή θέση που έχουν όλοι οι άνδρες απέναντι στις γυναίκες. Δεν μπορούσε παρά να την κυνηγά. Ωστόσο κατά το τέλος της συνομιλίας του, τινάχτηκε έλαφρά για μια στιγμή στην καρέκλα του και σημείωσε ένα όνομα σ' ένα κομμάτι χαρτί. Μόλις έφυγε ο

πελάτης έγραψε ένα σημείωμα και το έστειλε με έναν κλητήρα με την έντολη να του φέρη άπάντησι. "Όταν γύρισε ο κλητήρας με την άπάντησι ο κ. Χάσλιτ έτρεξε στο γραφείο του Τζίμ Φρόμπισερ.

Ο Τζίμ μόλις είχε τελειώσει την παράδοση της δουλειάς του σε διαφόρους υπαλλήλους και κλείδωνε τα συρτάρια του.

—Τζίμ, θυμήθηκα που είχα άκούσει το όνομα αυτού του 'Ανώ. Γνώρισες τον Τζούλιους Ρικάρντο; Είναι πελάτης μας.

—Ναί, είπε ο Τζίμ. Τον θυμάμαι.

—Λοιπόν αυτός είναι φίλος του 'Ανώ και μάλιστα περφηανεύεται πολύ για τη φίλια αυτή. Αυτός και ο 'Ανώ είχαν κάποτε μπερδευτή σε ένα σκανδαλώδες έγκλημα, στο Αίξ-λν-Μπαίν, νομίζω. Λοιπόν ο Ρικάρντο θα σου δώσει ένα συστατικό γράμμα γι' αυτόν και θα σου πη τί άνθρωπος είναι. Να πας να τον δεις σήμερα στις πέντε.

—Πολύ σπουδαίο αυτό, είπε ο Τζίμ.

Ο Τζίμ πήγε στο ραντεβού και έμαθε πως ο 'Ανώ την πρώτη στιγμή θα τον φόβιζε, την δεύτερη θα του φερόταν απότομα και άσχημα, την τρίτη θα γύρευε να τον γελοιοποιήσει και την τέταρτη θα του φε-

ρόταν με μεγάλη εύγένεια και φιλία. Ο Τζίμ δεν έδωσε μεγάλη σημασία στον ένθουσιασμό του Ρικάρντο, αλλά πήρε το συστατικό γράμμα και πέρασε τη Μάγχι το ίδιο βράδυ. Ταξιδεύοντας του ήρθε ή ιδέα πως αν ο 'Ανώ ήταν τόσο σπουδαίο πρόσωπο, δεν θα ήταν ασφαλώς ελεύθερος να τα παρατήσει όλα και να τρέξη άμέσως στην έπαρχία, άκόμη και αν τον καλούσαν έπείγοντως. Ο Τζίμ λοιπόν διέκοψε το ταξίδι του στο Παρίσι και πήγε στη διεύθυνση ασφάλειας.

—Ο κύριος 'Ανώ; ρώτησε τον κλητήρα και εκείνος πήρε την κάρτα του και το γράμμα. "Ωστε λοιπόν ο σπουδαίος άνθρωπος βρισκόταν άκόμη εκεί, σκέφθηκε με άνακούφιση. Τον ώδήγησαν από ένα μακρύ διάδρομο με ηλεκτρικές λάμπες, αν και τ' άπριλιάτικο πρωινό ήταν ήλιόλουστο. "Υστερα χτύπησε ένα κουδούνι και ένας άστυνομικός με πολιτικά ήρθε κοντά του. Στη μια πλευρά του διαδρόμου ήταν διάφορες πόρτες.

—Είναι για σάς, κύριε, του έπε ο άστυνομικός και ώδήγησε τον Φρόμπισερ σε μια πόρτα, την άνοιξε και παραμέρισε. Ο Φρόμπισερ τέντωσε το κορμί του και μπήκε μέσα.

ΥΠΗΡΕΤΕΣ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ

Ο Φρόμπισερ βρέθηκε στην άκρη ενός δωματίου. Απέναντί του δυο παράθυρα έβλεπαν στον άστραφτερό ποταμό. Άριστερά του ήταν ένα μεγάλο τραπέζι με λίγες στίβες χαρτιά θαλμένες με τάξη. Εκεί ήταν καθισμένος ένας μεγαλόσωμος άνδρας. Ο Φρόμπισερ κύτταξε τον άνθρωπο, όπως ένας άρχάριος στο πεδίο μιας μονομαχίας θα κύτταζε ένα μάετρο του σπαθιού που θα έπρεπε να άγωνισθί μαζί του: με κάποια έκπληξη, γιατί στο κάτω-κάτω δεν φαινόταν άλλωθίως από τους άλλους ανθρώπους. Ο 'Ανώ πάλι δεν μπορούσε να πη κανείς πως κύτταξε καθόλου τον Φρόμπισερ. Και όμως, όταν μίλησε, φάνηκε πως τον είχε δει. Σηκώθηκε με μια μικρή ύ-

πόκληση και ζήτησε συγγνώμη.

—Σας είχα και περιμένετε, κ. Φρόμπισερ. Ο άγαπητός μου φίλος κ. Ρικάρντο δεν άνέφερε στο γράμμα του τον σκοπό της έπισκέψης σας. Είχα την ιδέα πως ήλθατε με τη συνηθισμένη έπιθυμία να δητε κάτι από τον υπόκοσμό μας. Τώρα που σας βλέπω, άναγνωρίζω πως ή έπιθυμία σας είναι πιο σοβαρή.

Ο 'Ανώ ήταν μεσήλιξ με πυκνά μαύρα μαλλιά, στρογγυλό πρόσωπο και ξυρισμένος. Ένα ζευγάρι έξαιρετικά άνοιχτόχρωμα μάτια με κάπως βαρειά βλέφαρα έδιναν κάποια σημασία στο πρόσωπό του, τουλάχιστον όταν το έβλεπε κανείς για πρώτη φορά με καλή διάθεση.

—Καθίστε, παρακαλώ. Θά σας

πῶ κ. Φρόμπισερ, πῶς συμπαθῶ πάρα πολὺ τὸν κ. Ρικάρντο καὶ ἕνας φίλος του... Ἀλλὰ αὐτὰ εἶναι λόγια. Τί μπορῶ νὰ κάνω γιὰ σᾶς;

Ὁ Τζίμ Φρόμπισερ ᾄφησε τὸ καπέλλο καὶ τὸν μπαστούνι του σὲ ἕνα μικρὸ τραπέζι καὶ κάθησε ἀπέναντι στὸν Ἀνῶ.

—Εἶμαι συνεταῖρος ἐνὸς δικηγορικοῦ γραφείου πού ἔχει ἀναλάβει νὰ φροντίζη γιὰ τὰ συμφέροντα μιᾶς ἀγγλικῆς οἰκογενείας πού μένει στὸ Ντιζόν, εἶπε καὶ εἶδε κάθε ἔκφρασι καὶ κάθε σημεῖο ζωῆς νὰ ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἀνῶ. Πρὶν ἀπὸ ἕνα λεπτὸ βρισκόταν μὲ ἕνα φιλικὸ πρόσωπο. Τώρα ἦταν σὰν νὰ εἶχε μπροστὰ του ἕνα Κινέζο.

—Ναί; εἶπε ὁ Ἀνῶ.

—Πρόκειται γιὰ τὴν οἰκογένεια Χάρλου, εἶπε ὁ Τζίμ.

—Ὦ! εἶπε ὁ Ἀνῶ.

Τὸ ἐπιφώνημα δὲν εἶδειν ἐκπληξί, οὔτε καὶ ἐνδιαφέρον. Ὡστόσο ὁ Τζίμ ἐπέμεινε.

—Τὸ τελευταῖο μέλος τῆς οἰκογενείας, ἡ Μπέτυ Χάρλου, μιὰ νεαρὴ κοπέλλα, κατηγορήθηκε γιὰ φόνο ἀπὸ ἕνα Ρώσο πού συγγενεῦει μὲ τὴν οἰκογένεια ἐξ ἀγχιστείας, τὸν Μπόρις Βαμπέρски.

—Ἀ! εἶπε ὁ Ἀνῶ. Καὶ γιὰτὶ ἔρχεστε σὲ μένα κ. Φρόμπισερ;

Ὁ Τζίμ κύτταξε μὲ ἀπορία τὸν ντέντεκτιβ. Ὁ σκοπὸς τοῦ ἐρχομοῦ του ἦταν ὁλοφάνερος.

Καὶ ὅμως, δὲν ἦταν πιά σίγουρος γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Ὁ Ἀνῶ εἶχε ἀνοίξει ἕνα συρτάρι καὶ σιγύριζε μέσα ἕνα φάκελλο.

—Ναί,... εἶπε, σὰν νὰ ἔλεγε «σᾶς ἀκούω».

—Ἰσως νὰ κάνω λάθος, εἶπε ὁ Τζίμ, ἀλλὰ τὸ γραφεῖο μας πληροφορήθηκε ὅτι ἐσεῖς, κύριε Ἀνῶ, ἔχετε ἀναλάβει τὴν ὑπόθεσι.

Οἱ κινήσεις τοῦ Ἀνῶ ἀμέσως σταμάτησαν. Στάθηκε μὲ τὸν φάκελλο στὸ χέρι σὰν νὰ τὸν ζυγίζε, ἐντελῶς ἀκίνητος, καὶ ὁ Τζίμ εἶχε γιὰ μιὰ στιγμή τὴν ἐντύπωσι πῶς εἶχε ἐνοχληθῇ. Ὑστερὰ ὁ Ἀνῶ ἔβαλε τὸν φάκελλο στὸ συρτάρι καὶ τὸν ἔκλεισε. Ὅταν μίλησε ἡ φωνὴ του ἦταν ἡρεμὴ, ἀλλὰ στὰ αὐτιά τοῦ Τζίμ ἀντηχοῦσε μὲ μιὰ νότα ἀνησυχητικῇ.

—Ὡστε τὸ πληροφορηθήκατε αὐτὸ κ. Φρόμπισερ; Καὶ στὸ Λονδίνο μάλιστα! Βέβαια... καὶ εἶναι μόλις Τετάρτη σήμερα. Τὰ νέα μεταίνονται πολὺ γρήγορα στὴν ἐποχὴ μας. Λοιπὸν, οἱ πληροφορίες τοῦ γραφείου σας εἶναι ἀκριβεῖς. Σᾶς συγχαίρω. Τὸ πρῶτο βῆμα τὸ κερδίσσατε.

Ὁ Τζίμ Φρόμπισερ ἀντέδρασε ἀμέσως. Σ' ὅλο τὸ ταξίδι σκεπτόταν μὲ ποῖο τρόπο θὰ ἔπρεπε νὰ πλησιάσῃ τὸν ντέντεκτιβ. Ἡ εἰρωνικὴ παρατήρησι τοῦ Ἀνῶ τὸν ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν πού χρειαζόταν.

—Μὰ κύριε Ἀνῶ, ἐγὼ δὲν σκέπτομαι ἔτσι, καθόλου, εἶπε μὲ θέρμη. Πιστεύω καὶ εἶμαι εὐχαριστημένος γι' αὐτό, πῶς δὲν θὰ ὑπάρξῃ ἀνταγωνισμὸς ἀνάμεσά μας. Γιατί, ἂν ὑπῆρχε, ἀσφαλῶς θὰ ἦμουν σὲ πολὺ ἀσχημὴ θέσι. Ὅχι. Εἶμαι βέβαιος πῶς σ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσι ἡ ἐπιθυμία σας εἶναι νὰ μάθετε τὴν ἀλήθεια. Ἡ δική μου ἐπιθυμία εἶναι νὰ μὲ θεωρεῖτε ἕναν πολὺ ἀδέξιο συνάδελφο πού ἔχει τὴν καλὴ τύχη νὰ σᾶς δώσῃ μιὰ μικρὴ βοήθεια.

Ἕνα χαμόγελο τρεμόπαιξε στὸ πρόσωπο τοῦ Ἀνῶ καὶ ἔδωσε λίγη ζωή.

—Πάντα εἶναι καλὸ νὰ μιλοῦν οἱ ἄνθρωποι καθαρὰ. Τί εἶδους βοήθεια, κ. Φρόμπισερ;

—Θὰ σᾶς τὴν πῶ. Δυὸ γράμματα τοῦ Μπόρις Βαμπέρски μὲ τὰ ὁποῖα ζητᾷ χρήματα καὶ στὸ δεύτερο ἀπειλεῖ κιόλας. Καὶ τὰ δυὸ τὰ ἔλαβε τὸ γραφεῖο μας προτοῦ κάνει τὴν μὴνυσί του καὶ βέβαια τὰ ἄφησε χωρὶς ἀπάντησι.

Πῆρε τὰ γράμματα ἀπὸ τὸν φάκελλο καὶ τὰ ἔδωσε στὸν Ἀνῶ πού τὰ διάβασε ἀργὰ μεταφράζοντας ἀσφαλῶς νοερὰ τὶς φράσεις γαλλικά. Ὁ Φρόμπισερ παρακολουθοῦσε τὸ πρόσωπό του νὰ δῇ καμμιὰ ἔκφρασι ἀνακουφίσεως ἢ ἱκανοποίησεως. Ἀλλὰ μὲ μεγάλῃ του ἀπογοήτευσιν δὲν εἶδε καμμιὰ ἀλλαγὴ.

—Ναί, ἀσφαλῶς τὰ γράμματα αὐτὰ ἔχουν κάποια σημασία. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ υπερβάλλουμε. Ἡ ὑπόθεσι εἶναι πολὺ δύσκολη.

—Δύσκολη! φώναξε ἀγανακτημένος ὁ Τζίμ. Τοῦ φαινόταν πῶς

χτυποῦσε ἀδιάκοπα σὲ ἕνα τεῖχος βλακείας. Καὶ ὅμως ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀπέναντί του δὲν ἦταν βλακας.

—Δὲν καταλαβαίνω, εἶπε ὁ Τζίμ. Ἐδῶ ἔχουμε τὴν καθαρῶτερη περίπτωση ἐκδίασμοῦ πού μπορεῖ νὰ φανταστῇ κανεὶς.

—Ἡ λέξι ἐκδίασμος εἶναι βαρεὶά λέξι, κ. Φρόμπισερ, τὸν προειδοποίησε ὁ Ἀνῶ.

—Καὶ ὁ ἐκδίασμος εἶναι μιὰ βαρεὶά πράξι, εἶπε ὁ Τζίμ. Ἐλάτε κ. Ἀνῶ, ὁ Μπόρις Βαμπέρски ζῇ στὴν Γαλλία. Θὰ ξέρετε γι' αὐτόν. Θὰ ἔχετε κάποιον φάκελλο του.

Ὁ Ἀνῶ ἐπανελάβε τὴν λέξι μὲ ἀγαλλίασι καὶ τὸ πρόσωπό του γέμισε χαμόγελα.

—Ἀ! ἕνα φάκελλο! Τὸ περίμενα νὰ τὸ πῆτε. Ὁ μεγάλος θρύλος τῶν φακέλλων! Καὶ σεῖς ἔχετε αὐτὴ τὴν ὥραία ἐντύπωσι κ. Φρόμπισερ. Ἡ Γαλλία καὶ οἱ φάκελλοί της! Ναί. Ἀν τὰ ἀνθρακωρυχεῖα της στερέψουν, ἡ Γαλλία θὰ μπορῇ νὰ θερμανθῇ καίτοι τοὺς φακέλλους της. Μόλις πατήσετε τὸ πόδι σας στὸ Καλαὶ μπούμ! ἀνοίγει ὁ φάκελλός σας ἔ! Πηγαίνετε στὸ Παρίσι, ἔ; Τρῶτε στὸ Ρίτς, ἔ; Πηγαίνετε ἐκεῖ πού δὲν ἔπρεπε νὰ πάτε, ἔ; Ναὶ γυρίζετε στὸ ξενοδοχεῖο σας στεναχωρημένος γιατί εἰστε βέβαιος πῶς κάπου στὴν ἡσυχία τῆς νύχτας ἔξι ἀστυνομικοὶ μὲ μαῦρα γένεια τὰ γράφουν ὅλα αὐτὰ στὸν φάκελλό σας. Ἀλλὰ περιμένετε!

Ξαφνικὰ σηκώθηκε ἀπὸ τὴν καρέκλα του μὲ τὸ δάκτυλο στὸ στόμα καὶ τὰ μάτια του ὀρθάνοιχτα. Ἦσαν τρομερὰ μυστηριώδης καὶ πολὺ σπουδαῖος στὸ μυστήριό του. Προχώρησε στὶς μύτες τῶν ποδιῶν μὲ μιὰ ἐλαφράδα καταπληκτικὴ γιὰ τὸν ὄγκο του. Ἀθόρυβα καὶ πολὺ σιγὰ κυττάζοντας τὸν Φρόμπισερ μὲ ζωηρὸ μάτι ἀνοίξε ἀπὸτομα τὴν πόρτα. Ἦταν τὸ κλασσικὸ παράδειγμα ἀνακαλύψεως ὠτακουστοῦ πού τὸ βλέπουμε χίλιες φορὲς στὶς κωμωδίες. Ἀλλὰ τὸ μιμήθηκε μὲ τόση ἐπιτυχία, ὥστε ὁ Τζίμ, ἀκόμη καὶ ἐδῶ στὸ γραφεῖο τῆς Ἀσφάλειας, περίμενε νὰ δῇ καμμιὰ ντροπιασμένη καμαριέρα νὰ πέφτῃ φαρδεῖα πλα-

τεῖα χάμω. Ὡστόσο δὲν εἶδε τίποτα παρὰ τὸν διάδρομο καὶ τοὺς ἀνθρώπους πού περίμεναν ὑπομονετικά. Ὁ Ἀνῶ ἔκλεισε τὴν πόρτα μὲ ἕνα ὕφος ἀνακουφίσεως.

—Λοιπὸν ὁ πρωθυπουργὸς δὲν κρυφάκετο πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα μας. Εἴμαστε ἀσφαλεῖς, ψιθύρισε καὶ γύρισε στὸ γραφεῖο του.

—Θὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια γιὰ τοὺς φακέλλους, εἶπε σιγὰ στὸν ἐκπληκτὸ Τζίμ. Τὰ ἐννέα δέκατα ἀφοροῦν κουτσομπολιὰ τῶν θυρωρῶν πού μεταβάλλονται σὲ σημαντικὰ στοιχεῖα ἀπὸ τοὺς καχύποπτους ἀστυφύλακες. Ἡ θυρωρὸς λέει «ὁ κ. τάδε γύρισε χθὲς στὶς δύο καὶ προχθὲς στὶς τρεῖς!» καὶ ὁ ἀστυφύλακας τὸ μεταφράζει «ὁ κ. τάδε ζῇ ἐκλυτον βίον» καὶ αὐτὸ μπαίνει στὸν φάκελλο. Ἀλλὰ ἐδῶ, στὴν Ἀσφάλεια—καὶ μὴν τὸ πῆτε αὐτὸ πούθενά γιὰ τί θὰ μὲ καταστρέψετε— ἐδῶ λοιπὸν εἴμαστε σὰν τὴν Μπέτυ σας: δὲν δίνουμε δεκάρα γιὰ τοὺς φακέλλους.

Τὸ μυαλὸ τοῦ Τζίμ Φρόμπισερ ἦταν τακτικό. Γιὰ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν μιὰ διάθεσι στὴν ἄλλη, χρειαζόταν κάποια σειρὰ σκέψεων. Τώρα δὲν ἤξερε κὼν ἂν βρισκόταν μὲ τὰ πόδια κάτω ἢ στὸν ἀέρα. Πρὶν ἀπὸ δυὸ λεπτὰ ὁ Ἀνῶ ἦταν ἕνας σοβαρὸς λειτουργὸς τῆς δικαιοσύνης. Χωρὶς καμμιὰ προειδοποίησι εἶχε πηδῆσει στὴ φάρος καὶ ἔκανε τὸν κλάου μὲ ἀγαλλίασι.

—Ἀν δουλέψουμε μαζὶ στὸ Ντιζόν, κ. Φρόμπισερ, εἶπε μὲ λυπημένο ὕφος, δὲν θὰ διασκεδάσω ὅπως μὲ τὸν ἀγαπητὸ μου Ρικάρντο στὸ Αἶξ. Ἀσφαλῶς ὄχι. Ἀν εἶχα κάνει αὐτὴ τὴν παντομίμα σὲ κείνον θὰ γούρλωνε τὰ μάτια του καὶ θὰ ἔλεγε: «Ὡστε ὁ πρωθυπουργὸς ἐρχεται καὶ κρυφακούει στὴν πόρτα σου; Ὦ!» Ἀλλὰ σεῖς μὲ κυττάζετε ψυχρὸς καὶ ἀσυγκίνητος καὶ σκέπτεστε «Αὐτὸς ὁ Ἀνῶ εἶναι παλιάτσος!»

—Ὅχι! διαμαρτυρήθηκε ὁ Τζίμ, ἀλλὰ ὁ Ἀνῶ τὸν δέκοψε γελώντας.

—Δὲν πειράζει.

—Χαίρομαι, εἶπε ὁ Τζίμ. Εἴπατε τώρα κάτι πού εὐχομαι νὰ μὴν τὸ ἀνακαλέσετε. Μοῦ δώσατε μιὰ

ἐλπίδα πὼς θὰ συνεργαστοῦμε στὸ Ντιζόν.

Ὁ Ἀνὼ ἔσκυψε μὲ τοὺς ἀγκῶνες πάνω στὸ τραπέζι.

— Ἀκούστε με. Φερθήκατε μὲ τιμιότητα καὶ εὐκρίνεια ἀπέναντί μου γι' αὐτὸ θὰ σὰς καθησυχάσω. Αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι τοῦ Βαμπέρσκι ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας τοῦ Ντιζὸν δὲν τὴν παίρνει τόσο σοβαρά. Οὔτε καὶ ἐγώ. Εἶναι βέβαια μιὰ κατηγορία γιὰ φόνο, καὶ πρέπει νὰ τὴν μελετήσουμε μὲ προσοχή.

— Βέβαια.

— Καὶ βέβαια θὰ ὑπάρχει κάτι ἄλλο πίσω ἀπ' αὐτήν, συνέχισε ὁ Ἀνὼ ἀφήνοντας ἐκπληκτὸ τὸν Τζίμ, γιὰτὶ χρησιμοποιοῦσε τὰ ἴδια λόγια τοῦ γέρο Χάσλιτ. Σὰν δικηγόρος θὰ τὸ ξέρετε αὐτό. Θὰ εἶναι κάτι δυσάρεστο πού θὰ ἦταν καλύπτεται νὰ μὴν μαθευτῇ. Ἀλλὰ ἡ ὑπόθεσι εἶναι ἀπλή καὶ μὲ τὰ γράμματα πού μου φέρατε γίνεται ἀκόμη ἀπλούστερη. Θὰ ζητήσωμε ἀπὸ τὸν Βαμπέρσκι νὰ μὰς δώσῃ ἐξηγήσεις γιὰ τὰ γράμματα αὐτὰ καὶ γιὰ μερικά ἄλλα πράγματα, ἂν μπορῇ. Εἶναι τύπος αὐτοῦ ὁ Βαμπέρσκι! Ἡ ἑκταφὴ αὐτοῦ τοῦ πτώματος τῆς κυρίας Χάρλου θὰ γίνῃ σήμερα καὶ θὰ ληφθῇ ἡ κατάθεσι τῶν γιστρῶν. Ὑστερα ἀσφαλῶς ἡ ὑπόθεσι θὰ κλείσῃ καὶ θὰ μπορῇ νὰ κάνατε ὅτι θέλετε τὸν Βαμπέρσκι.

— Καὶ τὸ μυστικό; ρώτησε ὁ Τζίμ.

Ὁ Ἀνὼ σήκωσε τοὺς ὤμους του. — Ἀσφαλῶς θὰ φανερωθῇ. Ἀλλὰ τί σημασία ἔχει ἂν φανερωθῇ στὸ γραφεῖο τοῦ ἀνακριτοῦ ἢ ἂν δὲν περάσῃ ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα;

— Ἀπολύτως καμμιὰ, συμφώνησε ὁ Τζίμ.

— Θὰ δῆτε. Δὲν εἴμαστε καὶ τόσο τρομακτικοί. Καὶ ἡ νεαρή σας πελάτισσα θὰ μπορῇ νὰ ἔχῃ ἥσυχο τὸ ὁμορφο κεφαλάκι τῆς πὼς δὲν θὰ τῆς γίνῃ καμμιὰ ἀδίκια.

— Σὰς εὐχαριστῶ, κύριε Ἀνὼ, εἶπε ὁ Τζίμ θερμά. Ἐνοιώθε τέτοια ἀνακούφισι, πού καὶ ὁ ἴδιος ἦταν ἐκπληκτὸς γι' αὐτό. Τὸν εἶχε κυριέψει ὁ οἰκτος τοῦ γιὰ τὴν κοπέλλα

αὐτὴ στὸ μεγάλο σπῆτι μὲ ἓναν τρελὸ παλιάνθρωπο ἐναντίον τῆς καὶ χωρὶς ἄλλο προστάτη ἀπὸ μιὰ συνομήλική τῆς κοπέλλα.

Μόλις ὁμως τελείωσε τὴν κουβέντα του, μιὰ ἀμφιβολία γεννήθηκε στὸ μυαλό του σχετικὰ μὲ τὴν εὐκρίνεια τοῦ ἀνθρώπου πού καθόταν ἀπέναντί του. Ὁ Τζίμ δὲν ἐνόησε νὰ τὸν κοροϊδέψουν, ὅσο ἀπειρος καὶ ἂν ἦταν. Κύτταξε τὸν Ἀνὼ καὶ ἀναρωτήθηκε ἂν ὁ τωρινὸς φιλικὸς του τόνος ἦταν πιὸ ἀληθινὸς ἀπὸ τὶς προηγούμενες ἐκδηλώσεις του. Τὴ μιὰ στιγμὴ αὐστηρὸς δικαστὴς, τὴν ἄλλῃ γελωτοποιός, τὴν ἄλλῃ φίλος. Ποιὰ ἦταν ἡ ἀλήθεια; Εὐτυχῶς ὑπῆρχε μιὰ δοκιμαστικὴ ἐρώτησι πού τὴν εἶχε κάνει χθές καὶ ὁ κ. Χάσλιτ. Ὁ Τζίμ τὴν ἐπανελάβε.

— Λέτε πὼς ἡ ὑπόθεσι εἶναι ἀπλή;

— Ἀπὸ τὶς πιὸ ἀπλές.

— Τότε πὼς ἐξηγεῖτε, κύριε Ἀνὼ, τὸ ὅτι ὁ ἀνακριτὴς τοῦ Ντιζὸν θεωρεῖ ἀναγκαῖο νὰ καλέσῃ γιὰ βοήθειά του ἓναν ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικούς τῆς ἀστυνομίας τοῦ Παρισιού;

Τὴν ἐρώτησι ἀσφαλῶς τὴν περίμενε ὁ ἄλλος καὶ ἀσφαλῶς δυσκολευόταν νὰ ἀπαντήσῃ.

— Ναί, ναί, εἶπε σὰν νὰ ἀμφέβαλλε.

Κύτταξε τὸν Τζίμ ἐπίδοκιμαστικά καὶ ξέσπασε.

— Θὰ σὰς τὰ πῶ ὅλα καὶ ὕστερα θὰ μοῦ δώσετε τὸν λόγο σας πὼς δὲν θὰ μαρτυρῆστε τίποτα σὲ κανέναν στὸν κόσμο. Γιατὶ αὐτὸ εἶναι σοβαρό.

Ὁ Τζίμ δὲν μπορούσε τώρα νὰ ἀμφιβάλῃ γιὰ τὴν σοβαρότητα τοῦ ἀνθρώπου, οὔτε γιὰ τὶς φιλικές του διαθέσεις. Γιατὶ ἔλαμπαν καὶ τὰ δυὸ σὰν φλόγα στὴν μορφή του.

— Σὰς δίνω τὸ λόγο μου ἀπὸ τώρα, εἶπε καὶ ἄπλωσε τὸ χέρι του.

Ὁ Ἀνὼ ἔσφιξε τὸ χέρι καὶ εἶπε:

— Θὰ σὰς μιλήσω λοιπὸν ἐλεύθερα. Ἀλλὰ θὰ καπνίσουμε.

Οἱ δυὸ ἄνδρες ἄναψαν τὰ τσιγάρα τους καὶ μέσα ἀπὸ τὸν γαλάζιο καπνὸ ὁ Ἀνὼ ἐξήγησε.

— Ἐγὼ στὴν πραγματικότητα πη-

γαίνω στὸ Ντιζόν γιὰ ἄλλο ζήτημα. Αὐτὴ ἡ ὑπόθεσι Βαμπέρσκι εἶναι μιὰ πρόφασι. Ὁ ἀνακριτὴς πού μὲ καλεῖ τὸ κάνει γιὰ νὰ καλύψῃ τὸν ἑαυτοῦ του. Καὶ θὰ δῆτε, φίλε μου, πὼς τοῦ χρειάζεται καὶ πολὺ. Ἀκούστε με!

Σκούπισε τὸ μέτωπό του μὲ τὸ μαντήλι του καὶ συνέχισε.

— Οἱ μικρὲς πόλεις, φίλε μου, ὅπου ἡ ζωὴ δὲν εἶναι τόσο εὐχάριστη καὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν καιρὸ νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὶς υποθέσεις τῶν γειτόνων τους, ἔχουν τὰ δικά τους ἐγκλήματα καὶ ἴσως τὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα εἶναι τὸ ἐγκλημα τῶν ἀνωνύμων ἐπιστολῶν. Ξαφνικά πέφτουν ἀπὸ τὸν οὐρανὸ σὰν ἐπιδημία, γεμάτες ποταπὲς κατηγορίες, δύσκολο νὰ τὶς ἀποκρούσῃ κανεὶς καὶ — ποιοὶ ξέρει; — καμιά φορὰ ἴσως ἀληθινές. Γιὰ λίγο καιρὸ τὰ γράμματα πέφτουν στὸ γραμματοκιβώτιο καὶ δὲν ἀκούγεται τίποτε γι' αὐτά. Ἄν ζητοῦν χρήματα τὰ παίρνουν. Καὶ ἂν τὴν ὑπαγορεύσῃ καθαρὴ κακία ἐκεῖνοι πού τὰ δέχονται σπαταλοῦν. Ἀλλὰ καθεὶνα ἀρχίζει νὰ ὑποπτεύεται τὸν γείτονα του. Ἡ κοινωνικὴ ζωὴ τῆς πόλης δηλητηριάζεται. Μιὰ σκιά τρόμου τὴ σκεπάζει καὶ τὸ κουδούνισμα τοῦ ταχυδρόμου πού εἶναι τόσο καλὸδεχτὸ στὴν κοινωνικὴ καθημερινὴ ζωὴ γίνεται μισητό. Στὸ τέλος συμβαίνουν τρομερὰ πράγματα.

Τόσο σοβαρὸ καὶ ἥρεμο ἦταν τὸ ὄψος τοῦ Ἀνὼ, ὥστε ὁ Τζίμ ἀνατρίχιασε ἀκόμη καὶ σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο ἀπὸ ὅπου ἐβλεπε τὸν ἥλιο νὰ λαμπυρίζῃ στὰ νερά τοῦ ποταμοῦ καὶ ἀκούγε τὸν εὐχάριστο θόρυβο τῶν Περσινιῶν δρόμων. Τοῦ φαινόταν πὼς ἀκούγε τὸ κουδούνι τοῦ ταχυδρόμου καὶ ἐβλεπε ἓνα χλωμὸ πρόσωπο νὰ ἀσπρίξῃ ἀκόμη περισσότερο καὶ δὴ μάλιστα νὰ πλαταίνουν ἀπὸ ἀπελπισία.

— Ἐνα τέτοιο κακὸ ἔπεσε στὸ Ντιζόν, συνέχισε ὁ Ἀνὼ. Ἡ δράσι του κράτησε ἓνα χρόνο. Ἡ ἀστυνομία δὲν ζητοῦσε βοήθεια ἀπὸ τὸ Παρίσι. Ὅχι, δὲν ἤθελαν βοήθεια. Ἦθελαν νὰ λύσουν τὸ προβληματικὸ αὐτὸ μόνον τους. Ἀλλὰ τὰ γράμματα συνεχίζονταν καὶ οἱ πολῖτες

ἔκαναν παράπονα. Ἡ ἀστυνομία συνιστοῦσε ὑπομονὴ καὶ ὁ ἀνακριτὴς θὰ ἀνεκάλυπτε τὸν δράστη. Ἀλλὰ τὰ γράμματα ἐξακολουθοῦσαν. Ὑστερα ἀπὸ ἓνα χρόνον ἦρθε αὐτὴ ἡ εὐλογημένη ὑπόθεσι Βαμπέρσκι. Ἀμέσως ὁ διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας καὶ ὁ ἀνακριτὴς σκέφθηκαν νὰ καλέσουν τὸν Ἀνὼ γι' αὐτὴ τὴν ἀπλή ὑπόθεσι καὶ ὁ Ἀνὼ νὰ βρῇ τὸν δράστη τῶν ἀνωνύμων ἐπιστολῶν. Ἔτσι καὶ ὁ ἐπιστολογράφος δὲν θὰ φοβηθῇ καὶ ἐμεῖς θὰ καλυφθοῦμε, σκέφθηκαν. Ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ μὲ καλέσουν πρὶν ἀπὸ ἓνα χρόνο. Ἐχασαν ἓνα ὁλόκληρο χρόνο.

— Καὶ στὸν χρόνον αὐτὸ συνέβησαν τὰ τρομερὰ πράγματα; ρώτησε ὁ Τζίμ.

Ὁ Ἀνὼ ἔκανε μιὰ θυμωμένη κίνηση.

— Ἐνας γέρος ἄνθρωπος πού ζῇ μόνος του, τρώει στὸ ξενοδοχεῖο, παίρνει τὸν καφέ του στὸ ζαχαροπλαστεῖο καὶ δὲν κάνει κακὸ σὲ κανένα ρίχνεται στὶς γραμμὲς τοῦ τραίνου καὶ γίνεται κομμάτι. Ἐνα ζευγὸς ἐραστῶν αὐτοκτονοῦν στὸ δάσος Μουσσσόνιέρ. Μιὰ κοπέλλα γυρίζει ἀπὸ ἓναν χορὸ, καλλιπυλίζει τοὺς φίλους τῆς εὐθὺμα στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τῆς καὶ τὸ πρῶτ' ὅσοι βρίσκονται κρεμασμένη στὴν κάμαρά της φορώντας ἀκόμα τὸ φουστάνι τοῦ χοροῦ, ἐνῶ στὸ τζάκι ὑπάρχει μισοκαμμένο ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὰ γράμματα. Πόσα τέτοια γράμματα νὰ εἶχε πάρεῖ ἡ καυμένη ἡ κοπέλλα προτοῦ τὴν ὀδηγήσῃ σ' αὐτὴ τὴν τρέλλα τὸ τελευτᾷ! Ἀχ αὐτὸς ὁ δικαστὴς! Δὲν σὰς τὸ λέω; Χρειάζεται πολὺ νὰ καλυφθῇ.

Ὁ Ἀνὼ ἄνοιξε ἓνα συρτάρι καὶ πήρε ἀπὸ μέσα ἓναν πράσινο φάκελλο.

— Κυττάξτε. Νὰ δύο ἀπ' αὐτὰ τὰ πολυτίμα γράμματα, εἶπε καὶ ἔδωσε σὸν Φρόμπιςερ δύο δακτυλογραφημένα χαρτιά. Βλέπετε, συνέχισε παρατηρώντας μιὰ ἐκφρασι ἀηδίας στὸ πρόσωπό τοῦ ἄλλου καθώς τὰ διάβαζε, δὲν εἶναι καὶ τόσο εὐχάριστα...

— Εἶναι φρικτά, εἶπε ὁ Τζίμ. Δὲν θὰ πιστέψω... Μὰ γιὰ σταθῇ κύριε Ἀνὼ!

Ξανάσκυψε πάνω στα γράμματα συγκρίνοντάς τα, κυττάζοντας καλά κάθε φράση. Όχι, υπήρχαν μόνο τα δύο λάθη που είχε παρατηρήσει από την αρχή. Μά τι λάθη! Αυτά περιώριζαν άμέσως το πεδίο της έρευνας.

—Κύριε Άνω, μπορώ να σας βοηθήσω και σε κάτι άλλο, φώναξε με ένθουςιασμό. (Δεν πρόσεξε το πλάτυ ήκανοποιημένο χαμόγελο που φώτισε άμέσως το πρόσωπο του ντετεκτιβ). Μια δοθήθεια που μπορεί να σας οδηγήσει πολύ γρήγορα στον έπιστολογράφο.

—Άλήθεια; απάντησε ο Άνω. Τότε να μου τη δώσετε, νεαρέ μου φίλε. Μη με κρατάτε σε αγωνία. Και μη μου πείτε προς Θεού ότι τα γράμματα έχουν χτυπηθή σε γραφομηχανή Κορόνα. Αυτό το ξέρουμε.

Ο Τζιμ έγινε κατακόκκινος. Αυτό άκριβώς είχε παρατηρήσει με τόση περηφάνεια. Έκει που χρειαζόταν δέλτα κεφαλαίο υπήρχε ένα «%» και όπου θα έπρεπε να υπάρχει ένα κεφαλαίο Σ, παρακάτω, υπήρχε το Σ με τις δύο γραμμές που συμβολίζει τα δολάρια. Ο Τζιμ ήξερε καλά την γραφομηχανή Κορόνα και θυμόταν πώς άν κανείς χτυπούσε κατά λάθος το πλήκτρο τών αριθμών αντί για το πλήκτρο τών κεφαλαίων, έκανε αυτά τα δύο λάθη. Τώρα κατάλαβε βλέποντας το γελαστό πρόσωπο του Άνω πώς ή ασφάλεια δεν είχε βέβαια παραβλέψει αυτές τις δύο λεπτομέρειες, έστω και άν δεν τις είχε προσέξει ο άνακριτής του Ντιζόν. Και άρχισε να γελά κι αυτός.

—Είδατε πόσο δίκιο είχα όταν σας είπα ότι είμαι εύχαριστημένος που δεν θα είμαστε αντίπαλοι; είπε στον Άνω δίνοντάς του πίσω τα γράμματα.

—Μη με άνεβάζετε τόσο ψηλά, φίλε μου, απάντησε σοβαρά ο Γάλλος για να μην άπογοητευτήτε. Οί καλύτεροι από μάς δεν είμαστε παρά υπηρέτες της τύχης. Η τέχνη μας είναι να άρπάζουμε τόν ποδόγυρο της γρήγορα, τη στιγμή που προβάλλει φευγαλέα μπροστά μας.

Ξανάβαλε τα δύο γράμματα στον πράσινο φάκελλο και τόν έκλεισε

στον συρτάρι. Ύστερα πήρε τα δύο γράμματα του Βαμπέρσκι και τα έδωσε στον Τζιμ.

—Θα τα χρειαστήτε αυτά στο Ντιζόν. Θα πάτε σήμερα;

—Ναι, τόν άπόγευμα.

—Καλά. Έγώ θα πάρω τόν χειρινό έξπρες.

—Δεν μπορώ να τόν περιμένω και εγώ.

—Είναι καλύτερα να μην πάμε μαζί; ούτε να μείνουμε στο ίδιο ξενοδοχείο, είπε ο Άνω. Πολύ γρήγορα θα μαθευτή στο Ντιζόν ότι είστε ο Άγγλος δικηγόρος της Μις Χάρλου και όσοι κάνουν παρέα μαζί σας θα μαρκαριστούν. Άλήθεια, πώς μάθατε στο Λονδίνο πώς εγώ είχα τήν υπόθεσι στα χέρια μου;

—Πήραμε ένα τηλεγράφημα, απάντησε ο Τζιμ.

—Και από ποιόν; Είμαι περίεργος να μάθω.

—Από τήν Μις Χάρλου.

Για μια στιγμή ο Άνω, για δεύτερη φορά, φάνηκε ένοχλημένος. Ο Τζιμ δεν είχε καμμία άμφιβολία γι αυτό. Ο Άνω στάθηκε για μια στιγμή άκίνητος με τόν τσιγάρο στο χέρι. Ύστερα γέλασε κάπως πικρά κυττάζοντας ζωηρά τόν Τζιμ.

—Ξέρετε τί κάνω κύριε Φρόμπις; ρώτησε. Βάζω ένα αίνιγμα στον έαυτό μου. Άν μπορήτε άπαντήστε μου. Ποιό είναι τόν ισχυρότερο πάθος στον κόσμο; Η φιλαργυρία; Η άγάπη; Τό μίσος; Κανένα απ αυτά. Είναι τόν πάθος ένός άνωτερου δημόσιου λειτουργού να πάρη ένα μπαστούνι και να τόν σπάση στο κεφάλι ένός συναδέλφου του. Είχαμε κανονίσει να πάω μυστικά στο Ντιζόν για να μπορώ να έχω κάποια πιθανότητα έπιτυχίας. Έν τάξει! Αυτό κανονίσαμε τόν Σάββατο. Και τή Δευτέρα οί συνάδελφοί μου κυκλοφόρησαν τόσο καλά τήν είδησι, ώστε ή Μις Χάρλου τήν έμαθε και σας τήν τηλεγράφησε τήν Τρίτη τόν πρωί. Τί ώραία! έ; Μπορώ να δώ τόν τηλεγράφημα;

(Άκολουθεί)

ΕΝΑΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ :

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

Η «Έκλογη» δίνει στους άναγνώστες της τήν εύκαιρία να δοκιμάσουν τήν ήκανότητα τους, όχι στο να λύνουν, αλλά στο να συνθέτουν σταυρόλεξα.

Θα βραβευθή τόν καλύτερο

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

που θα φθάση στα γραφεία της

μέχρι τής 10ης τού Ιανουαρίου

Η πρωτοτυπία τού διαγωνισμού αυτού θα έγκειται στο ότι θα δίδεται ή πρώτη όριζοντία λέξις κάθε σταυρολέξου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ :

Με τήν λέξι αυτή θα άρχίζη τόν σταυρόλεξο τού πρώτου διαγωνισμού, τόν όποίο πρέπει :

- 1) Να είναι σε σχήμα 12X12 με τις λέξεις καθαρά καταχωρημένες μέσα στο σχέδιο.
- 2) Να περιέχη άρτιες λέξεις και ει δυνατόν καμμία λέξι άντίστροφη ή με τόν άρθρο της.
- 3) Να έχη έξυπνους και σαφείς όρισμούς για τήν κάθε λέξι.

Η «Έκλογη» θα άπορρίπτη χωρίς έξέταση όποιοδήποτε σταυρόλεξο δεν συγκεντρώνει έστω και μια από τις άνωτέρω προϋποθέσεις.

Τα σταυρόλεξα που δεν θα δημοσιεύωνται δεν θα έπιστρέφονται. Τόν σταυρόλεξο που θα βραβεύεται, θα δημοσιεύεται ένυπογράφως, θα πληρώνεται με τήν κανονική τιμή συνεργασίας, 80 δραχμές, και θα παίρη μία έξάμηνη συνδρομή της «Έκλογης».

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΤΗΣ «ΕΚΛΟΓΗΣ»

έρχεται να ήκανοποιήση μια παλαιά έπιθυμία τών άναγνωστών

Στείλετε τόν σταυρόλεξό σας στα γραφεία της «Έκλογης», Σω-

κράτους 57, μέχρι τής 10ης Ιανουαρίου 1955.

ΑΡΣΕΝΙΚΟΙ ΖΗΤΟΥΝ ΙΣΟΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΟΠΟΥ ΚΥΡΙΑΡΧΟΥΝ ΤΑ ΘΗΛΥΚΑ

Επειτα από τις άτελείωτες συζητήσεις για την ισότητα των δύο φύλων, τους πολυχρόνιους αγώνες και τα ικανοποιητικά έπιτεύγματα του γυναικείου κόσμου, δέν θά ήταν χαμένος κόπος άν ρίχναμε μιά έρευνητική ματιά στη φύσι. "Αν εξέτάζαμε δηλαδή τί γίνεται στα υπόλοιπα πλάσματά της, «τά κατώτερα όντα» όπως συνηθίζομε νά τά αποκαλούμε.

Έκεϊ, θ' άπαντούσε άδίστακτα ό κάθε άκατατόπιστος, ό ρόλος του καθενός είναι καθωρισμένος από την ίδια τη φύσι. Στο θηλυκό έχει άνατεθί ή τεκνοποίησι και ή άνατροφή των μικρών και στο άρσενικό ό ρόλος του άφένι και κάποτε του κουβαλητή και του προστάτη.

Όσο για τά ζητήματα της ήγείας—στην περίπτωσι των ζώων πού ζούν σέ άγέλες και τελούν υπό άρχηγό—δέν έσημειώθηκε μέχρι της στιγμής κανένα κρούσμα θηλυκού πού νά έξεδήλωσε τη διάθεσι ν' άναμετρηθί με τά άρσενικά για νά διεκδικήση την άρχηγία.

Όστόσο, στόν κόσμο των ζώων, θά θρούμε άρσενικούς, πού ή φύσις, θές από ιδιοτροπία, θές για κάποια ποικιλία, τους φόρτωσε σάν άποκλειστική γι' αυτούς ύποχρέωσι, τίς φροντίδες του νοι-

κοκυριού και την άνατροφή των νεογνών τους.

"Αν υποθέταμε για μιά στιγμή πώς — σύμφωνα τουλάχιστον με τίς πληροφορίες του Αϊσώπου — «τά ζώα είχαν ανθρώπινη λαλιά» και κάποιος από τ' άρσενικά είχε την έμπνευσι νά ύψωση φωνή διαμαρτυρίας και νά καλέση όλους τους έν άτυχία συναδέλφους του νά τόν άκολουθήσουν σέ μιά διαδήλωσι ζητώντας «ισοπολιτεία», ποιοι θά είχαν τό δικαίωμα, άγανακτισμένοι από την άδικία, νά πρωτοστατήσουν στην κίνησι αυτή;

☆

"Ανάμεσα από τά χιλιοτραγουδημένα ζευγάρια του φτερωτού κόσμου, θά ξεχωρίζαμε τη φωνή κάποιου άρσενικού νά μάς δηλώνη ότι οι ύμνοι και οι έπαινοι για τίς άφωσιωμένες μητέρες των πκυλιών δέν θά ταίριαζαν καθόλου στο δικό του θηλυκό.

Τό πουλί αυτό άνήκει στην οϊκογένεια των φαλαροπόδων, πού περιλαμβάνει πουλιά μάλλον μικρόσωμα πού μοιάζουν κάπως με τίς πάπιες.

Οί φαλαρόποδες περνούν τό φθινόπωρο και τό χειμώνα κολυμπώντας ανάμεσα στα κύματα του Όκεανού, πολλά μίλλια μακριά από την ξηρά, και την άνοιξι θγαίνουν στις παραλλες

των βορείων χωρών της Εύρώπης, της Άσίας και της Άμερικής.

"Από τη στιγμή εκείνη αρχίζουν τά θάσανα του άρσενικού. Τό θηλυκό, μετά τό ζευγάρισμα, άγέρωχο και δεσποτικό, διαλέγει τό μέρος πού σύμφωνα με τη γνώμη του είναι κατάλληλο για τό κτίσιμο της φωλιθς και χωρίς συζητήσεις δίνει τίς άναγκαίες διαταγές για την άνοικοδόμησι. Ό άρσενικός, πριν καλά-καλά άπολαύση τίς χαρές του συζυγικού θίου, πέφτει με τά μούτρα στη δουλειά, ένώ ό θηλυκός σατράπης παίρνει ύφος επιθεωρητού.

Όταν ή φωλιθ έτοιμασθί, ή παράξενη μητέρα γεννάει τά αυγά της μέσα σ' αυτήν και με την πιό μεγάλη άκαταδεξία φεύγει, άφίνοντας τό σύντροφό της νά φροντίση για όλα. Και κείνος, ύποταγμένος στη μοίρα του, κλωσάει τά αυγά και άργότερα φροντίζει τά μικρά.

Λίγοι μήνες του μένουν κάθε χρόνο έλεύθεροι ώπου νά του ξαναστείλ η τύχη ένα καινούργιο τύρανο.

"Αλλά και ό Τελέγαλος ό Λαθάμιος, πού μοιάζει με άγριόγαλλο και ζεί στη Νέα Γουίνέα, θά είχε κάθε δικαίωμα νά διαμαρτυρηθί ζητώντας ίσοτιμία.

Τό θηλυκό του γεννάει τ' αυγά του σέ μιά λακκούβα στρώμένη με φυτικές ούσιες ζυμωμένες με λάσπη και άφού τά σκεπάση με παχύ στρώμα από ξερά φύλλα, άναθέτει στόν σύντρόφό της νά ρυθμίζει την πρωτόγονη έκκολαπτική τους μηχανή. Αυτός ξεσκέπαζει τά αυγά όταν ό ήλιος είναι πολύ ζεστός και τά ξανασκεπάζει όταν πλησιάζη νά δύση. Δέν παύει νά αφαιρή και νά προσθέτη φύλλα, κανονίζοντας τη

θερμοκρασία, ώπου νά θγούν τά μικρά πουλάκια.

☆

"Από τά άμφίβια, πολλοί πατέρες θάτραχοι θά είχαν κάθε δικαίωμα νά διαμαρτυρηθούν για τά άνεκδιήγητα θάσανά τους. "Ενα είδος πού ζή στην Κεντρική Εύρώπη και έχει πάρει τη χαρακτηριστική προσωινία «θάτραχος μαμή» φορτώνεται τά αυγά πού του τυλίγει ή θάτραχίνα του σάν ένα θραχιόλι από λουκάνικα στούς μηρούς των πσιινών ποδιών του, και τόν έγκαταλείπει άστοργα. Ό θάτραχος χώνεται μέσα στο νερό και μένει εκεί, ζωντόχηρος θλιβερός, περιμένοντας νά θγούν από τά αυγά οι νεαροί γυρίνοι.

"Αλλά πάντα υπάρχουν και χειρότερα!

Κάτι όμοιοί του, οι κρίκετοι, πού ζουν στο Νέο Κόσμο, κρατούν τά αυγά του θηλυκού τους κρυμμένα στούς φωνητικούς άσκούς τους, ώπου νά έκκολαφθούν.

☆

"Αν έπαιρναν τό λόγο οι «άφωνοι ίχθύες» οι διαμαρτυρίες θά μπορούσαν νά άκουσθούν...

"Ενα μικρό ψαράκι του γλυκού νερού επί κεφαλής θά μάς έξιστορούσε τά μαρτύριά του. Είναι ό γαστερόστατος ό τριάκανθος, πού ζεί στις λίμνες και τά ποτάμια της Κεντρικής Εύρώπης. Έχει τό σωμα σκεπασμένο με μικρές όστέινες πλάκες και είναι όπλισμένος με τρία μυτερά άγκάθια όρθια και άπειλητικά στη ράχι του.

Τόν "Απρίλη, την εποχή του ζευγαρώματος, μιά πυρετώδης κίνησις επικρατεί στις περιοχές όπου κατοικούν οι τριάκανθοι. Όλα τά άρσενικά καταλαμβάν-

νονται ἀπὸ οἰκοδομικὸ ὄργανο. Ἀρχίζουν νὰ ἐτοιμάζουν τὶς φωληές του, παραθγαίνοντας ποῖος θὰ ξεπεράσῃ τὸν ἄλλον στὴν ἀρχιτεκτονικὴ καὶ τὴν καλαισθησίαν. Κάθε εἶδους κλαράκι, φύλλο, ἢ φανταχτερό χαλίκι γίνεται ἀνάρπαστο ἀπὸ τοὺς φιλότιμους οἰκοδόμους. Ἡ φωληά, ἓνα πλεκτὸ κομποτέχνημα μὲ μιὰ στέγη θολωτή, μὲ μιὰ μοναδικὴ εἴσοδος, στρωμένη ὅλη μὲ λέπτα χαλίκια, εἶναι προωρισμένη νὰ δεχθῇ τὴν ἐκλεκτή. Ὅταν ὅλα εἶναι ἐτοιμα, ὁ τριάκανθος βγαίνει εἰς ἀναζήτησιν νύφης. Ὅταν τὴν εὕρῃ ξεκινοῦν καὶ οἱ δυὸ μαζί πανευτυχεῖς γιὰ τὸ καταφύγιό τους. Πρῶτο θέβαια μπαίνει τὸ θηλυκὸ. Ἐπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα μπαίνει καὶ αὐτός, ἀλλὰ βρῖσκει τὴν φωληὰ ὀδειανή. Μιὰ τρύπα στὴν ἀπέναντι πλευρὰ τοῦ τοίχου τὸν πληροφορεῖ ὅτι ἡ ἐκλεκτὴ δὲν εἶχε καμμία διάθεσι ν' ἀνεχθῇ τὰ δεσμά τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου καὶ δίνοντας μιὰ κουτολιά στὸν τοῖχο, ξεπόρτισε γιὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐλευθερίαν της, ἀφοῦ ἐγέννησε πρῶτα τὰ αὐγά της ἐπάνω στὰ χαλίκια. Μὲ τὴ μεγαλύτερη στωικότητα, ὁ τριάκανθος ἀναλαμβάνει τὰ μητρικὰ καθήκοντα. Σὰν ἔμπειρὴ νοικοκυρὰ, ἀρχίζει πρῶτα ν' ἀσχολῆται μὲ τὰ «οἰκιακά». Σιγουρίζει τὰ χαλίκια, διορθώνει τὸ ἔδαφος καὶ τακτοποιεῖ τοὺς τοίχους καὶ τὴ στέγη τῆς φωληᾶς. Ἐπειτα βγαίνει στὴν εἴσοδο καὶ ἐκτελεῖ χρέη ρευματοποιοῦ. Κινεῖ δηλαδὴ τὴν οὐρὰ καὶ τὰ περύγιά του ὥστε νὰ δημιουργηθῇ ρεῦμα καὶ νὰ ἀνανεῶνεται τὸ νερὸ καὶ ἔτσι παίρνουν ὀξυγόνο τὰ αὐγά. Ἀναλαμβάνει ἐπίσης χρέη χωροφύλακα, φρουρῶντας ἄγρια τὸν πολῦτιμο θησαυρὸ του.

Ποῖος ὅμως θὰ μπορούσε νὰ μὴν αἰσθανθῇ τὸν μεγαλύτερο οἰκτο γιὰ τὸν ἱππόκαμπο, τὸν πιὸ ἀδικημένο ἀνάμεσα στὰ ἀρσενικά;

Ὁ ἱππόκαμπος ποὺ μᾶς εἶναι γνωστός μὲ τὸ ὄνομα ἀλογάκι τῆς θάλασσας, εἶναι ἓνα ἰδιόρρυθμο ψαράκι 15—20 πόντους ποὺ ἀφθονεῖ στὴ Μεσόγειο καὶ στὶς ἀκτὲς τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ δὲν ἔχει στὴν ἐμφάνισι τίποτε τὸ κοινὸ μὲ τὰ ἄλλα ψάρια. Τὸ κεφάλι του, μικρογραφία κεφαλίου ἀλόγου στὴν κατασκευὴ καὶ στὴ στάσι, μὲ δυὸ μάτια ποὺ κινοῦνται ἀνεξάρτητα τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο, σὰν τὰ μάτια τοῦ χαμαιλέοντος, ἀπολήγει σὲ ρύγχος σὰν σωλήνα ποὺ φαρδαίνει στὴν ἄκρῃ.

Τὸ σῶμα του, σκεπασμένο μὲ χονδρὲς σκληρὲς πλάκες, καταλήγει σὲ λεπτὴ οὐρά, ποὺ ἡ ἄκρῃ της εἶναι γυρισμένη ἐλικοειδῶς πρὸς τὰ μέσα.

Στὸν παράδοξο αὐτὸ τύπο ἔχουν ἀνατεθῇ καθήκοντα, ποὺ θίγουν τὴν ἀξιολογίαν τοῦ φύλου του. Ἐχει ἐπωμισθῇ τὰ πρόσθετα βάρη τῆς ἐγκυμοσύνης — ὥπως θὰ μπορούσαμε νὰ τὰ χαρακτηρίσωμε στὴν περίπτωσί του — καθὼς καὶ τοῦ τοκετοῦ, ἐντελῶς ἀπαράδεκτα γιὰ ὁποιοδήποτε ἀρσενικό. Τὴν ἄνοιξι, ποὺ εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ ζευγαρώματος, τὸ θηλυκὸ ἀποθέτει τὰ αὐγά του σὲ ἓνα δερμάτινο σάκκο — τὸν μάρσιπο — ποὺ εἶναι τοποθετημένος στὸ κάτω μέρος τῆς κοιλίας τοῦ ἀρσενικοῦ. Κάποτε, μάλιστα, ὅταν ὑπάρχῃ λειψανδρία, πολλὰ θηλυκὰ φορτώνουν τὰ αὐγά τους στὸ ἴδιο ἀρσενικό. Ἀπὸ τὴ στιγμή ἐκείνη, κάθε θηλυκὸ ἔχει ἐξοφλήσει τελείως τὴ γυναικεῖα του ἀποστολή. Τὸ ἀρσενικὸ ἔχει ἀναλάβει τὰ μητρικὰ καθήκοντα. Ἀφοῦ περάσῃ τὸ στάδιο τῆς ἐγκυμοσύνης, φθάνει ἡ ὥρα τοῦ τοκε-

τοῦ. Τὰ αὐγά μέσα στὸ μάρσιπο ἔχουν ἐκκολληθῇ. Ὅταν τὰ αἰσθανθῇ μέσα του «νὰ κλωτοῦν» ὁ ἱππόκαμπος τυλίγει τὴν οὐρά του στερεὰ σὲ ἓνα κλῶνο ὑδροβίου φυτοῦ καὶ ἀρχίζει νὰ τάλαντεύῃ τὸ σῶμα του μὲ δύναμι. Σὲ κάθε του κίνησι, ἀνοίγει ἡ θαλβίδα ποὺ ἐκκλίνει τὸ μάρσιπο καὶ ἐξακοντίζονται ἓνα-ἓνα τὰ μικρά. Οἱ συσπάσεις τοῦ σώματος του στὶς κρίσιμες αὐτὲς στιγμές, ἀφίνουν νὰ ὑποτεθῇ ὅτι δοκιμάζει ἀκόμη καὶ τοὺς πόνους τῆς γέννας.

Ὅσο γιὰ τὴ θηλυκιά, τριγυρίζει ἀμέριμνη ὡς τὴν ἐπομένη ἀνοιξι ποὺ θ' ἀρχίσῃ ν' ἀναζητᾷ τὸν καινούργιο τυχερό.

☆

Στὰ ἔντομα συμβαίνουν ἄλλα πολὺ χειρότερα. Εἶναι γεγονός, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀντλεῖ ἀπὸ τὴ φύσι παραδείγματα πρὸς μίμησιν καὶ εἶναι εὐτύχημα, ὡς τώρα τουλάχιστον, ὅτι ὁ γυναικεῖος κόσμος δὲν ἐσκεφθῇ νὰ κάνῃ κατὰ παρόμοιο, στὸν τομέα τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου.

Φ. Π.

Τί ἀκριβῶς ἐννοεῖτε ὅταν λέτε

Γιὰ κάθε μιὰ ἀπὸ τὶς παρακάτω λέξεις διαλέξτε ἀνάμεσα στοὺς τρεῖς ὁρισμοὺς ἐκεῖνον ποὺ νομίζετε ὅτι ἀποδίδει τὴν ἀκριβῆ σημασίαν της.

1) ΑΓΕΡΩΧΟΣ. Α: Ἐκτεθειμένος στὸν ἀνεμὸ. Β: Ψηλός. Γ: Ὑπερήφανος.

2) ΑΛΙΚΟΣ. Α: Ἀνδρικό ὄνομα. Β: Κόκκινος. Γ: Ἀνίκανος.

3) ΑΠΕΦΘΟΣ. Α: Καθαρός. Β: Ψημένος. Γ: Ἀνάμεικτος.

4) ΑΣΥΣΤΑΤΟΣ. Α: Ἀσθηρικός. Β: Ἀκατάστατος. Γ: Ἐρημος.

5) ΑΦΑΤΟΣ. Α: Ἀνυπόφορος. Β: Ἀνέκφραστος. Γ: Νηστικός.

6) ΒΑΜΒΑΚΟΠΥΡΙΤΙΣ. Α: Σκάγια. Β: Προϊὸν νιτροκυτταρίνης. Γ: Προϊὸν νιτρογλυκερίνης.

7) ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΟΣ. Α: Ἰδιοτρόπος. Β: Θυμωμένος. Γ: Παράλογος.

8) ΕΡΙΤΙΜΟΣ. Α: Ἀριστοκράτης. Β: Σεβαστός. Γ: Ἀξιότιμος.

9) ΕΥΣΥΧΗΜΟΣ. Α: Ὁραῖος. Β: Στόλισμένος. Γ: Ὑποχωρητικός.

10) ΙΝΦΑΝΤΗΣ. Α: Βασιλιάς. Β: Διάδοχος. Γ: Κόμης.

11) ΚΑΝΘΟΣ. Α: Ἀγκάθι. Β: Βλέφαρο. Γ: Γωνία ματιοῦ.

12) ΛΑΝΣΑΡΩ. Α: Ἐξορμῶ. Β: Διαδίδω. Γ: Ράβω.

13) ΣΤΕΠΠΗ. Α: Παγετώνας. Β: Σκληρός. Γ: Ἐγκληματικός.

14) ΣΤΥΓΝΟΣ. Α: Μισητός. Β: Ἄγωνα ἔκτασι. Γ: Παγωμένη ἔκτασι.

Ἀπαντήσεις στὴ σελίδα 143

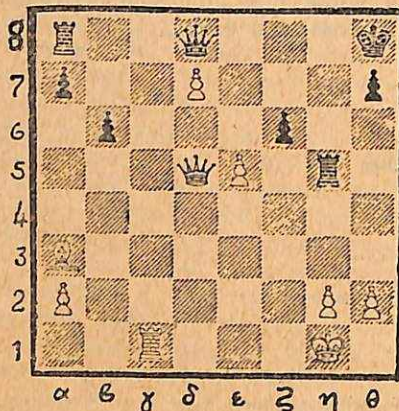
ΣΚΑΚΙ

ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΠΑΡΤΙΔΑ

"Ασκησις άρ. 352

ΜΑΥΡΑ (8)

ΛΕΥΚΑ (9)

Λευκά: Ρη1. Βδ5. Πγ1. Αα3. Σα2. 67. ε5. η2. 02.

Μαύρα: Ρ08. Βδ8. Πα8. η5. Σα7. 66. ζ6. 07.

Μία θέσις από μία παρτίδα μεταξύ Στάιλις (Λευκά) και Γκούσμπεργκ παχθείσα τὸ 1890 στὴ Νέα Υόρκη. Ἦτο ἡ σειρά τῶν Λευκῶν νὰ παίξουν.

Μὲ τέσσερις κινήσεις τὰ Λευκὰ ἐξησφάλισαν τὴν νίκην.

Βλέπετε μὲ ποῖον τρόπον.

"Ασκησις άρ. 353. Ἀπὸ μ'αν παρτίδα Λευκά (12): Ρη1. Βε4. Πζ1. α1. Αγ1. 161. ε5. Σα2. 62. γ3. ζ2. η2. Μαύρα (12): Ρε8. Βδ8. Πα8. 08. Αδ4. Σα7. 67. γ6. γ7. ζ3. η7.

Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἦτο ἡ σειρά τῶν Μαύρων νὰ παίξουν.

Τὰ Μαύρα μπόρεσαν νὰ κερδίσουν σὲ πέντε κινήσεις. Πῶς;

"Ασκησις άρ. 354. Ἀπὸ μ'αν παρτίδα. Λευκά (10): Ρ02. Βζ7. Πα1. γ2. Σα6. 65. ε4. ζ5. η2. 03.

Μαύρα (9): Ρ68. Βε3. Πδ3. η8. Αγ5. Σα7. 67. ε5. ζ6.

Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἦτο ἡ σειρά τῶν Μαύρων νὰ παίξουν.

Πῶς ἐκέρδισαν τὴν παρτίδα σχεδὸν ἀμέσως;

"Ασκησις άρ. 355. Ἀπὸ μ'αν παρτίδα. (Λευκά: Μίζες. Μαύρα: Μπρότσκι (1890).

Λευκά (14): Ρη1. Βδ1. Πα1. ζ1. Αδ5. η5. 1γ3. ζ3. Σα2. 62. γ2. ζ2. η2. 02.

Μαύρα (13): Ρη8. Βδ8. Πα8. ζ8. Αδ6. η4. 1δ4. ζ6. Σα7. 67. γ7. η7. 07.

Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἦτο ἡ σειρά τῶν Μαύρων νὰ παίξουν.

Γυρίσατε στὴ σελίδα τῶν λύσεων μας γὰ νὰ δῆτε μὲ τί ὑπέροχο τρόπο ἐκέρδισαν τὰ Μαύρα σὲ 11 κινήσεις...ἐκτὸς ἐάν τὸ θρήτε καὶ μόνοι σας.

"Ασκησις άρ. 356. Ἀπὸ μ'αν παρτίδα. Λευκά (12): Ρη1. Βδ3. Πα1. ε1. Αγ1. ε2. 1γ3. Σα2. 65. ζ2. ζ3. 02.

Μαύρα (13): Ρη8. Βδ8. Πα8. ζ8. Αδ6. 1ε5. η6. Σα7. 67. δ6. ζ5. η7. 07.

Εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν ἦτο ἡ σειρά τῶν Μαύρων νὰ παίξουν.

Τὰ Μαύρα ἐτελείωσαν τὴν παρτίδα σὲ μερικές κινήσεις μὲ μ'αν ωραίαν θυσίαν. Στὴ σελίδα τῶν λύσεων μπορεῖτε νὰ παραβάλλετε τὸν δὲ κόν σας τυχὸν τρόπον παξίματος. Ἡ παρτίδα αὕτη παχθηκε τὸ 1891 στὴ Βουδαπέστη σὲ μ'α συμδουλευτικὴ παρτίδα. Τὰ Λευκὰ εἶχαν οἱ Νέμεθ, Χαβζου καὶ Λουκόβσκι, τὰ δὲ Μαύρα οἱ Μαρτόσκι, Χάφερ καὶ Κόρνφελντ.

"Ασκησις άρ. 357. Ἀπὸ μ'αν παρτίδα. Ἐνα ωραϊότατο μὰτ σὲ πέντε κινήσεις ἀνήγγελε στὴν παρακάτω θέσι ἀπὸ μ'αν παρτίδα ὁ Στάιλις (Μαύρα) παίζων ἐναντίον τοῦ Γκούσμπεργκ τὸ 1891 στὴ Βουδαπέστη.

Λευκά (11): Ρα3. Πα1. ζ1. Αγ1. η4. 104. Σα2. 63. ζ5. η5. 02.

Μαύρα (12): Ργ8. Πδ3. 08. Αε4. ε7. 1γ5. Σα7. 67. γ6. ζ6. η7. 07.

Ἦτο ἡ σειρά τῶν Μαύρων νὰ παίξουν.

Πῶς ἐπέτυχαν τὸ ἀναγγελεθὲν μὰτ;

"Ασκησις άρ. 358. Πρόδλημα.

E. PRADIGNAT

Λευκά (9): Ρ68. Βα2. Πγ8. Πγ8. Αδ4. ε2. 164. ζ7. Σε3. ζ2.

Μαύρα (10): Ρε4. Πη1. Αδ2. 01. 165. 04. Σε5. ε6. η5. η6.

Τὰ Λευκὰ παίξουν καὶ κάνουν μὰτ σὲ δύο κινήσεις.

"Ασκησις άρ. 359. Πρόδλημα.

A. KOENIC

Λευκά (4): Ρζ5. Βγ7. Αζ4. Σε3.

Μαύρα (5): Ρδ5. Αδ4. Σγ6. 64. ζ6.

Τὰ Λευκὰ παίξουν καὶ κάνουν μὰτ σὲ «τρεις» κινήσεις.

"Ασκησις άρ. 360. Πρόδλημα.

H. MIKELPEN

Λευκά (8): Ρ01. Βε8. Αε1. ζ5. 1γ4. γ6. Σε6. η3.

Μαύρα (9): Ρζ3. Πα2. 63. Αα1. 61. Σε3. ε2. ζ7. η5.

Τὰ Λευκὰ παίξουν καὶ κάνουν μὰτ σὲ δύο κινήσεις.

"Ασκησις άρ. 361. Πρόδλημα.

SOPHIE CETTE

Λευκά (4): Ρ61. Βδ7. 1α3. α4.

Μαύρα (3): Ρδ3. Σε4. 65.

Τὰ Λευκὰ παίξουν καὶ κάνουν μὰτ σὲ δύο κινήσεις.

ΦΙΝΑΛΕ

Ἰδοὺ ἓνα ὥρα ὁτατο «φινάλε», μία σύνθεσις τοῦ M. KORN μαζί μὲ τὴν λύσιν του:

Λευκά (5): Ρδ2. Πη2. 1γ4. Σε2. 63.

Μαύρα (3): Ργ5. Βα4. 64.

Τὰ Λευκὰ παίξουν καὶ κερδίζουν. Πῶς μποροῦν νὰ ἐκμεταλλευθοῦν ἐδῶ τὴν δυσμενὴ θέσιν τῆς Βασίλισσας;

1) Πη2—η5+ Ργ5—γ6 (ἢ α') 2) Πγ5—α5, Βα4—63 3) Πα5—α3! Βδ3Χ 62. Ἡ σχετικῶς καλυτέρα κίνησις τῶν Μαύρων, καθ' ὅτι οἱ 3)...64Χα3, θὰ ἡκολούθει 4) 1γ4—α5 καὶ 1α5Χ63 μὲ κερδίζουσαν θέσιν δ'α τὰ Λευκὰ. 4) 1γ4Χ62, 64Χα3 5) 162—γ4, α3—α2 6) 1γ4—α5+, Ρ. Κατὰ βούλησιν. 7) 1α5—63! καὶ τὰ Λευκὰ κερδίζουν εὐκόλως τὸ φινάλε.

(α')

1)...Ργ5—64 2) 1γ4—66. Τώρα ἀπειλεῖται 166—65+, ὅποτε τὰ Μαύρα χάνουν τὴν Βασίλισσαν. 2) ...64—63. Ἀκολουθεῖ πάλι 166—65+ μὲ ἀπώλεια τῆς Βασίλισσας.

Ἡ παρακολούθησις ἀπὸ τέτοια φινάλε ἐνισχύει πάντοτε τὸ παίξιμο οἰουδήποτε σκακιστοῦ!

I. X.

(Λύσεις στὴ σελίδα 143)

Τὸ νὰ κατέχη κανεὶς ἀξίωμα στὴ Σοβιετικὴ Ἐνωσί δὲν εἶναι καὶ πολὺ εὐχάριστο. Ἀρκεῖ νὰ σκεφθῇ ὅτι ἀπὸ τὸ 1917, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Μπέρια, κατηγορήθηκαν ἐπὶ προδοσίᾳ καὶ ἐκτελέσθηκαν: 9 ἀπὸ τὰ 11 μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, 5 ἀπὸ τοὺς 7 προέδρους τῆς Κεντρικῆς Ἐκτελεστικῆς Επιτροπῆς, 43 ἀπὸ τοὺς 53 Γραμματεῖς τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος, 15 ἀπὸ τοὺς 27 κορυφαίους κομμουνιστὰς ποὺ κατέστρωσαν τὸ Σύνταγμα τοῦ 1936, 70 ἀπὸ τὰ 80 μέλη τοῦ Σοβιετικοῦ Στρατιωτικοῦ Συμβουλίου, 3 ἀπὸ τοὺς 5 καθε φορὰ ἀρχιστρατήγους τοῦ σοβιετικοῦ στρατοῦ, ὅλα τὰ μέλη τοῦ Πολιτμπυρὸ τοῦ Λένιν (1917) —πλὴν τοῦ Στάλιν.

Constellation

Μία προσβλητικὴ ἀλήθεια δὲν εἶναι καλύτερη ἀπὸ ἓνα προσβλητικὸ ψέμα. Οὔτε τὸ ἓνα, οὔτε τὸ ἄλλο βγαίνουν ἀπὸ τὸ στόμα ἐνὸς ἀξιόπρεπούς ἀνθρώπου.

Marc Twain

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΕ ΔΕΥΤΕΡΗ ΧΙΛΙΑΔΑ

Ὁ κύριός μου ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ

ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ Σ. ΒΛΑΧΟΥ

ΜΕΡΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

«Για νὰ ἀναστήσῃ κανεὶς μιὰ περασμένη ἐποχὴ δὲν τοῦ φτάνει ἡ σπουδὴ. Χρειάζεται νὰ ἔχῃ πλούσια φαντασία καὶ ταλέντο συνθετικὸ πού νὰ ξεπερνᾷ τὰ κοινὰ μέτρα. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας τοῦ κ. Βλάχου δείχνει πῶς ἔχει καὶ τὰ δύο».

Ε. Π. ΠΑΠΑΝΟΥΤΣΟΣ

«Ὁ Κύριός μου Ἀλκιβιάδης εἶναι ἓνα βιβλίον πυκνῆς ἱστορικῆς ἀτμόσφαιρας καὶ ἐνὸς ἐντελῶς εἰδικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ποτὲ ἄλλοτε δὲν μῆψαμε μέσα στὸ κλίμα τοῦ Χρυσοῦ Αἰῶνα τῶν Ἀθηνῶν μὲ τόση ἐνέργεια καὶ τόση ἔνταση μ' ὅση μᾶς ἔκανε νὰ τὸν ζοῦμε αὐτὸ τὸ βιβλίον».

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΑΤΖΙΝΗΣ

«Ἐνα βιβλίον πού θὰ ἄρσενε στὸν Ροῖδη... Ὅπως κάθε ἔργο πού εἶναι καρπὸς τοῦ στοχασμοῦ καὶ ἐκφράζει μιὰ συνειδητὴ δούλησιν τοῦ δημιουργοῦ του, ἔτσι καὶ «Ὁ Κύριός μου» ἐξυπηρετεῖ πολλαπλὲς σκοπιμότητες.

...Πολὺ συχνὰ διαβάζοντας τὸ ἔργο αὐτὸ ξαναβρῆκα κάτω ἀπὸ τὴ γεῦσιν, τὴν ὁποία δίνει ὁ Καβάφης στὰ ἱστορικὰ του ἔργα».

Κ. Θ. ΔΗΜΑΡΑΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

Γράμματα

τῶν ἀναγνωστῶν μας

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ἐνας ἀναγνώστης μᾶς ἔστειλε τὴν συνεργασία του γιὰ τὸν Διαγωνισμό μέσω Ἀεροπορικῆς ἑταιρείας. Παρακαλοῦμε δὲσους στέλνουν συνεργασία νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ κανονικὸ ἀεροπορικὸ ταχυδρομεῖο. Κάθε ἄλλος τρόπος συνεπάγεται πολὺν ἀπασχόλησιν ἐνὸς ὑπαλλήλου καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἀπαράδεκτος. Συνεργασίες πού δὲν ἔρχονται ταχυδρομικῶς δὲν θὰ παραλαμβάνονται.

ΖΗΤΩ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

...μὲ νέες καὶ νέους πού ἀγαποῦν τὴν ποίησιν, τὴν μουσικὴν, τὴν λογοτεχνία καὶ πρὸ πάντων τὴν δημοσιογραφία.

Ὁρέστης Ντιροπλάκης
Φάρσαλα—Θεσσαλίας

...μὲ νέες καὶ νέους τῆς Ἑλλάδος.

Rifaat Hassan Fouad

MOHAMED

POSTE RESTANTE
ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ — Ἀθήναι

...μὲ νέες καὶ νέους ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμον στὴν ἀγγλικὴ καὶ ἑλληνικὴ.

Μπέση Μελτάκη

Λίνα Νικολακάκου

Νικοπόλεως 24

Ἰγνιτὸς — Ἀθήναι

Λοχίας Μπατιστάτος Παναγιώτης

695 Α. Β. Π.

Σ. Τ. Γ. 908

...ἑλληνικὰ ἢ ἰταλικά, σχετικὰ μὲ βιβλία καὶ καλὰς τέχνες.

Τόλης Πετρίδης

Πάργα — Ἡπείρου

...μὲ νέους καὶ νέες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

Λοχίας Καρατηρηάκης Χρ.

καὶ Στρατιώτης Θωμᾶς Ἀνδρ.

Greek Exped. Forces

C. A. P. O. 5800

Λόχος Διοικήσεως

Συντάγματος Σ. Ρ.

B. Σ. Τ. 902

Κορέα

...γαλλικά, γερμανικά, ἀγγλικά καὶ στὴν ἐσπεράντο, σχετικὰ μὲ τὴν παγκόσμια γλωσσολογία καὶ γεωγραφία.

Gerard Wessels

BEZUIDENHOUT 21

La Haye — Hollande

...μὲ νέες καὶ νέους τῆς Ἑλλάδος.

Βασίλειος Χ. Βασιλειάδης

ὁδὸς Λακκίων

Ἀμύνταιον

ΔΙΟΡΘΩΣ'Σ

Στὸ ἄρθρο Σαφῶς τοῦ κ. Κουλούρη, παρεῖφθησαν τὰ ἐξῆς τυπογραφικὰ σφάλματα:

Σελ. 90 στ. 2, γράφει: καὶ σκοποῦς νὰ σιγοτραγουδᾷνε. Σελ. 91 στ. 2 γράφει: θυμᾶται καὶ σ. 91 στ. 4 γράφει: κί' ἀπ' τὸν καημό.

"ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΝΕΑ"

150ῆμερος ναυτικὴ ἑφημερίς

Γραφεῖα: Εὐριπίδου 4. Τηλ. 21.923

Ἀνταποκριταί: Λονδίνον, Ν. Ὀρourke, Ἀμβέρσα, Ρότερνταμ.

Ἀντικειμενικὴ παρακολούθησις τῶν ἑλληνικῶν ναυτιλιακῶν καὶ ναυτοποικτικῶν ζητημάτων.—

"ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΑ ΝΕΑ"

Ἀνεξάρτητος Ναυτικὴ Ἐφημερίς

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΝΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΚΑΙ Η ΕΝΔΕΔΕΙΓΜΕΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΣΑΣ ΕΝΔΕΔΕΙΓΜΕΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ...

Ι. ΓΙΩΤΗ

«ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ» από σελίδα 13

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ. 2) ΡΕΝΙ. — ΑΡΠΑ — ΙΑ. 3) ΤΑΡΣΑΝΑΣ. 4) ΤΑΡΣΟΣ. — ΟΣΠΕΡ. 5) Ο «ΛΑΟΚΟΩΝ». — ΑΠΟ. 6) ΜΑΝΝΑ. — ΟΚ. 7) ΑΡ. — ΒΑΝΤΟΖ. 8) ΓΙΑΤΙ. — ΑΝΑ. 9) ΙΧ. — ΑΛΚΑΜΕΝΗΝ. 10) ΑΟΡ. — ΛΙΜΠΙΝΤΟ. 11) ΣΥΝΑΛΛΑΓΑΙΣ. 12) ΩΑ. — ΟΑ.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ. 2) ΡΕ. — ΑΛΑΡΙΧΟΣ. 3) ΩΝΤΡΑΝ. — ΡΥΩ. 4) ΘΙΑΣ(Ι)ΟΝ. — ΤΑ. — ΝΑ. 5) ΡΟΚΑΒΙΛΛΑ. 6) ΠΑΣΣΟ. — ΚΙΛΟ. 7) ΟΡΑ. — ΩΩΝ. — ΑΛΜΑ. 8) ΥΠΝΟΝ. — ΤΑΜΠΑ. 9) ΣΑΑΡ. — ΤΟ «ΝΕ-Ι-ΓΥ». 10) ΣΠΑ. — ΖΑΝΝΑ. 11) ΟΙ. — Ε.Π.Ο. (Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία). — ΗΤΙΣ. 12) ΣΑΥΡΟΚΤΟΝΟΣ.

«ΣΚΑΚΙ» από σελίδα 138

Αρ. 352. 25) ΒΧα3! ΒΧΒ 26) Πγ8+, Πη8 27) ΠΧΒ, ΠΧΠ 28) ε6! Και τὰ Μαύρα έγκάτελε ψαν.

Αρ. 353. 1) ... ΑΧ2+ 2) ΠΧ2, Β51+ 3) Βε1, ΒΧε1+ 4) Πζ1, ΠΘ1+ 5) ΡΧΘ1, ΒΧζ1+ μάτ.

Αρ. 354. 1) ... ΠΧη2+ 2) ΡΧη2. ΒΧ Θ3 μάτ ή 2) ΡΘ1, ΒΧΘ3+ μάτ.

Αρ. 355. 1) ... ΙΧ551! 12) ΑΧΒ58, ΙΧ3+ 13) ηΧ1, ΑΧ3 14) Β52 (καλύτερο, αλλά και πάλι χωρίς αποτέλεσμα ΒΧ3) 14) ... Ιε4! 15) Θ4 ΠαΧ 68 16) Βγ1η Π56 17) ΡΘ21 Π66 18) Ρη3, Πη6+ 19) ΡΧ23, Ιδ3+ 20) Ρε4. ΙΧγ1 21) ΠαΧγ1, Αζ2 και τὰ Μαύρα έκερδ σαν.

Αρ. 356. 20) ... Αζ2+ 21) ΡΧ22, ΒΘ4+ 22) Ρζ1, ΒΘ3+ 23) Ρζ2, ΒΧ Θ2+ και τὰ Μαύρα κάνουν τὸ άργότερον σέ 7 κινήσεσ μάτ.

Αρ. 357. 1) ... Ια4+! 2) ΡΧα4, Π54+ 3) 64, ΠΧ54+ 4) Ρα3, Π65+! 5) Ρα4, Αγ2+ μάτ.

Σέ 4) Ρα5 θά ήκολούθει 66+ και Πα4+ μάτ.

Αρ. 358. 1) Πγ8—ζ8! Έξαναγκα-σμός κινήσεως.

Αρ. 359. 1) Αζ4—66! 1) Α64Χ66 1) Βγ7—68 κλπ.

1) ... 1) Α64—γ5.

2) Βγ7—α5 κλπ.

1) ... 1) Α64—α3.

2) Α66Χα3 κλπ.

1) ... 1) Α64 κατά βούλησιν.

2) Βγ7—67! κλπ.

Αρ. 360. 1) Βε8—ε5! Έξαναγκα-σμός κινήσεως!

Αρ. 361. 1) Β67—α6! Έξαναγκα-σμός κινήσεως!

«ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟ-ΤΕΡΑ» από σελίδα 92

1) ΤΥΡΟΠΩΛΗΣ = 40. 2) ΜΠΟΥΡΖΟΥΑ = 39 (Μπουγάτσα, Μπισικάδα, Μποράντζα). 3) ΖΩΟ-ΤΕΧΝΙΑ = 41. 4) ΕΝΑΓΩΝΙΟΣ = 39. 5) ΕΞΑΓΩΓΕΥΣ = 33 (Αναγωγεύς, διαβολεύς, αναβολεύς). 6) ΑΝΑΠΤΥΞΙΣ = 29. Σύνολον = 221!

«ΤΙ ΕΝΝΟΕΙΤΕ ΟΤΑΝ ΛΕΤΕ» από σελίδα 137

1) ΑΓΕΡΩΧΟΣ: Γ. Έπερήφανος. Α-γέρωχο ύφος.

2) ΑΛΙΚΟΣ: Β. Από την τουρκική λέξ. αλ=κόκκινος, χρησιμοποιείται συνήθως γὰ νά δείξη τὸ ζωηρό κόκκινο χρώμα. Α λ ι κ α χ ε ι λ η κλπ.

3) ΑΠΕΦΘΟΣ: Α. (Από τὸ άρχ. ά φ έ ψ ω = έράζω, καθαρίζω με έρασμό). Σημαίνει τὸ έρασμένο και με τὸ έρασμό καθαρο σμένο. Ειδικά γὰ τὰ μέταλλα χρυσό και άργυρο, σημαίνει τὰ καθαρά, πὺ δέν περιέχουν ξένες ύλες. Α π ε φ θ ο ς χ ρ υ σ ο ς—ά ρ γ υ ρ ο ς = καθαρό, νέτο χρυσάφι—άσημι.

4) ΑΣΥΣΤΑΤΟΣ: Α. Πὺ δέν έχει σύστασι και έπομένως άστάσιμος, άστήρικτος—Α σ ύ σ τ ά τ ο ς ι σ χ υ ρ ι σ μ ο ς—κ α τ η γ ο ρ ί α.

5) ΑΦΑΤΟΣ: Β. (Από τὸ στερητικό α και τὸ ρήμα φ η μ (=λέγω). Έκείνος πὺ δέν μπορείς νά τὸν εκφράσης, νά τὸν περιγράψης με λόγια, άπερίγραπτος. Α φ α τ ο ς λ ύ π η.

6) ΒΑΜΒΑΚΟΠΥΡΙΤΙΣ: Β. Έκρηκτική ούσα πὺ θγαίνει άπ' τή νιτροκυταρίνη, άλλως νιτροβάμβαξ.

7) ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΟΣ: Γ. Πὺ γίνεται από άνθρωπο έξω φρενών εύρισκόμενο, παράλογο. Έξω φρενική ένέργεια. Έκείνος πὺ μπορεί νά κάνει

κάποιον έξω φρενών. Ἐξωφρενική κατάσταση.

8) ΕΡΙΤΙΜΟΣ: Γ. (Ἀπὸ τὸ ἐπιτακτικὸ ἐρι—καὶ τὸ οὐσ. τιμή). Ὁ ἄξιος πολλῆς τιμῆς, ἀξιότιμος.

9) ΕΥΣΧΗΜΟΣ: Α. (Ἀπὸ τὸ ἀρχ. εὐσχήμων). Ὁραῖος, ἀντίθ. τοῦ ἀσχήμος (ἀσχήμων). Ἀπεχώρησε με εὐσχημον τρόπον.

10) ΙΝΦΑΝΤΗΣ: Β. Κυρίως σημαίνει τὸ παιδί (ἀπὸ τὸ ἰσπανικὸ infante πού προήλθε ἀπὸ τὸ λατινικὸ infans = παῖς. Πρὸν. τὸ γαλλ. enfant) καὶ μάλιστα τὸ δάσχο τοῦ θρόνου στὴν Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν—Ὁ Ἰνφάντης, ἡ Ἰνφάντα τῆς Ἰσπανίας.

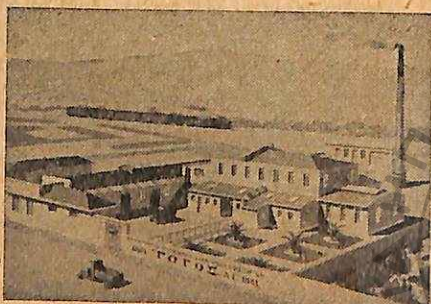
11) ΚΑΝΘΟΣ: Γ. Κάθε μία ἀπὸ τίς γωνιῆς τοῦ ματιοῦ, ἐκεῖ πού ἐνώνονται

τὰ ἄκρα τῶν βλεφάρων. Ἡ Ρωσία παρακολουθεῖ διὰ τοῦ κανθοῦ τῶν ὀφθαλμῶν τὰς ἐριδὰς τῶν Δυτικῶν.

12) ΛΑΝΣΑΡΩ: Β. Ἀπὸ τὸ γαλλικὸ lancer=ρίχων με ὀρμὴ καὶ μεταφ. κατόπιν κάνω γνωστό, διαδῶ, κάνω «τῆς μόδας». Λανσάρω ἔνα ἡθοιοποιοῦ—τὴ νέα μόδα.

13) ΣΤΕΠΠΗ: Β. (Ἡ ρωσικὴ λέξι stepj) σημαίνει: ἀπέραντη ἔκτασι με μικροὺς ἀραιοὺς θάμνους, χωρὶς ἑρό. Τέτοιες ἐκτάσεις ἔχει ἡ Σιβηρία καὶ ἡ Ἀσία. Ἡ σιβηρικὴ στέππα. Ὅμοιες ἐκτάσεις στὴν Ἀργεντινὴ τίς λένε πάμπας.

14) ΣΤΥΓΝΟΣ: Α. (Ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο ρῆμα στυγῶ=μισῶ). Ὁ μισητός. Πράξις, ἐκδήλωσις στυγνοῦ ἱμπεριαλισμοῦ.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ
ΖΑΧΑΡΩΔΩΝ ΠΡΟ-Ι-ΟΝΤΩΝ
"ΓΩΓΟΣ"

ΑΘΗΝΑΙ
ΟΙΚΟΣ ΙΔΡΥΘΕΙΣ ΤΟ 1881
ΓΡΑΦΕΙΑ — ΠΡΑΤΗΡΙΑ:
ΟΔΟΣ ΚΑΛΑΜΙΣΤΟΥ 12
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ: 24.965
ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ — ΑΠΟΘΗΚΗ:
ΟΔΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 248
ΤΗΛΕΦ. 96.585 καὶ 968.844

ΚΟΥΦΕΤΑ, ΜΠΟΜΠΟΝΙΕΡΑΙ ΩΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΙΔΗ
ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ